INGINER STELIAN PETRESCU

CĂLĂUZA

CĂILOR FERATE ROMÂNE

PUBLICAȚIUNE OFICIALĂ, ANUALĂ

:: CU 14 FOTOGRAVURI. 325 AUTOTIPII ȘI ::
2 HĂRȚI SCHEMATICE, DUPĂ CLIȘEE PROPRII

EDIȚIUNEA I – 1913

BUCUREȘTI
Atelierele grafice SOCEC & Co., Societate anonimă
1913

https://biblioteca-digitala.ro

REPRODUCEREA
ILUSTRAȚIUNILOR ȘI A PLANULUI GENERAL AL CĂLĂUZEI
ESTE INTERZISĂ

https://biblioteca-digitala.ro

Direcțiunea Generală a Căilor Ferate Române, hotărând a publică anual o călăuză a liniilor sale ferate, împlinește, credem, o trebuință simțită a publicului călător — român și străin — care ar dori să fie repede și sigur documentat asupra regiunei parcurse. Dându-ne însărcinarea de-a aduce la îndeplinire hotărârea sa, satisfăceà via noastră dorință de-a arătà și altora cel puțin o parte din bogatul material documnetar fotografic ce am strâns în cursul numeroaselor noastre escursiuni în țara românească, atât de bogată în frumusețí de tot felul.

Iată pentru ce, cu entuziasm, ne-am însușit idea Direcțiunei Generale căutând a duce la bun sfârșit lucrarea de față. Dacă onoratul public o găsește corespunzătoare nevoilor sale, să mulțumească Domnului Ermil Pangrati, fost ministru al Lucrărilor Publice, care, aprobând punctul de vedere al Direcțiunei Generale, i-a dat posibilitatea să ia o formă concretă, Domnului Al. Cottescu, Director General al Căilor Ferate Române, Domnului Inginer Inspector General S. Antoniu, ale cărui sfaturi ne-au fost de mult folos, precum și numeroșilor autori, menționați mai departe, ale căror scrise, pentru a nu îngreuià prea mult parcurgerea textului, au fost adese ori citate fără indicațiunea isvorului.

Fie ca aprecierea publicului să ne dea și nouă mulțumirea de-a fi produs o lucrare utilă.

Inginer STELIAN PETRESCU

https://biblioteca-digitala.ro

https://biblioteca-digitala.ro

SITUAȚIUNEA GEOGRAFICĂ A ROMÂNIEI ȘI LINIILE FERATE PRIN CARE EA SE LEAGĂ CU PRINCIPALELE ORAȘE DIN EUROPA

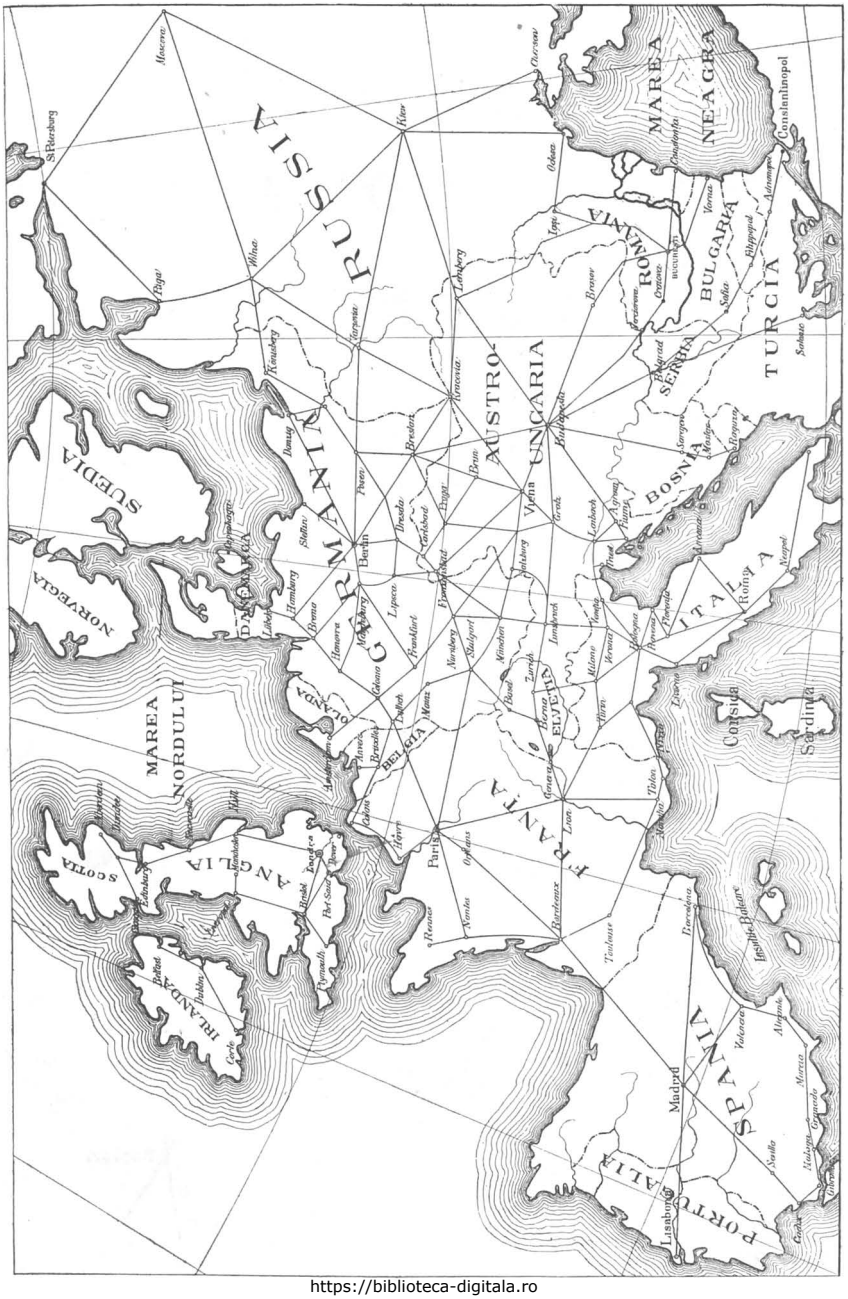

https://biblioteca-digitala.ro

CĂILE FERATE ROMÂNE

Cifrele de lângă linii se referă la capitolele respective din călăuză.

Linii C. F. R. } în exploatare
Căi ferate particulare } în exploatare
Linii C. F. R. în construcție

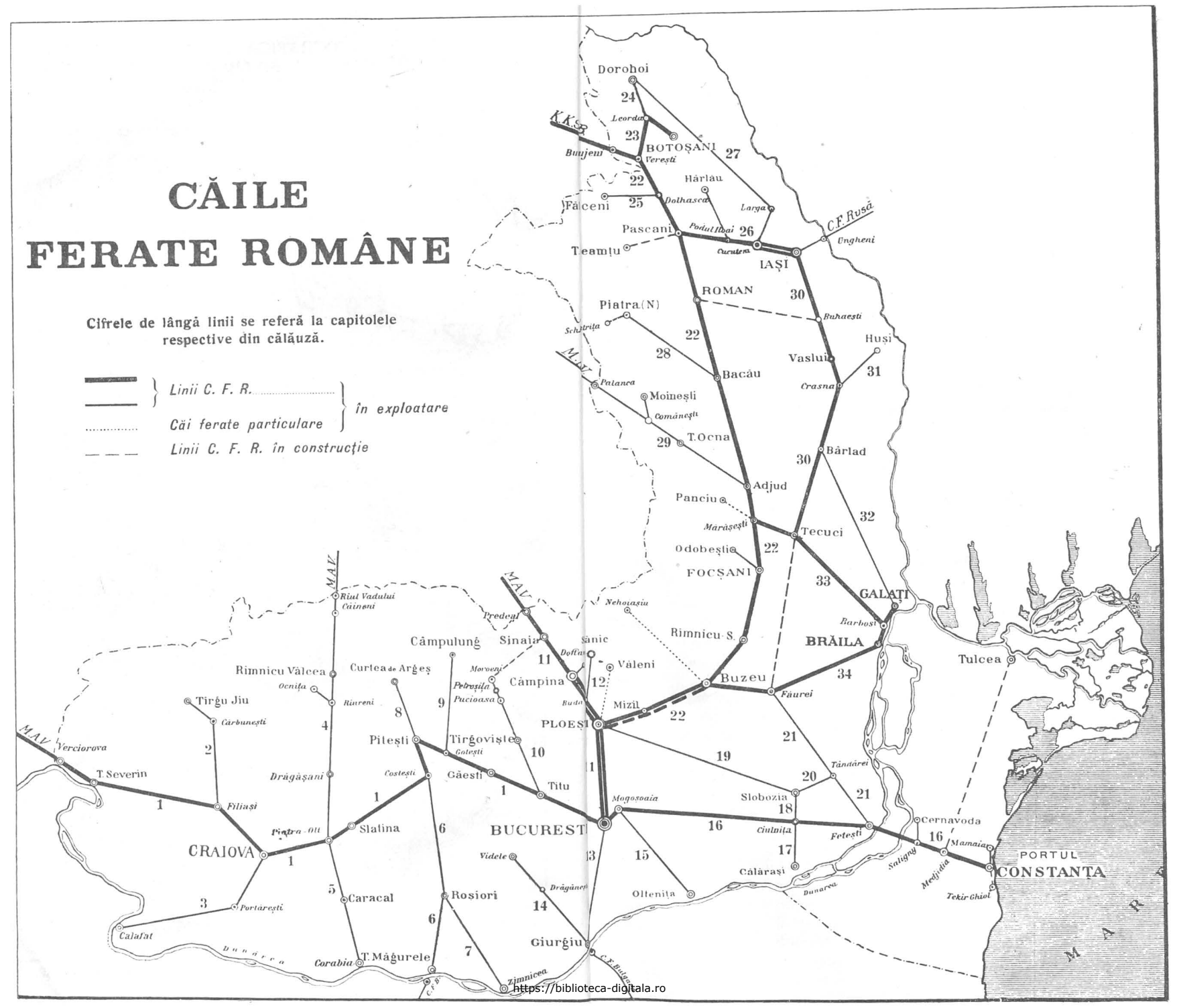

https://biblioteca-digitala.ro

https://biblioteca-digitala.ro

BIBLIOGRAFIE

Adamescu Gh. — Istoria Seminarului „Veniamin" din Iaşi, Bucureşti 1904.

Antonovici Ioan, Preot. — Documente bârlădene, Bârlad 1912.

Anuarul S. T. R. — Vol. I—IX, Bucureşti 1904—1912.

Bedeus Gustav, Baron. — Der Roterturmpas und der Roterturmbahn, Hermannstadt 1910.

Buletinul Comisiunei Monumentelor Istorice. — Vol. I—V, Bucureşti 1908—1912.

Călăuza Iaşului. — Iaşi 1908.

Costa-Foru C. G. — Industria aurului în ţările române, Bucureşti 1909.

Direction générale des ports et des voies de communication par eau. — Notes sur le port de Constantza, Bucureşti 1909.

Enacovici, Titus. — Tunelul Bereşti, Buletinul Societăţii politechnice No. 10, Bucureşti 1912.

Ghika-Budeşti N. şi Balş G. — Mănăstirea Probota, Bucureşti 1909.

Ghika-Budeşti N. — Note inedite asupra architecturei Bucureştilor, 1912.

Gold Mihai. — In munţii Sinaei, Rucărului şi Branului, Bucureşti 1910.

Iorga N. — Drumuri şi oraşe din România, Bucureşti 1904.

— Sate şi Mănăstiri din România, Bucureşti, 1905.

Lahovari G. I., Brătianu C. I. şi Tocilescu Gr. G. — Marele dicţionar geografic al României, Bucureşti 1898—1899.

Lăpădatu Al. — Curtea de Argeş et ses monuments, Bucureşti, 1909.

Mănescu C. — Istoricul Căilor Ferate în România, Bucureşti, 1906.

Mehedinţi S. — România, schiţă geografică în „Călăuza oficială a Expoziţiunei Generală Română" Bucureşti 1906.

Ministerul Agriculturei şi Domeniilor. — Recensământul general al populaţiunii României, Bucureşti 1913.

Murgoci G. M. şi Popa-Burcă I. — România şi Ţările locuite de Români, Bucureşti 1909.

Murnu G. — Noi săpături în Cetatea Tropaeum, Bucureşti 1912.

Onciul D. — Din Istoria României, publicată în „Călăuza oficială a Expoziţiunei Generală Română", Bucureşti 1906.

https://biblioteca-digitala.ro

Pârvan V. — Celatea Tropaeum, Bucureşti 1912.
„ — Comunicări asupra antichităţilor romane din Ţară, special întocmite pentru uzul Călăuzei C. F. R.
Petrescu Şt. şi Lăpădatu Al. — Odoarele dela Neamţu şi Secu Bucureşti 1911.
Primăria Oraşului Bucureşti. — Asistenţa publică şi privată în Capitală, Bucureşti 1910.
Robin F. — Patruzeci de ani de viaţă economică, in „Călăuza Expoziţiunei Generală Română", Bucureşti 1906.
Röll V. — Encyciopädie des Einsenbahnwesens—Rumänische Eisenbahnen, Wien 1894.
Scurtu Aurel. — Călăuza staţiunilor balneare şi climaterice din România, Bucureşti 1906.
Ştefulescu A. — Gorjul istoric şi pitoresc, Târgu-Jiu 1904.
Teodorescu G., Colonel. — Geografia militară a României şi Ţărilor vecine, Bucureşti 1912.
Teodor Romul Popescu. — Prin Turnu Roşu spre România, Sibiu 1910.
Tzigara Samurcaş Al. — Catalogul Muzeului Aman, Bucureşti 1908.
„ — Artă în România, Vol. I: Studii critice, Bucureşti 1909.
„ — Muzeul neamului românesc, Buc. 1908.
Vlăhuţă Al. — România pitorească, Bucureşti 1902.
„ — Grigorescu, viaţa şi operile lui, Bucureşti 1910.

https://biblioteca-digitala.ro

CUPRINSUL

Pag.

PARTEA I. Itinerarii descriptive 1

1. Linia Vârciorova—București . . . 3
2. „ Filiași—Târgu-Jiu . 20
3. „ Craiova—Calafat . . 27
4. „ Piatra-Olt—Câineni 30
5. „ Piatra-Olt—Corabia . . 58
6. Costești—Turnu-Măgurele. 61
7. „ Roșiori—Zimnicea 63
8. „ Pitești—Curtea de Argeș . . 65
9. „ Goleşti—Câmpulung 73
10. Titu—Petroșița 79
11. Predeal—București. . . 89
12. „ Buda—Slănic 109
13. „ București—Giurgiu. . . . 111
14. Giurgiu—Blejești . . 117
15. București—Oltenița . . . 117
16. București—Constanța. 118
17. Ciulnița—Călărași 152
18. Ciulnița—Slobozia . . 152
19. Ploești—Slobozia . . 153
20. Slobozia—Țăndărei . 154
21. Feteşti—Făurei 154
22. Burdujeni—București. . 155
23. Vereşti—Botoşani . . 187
24. Leorda—Dorohoi . . 189
25. Dolhasca—Fălticeni . . 191
26. Pașcani—Iași 194
Podul Iloaiei—Hârlău . . . 195
27. Dorohoi—Iași 208
28. Bacău—Piatra-Neamț . 208
29. „ Adjud—Palanca 210
30. „ Iași—București . 220
31. „ Crasna—Huși 222

https://biblioteca-digitala.ro

Pag.
32. Linia Bârlad—Galaţi. . . . 223
33. „ Tecuci—Galaţi. 238
34. „ Galaţi—Bucureşti 239

PARTEA II. Bucureşti. 243
Istoric 248
Architectura. 252
Fortificaţii. 255
Cultul. 255
Monumente şi Statui. . . . 260
Clădiri 262
Muzee 266
Aşezăminte culturale. Biblioteci. 278
Spectacole 279
Asistenţa publică şi privată . 280
Parcuri. Grădini 282
Cimitire. 284
Mijloace de comunicaţie . . 284
Hoteluri 285
Restaurante. 285
Primblări 285
Escursiuni. 286

PARTEA III. Istoricul căilor ferate române, etc.
Infiinţarea şi propăşirea căilor ferate în România 291
1. Notiţe istorice 293
2. Câteva date statistice . 297
3. Mijloace de transport 299
4. Tariful hamalilor 308
5. Compunerea trenurilor . . . 309
6. Vagoane de dormit 309
7. Vagoane-restaurant 310
8. Indicator kilometric 311
9. Preţul biletelor de călătorie pentru o singură cursă. Taxe pentru bagage şi câini. Costul biletelor de abonament 322
10. Regulamentul pentru emiterea şi întrebuinţarea biletelor de abonament pentru 3, 6 şi 12 luni 331

https://biblioteca-digitala.ro

Pag.

11. Regulament pentru emiterea şi întrebuinţarea biletelor de abonament valabile pe termen de o lună 335
12. Dispoziţiuni pentru călătoria cu preţ redus pentru vizitarea băilor şi staţiunilor climaterice din ţară 338
13. Reduceri speciale 341
14. Tariful biletelor pentru trenuri de plăcere. 341
15. Bilete de călătorie în clasa III pentru favorizarea deplasărei sătenilor . . . 343
16. Facilităţi de transport acordate:
    1. Studenţilor 343
    2. Artiştilor 344
    3. Preoţilor 344
    4. Militarilor, funcţionarilor şi meseriaşilor armatei . . . 344
    5. Militarilor—grade inferioare—cătătorind în comptul lor în clasa III 345
    6. Lucrătorilor în grupuri . . . 345
    7. Pensionarilor Cassei de ajutor a C. F. R. 345
    8. Societăţei turiştilor români . 346
    9. Funcţionarilor publici . . . 346

Indicatorul alfabetic 349

Anunţuri 355

https://biblioteca-digitala.ro

INDREPTĂRI

Pag.	14	In legenda ilustrațiunei, în loc de		DOLJ	să se cetească ROMANAȚI
„	27	rândul	1 de sus	în loc de **108 km.**	**107 km.**
	27	„	9 „	*Kilometrul 108* . .	*Kilometrul 107*
	31	„	2 „	*Orieşti*	*Orleşti*
	66	„	5 de jos	„ satului	soțului
	78	„	7 de sus	„ *Kilometrul 42* . .	*Kilometrul 43*
„	78	„	10 „	„ *Kilometrul 35* . .	*Kilometrul 36*
„	82	„	13 „	„ *Kilometrul 25* . .	*Kilometrul 26*
„	89	„	1 „	„ **44 km.**	**144 km.**
„	112	„	25 „	„ Ciorogârla	Sabaru
„	131	„	1 „	„ *Kilometrul 67* . .	*Kilometrul 57*
„	160	la ilustrația de jos			RÂRĂUL . . . . . RÂRĂUL
„	210	rândul	16 de jos		*Kilometrul 59* . . *Kilometrul 69*
„	254	„	4 de sus		Doi factori . . . . Trei factori

și se va adăogà după rândul 4-a:

Directiva dată de regretatul Mincu, cel d'intâi architect care a știut să utilizeze elementele decorative caracteristice vechilor noastre clădiri și în special cele dela Horezu și Cozia.

https://biblioteca-digitala.ro

PARTEA I

ITINERARII DESCRIPTIVE

https://biblioteca-digitala.ro

https://biblioteca-digitala.ro

1. Linia Vârciorova—București=382 kilometri

(Distanțele indicate în dreptul stațiunilor sunt socotite dela București-Nord).

Linie principală, deservită de numeroase trenuri de zi și de noapte, străbate Oltenia și Muntenia, mergând aproape paralel cu marginea sudică a regiunei dealurilor, care, începând dela Dunăre, trece pe la Craiova, Slatina, arcuește spre Pitești și se scoboară apoi pe la Târgoviște și Ploești. Lanurile de grâu, vara, și întinsele porumbiști, toamna, învederează bogăția întregei regiuni străbătută.

Kilometrul 382 — Vârciorova, cea mai de vest comună rurală a țărei românești. Altitudine: 50,9 metri de-asupra nivelului mărei. Punct vamal la granița austro-ungară, pentru revizia bagajelor și a pașapoartelor călătorilor, cari sosesc din Austro-Ungaria. Stațiunea, destul de frumoasă, este comună pentru serviciul românesc și cel unguresc. Restaurant bun, permițând o aprovizionare convenabilă escursioniștilor.

Pe aici trece șoseaua națională Vârciorova—București și șoseaua comunală Vârciorova—Baia de Aramă.

https://biblioteca-digitala.ro

Demne de văzut sunt, pentru cel ce are câteva ore disponibile, numeroasele ruine romane, urmele mănăstirei *Vodiţa*, cea d'intâiu ctitorie făcută de Sf. Nicodim în ţara românească şi deci cea d'intâiu dintre mănăstirile noastre; precum şi ruinile cetăţei *Oreava,* sau a lui Ioan Corvin (cum o numesc locuitorii), la care duce un drum foarte anevoios.

Escursiuni:

1. La **Ada-Calé** (cu barca), insulă lungă de 2 km. şi largă de 500 metri, transformată în parc. Un bastion solid fortificat, cetăţuia cu stradele înguste, bazaruri, cofetării şi cafenele turceşti, iată ce se poate vedeà pe această insulă, pe care, deşi aparţinând Turciei, s'a încazarmat un mic detaşament de armată austro-ungară. Moschea, bogat împodobită cu covoare, aminteşte fastul oriental în toată splendoarea sa.

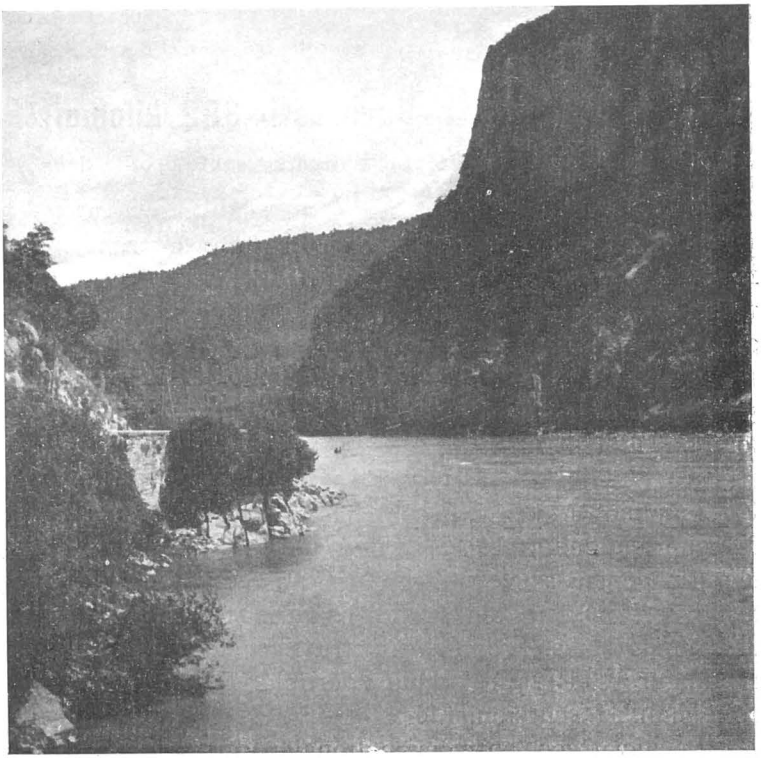

DUNĂREA LA „CAZANE"

https://biblioteca-digitala.ro

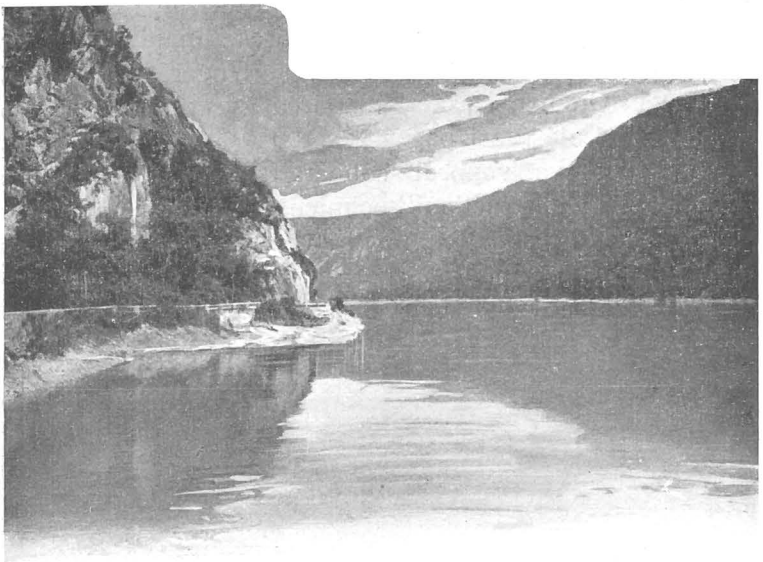

DUNĂREA LA „CAZANE"

2. La **Orşova** (7 km) cu drumul de fer (cl. I—0,60; cl. II 0,40 lei) sau cu trăsura (5—8 lei), de unde, tot cu trăsura, sau cu vaporul, se poate merge la Cazane.

3. La **Cazane.** Este de preferat a se face această escursiune, la dus, cu trăsura, luată din Orşova, până la Lubotina (15—18 coroane), lucru care permite a se gustă fără grăbire toate frumuseţile naturei. Şoseaua, de pre malul stâng al Dunărei, a fost disputată pereţilor abrupţi ai stâncilor gigantice, care, la fiecare pas, par a închide trecerea fluviului, aşă că Dunărea, prin această regiune, are înfăţişarea unor lacuri ţărmuite de munţi înalţi. La Lubotina se ia vaporul unguresc, pentru a scoborâ Dunărea până la Orşova, sau Turnu-Severin. Spectacolul este feeric. O tăcere profundă domneşte asupra acestei panorame măreţe. Dunărea, relativ îngustă, are aci o adâncime până la 50 metri şi apele sale limpezi reflectă cutele negre ale enormelor mase stâncoase.

Pe malul drept distingem urmele lăsate de trecerea împăratului Traian prin aceste locuri: găuri patrate, făcute în stâncă pentru a permite înfigerea grinzilor, care suportau drumul—podişcă, pe unde armatele romane îşi revărsau valurile în Moesia. O inscripţie „Tabula Trajana", săpată în stâncă şi foarte vizibilă din vapor, ne

https://biblioteca-digitala.ro

spune aceasta, chiar dacă celelalte urme ar dispare cu totul. La ieşirea dintre munţi se zăresc înălţimile celor trei ţări vecine, România, Serbia şi Ungaria şi vaporul opreşte la Orşova. De aci, cu barca, se poate trece în insula Ada-Calé (vezi pag. 4).

Dela Orşova, vaporul scoboară trecând printr'una din grandioasele construcţiuni technice ale secolului trecut: *canalul porţilor de fer*, pentru care s'au cheltuit sume considerabile, în scopul de-a se asigură regularitatea navigaţiunei. Canalul larg de 80 metri, a fost scobit în albia fluviului, scoţându-se cu dinamită 380000 metri cubici de

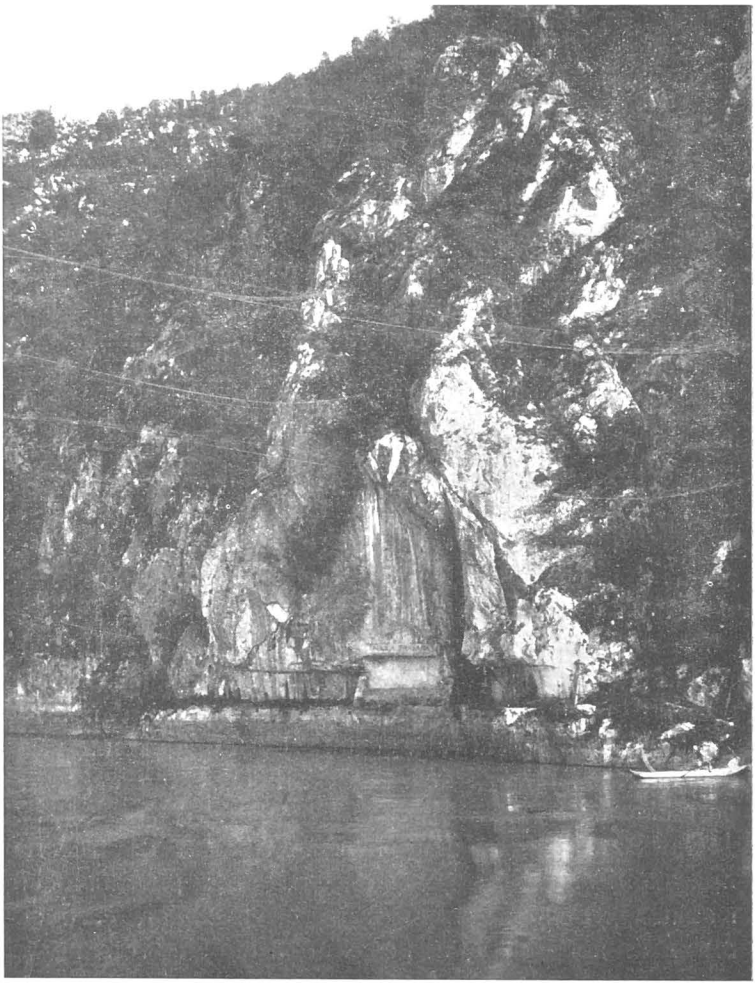

DUNĂREA LA „CAZANE" — TABULA TRAJANA

https://biblioteca-digitala.ro

piatră, întrebuințată la construirea celor două lungi diguri, care-l țărmuresc în dreapta și în stânga. In acest loc iuțeala curentului este de 4,5—5 metri pe secundă. Inaugurarea solemnă a canalului a avut loc la 27 Septembrie 1896, în prezența M.M. L.L. Împăratul Franț Iosef I, Regele Carol I al României și Regele Alexandru al Serbiei. Escursia la Cazane se poate face într'o singură zi.

4. La **Mehadia,** cu trenul până la Herkulesfürdö (costul biletelor: la trenuri de persoane, cl. I 1,20 k., cl. II 0,80 k., la trenuri accelerate 3,60 și 2,40 koroane) și de aici cu trăsura (20 minute, 3—5 koroane) până la stațiunea balneară cu același nume, așezată în valea romantică a râului Cerna, la 168 metri altitudine. Isvoarele termale (55°) sărate, chlorurate-sodico-sulfurice, sunt recomandate în tratarea debilității, anemiei, nervozității, boalelor de rinichi, de bășică, reumatism, scrofuloză, etc. Escursiunea la Mehadia se poate face într'o singură zi.

Kilometrul 374 — Gura-Văii.

Kilometrul 364 — Turnu-Severin, (hoteluri: Europa și Regal cu camere dela 4 lei în sus) unul dintre cele mai tinere și mai frumoase orașe ale noastre (23700 locuitori). Are o prea frumoasă pozițiune pe malul Dunărei și este dotat cu clădiri și școli moderne, cu strade largi și drepte, cu primblări bogate în arbori și cu o grădină, care stăpânește priveliștea măreață a Dunărei. Port important. Însemnat șantier naval, cu mari ateliere de construcție. aparținând statului. In mijlocul grădinei publice se înalță un turn, rămășiță a unui castel medieval, dela care orașul a și luat numele. Tot aici se găsesc vestigiile unui oraș antic, cea mai veche așezare romană în țara noastră, înființată înainte ca Traian să fi supus pe Daci (probabil pe vremea lui Domițian, când s'a și stabilit aci o garnizoană). Pe malul Dunărei se vede cea-ce s'a mai conservat din *podul lui Traian*, a cărui construcție a început înainte de sfârșitul primului războiu dacic și s'a terminat la anul 105 după Christos. Pentru apărarea podului s'a întărit și mai bine acest punct și localitatea a progresat atât de mult, în cât sub Adrian, care a organizat provincia Dacia militărește și administrativ, 'i s'a dat numele de *Municipium Flavium Drobeta*, titlul de municipium acordându-se foarte greu. Nici această poziție n'a fost părăsită de Romani odată cu Dacia și a continuat a trăi până în vre-

https://biblioteca-digitala.ro

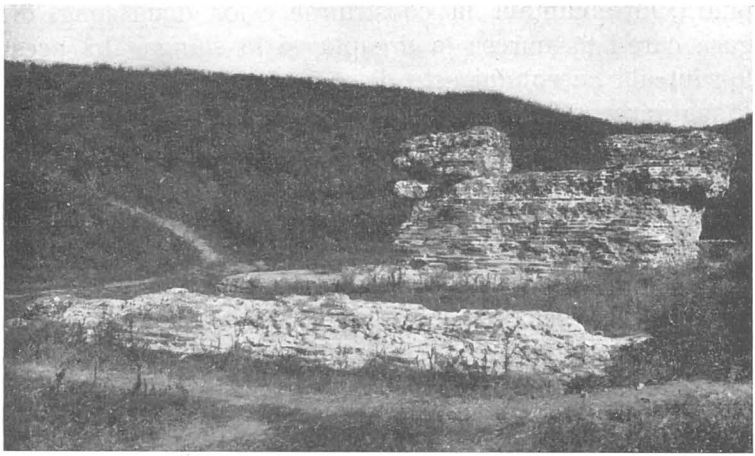

TURNU-SEVERIN — RUINĂ DIN „PODUL LUI TRAIAN"

mile târzii ale imperiului, căci se ştie că Justinian a reconstruit-o. Dela acest municipium pornea o cale romană spre Lainici, trecând prin Târgu-Jiu şi Bumbeşti, localitate în care se văd şi azi ruinele unei cetăţi antice. (Vezi linia No. 2: Filiaşi—Târgu-Jiu).

Tot de aci mai pornea un drum de-alungul Dunărei pe la Calafat, Bechet, Celeiu, Corabia şi Islaz, de unde trecea spre Nord până la Reşca. Pe parcursul acestui drum se întâlnesc până astăzi urme de cetăţi antice. Demn de ţinut în seamă este faptul că mai toate aşezările romane, constatate în Oltenia, sunt situate fie pe ruinele unor aşezări anterioare dace, fie în imediata apropiere a acestora.

Foarte numeroase sunt în această parte a ţării, cum şi prin toată câmpia Munteniei, mai ales de-alungul Dunărei şi principalilor săi afluenţi, aşezările preistorice, cu deosebire din epoca neolitică.

Ceva mai jos de Turnu-Severin, începe un mare val de pământ, care taie ţara românească în lung pe o linie, ce ar despărţi regiunea dealurilor de a şesului. Alt val, mai spre sud de acesta, închide arcul ce face Dunărea între Cetate (hotarul de vest al jud. Dolj) şi lacul Greaca.

Aceste valuri fac parte foarte probabil din sistemul de apărare al Dunărei înainte de cucerirea Daciei.

Dela Turnu-Severin linia ferată urmează aproape linia despărţitoare între vii şi şesul, presărat cu dumbrăvi

https://biblioteca-digitala.ro

şi sate, care se întinde până la Dunărea din ce în ce mai depărtată.

Escursiuni:

1. **Aceleaşi ca şi din Vârciorova** (vezi pag. 4).

2. La **Baia de Aramă** (62 km., cu trăsura 30—35 lei), comună urbană cu 1500 locuitori, admirabil situată. Este numită astfel dela minele de aramă, exploatate în vremuri de Romani, apoi de Nemţi, Unguri şi Români. Escursia durează 2 zile.

Baia de Aramă serveşte actualmente ca centru de aprovizionare pentru regiunile muntoase şi, din cauza dulcei sale clime, a început a fi cercetată de Severineni în timpul verei. Pădurile seculare precum şi abundentele cariere de piatră, nu aşteaptă, decât construirea de mult plănuitei linii ferate T. Severin—Baia de Aramă, care să pună în valoare bogăţia întregului ţinut. De aici se poate face o prea frumoasă escursie (cu cai), prin *Mărăşeşti*, spre râul *Cerna* şi mai departe spre piscul *Pietrele albe*, vârful *Godeanului* (circa 2400 altitudine, de unde, pe vreme frumoasă, privirea se întinde până la Târgu-Jiu şi Craiova) şi înapoi, prin păduri seculare de fagi, spre *Cerna*,

MEHEDINŢI — COSTUME NAŢIONALE

https://biblioteca-digitala.ro

MEHEDINŢI — MĂNĂSTIREA GURA MOTRULUI

pe la *Oslea* şi celebra *Corcoaia* (cheile Cernei), la *Orzeşti* şi *Baia*. Escursia, destul de obositoare, durează 3—4 zile şi călăuzul este indispensabil.

O altă escursie, care se poate face foarte comod, (cu trăsura 15—20 lei) este spre *Cloşani*, fosta reşedinţă a lui Tudor Vladimirescu, pe când erà vătaf de plaiu, unde avem de văzut celebra peşteră cu stalactite şi stalagmite.

Kilometrul 356 — Şimian. Începând de aci trenul urcă cu greu, având a învinge până la Palota, pe o distanţă de circa 10 kilometri, rampe de 24 până la 28,9 la mie (cele mai mari după întreaga reţea C. F. R.).

Kilometrul 345 — Palota.

Kilometrul 335 — Prunişor.

Kilometrul 325 — Tâmna.

Kilometrul 310 — Strehaia. Interesantă de văzut este una din cele patru biserici din sat, cu altarul spre sud şi cu întărituri, clădită de Matei Basarab, de sigur în locul unei biserici mult mai veche, întru cât Strehaia a fost înainte de Craiova reşedinţa Banilor Olteniei.

Kilometrul 299 — Butoeşti.

Kilometrul 286 — Filiaşi, staţiune de unde se desparte linia ferată care după 80 km. ajunge la Târgu-Jiu (vezi: linia No. 2, Filiaşi—T.-Jiu).

https://biblioteca-digitala.ro

Escursiuni:

La **Gura Motrului** (14 km., cu trăsura 10—15 lei), unde, pe lângă pitorescul satului şi al costumelor, este de cercetat mănăstirea cu acelaş nume, începută de către jupân Preda Brâncoveanu vel vornic la 1530. Aci este înmormântat Eufrosin Poteca, fost egumen al mănăstirei şi unul dintre primii mari dascăli ai ţării, după Lazăr. Această localitate este însemnată şi printr'o luptă a lui Tudor Vladimirescu cu Grecii (1821).

Kilometrul 280 — Răcari, comună rurală, situată în locul ocupat odinioară de castrul roman Amutria, din care se mai văd şi azi urme. S'au găsit aci între altele şi multe fragmente dintr'o statuie equestră de bronz aurit a unui împărat roman. Prin acest castru treceà un drum roman, care unea Romula (azi Reşca) cu Drobeta (azi T.-Severin).

Kilometrul 269 — Coţofeni.

Kilometrul 261 — Işalniţa.

Kilometrul 251 — Craiova (52000 locuitori; hoteluri Minerva, Geblescu, Imperial, Naţional, Stăncescu), timp de 300 ani a fost capitala *banilor*, acei „aproape Domni ai Olteniei, cu steagul lor, cu Divanul lor, cu pecetea lor". Actualmente este capitala judeţului Dolj. Oraşul se distinge prin strade drepte, largi, bine pavate, numeroase biserici, dintre care unele foarte frumoase, clădiri impozante (Palatul Justiţiei şi cel Administrativ), cochete vile particulare şi îşi datoreşte începutul prosperităţii sale Domnitorului Ioan Bibescu. O linie ferată, lungă de 107 km. uneşte Craiova cu Calafatul. (Vezi linia No. 3, Craiova-Calafat).

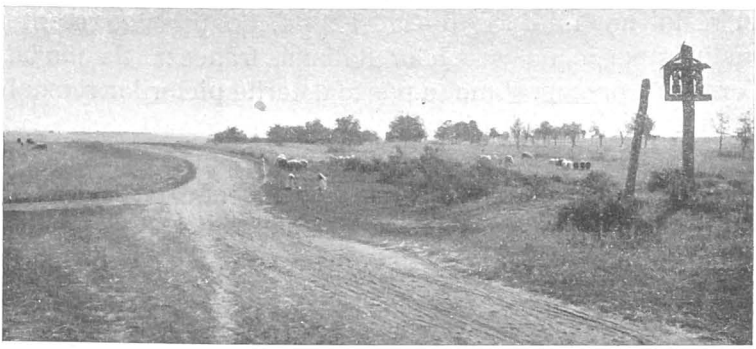

DOLJ—BRAZDA LUI NOVAC LA GHERCEŞTI (CRAIOVA)

https://biblioteca-digitala.ro

DOLJ – BISERICA DIN ROJIŞTE

Curiozităţi:

a) *Biserica Sf. Treime, biserica Madona Dudu*, şi în special *biserica Sf. Dumitru*, numită şi Băncască (dela primul ban al Olteniei, Barbu Basarab, supranumit Craioveanul, care a trăit între 1450—1510), reconstruită din temelie la 1652 de către Matei Basarab şi restaurată în zilele noastre de către architectul Le Comte du Noüy. In interiorul acestei biserici se pot admirà splendidele picturi bizantine, datorite specialiştilor lui Le Comte.

b) *Monumentul Independenţei.*

c) Monumentul lui *Barbu Dimitrie Ştirbei*, Domn al ţărei româneşti dela 1849—1856. Acest Domn, deşi frate cu principele Gh. Bibescu, luă numele unchiului său Ştirbei, care îl adoptase.

d) *Muzeul Aman*, deschis publicului Joia, Dumineca şi în toate zilele de sărbătoare afară de prima şi a doua zi de Crăciun, 1 Ianuarie, trei zile de Paşte şi 10 Maiu; în timpul verei (Maiu—August) dela 9—12 şi 3—5, iar în restul anului dela 10—12 şi 2—4. Conţine interesante picturi aparţinând şcoalelor italiană, franceză, flamandă, germană, precum şi multe pânze datorite pictorilor români şi în special lui Th. Aman.

e) *Parcul Bibescu*, ocupă o suprafaţă de cinci hectare şi este întreţinut cu multă grijă şi cheltuiulă, aşa că aleele şi pajiştele sale cu numeroasele motive în formă de ruină, formează primblarea de căpetenie a Craiovenilor.

Escursiuni:

De lungă durată: La Turnu-Severin, Târgu-Jiu,

https://biblioteca-digitala.ro

Râmnicu-Vâlcea, Valea Oltului. (Vezi capitolele respective)

Kilometrul 242 — Cârcea.
Kilometrul 235 — Pieleşti.
Kilometrul 219 — Baiş.

Escursiuni:

La **Călui** (16 km. în spre nord, cu trăsura 15—20 lei pentru dus şi întors). In mănăstirea din sat, fundată de strămoşii Buzeştilor la 1579 şi de curând restaurată din iniţiativa Comisiunei monumentelor istorice din România, pe lângă mormintele ctitorilor şi clopotele vechi din 1588, se află şi portretul lui Mihai-Viteazul. Această mănăstire, din cauza bunei sale conservări, este un exemplar caracteristic al architecturei bisericeşti din secolul XVI.

Kilometrul 206 — Piatra-Olt, staţiune importantă prin situaţiunea sa la întretăierea liniei Vârciorova—Bucureşti cu linia Corabia—Câineni (Valea Oltuiui). Restaurantul gării este convenabil. Nu este însă chip de a poposi în satul cu acelaş nume. Inainte de a trece podul peste Olt (375 metri lungime) calea ferată taie o linie de apărare română (a doua), compusă dintr'o şosea, care, plecând dela *Celeiu* (vechea Sucidava), urmează malul drept al Oltului, trecând prin Reşca, Drăgăşani, Râmnicu-Vâlcii, iar dela Călimăneşti trece pe malul stâng prin Racoviţa-Copăceni şi, prin pasul Turnu-Roşu, intră în Transilvania, unde trece iar pe malul drept, pe care-l urmează până la isvorul Oltului. Acest drum

MĂNĂSTIREA CĂLUIU

https://biblioteca-digitala.ro

DOLJ — MĂNĂSTIREA BRÂNCOVENI

eră apărat de o serie de lagăre de piatră şi formă principala linie de circulaţie a Daciei romane către sud.

Ramificaţiuni: Piatra-Olt—Câineni (141 km.) — (Vezi linia No. 4).

Piatra-Olt—Corabia (75 km.) — (Vezi linia No. 5).

Escursiuni:

1. La **Brâncoveni** (14 km. cu trăsura, 10—15 lei pentru dus şi întors), leagănul familiei Brâncovenilor, ale căror case, împrejmuite cu un zid gros de cărămidă, ocupau pe dealul din estul satului vre-o trei pogoane. Ruinele caselor se mai văd şi azi. Destul de bine conservată este fosta mănăstire Brâncoveni (zidită de Matei Basarab la 1632), în ale cărei chilii îşi petrec zilele câţiva infirmi.

La vre-o şease kilometri mai spre sud, în spre satele Greci şi Şopârliţa se întinde *Brazda-lui-Novac* (vechiu *limes* roman), care, începând dela Dunăre, la sud de Hinova, taie Ţara Românească în două şi ajunge iarăşi la Dunăre, spre sud de Brăila. Spre vest de sat se observă un vechiu drum de piatră, cu direcţia dela Dunăre spre munte, tăiat pe alocurea de şoseaua naţională Corabia—Râmnic şi atribuit, după unii, lui Traian, iar după legendă „Domnului de Roauă".

2. La **Târgu-Jiu.**

3. Pe **Valea Oltului** (vezi capitolele respective).

Kilometrul 199 — I. Kalinderu.

Kilometrul 189 — Slatina (9800 locuitori; hotel

https://biblioteca-digitala.ro

Regal, camere dela 3 lei în sus) capitala județului Olt, locul natal al lui Vintilă-Vodă, care a domnit în Muntenia. (1533—1536).

Kilometrul 176 — Mierleşti. La sud, pe teritoriul comunei, trece *Brazda-lui-Novac* (vezi pag. 14).

Kilometrul 168 — Potcoava.

Kilometrul 156 — Corbu.

Kilometrul 146 — Stolnici. Acì linia ferată taie o mare linie romană de apărare, care, începând dela Flămânda, pe malul Dunărei, mai la vale de Turnu-Măgurele şi trecând pe lângă oraşele Turnu-Măgurele, Roşiorii de Vede, Piteşti şi Câmpulung, străbate Muntenia de-acurmezişul. Această linie de apărare era formată de un zid de pământ bătut şi ars, gros de 2 metri şi înalt de 3 metri, flancat, la distanţă de 150—300 metri spre est, de lagăre de pământ, dintre care unele simple, altele duble, între care, ca intermediare, se aflau turnuri de observaţie. Din acest val acum de abia se mai vede, pe parcursul indicat, o dâră roşiatică. O altă linie de apărare trecea pe la Piatra-Olt (vezi pag. 13).

Kilometrul 130 — Costeşti, mic centru comercial, datorit împrejurărei că acì se bifurcă linia ferată spre Vârciorova şi spre Turnu-Măgurele (112 km.). Restaurant convenabil în staţiune. (Vezi linia No. 6, Costeşti—Turnu-Măgurele).

Kilometrul 118 — Pârvu.

Kilometrul 109 — Piteşti, comună urbană cu 19600 locuitori, capitala judeţului Argeş; a jucat un oarecare rol, până la deschiderea trecătoarei prin Predeal, drumul Bucureşti-Piteşti-Câmpulung-Bran fiind cel mai frequentat. Tot prin Piteşti treceau şi cei cari mergeau prin Râmnicu-Vălcei şi Câineni la Sibiu, în Transilvania, şi tot pe acest drum a trecut, prin secolul XVIII (1712) „un oaspete mare şi neobişnuit, regele viteaz şi nebun al Suediei eroice, Carol XII, învins şi fugar".

Mulţi domni ai Ţărei Româneşti au locuit în acest oraş.

Vizitarea unui teatru cochet şi a unui parc,—dintre cele mai frumoase ale ţărei — „la Trivale" pot împlini cu folosinţă câteva ore disponibile ale călătorului, care ar dorì să cunoască ceva din acest oraş. O linie ferată (de 39 km.) îl leagă cu orăşelul Curtea de Argeş.

https://biblioteca-digitala.ro

Escursiuni:

La **Curtea de Argeş,** cu trenul, şi de aci, cu trenul societăţei „Argeş" pentru exploatarea pădurilor, până la *Cumpăna.* (Vezi linia No. 8, Piteşti—Curtea de Argeş).

Kilometrul 101 — Goleşti, comună rurală, aşezată pe ţărmul stâng al râului Argeş. Aici este casa fraţilor Goleşti, din foişorul căreia Tudor Vladimirescu, în anul 1821, puteà să-şi arunce privirile peste tabăra pandurilor săi. Aici, Dinicu Golescu înfiinţă cu cheltuiala sa şi în locuinţa sa prima şcoală română cu Arion Florian.

Casa fraţilor Goleşti şi frumosul parc înconjurător se pot vizita şi azi. Aci a fost găzduit, la venirea sa în ţară, Principele Carol (1866). In biserica veche şi interesantă (din timpul lui Matei Basarab) sunt mormintele celor 4 fraţi Goleşti.

O linie ferată, lungă de 55 km. se desparte de aci spre Câmpulung. (Vezi linia No. 9, Goleşti-Câmpulung).

Kilometrul 93 — Călineşti.

Kilometrul 87 — Leordeni.

Kilometrul 79 — Pietroaia.

Kilometrul 70 — Găeşti, orăşel cu 4000 locuitori; multă vreme capitala judeţului Vlaşca, până la 1832, când s'a mutat la Giurgiu, care până la 1828 a fost *raià* turcească (teritoriu supus Turcilor).

Kilometrul 59 — Mătăsaru.

Kilometrul 49 — Titu, bifurcaţie spre Târgovişte—Pietroşiţa (67 km. vezi linia No. 10).

Escursiuni:

1. La **Târgovişte, Pietroşiţa, Moroeni, Scropoasa, Peştera Ialomicioara, Strunga, Muntele Omul, Sinaia.** (Vezi linia No. 10, Titu—Pietroşiţa).

2. La **Potlogi** (12 km. cu trăsura 10—15 lei; timp necesar o jumătate de zi), important conac al lui Brâncoveanu, aşezat în inima Ţării, servindu-i şi ca loc de petrecere şi pentru exploatarea întinselor sale moşii. Construit în 1698, cu mult gust şi cheltuială, pe marginea unui lac, acest palat întrecea cu mult în splendoare pe cele dela Brâncoveni (vezi pag. 14) şi Mogoşoaia (vezi pag. 17). După 1714 palatul fu supus unei prade cumplite şi numeroasele urme de incendii arată persecuţiile, de care avură parte urmaşii lui Brâncoveanu. Din ruina ră-

https://biblioteca-digitala.ro

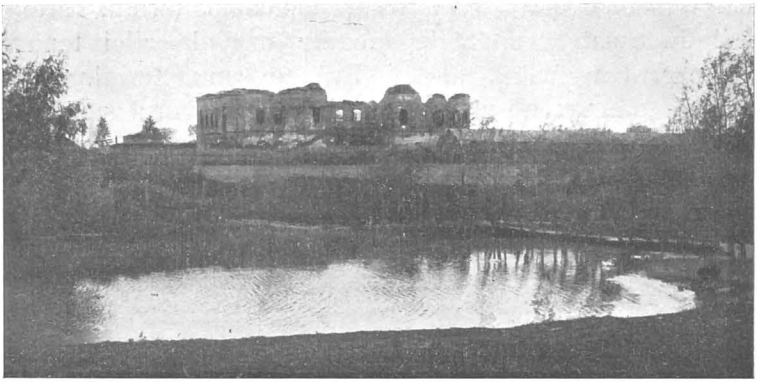

POTLOGI – RUINA PALATULUI BRÂNCOVEANU

masă azi, constatăm gustul ales, care a prezidat la înfăptuirea palatului: Sculpturi elegante, stucaturi fine, frescuri suave — şi azi vizibile — împodobeau pereţii spaţioaselor încăperi, al căror mare interes este că ne arată cum se prezintau vechile case domneşti.

Kilometrul 42 — Conţeşti.

Kilometrul 36 — Ghergani, comună rurală în judeţul Dâmboviţa. Acì este îngropat Ion D. Ghica, fost bei de Samos, unul dintre cei mai de seamă bărbaţi de stat şi scriitori români (mort în 1897).

Kilometrul 24 — Ciocăneşti.

Kilometrul 10 — Chitila, staţiune importantă. Toate trenurile, cari merg sau pleacă din Bucureşti, se opresc acì. In imediata apropiere a staţiunei, spre est, se vede *Aerodromul,* în care s'au format curagioşii piloţi, cari, din timp în timp, fac să tresalte inima Bucureştenilor la vederea imenselor păsări mecanice zbârnietoare şi, vai, prea fragile. De aceiaşi parte se vede şi masivul complicat al unei importante fabrici de zahăr.

In spre vest se văd ruinele unei vechi biserici, zisă a Giuleştilor, începută pe la 1795 şi în parte dărâmată de Turci pe la 1812, înainte de a fi fost terminată. Construcţia, foarte solidă, sfidează anii.

Escursiuni:

La **Mogoşoaia** (3 km. pe jos, sau cu trăsura; 3 lei dus şi întors), loc de petrecere pentru burghezimea bucureşteană, după cum odinioară a fost loc de petrecere

https://biblioteca-digitala.ro

al lui Brâncoveanu. Păduricea, și lacul pe țărmul căruia se întinde satul, capătă în anumite ore ale zilei tonuri superbe. Un castel, al lui Brâncoveanu, terminat la 1702, (după cum ne spune pizania din pridvorul sudic) și ruinat cu vrerea Turcilor în timpul războiului ruso-turc din 1769—1774, își oglindește prea frumoasele coloane cu nu mai puțin frumoasele-i capiteluri în apa verzue a lacului. Acì Constantin Brâncoveanu dădeà liber curs bucuriei sale, după fericita călătorie là Constantinopol (1703), unde diplomația și averea sa dejucară planurile celor cari puseseră la cale această chemare, pentru a-l mazilì; acì se fereà Brâncoveanu de ciuma, care bântuià țara la 1704—1708 și tot aci, — după tragedia din 15 August 1714, când Brâncoveanu cu toți feciorii săi, ridicați din București în săptămâna patimilor, erau omorâți pe malurile Bosforului — veneau Turcii și supuneau palatul unei prăzi cumplite, căutând averile lui Brânco-

MOGOȘOAIA — PE LAC

https://biblioteca-digitala.ro

veanu, despre care circulau legende fabuloase la Constantinopol.

Patru-zeci de care se încărcau cu mobilele şi efectele lui Brâncoveanu, iar palatul se transformă în han. Acum e transformat în ruină. Pietatea noului proprietar (D. Valentin Bibescu) îi va redà strălucirea de odinioară.

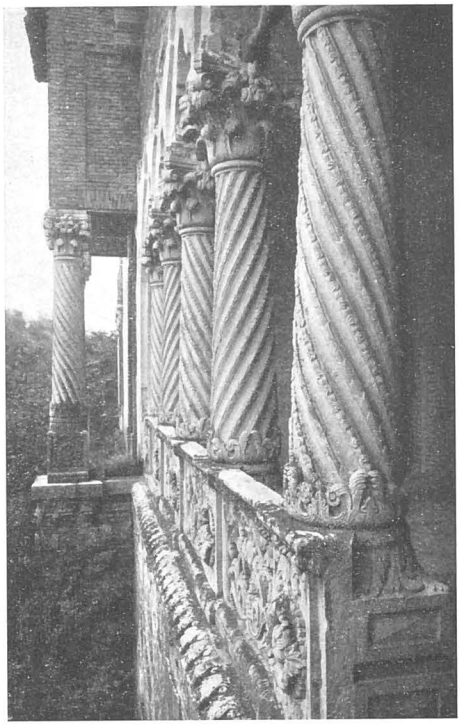

MOGOŞOAIA — COLONADA PALATULUI

Părăsind Chitila, trenul trece curând prin dreptul *Staţiunei de triaj* (nenumărate linii, pe care se fac şi se desfac trenurile, grupându-se vagoanele cu aceiaşi destinaţie) şi prin dreptul *atelierelor de vagoane* — în stânga —, furnicar neobosit, unde vagoanele îşi lasă vătămările pentru ca, lustruite şi valide, să-şi reià peregrinările de-alungul brazdelor de oţel.

Kilometrul 0— Bucureşti, (vezi capitolul special).

MOGOŞOAIA — BALUSTRĂ

https://biblioteca-digitala.ro

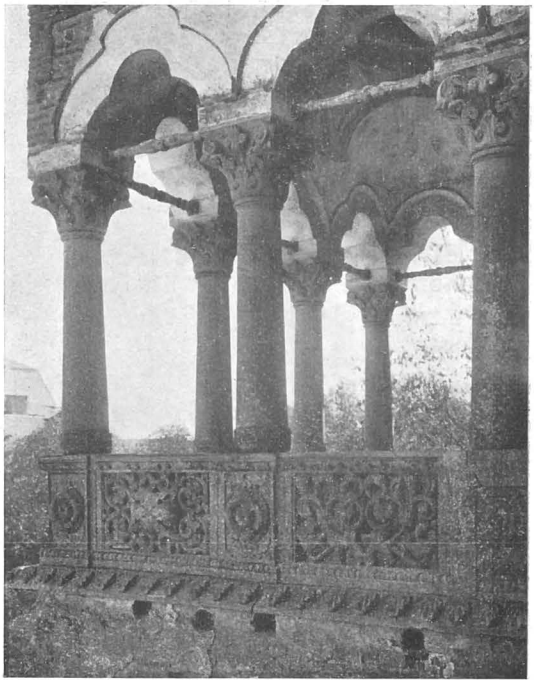

MOGOŞOAIA — PRIDVORUL PALATULUI

2. Linia Filiași—Târgu-Jiu=70 km.

(Distanţele indicate în dreptul staţiunilor sunt socotite dela Târgu-Jiu).

Kilometrul 70 — Filiaşi, staţiune situată la 103,70 m. de-asupra nivelului mărei (Târgu-Jiu are altitudinea 226,51 m.) A se vedeà, pentru excursiuni, cele spuse la pagina 10.

Kilometrul 58 — Gîlortul.

Kilometrul 52 — Turbure (haltă).

Kilometrul 44 — Bibeşti.

Kilometrul 34 — Bărbăteşti.

Kilometrul 24 — Cărbuneşti. Acì se scoboară vizitatorii băilor dela *Săcel* (20 km.), staţiune balneară cu isvoare minerale ale căror virtuţi erau cunoscute din timpul Romanilor. Apele de acì conţin sodiu, calciu,

https://biblioteca-digitala.ro

magneziu, stronţiu, litiu, chlor, potasiu, acid carbonic, sulfhydric, iod şi brom şi se întrebuinţează în băi dând rezultate foarte bune în rheumatisme, afecţiunile pielei, uterine şi în unele boli ale sistemului nervos.

TÂRGU-JIU — IN FAŢA PRIMĂRIEI

Kilometrul 14—Copăcioasa. Kilometrul 0—Târgu-Jiu, capitala judeţului Gorj, situat pe ţărmul stâng al râului Jiu; dela care şi-a luat numele, are 9800 locuitori, (hoteluri: Udroiu, Tioc, Trifon, Cloşan, Central, 2—5 lei). Este unul din cele mai vechi târguri din ţară. Se presupune că, înainte de cucerirea Daciei, ar fi fost acì un sat dac şi că mai târziu, sub dominaţia romană, a fost o staţiune comercială.

VALEA JIULUI LA BUMBEŞTI

Numele de *Jiu* este menţionat pentru întâia dată într'un document emanat dela Mircea cel mare în 1406, relativ la Tismana şi la 1420 apare chiar numele de Târgu-Jiului, care s'a păstrat până azi. Grădina publică, impozantul gimnaziu „Tudor Vladimirescu", în care este instalat şi muzeul istoric al Gorjului, statuia „Domnului Tudor", frumoasa primărie sunt re-

https://biblioteca-digitala.ro

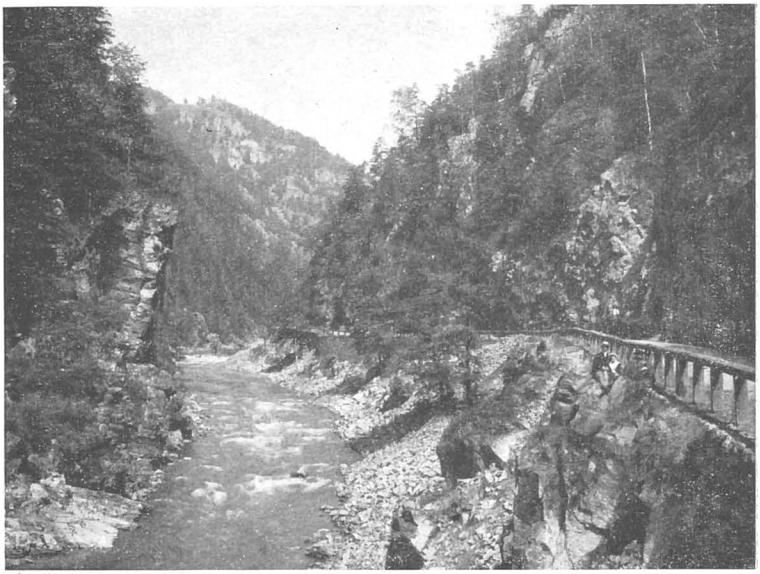

VALEA JIULUI — SPRE LAINICI

pede văzuţe şi amatorul de escursii îşi face proviziunile necesare pentru a se aşterne la drum. Escursiunile, care se pot face în judeţ, sunt numeroase şi încântătoare şi au şi marele avantaj că se pot face foarte comod (cu trăsura 20—25 lei pe zi, sau cu automobilul 70—80 bani kilometrul) şoselele fiind foarte bine întreţinute. Se recomandă:

1. Pe **valea Jiului — prin Lainici spre hotar** (50 km). Plecarea în zorii dimineţei pe şoseaua naţională Filiaşi—Petroşani. La 10 km. satul *Curtişoara*, în care se vede o *culă*, cea mai frumoasă şi mai elegantă din judeţul Gorj.

Având forma de turn (de unde li se trage şi numele) *culele* erau locuinţele vechilor boeri gorjeni şi erau amenajate aşà, ca să poată rezistà atacului din ori-ce parte ar fi fost îndreptat. Pentru ca proprietarul să nu fie constrâns a se predà din cauza lipsei de apă (căci merinde îşi îngrămădeà în de-ajuns în încăpătoarea culă) în beciu se aflà fântâna; iar uşile groase de stejar masiv, ferecate cu drugi de fier, sfidau violenţele. Cula din Curtişoara pare a datà din secolul XVII.

Mai spre nord, la *Bumbeşti* (25 km.) se văd peste tot locul temelii de ziduri din timpurile vechi şi urme de

https://biblioteca-digitala.ro

VALEA JIULUI — SPRE SCHITUL LAINICI

VALEA JIULUI — SPRE LAINICI

https://biblioteca-digitala.ro

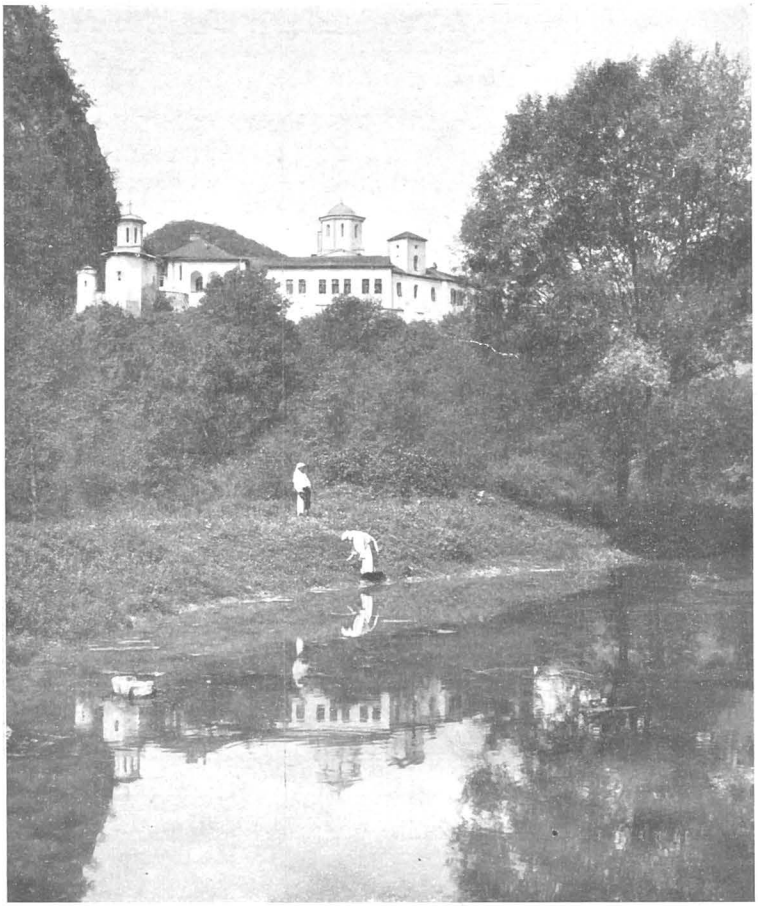

MANĂSTIREA TISMANA

castre romane. După o curmătură a șoselei, apare defileul măreț al Jiului, care'și isbește apele furioase când de peretele din dreapta, când de solidele și adesea totuși șubredele apărări ale romanticei șosele.

După 33 km. șoseaua trece prin dreptul *schitului Lainici*, cu rustica și bine proporționata sa clopotniță. Dela Lainici în sus valea Jiului este fermecătoare.

Excursia se poate prelungì până la graniță, la *Polatiște* (48 km). și eventual până la *Petroșani*, mic orășel în Transilvania, cu mine de cărbuni. De acì se vede *Parângul*, cel mai înalt munte al Carpaților sud-vestici (2520 m.).

2. La **Mănăstirea Tismana** (35 km.). Excursiunea se poate face cu trăsura (25—30 lei) într'o singură zi, ple-

https://biblioteca-digitala.ro

când însă de dimineaţă. Drumul încântător, bordat de ambele laturi cu vişini, trece prin falnice păduri de ştejar şi de fag.

La *Racoviţa*, scoborâre în valea *Runcului*, unde începe un majestos defileu, pe unde curge *Sohodolul*.

Această abatere din drumul Tismanei poate face obiectul unei excursiuni speciale pe la „*Căldare*“ până la *Bâltişoara*.

Continuând drumul, după un popas la *Bosca*, ajungem în satul *Tismana*, unde primele femei, care ne ies în cale, ne arată un curios chip de a-şi pieptăna părul. Un drum la dreapta, după 2 kilometri, duce până la mănăstirea aşezată pe o înălţime. O strânsură de apă, just cât trebue pentru a da splendide imagini reflectate, o cascadă subţirică pe un fond de verdeaţă, complectează decorul, producând cea mai plăcută surpriză noului sosit.

Mănăstirea întemeiată în timpul lui Vladislav-Vodă Basarab, între anii 1364—1372 de călugărul Nicodim Prilepianul, a fost cetate, spital şi şcoală. O tăbliţă, pe uşa bisericei, ne spune că: „mănăstirea, în lemn de tisă, a „fost înălţată de Sf. Nicodim, punând sf. Prastol pe rădă„cina unui lemn de tisă. Clădirea definitivă a fost înte„meiată de Radu-Negru-Basarab între anii 1373—1384 şi „acoperită cu plumb de Neagoe-Vodă-Basarab, la 1512—21. „Turcii i-au dat foc la 1605. Matei-Vodă a reparat-o şi „a înzestrat-o cu clopote, sfeşnice şi altele, drept mulţu„mire că acì s'a adăpostit „contra trupelor trimise de „Leon-Vodă (1633—1654). „La 1788 Turcii au dărâ„mat-o şi au luat şi porţile „îmbrăcate în fier . . .“

Refăcută la 1798, modificată la 1844 şi 1855, distrusă de un incendiu la 1861 . . . , se poate uşor închipuì că ceea-ce vedem azi este departe de forma primitivă, pe care va fi avut'o mănăstirea. Pe pereţii interiori ai bisericei se observă portretele dom-

TISMANA — CASCADA

https://biblioteca-digitala.ro

nilor numiţi mai sus. Ceva mai înainte prin pădure, un român întreprinzător a clădit o vilă şi a înzestrat'o şi cu un restaurant. Vila e prea mică faţă de numărul vizitatorilor acestei localităţi şi restaurantul luptă din greu, pentru a stâmpără apetitul oaspeţilor. Din Tismana se poate merge la *Baia de Aramă* (18 km., vezi pag. 5).

3. La **Cascada Vaidei** (24 km.), unde Şuşiţa, de-a-lungul căreia se înşiră nenumărate mori, cade dela 7 m. înălţime. Escursia se face cu trăsura într'o zi. Defileul prezintă cu totul alte frumuseţi decât cel dela Bumbeşti la Petroşani.

4. La **Novaci** (prin *Crasna* 44 km., prin *Bengeşti* 43,3 km.). Locuitorii de aici îşi zic: „Novaci-români, adică „moşneni, urmaşi ai lui moş Novac, viteaz mare, care „ar fi omorât un balaur, ce cu vârful coadei atingeă Du-„nărea, iar cu capul se propteă în coama Carpaţilor..."

Dela Novaci se pot face escursii la *Baia de fier* (7,7 km.), cu un defileu uriaş; *la Polovraci* (13,7 km.), unde este celebra peşteră cu stalactite şi stalagmite precum şi *Oborul Jidovilor* cu cimitirele preistorice din *poiana lui Padeş* şi la *Tidvele—Valea Lotrului*. De-asupra Tidvelor spre nord, se ridică un munte pleşuv, conic: *Păpuşa* (2180 m.). Pretutindeni panorame măreţe.

5. La **Sácel** (29 km. peste *Bobu*, sau 32 km. peste *Câmpu Mare*). Escursia durează o zi, (vezi pag. 20).

https://biblioteca-digitala.ro

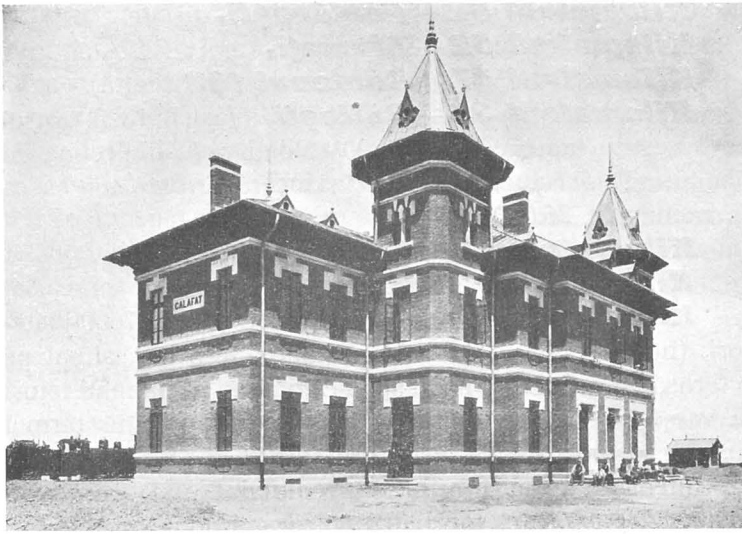

CALAFAT — GARA CLIȘEU GHIULA

3. Linia Craiova—Calafat=108 km.

(Distanţele indicate în dreptul staţiunilor sunt socotite dela Calafat).

Străbate mai întâiu o mare livadă, pe care pasc turme şi vite singuratice, apoi şesuri întinse şi valuri înalte de nisip, pe care pe alocurea, cresc păduri dese. Acestea sunt cunoscutele dune (deluşoare de nisip, lungi şi paralele), dintre care unele fixate de mult, iar altele mişcătoare şi azi.

Kilometrul 108 — Craiova (vezi pag. 11).

Kilometrul 95 — Livezi.

Kilometrul 81 — Sălcuţa.

Kilometrul 70 — Segarcea, staţie situată pe moşia Segarcea, care, după secularizarea averilor mănăstireşti a trecut în posesia Statului, iar azi aparţine Coroanei.

Pe dealul din vecinătate, numit *Dealul Robilor*, legenda spune că, în timpuri, a avut loc o luptă între Români şi Tătari, cari fură robiţi de Români, de unde şi numele dealului. O luptă trebue negreşit să fi avut loc acì, de oarece şi acum se mai găsesc prin pământ armele ucigătoare: lănci şi săgeţi.

https://biblioteca-digitala.ro

Kilometrul 62 — Portăreşti.

Kilometrul 52 — Afumaţi.

Kilometrul 47 — Cantonul 190 (haltă).

Kilometrul 38 — Băileşti, a fost, în 1828, teatrul unei vestite lupte, în cari 4200 soldaţi ruşi, împreună cu pandurii slugerului Solomon, învinseră armata turcească în număr de 26.000 oameni.

Kilometrul 25 — Moţăţei.

Kilometrul 12 — Golenţi.

Kilometrul 0 — Calafat orăşel cu 7600 locuitori, (hoteluri: Paris, Marincu, camere 3—5 lei), situat pe o terasă ce se înclină uşor spre Dunăre şi rămânând totuşi la vre-o 50 metri de-asupra ei, aşà că domină ţărmul bulgăresc, pe care se zăreşte *Vidinul.*

Incă de pe la începutul secolului XVII, corăbierii genovezi găsiră acì loc bun pentru smolirea vaselor lor, pentru „calfatagiu“ de unde — se zice — şi numele oraşului.

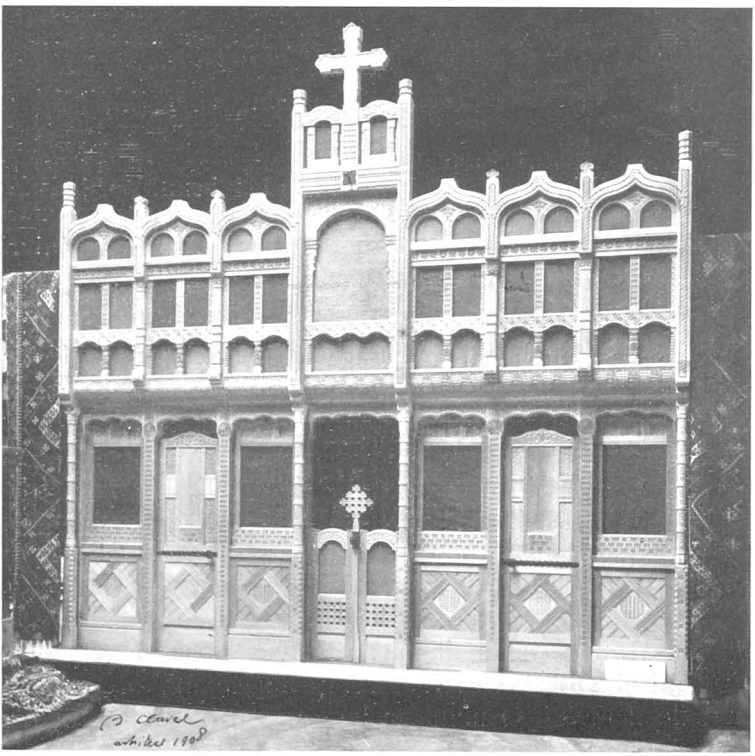

CALAFAT — TÂMPLA BIS. SF. NICULAE

https://biblioteca-digitala.ro

Din bateria aşezată pe creasta oraşului M. S. Domnitorul Carol I a tras primul foc de tun asupra oraşului turcesc Vidin, cu ocazia războiului româno-ruso-turc pentru independenţă (1877—1878). Falnicul vultur românesc, care se înalţă pe *„monumentul independenţei"*, ridicat în locul acelei baterii, vor spune generaţiilor viitoare că acì s'a început duelul, care peste câteva luni, după minuni de vitejie, aveà să dea României putinţa de a devenì, ceeace este azi: un Stat orânduit înăuntru şi respectat în afară.

Curiozităţi:

1. **Catedrala Sf. Nicolae** cu picturi în stil naţional şi cu o tâmplă în acelaş stil; încercări destul de reuşite ale architectului Clavel.

2. **Portul** vizitat de nenumărate şlepuri purtătoare a bogăţiilor, care trec prin acest oraş (întregul şes fiind unul din cele mai mănoase ale ţărei), precum şi de vapoarele navigaţiei fluviale române, austriace şi ungare, care zilnic fac curse în susul şi în josul Dunărei.

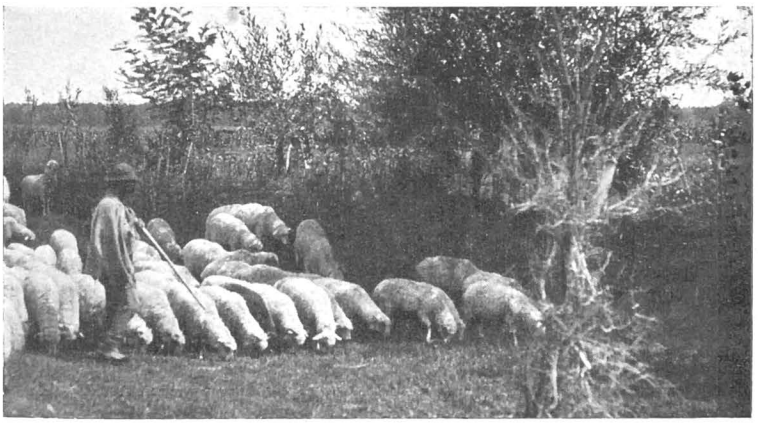

VÂLCEA. — PE DRUM SPRE HOREZU

https://biblioteca-digitala.ro

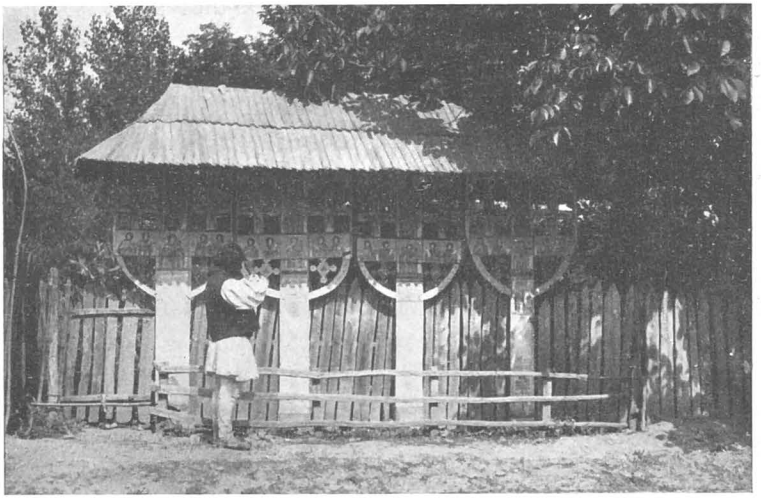

VÂLCEA. — TROIȚE PE MARGINEA DRUMULUI

4. Linia Piatra-Olt—Câineni=141 km.

(Distanțele indicate în dreptul stațiunilor sunt socotite dela Câineni)

Străbate valea Oltului în partea cea mai încântătoare a sa de-alungul defileului, care începe mai sus de Râmnicu-Vâlcea și se termină la frontieră (Râul Vadului). oferind călătorului în parcursul celor 56 kilometri, cât ține defileul, spectacole variate și unice în țară.

Kilometrul 141 — Piatra-Olt (vezi pag. 13).

Kilometrul 130 — Arcești.

Kilometrul 119 — Strejești.

Kilometrul 107 — Drăgășani, orășel cu 6700 locuitori (hoteluri: Niculescu, Ștefănescu, camere dela 2,50—4 lei), situat în mijlocul podgoriilor, care acoperă toate dealurile învecinate, a căror înălțime variază între 200—600 metri. Viile se sădesc aci de peste 1000 ani, ocupând o suprafață de circa 7000 hectare și produc un vin de excelentă calitate, foarte apreciat în întreaga țară. Călătorii au posibilitatea să verifice aceasta în restaurantul gării.

In apropiere este câmpia de luptă, unde în 1821 au fost striviți eteriștii greci, cari căutau mântuirea în fugă. O piatră comemorativă ne amintește aceasta.

O frumoasă fântână și un bust de marmură reprezentând pe marele bărbat de stat Brătianu agrementează puțin orășelul.

https://biblioteca-digitala.ro

MĂNĂSTIREA DINTR'UN LEMN. — O INMORMÂNTARE

Kilometrul 97 — Zăvideni.
Kilometrul 92 — Orieşti (haltă).
Kilometrul 83 — Ioneşti.
Kilometrul 77 — Slăveşti (haltă).
Kilometrul 74 — Băbeni.

Acì se scoboară călătorii, cari doresc să ajungă în cel mai scurt timp la *Mănăstirea Horez*, la care duce, după 30 km., o foarte bine întreţinută şosea de munte, ce trece prin *Romani*, *Mănăileşti*, *Genuneni*, *Foleşti* şi *Tomşani*. Trăsura face 3—3 ½ ore şi costă 15—20 lei. Drumul este încântător şi troiţele, presărate de-alungul său, ne

VÂLCEA. — SCHITUL MĂNĂILEŞTI

https://biblioteca-digitala.ro

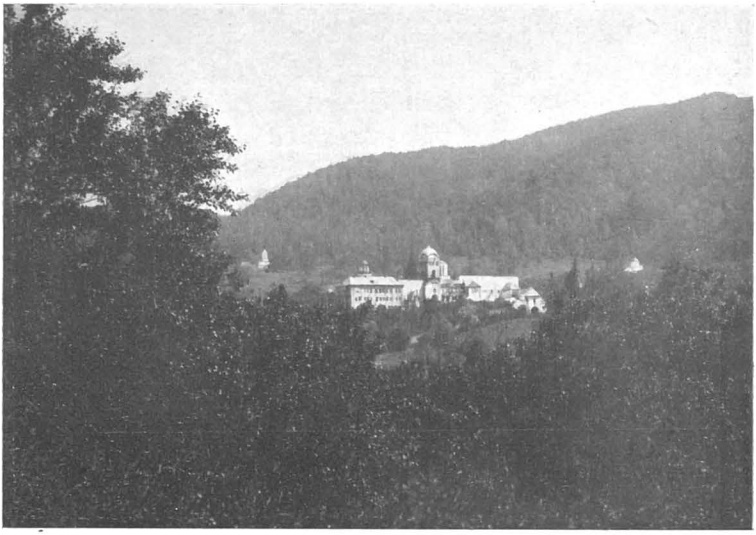

MĂNĂSTIREA HOREZU — VEDERE GENERALĂ

spun că suntem în judeţul mănăstirilor.

La eşirea din Romani, după un mic ocol, ajungem la *Mănăstirea dintr'un lemn*, unde câteva foarte bine pri-

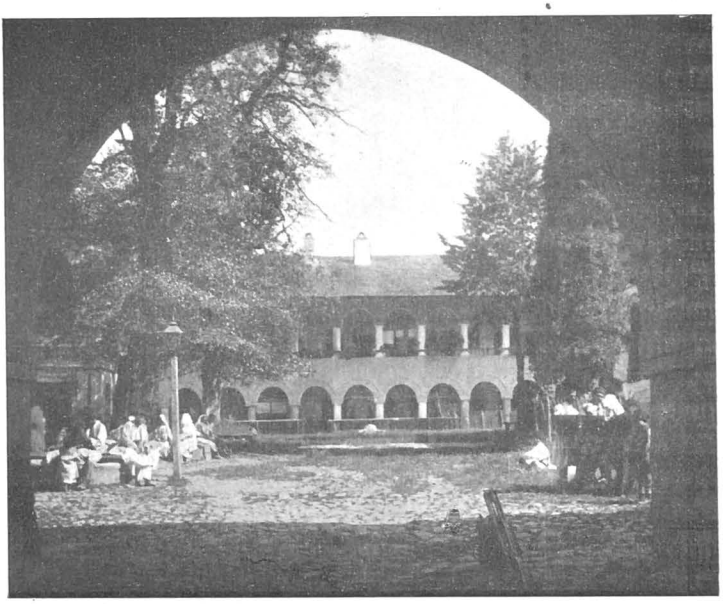

MĂNĂSTIREA HOREZU — CHILII

https://biblioteca-digitala.ro

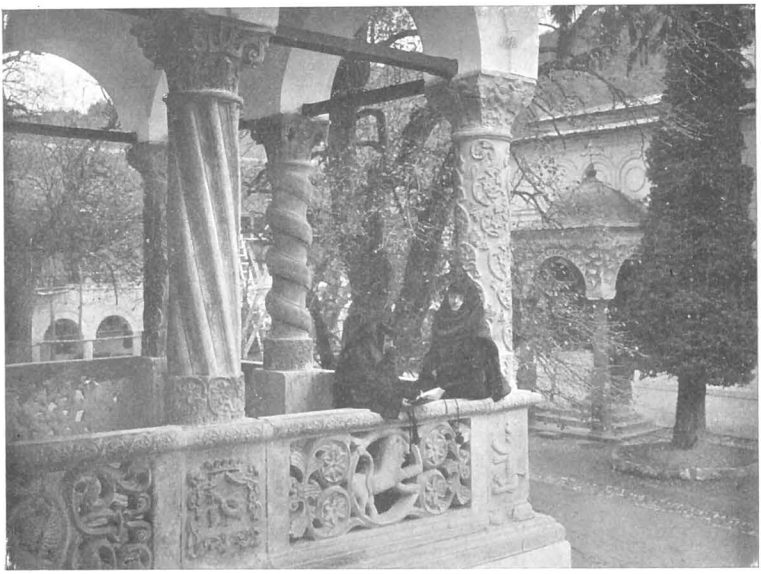

MĂNĂSTIREA HOREZU — FOIŞORU LUI DIONISIE

mitoare maici îşi împart viaţa între prea mărirea Domnului şi industria casnică.

Se zice că bisericuţa ar fi fost când-va scobită într'un trunchiu de stejar uriaş. Ceeace însă pizania ne spune sigur este că a fost întemeiată de Matei-Vodă Basarab şi la 1715 a fost prefăcută din dorinţa lui Ştefan-Vodă Cantacuzino.

Revenind în şosea, ceva mai departe, observăm o prea frumoasă biserică de sat: Este fostul schit *Mănăileşti*, zidit la 1684 de către „Papa Postelnicu, fiul lui Iordache „vel Stolnic Pârşcoveanul, în zilele Domnului Constantin „Voevod Brâncoveanul".

După ce trecem de Tomşani, se zăreşte în depărtare, pe coasta muntelui, *Mănăstirea Arnota* (vezi pag. 39) şi, peste puţin, suntem la *Mănăstirea Horezu* (după hrisoave: *Hurezi).*

Intemeiată la 1694 de bogatul şi vestitul voevod Constantin Basarab, care a înzestrat-o cu odoare şi moşii şi locuită până la 1862 de către călugări, mănăstirea este ocupată acum de călugăriţe. Timpul şi restauratorii au cruţat acest aşezământ, păstrându-ne biserica, paraclisul, trapeza, bolniţa şi chiliile în starea lor primitivă şi dându-ne astfel ştiinţă exactă despre architectura hanurilor şi curţilor boereşti de pe la finele secolului XVII.

https://biblioteca-digitala.ro

La intrare, masivele porți, căptușite cu mult fer, mai poartă încă urmele trecerei cetelor de plăeși și haiducilor de peste Olt ai căpitanului Duca (1738) precum și a Turcilor (1789) cari luptau contra Rușilor și Nemților.

Porțile, date în lături, deschid bolta, care încadrează frumoasa vedere a chiliilor; un pas mai înainte și nu știm ce să admirăm mai întâi:

Foișorul zis al lui Dionisie, după numele vrednicului Archimandrit Dionisie Bălăcescu, care îl construì la 1763, împodobindu-l cu stâlpi și sculpturi în piatră, hărăzindu-ne astfel una din cele mai prețioase manifestări ale artei;

Archondaricul cu frumoasa ordonanță a coloanelor sale;

Trapeza, cu viul colorit al picturilor sale și cu naiva inscripție. „Această prea cuvioasă trapezare frumoasă, „care este tuturor drăgăstoasă, când ca o maică mângâ- „ioasă, când șed frații la masă. . .“.

Paraclisul cu picturi, tâmplă și uși din timpul lui Brâncoveanu, care sub lespezile de piatră din altar, prevăzuse o ascunzătoare a avuțiilor sale;

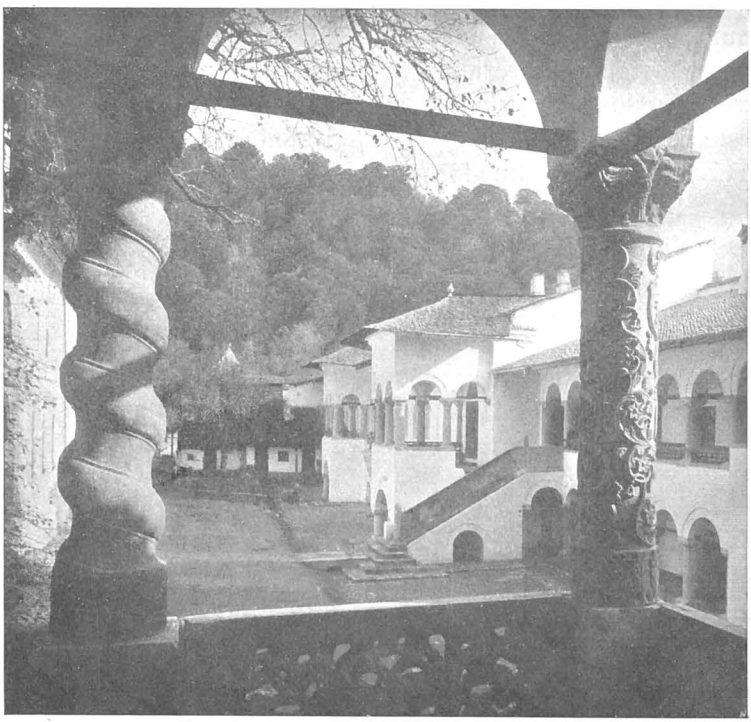

MĂNĂSTIREA HOREZU — ARHONDARICUL

https://biblioteca-digitala.ro

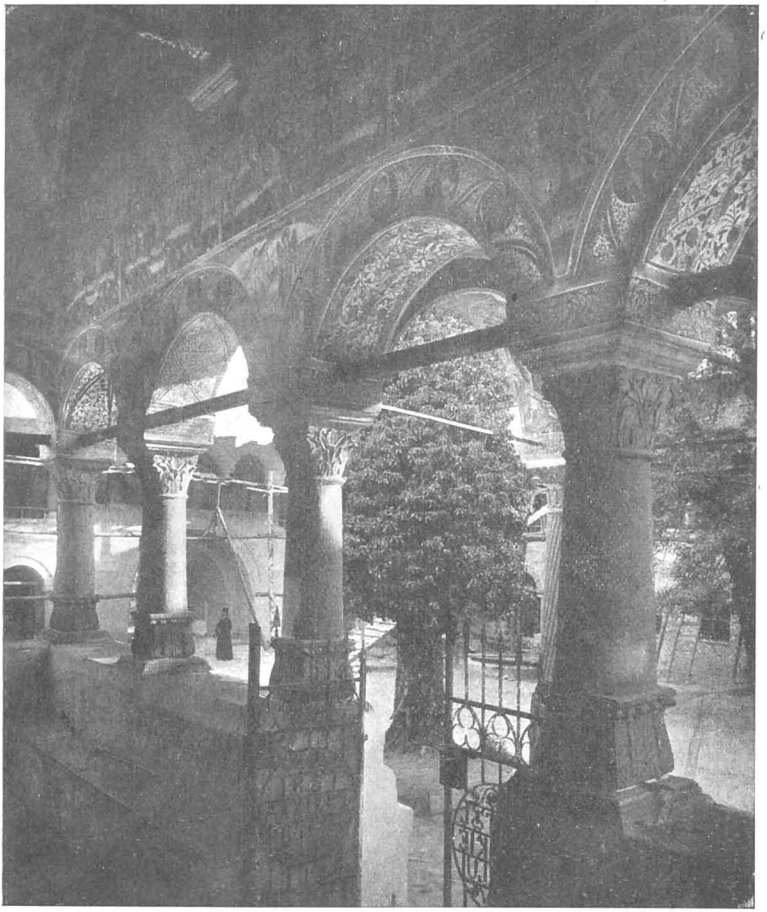

MĂNĂSTIREA HOREZU — PRIDVORUL BISERICII

Pridvorul Bisericei cu arcadele şi minunatele sale picturi, între cari distingem: *Raiul* şi *Iadul*, în candida concepţie a pictorului din 1694 şi, de partea Raiului (nici nu puteà fi altfel), iscusiţii meşteri ai mănăstirei: Istratie lemnarul, Vucaşin Caragea pietrarul, Manea vătaful zidarul, Badea Pârcălabul şi Apostol Vornicul ispravnicii mai mici ai lucrărei şi în sfârşit ispravnicul cel mare: Cernica Ştirbei biv vel Armaş;

Biserica cea mare cu tâmpla şi picturile minunate şi bogate, datorite meşterilor Marin şi Preda, cari zugrăviră în tinda bisericei pe peretele dela răsărit, de-a dreapta pe însuşi ctitorul, Constantin Brâncoveanu, cu toată casa lui: Marica Doamna, cu cei patru feciori şi cu cele

https://biblioteca-digitala.ro

şapte fete şi cum „Brâncoveanu mai vrut'au între altele „ca şi dunga cea mare, bătrână şi blagorodnică a nea-„mului său, atât despre tată cât şi despre mumă să se „zugrăvească într'această desfătată, frumoasă şi iscusită „tindă spre slava şi nemoarta pomenire. . .", meşterii, urmând dorinţei, mai zugrăviră pe peretele din dreapta neamul despre tată al Domnului (boerii Brâncoveni), iar pe peretele din stânga neamul despre mumă (boerii Cantacuzini), înşirând între ferestre pe membrii încoronaţi Basarabi ai acestor neamuri: Laiot, Neagoe, Matei-Vodă, Şerban, Constantin Vodă Cârnu şi Radu-Vodă

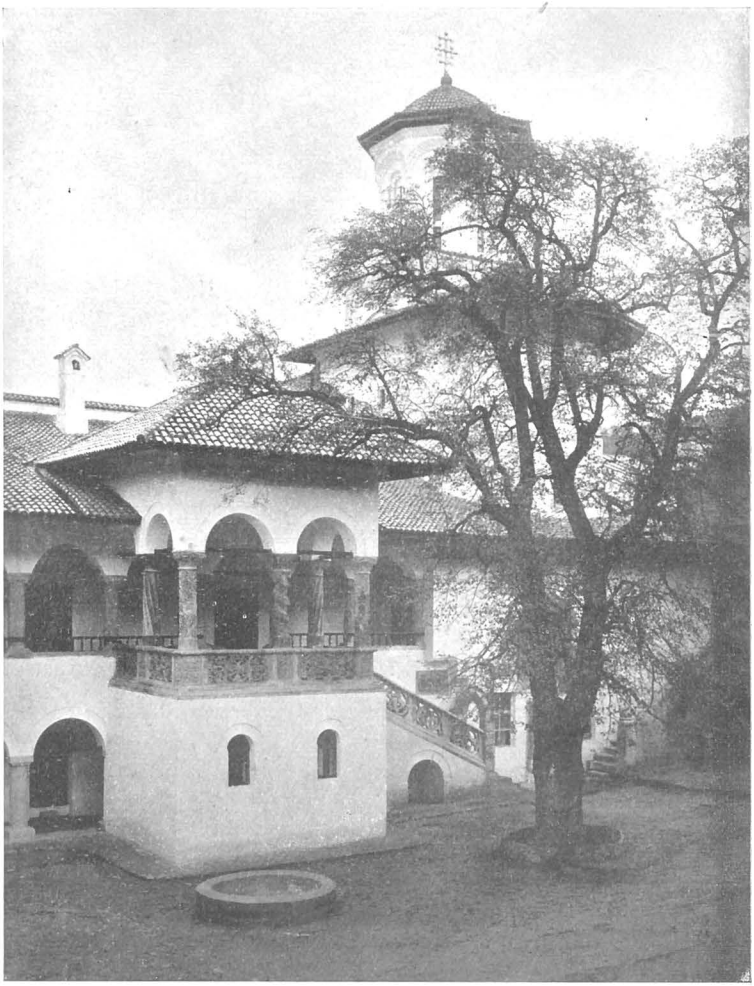

MĂNĂSTIREA HOREZU — FOIŞORUL LUI DIONISIE ŞI PARACLISUL

https://biblioteca-digitala.ro

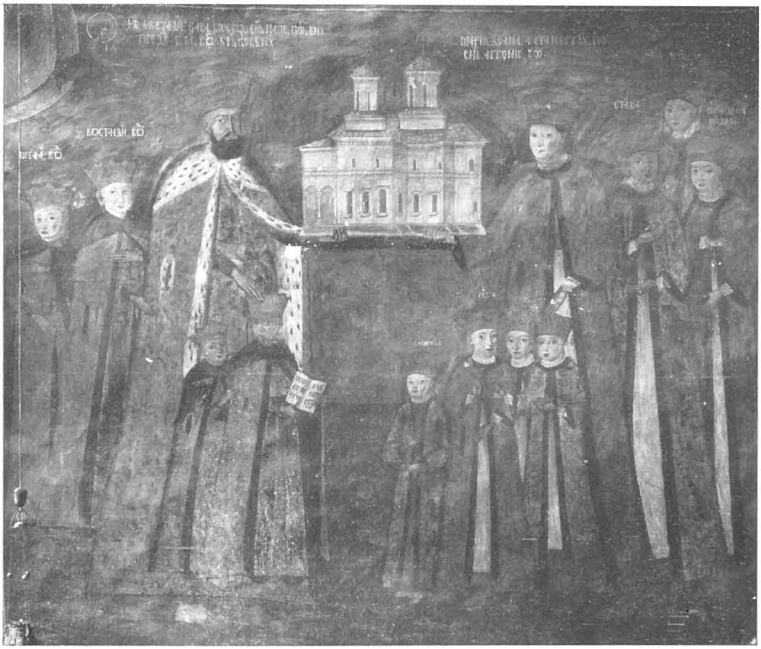

MĂNĂSTIREA HOREZU — CONSTANTIN BRÂNCOVEANU ŞI FAMILIA SA

Şerban, portrete murale de deosebită valoare artistică şi istorică.

Tot în tindă mai se văd patru morminte acoperite

MĂNĂSTIREA HOREZU — INTERIORUL BISERICEI

https://biblioteca-digitala.ro

LAIOT-VODĂ

cu pietre frumos lucrate. Sub cea mai frumoasă (fără nici o inscripție) se zice că odihnește Zmaranda, una din fiicele lui Brâncoveanu.

Gospodăria călugărițelor se poate vizită: este modestă și constă din nelipsitul războiu de lângă vatră, pe lângă care stă înșirate ulcelele pentru făcut dulceață.

Aripa stângă a mănăstirei se renovează acum, fiind destinată a servì familiei princiare românești.

Lângă mănăstire se află *Bolnița*, fondată la 1696, de Doamna Maria, soția lui Brâncoveanu. Ceva mai departe este *Schitul Sf. Apostoli*, clădit la 1698 de Archimandritul Ioan într'o poeniță retrasă. In vale spre apus, peste iazul din apropiere, este *Schitul Sf. Ștefan*, întemeiat de către Ștefan Brâncoveanu, fiul lui Constantin, la 1703.

NEAGOE-VODĂ

Escursioniștii pot rămâne peste noapte la Archondaric, unde primesc bună găzduială.

Cu greu ne putem hotărì a părăsì aceste locașuri de reculegere, dar natura ne vrăjește cu spectacolele ei variate: peste două ore de mers cu calul (4—5 lei pe zi), tot suind pe cărarea din stânga mănăstirei ajungem la *Intre râuri*, de unde, după două ore, prin *Cheile Bistriței*, la:

Mănăstirea Bistriței (tot aci

https://biblioteca-digitala.ro

se poate ajunge, cu trăsura luată din Horezu, pe şoseaua judeţiană), întemeiată pe la sfârşitul veacului al XV de fraţii Craioveşti cari clădiră şi *Paraclisul* mănăstirei, unde e de admirat frumosul lucru ajurat al uşilor dela intrare. Constantin Brâncoveanu a înoit-o, asigurând-o pentru vreo sută şi cinci zeci de ani, când Vodă Ştirbey, reînoind'o, nu-i păstră nimic din înfăţişarea de odinioară. In biserică se observă un frumos sicriu de argint (lucru unguresc; a costat peste 1500 galbeni), făcut de Constantin Şerban Basarab şi soţia sa Doamna Bălaşa, conţinând moaştele Sf. Grigore Decapolitu. In apropierea mănăstirei se poate vizită *Peştera Bistriţei*, situată cam la vreo 50 m. de-asupra apei Bistriţa.

MATEI-VODĂ BASARAB

CONSTANTIN-VODĂ CÂRNU

După o oră de urcuş obositor, suntem sus la:

Mănăstirea Arnota (se poate merge şi călare sau cu carul cu boi) întemeiată de Matei Vodă Basarab, care odihneşte acì „adormit „întru Domnul în adâncimea ani„lor, în anul 1654, în cinstite bătrâneţe“, după cum spune inscripţia slavonă, depe mormântul de marmoră cu admirabile sculpturi, reprezentând marca ţărei: vulturul cu cruce, soarele şi luna şi, sub ghiarele păsărei, un coif, apoi di-

https://biblioteca-digitala.ro

RADU-VODĂ ŞERBAN

ferite trofee: zale, steaguri, tobă, trâmbiţă, bucium, arc, etc.

Catapeteasma este de o frumuseţe rară.

În anul 1851 Barbu Ştirbei-Vodă adăogă în faţa bisericei 12 apartamente izolate, care, spre cinstea ţărei, n'au fost întrebuinţate niciodată în scopul, pentru care fuseseră construite (internarea condamnaţilor politici).

Inapoierea: spre *Horezu* şi *Băbeni*, sau spre *Govora*, sau însfârşit spre *Râmnicu-Vâlcea* (vezi aceste localităţi).

Kilometrul 65 — Govora, în apropierea vestitei localităţi balneare cu acelaş nume (10 km.), unde putem ajunge cu trăsura (5 lei) sau cu automobilul (3 lei). In curând staţiunea va fi legată prin cale ferată cu gara Govora şi în acest chip, prin linia Căineni—Piatra, cu întreaga ţară şi cu străinătatea, prin trecătoarea Turnu-Roşu.

Inzestrată de natură cu bogate şi concentrate isvoare de apă iodată, sulfuroasă şi sărată, complectată cu clădiri noi şi instalaţiuni, care sunt ultima expresiune a cerinţelor practice, a frumosului şi utilului, această staţiune

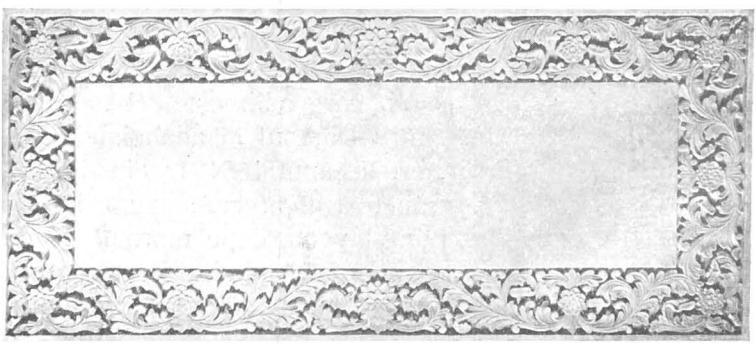

MĂNĂSTIREA HOREZU — PIATRĂ DE MORMÂNT

https://biblioteca-digitala.ro

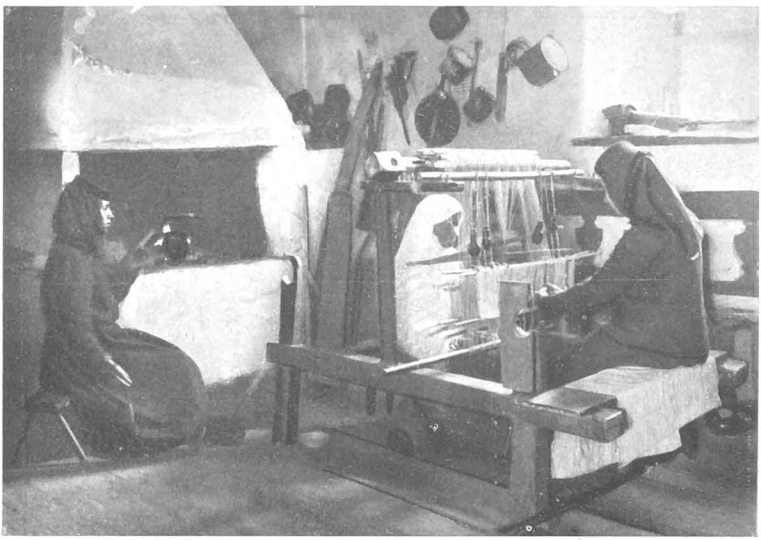

MĂNĂSTIREA HOREZU — GOSPODĂRIA CĂLUGĂRIŢELOR

este una din cele mai mari avuţii ale ţării. Stabilimentul nou de băi cuprinde 120 cabine de lux şi de cl. I şi posedă o aripă special amenajată cu toate instalaţiunile moderne de fisioterapie sau agenţi naturali: hidroterapie cu toate procedeurile sale, băi de acid carbonic, aer comprimat, inhalaţii, pulverizaţii, inhalaţii de radium, electroterapie, mecanoterapie, raze Roentgen, massaj, fricţiuni mercuriale electrice, băi electrice cu apă minerală, etc.

MĂNĂSTIREA HOREZU — CURĂŢITUL COACĂZELOR

https://biblioteca-digitala.ro

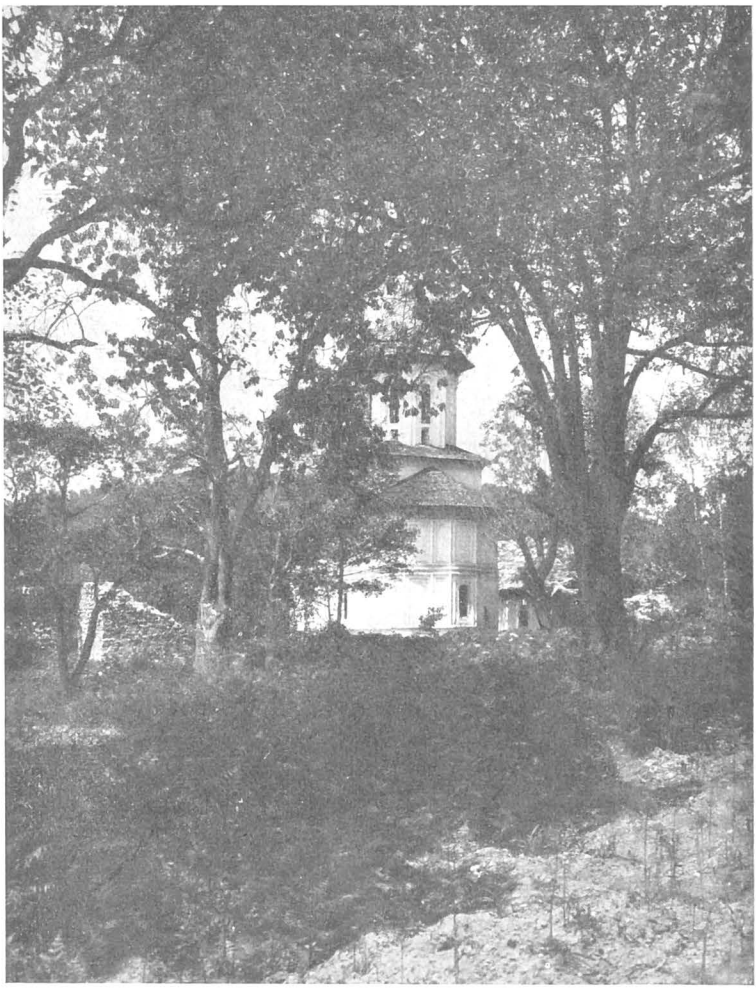

MĂNĂSTIREA HOREZU — SCHITUL SF. APOSTOLI

Un al doilea stabiliment de băi cuprinde 80 cabine de cl. II şi 20 de cl. I, amenajat fiind şi cu băi de curăţenie.

Subsolul este foarte bogat în isvoare minerale naturale de iod şi de pucioasă, sărate şi foarte concentrate, combătând cu succes rheumatismele, nevralgiile, orice fel de dureri articulare, boalele de piele, boalele de femei, boalele sifilitice cu toate manifestările lor, artritismul, boalele creierului, măduvei spinărei şi nervilor.

Sezonul ţine dela 1 Maiu până la 1 Octomvrie.

https://biblioteca-digitala.ro

Hotelul Societăţii Govora-Călimăneşti cu 200 camere, având tot confortul modern, cu băi minerale şi de curăţenie, cu ascensoare, calorifer, lumină electrică, restaurant, terasă, sală de lectură şi de muzică; numeroasele vile şi hoteluri particulare, restaurante, piaţă pentru aprovizionări, poştă, telegraf, telefon, medici în permanenţă în tot timpul sezonului, distracţiuni de tot felul, escursiuni încântătoare în întregul judeţ, automobile, autobuze, garajul din localitate precum şi sacrificiile făcute de Societatea „Govora-Călimăneşti", care exploatează această staţiune balneară, fac din Govora o staţiune internaţională de primul rang.

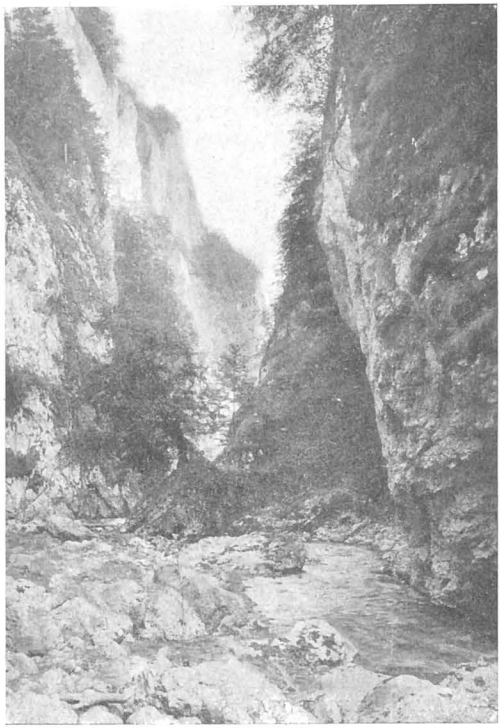

VÂLCEA — CHEILE BISTRIŢEI

VÂLCEA — MĂNĂSTIREA ARNOTA

Escursiuni:

1. La **Mănăstirea Govora**, una

https://biblioteca-digitala.ro

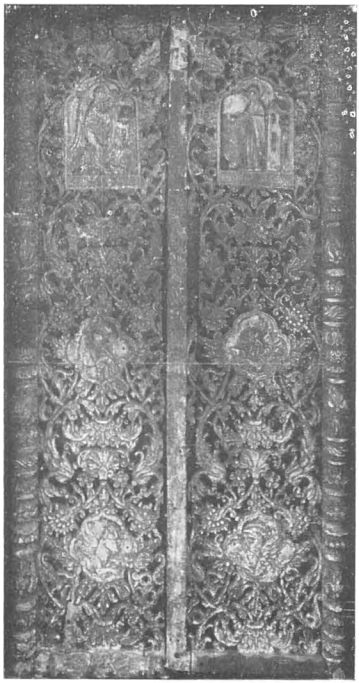

MĂNĂSTIREA BISTRIŢA
UŞILE PARACLISULUI

din cele mai vechi mănăstiri ale ţării, pare a fi existat dela fondarea Principatului Ţărei Româneşti. Reconstruită de Radu-Vodă cel Mare pe la începutul secolului XVI şi restaurată de Matei Basarab, care înfiinţă aci prima tipografie din Ţara Românească (1634), mănăstirea fu zugrăvită de Constantin Brâncoveanu.

2. La **Mănăstirea Horezu, Bistriţa, Arnota** (vezi pag. 39).

3. La **Ocnele-Mari** (vezi pag. 45).

4. La **Călimăneşti** (vezi pag. 47).

5. Pe **Valea Oltului** spre **Câineni** (vezi pag. 47 şi urm.).

Kilometrul 60 — Râureni, localitate cunoscută dincolo de limitele judeţului şi chiar ale Ţărei, din cauza importantului bâlciu, care se ţine aci în fiecare an la 8 Septemvrie (Sf. Maria Mică). Bâlciul a fost înfiinţat pe la 1636 sub Matei Ba-

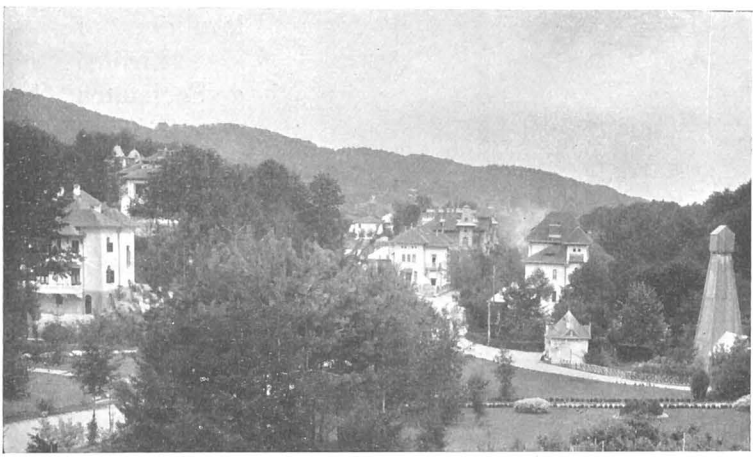

GOVORA — VEDERE GENERALA

https://biblioteca-digitala.ro

MĂNĂSTIREA GOVORA

sarab) şi importanţa sa se datoreşte situaţiunei centrale a localităţii, permiţând o aprovizionare comodă a mănăstirilor, oraşelor, proprietarilor şi boerilor din judeţele limitrofe, cari găseau aci cele necesare pentru gospodăria lor.

O scurtă linie ferată numai de 6,6 km. lungime uneşte Râureni cu *Ocniţa*, având o haltă intermediară *Ocnele-Mari* (4,8 km.).

Ocnele-Mari, comună urbană (6000 locuitori), îşi trage numele dela salinele din localitate, dintre cari unele, părăsite azi, au fost exploatate de Romani.

Un lac sărat, alimentat de patru isvoare bogate în chlorur de sodiu şi sulfaţi feroşi, fac reputaţia balneară a orăşelului, a cărui principală curiozitate este vizitarea salinelor, în care lucrează criminalii din penitenciarul vecin.

Ocniţa la 1,8 km. mai departe de precedenta. Acì se scoboară vizitatorii staţiunii balneare Ocnele-Mari.

Kilometrul 54 — Râmnicul-Vâlcea (scoborârea vizitatorilor staţiunei balneare Olăneşti) capitala judeţului Vâlcea (9600 locuitori; hoteluri: Splendid, Bulevard, High-Life, camere dela 3 lei în sus). Oraşul curat românesc şi curat întreţinut, are clădiri particulare şi publice construite cu mult gust. Perspectiva stradei principale este închisă cu un monument destul de reuşit al *Independenţei*, dincolo de care se întinde grădina publică *Zăvoiul*, cu alba sa uzină electrică şi cu albul său

https://biblioteca-digitala.ro

stabiliment de băi. Totul este alb, totul este curat în acest oraş bine cunoscut încă din anul 1240. In 1370 Vladislav Basarab a înfiinţat aci o nouă mitropolie (cea veche fiind la Severin), care la 1497 a fost schimbată în episcopie de către Radu cel Mare şi mutată în locul în care se găseşte şi azi.

Escursiuni:

1. La **Cetăţuia**. Pentru paza Noului Severin, (cum se numeà oraşul R.-Vâlcea), ajuns reşedinţa olteană a Domnilor, Scaunul obicinuit al Banilor şi al celor de-ai doilea Mitropoliţi ai Ţărei, în secolul XV se întări dealul *Cetăţuei* din vecinătate, la care ne ridicăm pe cărări grele. Din acest punct, priveliştea asupra oraşului este încântătoare.

2. La **Olăneşti** (15 km., drumul se poate face cu trăsura în $1^1/_2$ oră, sau cu automobilul în 15 minute — 5 lei de persoană), una dintre cele mai vechi localităţi balneare şi climaterice din ţara noastră. Inconjurată de toate părţile de prelungiri ale Carpaţilor, care o transformă într'un cuib ferit de curenţi localitatea este adăpostită la umbra reînvietoare a bogatei vegetaţiuni d'imprejur.

In sanatoriul, de curând construit cu tot confortul modern şi deschis tot anul, se tratează cu succes guta,

RÂMNICUL-VÂLCEA — ÎN PIAŢĂ

https://biblioteca-digitala.ro

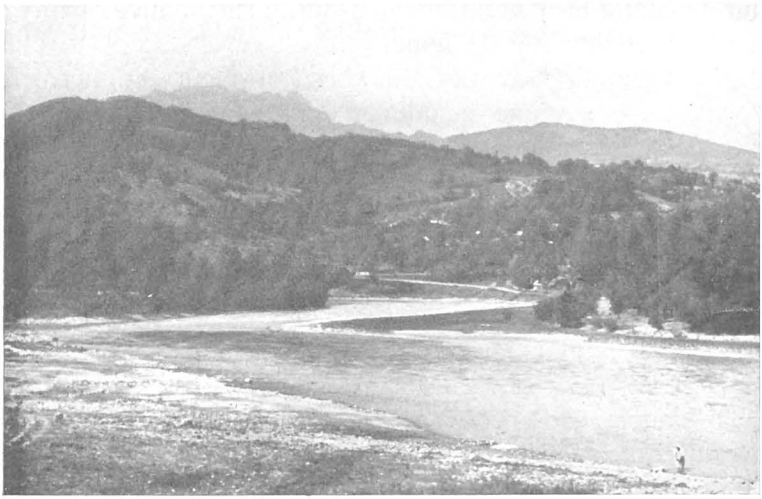

JIBLEA — VEDERE GENERALĂ

arterio-scleroza, artritismul, rheumatismul, sifilisul, scrofuloza, anemia, etc. . .

Kilometrul 44 — Dăeşti (haltă).

Kilometrul 38 — Jiblea. Scoborârea vizitatorilor băilor *Călimăneşti* şi *Căciulata*. Cu trăsura, peste un pod frumos, de unde avem o splendidă vedere asupra văei Oltului, după 2 km. suntem în cocheta staţiune balneară Călimăneşti, exploatată de Societatea Govora-Călimăneşti, al cărei principal acţionar este Statul.

Prin altitudinea sa medie, prin lipsa de umezeală, prin temperatura sa dulce şi constantă şi prin farmecul naturei, Călimăneşti constitue cea mai fericită staţiune climaterică din ţară. Apele sale chloruro-sodice-sulfurate se întrebuinţează în băi, iar miraculosul isvor de apă diuretică dela *Căciulata*, cu mult superioară similiarelor din străinătate, tocmai prin fericita asociaţie cu clima şi celelalte mijloace ale naturei, este renumit pentru boalele de rinichi şi băşica udului, şi în special pentru nisipul şi piatra acestor organe. Manifestaţiunile artritice şi nervoase, rheumatismul, guta, diabetul, etc. . ., se combat cu succes în această staţiune balneară. Artriticii, nervoşii şi aşà zişii neuro-artriticii găsesc mijloacele de vindecare naturală, complectate prin institutul de fisioterapie şi prin mijloacele dietetice prescrise.

Apele sulfuroase de acì, recomandate pentru băi, îşi

https://biblioteca-digitala.ro

au reputaţia lor stabilită pentru stările rheumatice, boalele de piele şi boalele de femei.

Societatea Govora-Călimăneşti a făcut din această localitate o staţiune în adevăr europeană, şi, prin sacrificiile şi munca depusă, urmăreşte complectarea şi mai departe a mijloacelor de cură. Se lucrează acum la noui captări de ape sulfuroase şi thermale la *Bivolari* (vezi pag. 52), unde sondagele se urmează după toate cerinţele ştiinţei.

Hotelul Societăţii, complect amenajat, e deschis în tot timpul anului, iarna ca şi vara. Sezonul de vară ţine dela Maiu până la 1 Octomvrie. In hotel sunt amenajate 300 camere, deservite prin ascensoare la toate etajele. Restaurant, sală de lectură şi de muzică în corpul hotelului. Bucătărie specială în corp separat, cu tot confortul modern, igienic şi sanitar.

Ca distracţii şi recreaţii numărăm: teatru, cinematografe, skating în parcul din Ostrov, parcul Căciulata, orchestră, muzică militară, popice, tenis, etc. Escursiuni în vecinătăţi sau în depărtare. Autobuze, automobile şi trăsuri în tot timpul sezonului; autogaraj în staţiune. Numeroase vile, hoteluri, restaurante şi piaţă pentru aprovizionări. Postă, telegraf, telefon, farmacie şi medici în permanenţă.

CĂLIMĂNEŞTI — HOTELUL SOCIETĂŢII GOVORA-CĂLIMĂNEŞTI

https://biblioteca-digitala.ro

Apa minerală de Căciulata se expediază, la cerere, în tot timpul anului, în totdeauna proaspătă, iar în timpul iernei se găseşte şi în depozit la Drogueria Românească (fostă Stoenescu), strada Academiei, Bucureşti. Pentru comande a se adresă Administraţii Societăţei la Călimăneşti.

Pentru orice detalii, prospecte sau lămuriri a se adresă la Călimăneşti, sau la biurourile Societăţei din Bucureşti, strada Academiei No. 15.

Escursiuni:

1. La **Râmnicu-Vâlcea** (pag. 45), **Mănăstirea Bistriţa** (pag. 38), **Mănăstirea Horezu** (pag. 33), **Ocnele-Mari** (pag. 45), **Govora** (pag. 40).

2. In **Ostrov.** In dreptul staţiunei Călimăneşti, Oltul se desparte în două braţe, închizând între ele o insulă, acoperită cu pădure deasă în mijlocul căreia se ascunde un schit clădit de Neagoe-Basarab.

3. La **Mănăstirea Cozia.** Trecând pe lângă izvorul *Căciulata* (2,5 km.), repede ni se desfăşoară înaintea ochilor frumoasa panoramă a Oltului. La 5 km. de Călimăneşti am şi ajuns în dreptul mănăstirei Cozia „loc de

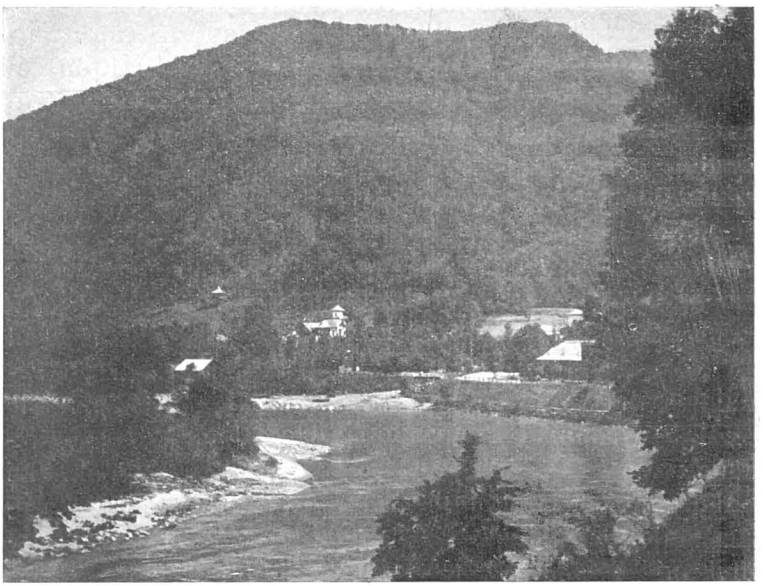

CĂCIULATA

https://biblioteca-digitala.ro

MĂNĂSTIREA COZIA

„retragere și de rugăciune pentru cei cuvioși și cetate de „pază și de ocrotire în zile de primejdie".

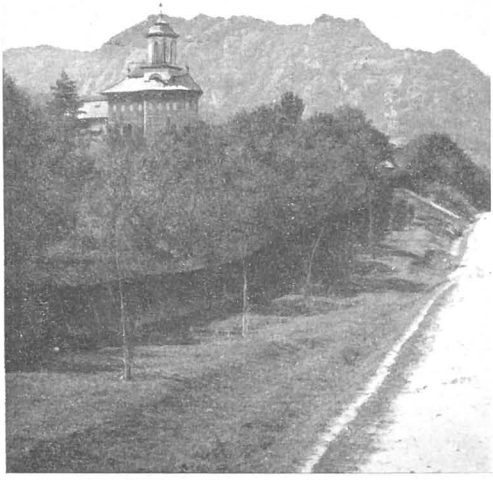

COZIA — BIS. SF. APOSTOLI

Mănăstirea, cu cele trei turnuri ale sale, a fost întemeiată de către Mircea-cel-Bătrân, care odihnește în acest sfânt locaș sub o lespede roasă de timp și ștearsă de oameni. Alături de eroul dela Rovine și întemeetorul Țării-Românești, al cărui portret îl vedem pe peretele din dreapta, împreună cu al fiului său Mihail-Voevod, ambii în costume de cavaleri, odihnește Tudora

https://biblioteca-digitala.ro

VALEA OLTULUI LA COZIA

— Teofana în călugărie — nenorocita mamă a lui Mihai-Viteazul. Intemeiată la 1386, după două sute de ani mănăstirea ajunsese cu totul dărăpănată şi sub Mihnea-Vodă II (1580—1590), suferì o prefacere, care oprì mersul ruinei. Brâncoveanu, ajuns Domn al Ţărei Româneşti, hotărî să zidească la loc Cozia, cu cheltuiala sa şi însărcină cu aceasta pe Antim Ivireanu, „meşterul cel

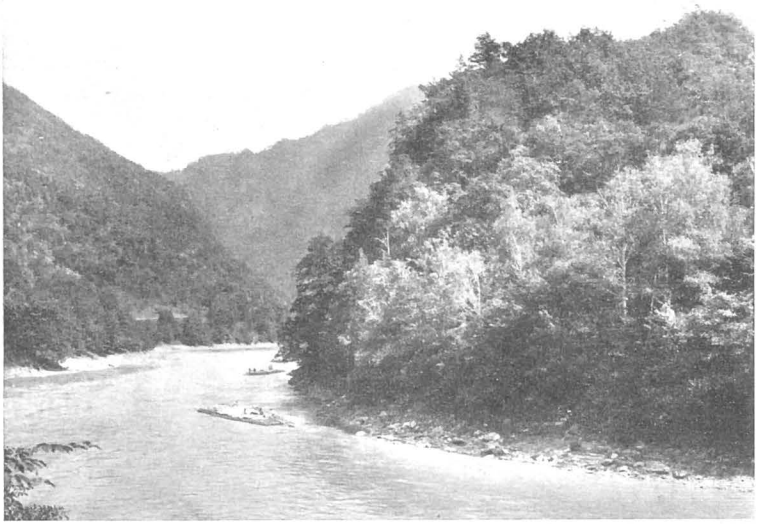

PLUTE PE OLT, LA COZIA

https://biblioteca-digitala.ro

„mare în aducerea la îndeplinire a frumosului". Atunci se înfăptuiră turnul elegant şi simplu, ferestrele cu săpături gingaşe, chenarele cu sculpturi, cum nu se mai află aiurea şi tot ceeace formează frumuseţea acestui locaş dela care architecţii noştri moderni se inspiră pentru a închegà un stil românesc.

Actualmente mănăstirea serveşte elevelor Azilului Elena Doamna din Bucureşti, care-şi petrec acì cele două luni de vacanţă.

Bisericuţa, cu forme armonioase (peste şosea) a *Sf. Apostoli*, a fost întemeiată la 1545 de către Petru-Vodă, zis şi Petru dela Argeş, sau Radu Paisie, şi de fiul său Marcu. In interior distingem: portretele ctitorilor în costumele timpului şi foarte frumoasa zugrăveală a bisericuţei.

Dincolo de Cozia se întinde una dintre cele mai frumoase privelişti de pe Valea Oltului.

Cu o luntre se poate trece pe ţărmul stâng la *Bivolari*, unde s'a descoperit un puternic izvor thermal (27°). Lângă izvor s'au scos la iveală ruinele unor băi romane construite din piatră cioplită şi cărămizi, după acelaş plan ca şi băile desgropate în Italia, precum şi urmele unui drum roman. Societatea Govora-Călimăneşti a început captarea sistematică a izvorului thermal.

Escursia se poate prelungì mai departe, cu abatere pe la *Mănăstirea Turnu* (unde avem şi o haltă a dru-

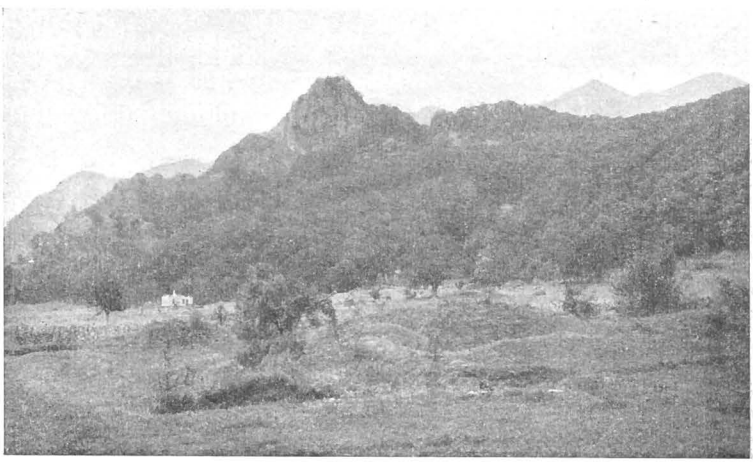

BIVOLARI — BĂILE ROMANE

https://biblioteca-digitala.ro

mului de fer — vezi mai jos), prin *Brezoi* și *Călinești* (pag. 54) până la *Mănăstirea Cornet* (vezi pg. 56).

Acelaș drum se poate însă face pe țărmul stâng al Oltului cu trenul, care parcurge toată această porțiune fermecătoare, străbătută odinioară de drumul roman, care, pornind de la Celeiu și urmând valea Oltului, trecea în Transilvania prin pasul Turnu-Roșu, formând principala linie de circulație a Daciei romane către sud.

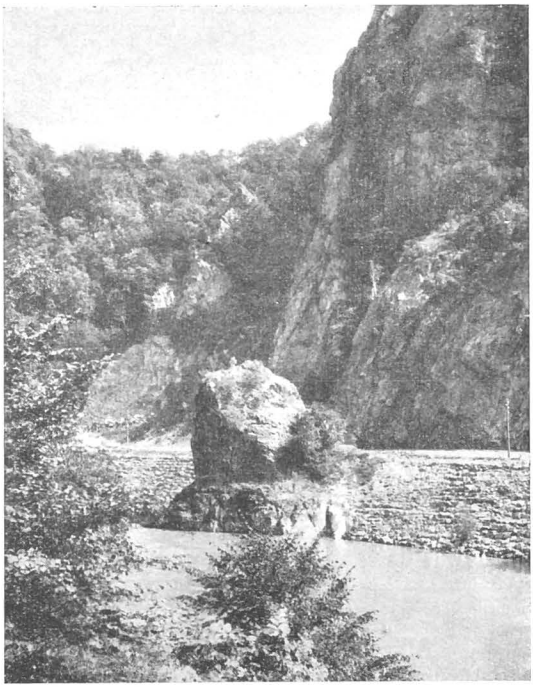

MASA LUI TRAIAN

Romanii, din cauza îngustimei defileului în această parte, au fost nevoiți să conturneze muntele Cozia. Se și vede o stâncă uriașe „*Masa lui Traian*“, care se pare că a determinat cotișul drumului roman. Stânca a fost străpunsă cu dinamită pentru a face loc liniei ferate.

Kilometrul 30 — Turnu (Haltă). Un pod umblător trece pe țărmul opus al Oltului pe călătorii, cari doresc să pornească de aci spre Cozia, Brezoi, etc. . . . O potecă duce, după 20 minute de drum, la *Mănăstirea Turnu*, situată în mijlocul pădurilor seculare ale muntelui Cozia.

Kilometrul 22 — Lotru. Inainte de-a intră în această stațiune, trenul se înfundă prin trei tuneluri, dintre care unul este lung de 612 m. Gara este foarte curată, cum de altfel sunt toate după întreaga linie. Un omnibus-automobil (50 bani de persoană) duce pe noii sosiți la *Brezoiu*, care se zărește în mijlocul unei văi romantice, pe țărmul drept al Lotrului. Brezoiul este unul

https://biblioteca-digitala.ro

MĂNĂSTIREA TURNU

din cele mai frumos situate sate din Ţară. Nesfârşite grămezi de trunchiuri de brazi aşteaptă să le vie rândul la ferăstrău. Două societăţi se întrec a despuia munţii de podoaba lor de cetini umbroase. Pestre Lotru, în spre nord se înalţă „*Ţurţudanu*“.

Aerul curat, lipsa de curenţi şi viaţa eftină, pe lângă priveliştele încântătoare şi escursiile interesante, care se pot organiză de acî, sunt menite a face din Brezoiu o staţiune climaterică de primul rang.

Escursiuni:

1. La **Călineşti** (8 km.), unde e de admirat prive-

TUNELUL DELA LOTRU

https://biblioteca-digitala.ro

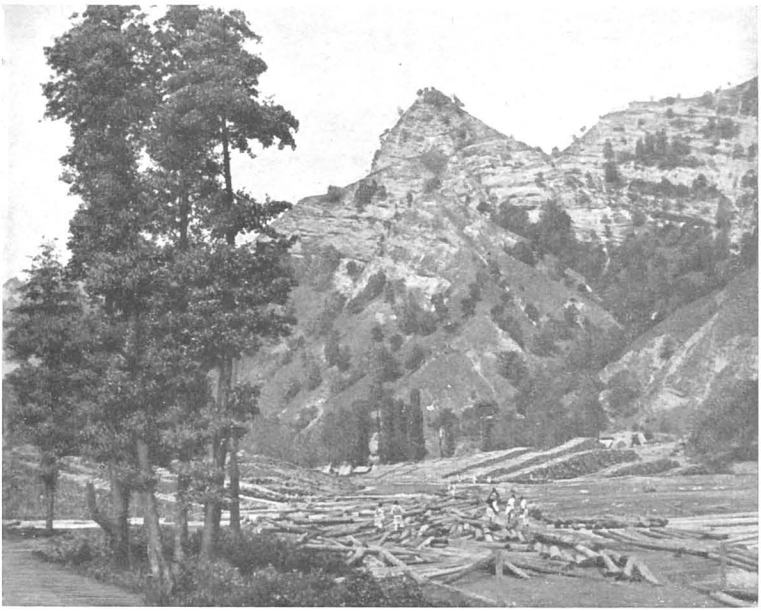

BREZOIU — MUNTELE ŢURŢUDANU

liştea minunată a căldărei formată din şghiaburi în formă de dolomiţi şi de acì la *Mănăstirea Cornet* (vezi pag. 56).

2. La **Mălaia,** (18 km.) unde se poate merge cu trăsura de-alungul încântătoarei albii a Lotrului. Dela Mă-

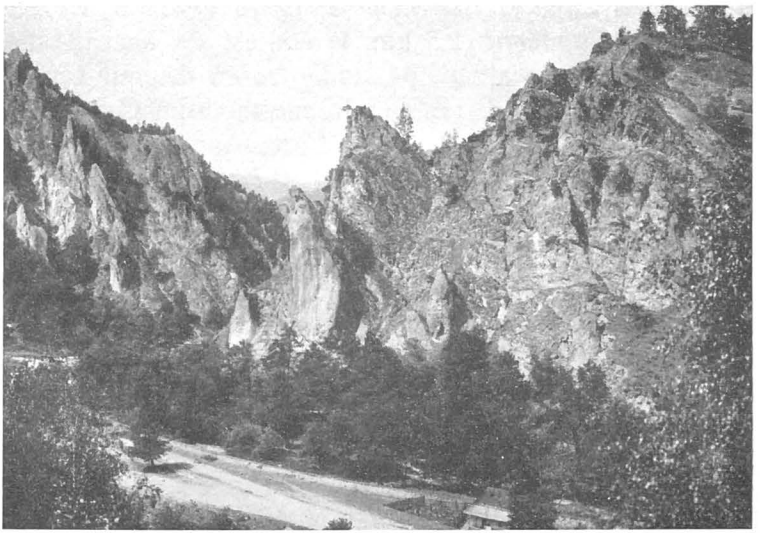

CĂLINEŞTI – CĂLDAREA DE STÂNCI

https://biblioteca-digitala.ro

MĂNĂSTIREA CORNET

laia ne putem duce tot mai sus, la *Voineasa*, însă numai pe jos, sau călare.

Kilometrul 12 — Cornet. Trenul străbate un mic tunel, tăiat chiar pe sub mănăstirea Cornet şi, la scurtă distanţă, opreşte în staţia cu acelaş nume, de unde pe jos ne putem duce la *Racoviţă* şi *Copăceni* (situate în faţa staţiei) şi la Mănăstirea Cornet.

Racoviţă, vechea Praetorium, (2,5 km. la est de staţia Cornet) unde se mai văd vestigiile castrelor, care o apărau, şi *Copăceni* (2,5 km. la sud-est de aceeaşi staţie) sunt două localităţi, pe unde trecea drumul roman menţionat la pag. 53. Pe ruinele acestui drum Carol VI a zidit mai târziu renumita „*Via Carolina*“ din care mai vedem şi azi urme între *Câineni* şi *halta Loviştea*.

Mănăstirea Cornet, la care ajungem pe excelenta şosea naţională, după 20 minute de mers, a fost „zidită „de Mareş Băjescu şi soţia sa Maria în zilele luminatu-„lui Domn Io Radu Leon Voevod 1666“ după cum ne spune pizania.

Kilometrul 0 — Câineni. Aci se face vizarea paşapoartelor celor ce trec spre, sau vin dela Sibiu, precum şi revizia vamală a bagajelor celor ce intră în ţară.

In dreptul acestei localităţi strategice a fost în vremuri un pod făcut de Traian. Tot acî era puternica întărire romană *Pons vetus* şi tot acest punct a fost întărit

https://biblioteca-digitala.ro

şi de Carol VI: pe stâncile prăpăstioase s'a ridicat cetăţuia Strassburg, care însă nu dură decât 19 ani, până la recucerirea Câinenilor de către Români (1739), cari o dărâmară.

In urma păcei dela Pasarovitz (1718) Turcia cedă Austriei între altele şi întreaga Oltenie, care rămase sub coroana imperială până la încheierea păcei dela Belgrad (1739). De atunci a rămas în Oltenia zicătoarea: „de când cu Nemţii cu coadă". Prima grijă a guvernului austriac, luând în stăpânire Oltenia, a fost unirea ei cu Transilvania printr'un drum deschis cu multe greutăţi — *Via Carolina* — care mergeà dela *Turnu-Roşu* până la *Bogdăneşti* lângă Râmnicu-Vâlcei. Lucrarea fu asemănată cu construcţiile Romanilor. Pentru acele vremuri erà în adevăr extraordinară, având a se învinge tăria stâncilor carpatice şi valurile furioase ale Oltului. Pe inscripţia, săpată la Turnu Roşu cu acea ocaziune, se citeşte: „chiar vitejia lui Traian s'a oprit acì. . . ."

Un lung pod de fer uneşte Câinenii de Vâlcea cu cei de Argeş, iar drumul, care se vede pe stânga Oltului duce la *„Curtea de Argeş"*, până unde, pe jos sau călare, se poate face o prea frumoasă escursie prin încântătoarea vale a Topologului, apoi prin valea Argeşului, pe la Poenari (în apropierea cărora se vede ceeace a mai rămas din *Cetatea lui Ţepeş)* şi de acì mai în jos până la *Curtea de Argeş* (vezi linia No. 8; Piteşti—Curtea de Argeş).

Dela Câineni trenul parcurge repede cei cinci kilometri, care mai sunt până la graniţa românească, la *Râul-Vadului*, la strunga dela Turnu-Roşu „care, în vechime „purtà măreţul nume de „Poarta lui Traian". Aici Oltul „desfundă munţii, spintecându-i din creştet până în temelie „şi-şi deschide drum larg în văile noastre. Pe undele lui „ne vin cântece duioase din Ardeal, glasuri de dor din „Ţara-Bârsei, tânguitoare doine din câmpiile Făgăraşului. „De aici ne uităm şi cu drag şi cu durere în sus pe albia „Oltului. . . . . Dincolo de munţii aceştia sunt fraţi de-ai „noştri şi acolo e o parte însemnată din istoria noastră. „Câte steaguri n'au fluturat pe aici, câte oşti n'au mers „prin strunga aceasta, în multele şi sângeroasele răs„boaie, pe care au avut a le purtà strămoşii noştri cu „neamurile megieşe"! (Vlăhuţă).

https://biblioteca-digitala.ro

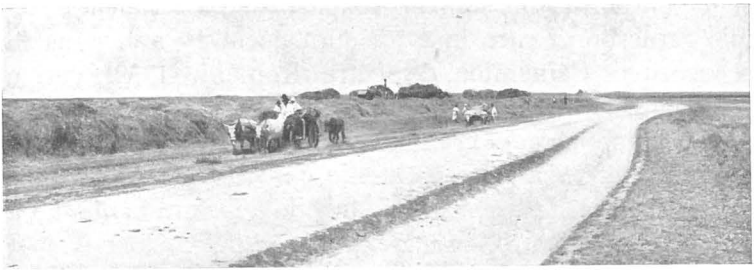

CELEIU — DRUMUL ROMAN

5. Linia Piatra-Olt—Corabia=75 km.

(Distanţele indicate în dreptul staţiunilor sunt socotite dela Corabia)

Străbate în lung judeţul Romanaţi, unul din cele mai fertile în agricultură şi cel mai bogat în rămăşiţe de aşezăminte romane. Pe vetrele acestor aşezăminte, sapa scoate la iveală, monede, hârburi, pietre gravate, obiecte de metal, etc.

Kilometrul 75 — Piatra-Olt (vezi pag. 13).

Kilometrul 60 — Vlăduleni.

Kilometrul 49 — Romula (Reşca). Aci se încrucişà drumul roman, ce veneà dela *Drobeta* (T.-Severin) cu cel care, pornind dela *Malva* (Celeiu), se duceà pe Olt în sus în Transilvania. In sat şi azi mai sunt vizibile câteva ziduri, scoase la iveală în urma săpăturilor archeologice, întreprinse de Gr. Tocilescu, care au dat la iveală însemnate ruine de edificii căptuşite cu piatră. Multe case vechi din Caracal sunt construite cu cărămida extrasă din această localitate, care în timpul Romanilor erà un municipium.

Un sarcofag de piatră cu reprezentări bachice şi de vânătoare, găsit acì, figurează în colecţiile muzeului naţional de antichităţi din Bucureşti, unde se remarcă şi un plan al cetăţei de odinioară.

Kilometrul 42 — Caracal, comună urbană, capitala judeţului Romanaţi, (15000 locuitori; hoteluri: Simu, Ploeşteanu, Popescu, Raicu) oraş vechiu, întemeiat, după toate probabilităţile, de Antonin Caracalla, care cu ocazia expediţiunei contra Dacilor, în anul 215, a vizitat acest

https://biblioteca-digitala.ro

ţinut precum şi Romula de mai sus. Foarte probabil că acì s'au aşezat vechii locuitori ai Romulei, după dărâmarea municipiului lor de către Goţi, Huni, sau alţi barbari.

E de observat că în oraş foarte multe case şi biserici (biserica Sf. Mihai de exemplu) sunt clădite cu cărămidă şi pietre aduse din *Antina* (cum numeşte poporul ruinele dela Reşca, printr'o corupţie a numelui Antonin, desigur).

Kilometrul 28 — Frăsinet.

Kilometrul 21 — Studina, deserveşte ferma model cu acelaş nume, proprietatea Statului.

Kilometrul 15 — Vişina

Kilometrul 0 — Corabia, comună urbană (9100 locuitori; hoteluri: Caravia, Gramatopol), aşezată lângă Dunăre, unde are o schelă (singura din judeţul Romanaţi) la care opresc vapoarele societăţilor de navigaţiune austriacă şi ungară, precum şi numeroase şlepuri. Orăşelul este important pentru rolul jucat în războiul independenţei.

CELEIU — IN CIMITIR

https://biblioteca-digitala.ro

In adevăr pe acì, (exact la *Siliştioara*, localitate situată la 5 km. spre est de Corabia), armata română a trecut Dunărea, pe un pod de 1400 m. lungime, pentru a merge la Plevna în ajutorul Ruşilor (15 August 1877). După trecere, podul a fost desfăcut şi transportat la Turnu-Măgurele pentru înapoierea armatei victorioase.

Escursiuni:

La **Celeiu,** situat la 2 km. spre vest de Corabia. In epoca romană se numeà *Colonia-Malva.* Cetatea antică, acum numai ruine, a avut o mare importanţă fiind chiar capitala Daciei Malvense (o divizie financiară a Daciei) şi erà legată cu ţărmul drept al Dunărei printr'un pod, ale cărui urme se mai văd şi astăzi, când apele sunt scăzute. De acì porneà un drum roman de piatră care treceà pe la Romula şi de acì tot în sus până în Transilvania (vezi pag. 53).

Drumul lat de 26 metri. vizibil şi azi lângă Celeiu, erà bine şi abundent împietruit; aşà de abundent că multe case ale megieşilor sunt construite cu piatra scoasă din el.

Să nu uităm, mergând pe acest drum, a ne oprì un moment prin cimitirul satului, pitoresc prin naivitatea crucilor sale cu streaşină.

https://biblioteca-digitala.ro

6. Linia Costești—Turnu-Măgurele=112 km.

(Distanțele însemnate în dreptul stațiunilor sunt socotite dela T.-Măgurele)

Străbate județul Argeș în partea sa meridională și județul Teleorman în toată lungimea sa, mergând aproape paralel cu șoseaua națională, cu care constitue cele două artere, prin care bogățiile județului — foarte agricol — se scurg către Dunăre.

Kilometrul 112 — Costești (vezi pag. 15).

Kilometrul 99 — Burdea.

Kilometrul 93 — Colț (haltă).

Kilometrul 85 — Miroși.

Kilometrul 76 — Balaci. Numele comunei se găsește și prin secolul XVII, pe aci aflându-se întinsele domenii ale familiei Bălăcenilor, dintre cari unul, Aga Constantin Bălăceanu, întemeietorul bisericei din sat (1684) avea chiar veleități de a se face Domn în timpul lui Constantin Vodă Brâncoveanu.

Kilometrul 67 — Beuca.

Kilometrul 57 — Papa.

Kilometrul 47 — Roșiori, (comună urbană cu 11000 locuitori; hotel Belitoreanu), 'i se mai zice *de Vede*, după numele râului, pe care este situat. Datează, după unii, din timpul lui Mihai-Viteazul, care acordă diferite privilegii locuitorilor acestui târg. La sudul orașului a fost în vechime o cetate romană (poate vechea Arcina) care se mai observă și azi, deși este arată mai din toate părțile.

De aci pornește o linie ferată laterală, care se termină la Zimnicea (vezi linia No. 7, Roșiori-Zimnicea).

Kilometrul 34 — Troian. Linia ferată taie aci un mare val, sau limes, care, începând dela Dunăre la 10 km. spre est de vărsarea Oltului, se ridică, pe la 2 km. spre vest de Roșiori, până la Pitești unde sfârșește pe malul râpos al Argeșului, la câțiva pași numai de stație,

https://biblioteca-digitala.ro

apoi apucă spre Câmpulung şi trece, prin pasul Bran, în Transilvania la Râjnov, după o lungime totală de 235 km. Acest val construit, probabl pe la începutul domniei lui Marcu Aureliu (161 d. Chr.), din pământ bătut şi bine ars, se poate recunoaşte prin arături după culoarea roşie a pământului ars. Erà apărat de 18 castele sau cetăţi de pământ, afară de cel dela *Jidova*, care, la 201 d. C., a fost reconstruit în piatră.

Kilometrul 25 — Salcea.

Kilometrul 8 — Liţa, deserveşte Segarcea, întins domeniu al Statului, care nu trebue confundat cu Segarcea din Dolj.

Kilometrul 0 — Turnu-Măgurele, comună urbană (9400 locuitori; hoteluri: Dorcescu, Zottu, Dacia), oraş comercial cu port la Dunăre, deservit de vapoarele Navigaţiei Fluviale Române, şi ale Societăţilor de Navigaţie austriacă şi ungară. Aşezat în amfiteatru pe un deal, care domină toată lunca dintre Dunăre şi Olt, are în faţă, de cealaltă parte a Dunărei, oraşul Nicopoli şi dealurile Bulgariei. Multe pagini frumoase şi-a înscris în istoria ţărei Turnu-Măgurele! In apropiere de oraş se află ruinele unui castel roman, transformat mai târziu în cetate românească (sub numele de Nicopoli mic) şi mai în urmă în cetate turcească până la tractatul dela Adrianopole (1827), când a fost dărâmată.

Pe acì treceau Turcii lui Baiazed (1394), pe cari Mircea Basarab îi izgoneà în 1395; pe acì intrau Turcii cu însuşi Sultanul Mohamed, sub ploaia de săgeţi a Românilor, printre cari şi copii de 12 ani, comandaţi de Vlad Ţepeş; pe acì trupele eroului dela Călugăreni (Mihai-Viteazul) treceau şi dărâmau Nicopoli din faţă, precum şi însăşi cetatea Turnu-Măgurele (1596) şi tot pe „acì se întorceau ostaşii noştri biruitori din câmpiile „Bulgariei, aducând cu dânşii din taberile Griviţei şi ale „Plevnei, cele mai mari şi mai scumpe trofee, cu care „s'a putut vr'odată mândri o armată victorioasă: slava şi „neatârnarea patriei lor“, (Vlahuţă).

https://biblioteca-digitala.ro

7. Linia Roşiori—Zimnicea=74 km.

(Distanţele însemnate în dreptul staţiunilor sunt socotite dela Zimnicea)

Kilometrul 74—Roşiori (vezi pag. 61).

Kilometrul 63—Peret (haltă).

Şi acì ca şi pe toată reţeaua căilor ferate, mai ales în regiunea de câmp, ori încotro ţi-ai arunca ochii, vezi o mare mulţime de movile, care, pe *Bărăgan* mai ales, sunt aproape singurele accidente, ce întrerup monotonia întinderei nesfârşite a câmpiei. Mai toate aceste movile sunt morminte, fie din epoca anteromană, fie din cea romană, respectiv greco-romană, în Dobrogea, fie din epoca năvălirilor barbare.

Unele acoperă rămăşiţele defunctului adăpostite fie într'o simplă scobitură în pământul viu, fie într'un cavou de piatră sau de cărămidă, fie într'un sarcofag de piatră; unele conţin cenuşa mortului, altele cadavrul sau scheletul, nears, împreună cu podoabele şi uneltele ce i-au servit în viaţă. Foarte multe au fost răscolite în decursul timpului de către căutătorii de comori.

Unele movile au fost puncte de observaţie, altele puncte de orientare şi în sfârşit unele semne de hotare. Dar acestea sunt prea puţine, imensa majoritate formând'o movilele-morminte.

Kilometrul 59—Plosca. Pe la marginea comunei trece, dela nord-vest spre sud-est, *Brazda lui Novac*, pe acì atât de adâncă încât, în timpul ploilor, formează un şivoiu, care se scurge cu repeziciune spre râul Vedea.

Kilometrul 52—Buzescu (haltă), comună întemeiată în 1860, de către fostul principe al Serbiei, Mihail Obrenovici, pe atunci proprietar al acestui domeniu, în intenţia de a face aci un târg care să întreacă oraşul Alexandria. Din acea vreme datează măreaţa clădire a

https://biblioteca-digitala.ro

Bisericei din mijlocul satului. Prin comună trece şi Brazda lui Novac.

Kilometrul 42 — Alexandria, (15800 locuitori, hotel Iacovachi), comună urbană, de dată recentă, fiind întemeiată la 1834 sub principele Alexandru Ghica (dela care îşi luă numele) de către locuitorii veniţi din Zimnicea şi din târgul Mavrodinului.

Anual se ţine aci un mare bâlciu, care începe în Duminica după Înălţare şi ţine până după Rusalii, ca şi târgul Moşilor din Bucureşti.

Kilometrul 33 — Ţigănesti, sat foarte vechiu, existând ştiinţe despre el din timpul lui Mihai-Viteazul. La vre-o doi km. spre vest de sat pe o măgură înaltă, s'au descoperit urmele unei cetăţi din care s'au scos busturi de silex, unelte, vase de lut, săgeţi, râşniţe de moară, etc... atribuite de archeologi epocei de piatră.

Kilometrul 27 — Smârdioasa.

Kilometrul 18 — Şoimul.

Kilometrul 10 — Ulmuleţ.

Kilometrul 0 — Zimnicea, orăşel, (7.500 locuitori; hotel Orient), port la Dunăre, deservit de vapoarele Navigaţiei fluviale române şi ale Societăţilor de Navigaţiune austriacă şi ungară. A jucat un important rol în timpul războiului independenţei. Pe aci a trecut înainte şi după cucerirea Şiştovului, de peste Dunăre, grosul armatelor ruseşti cu tot materialul de război. In acest scop se şi legase cu Frăteştii printr'o linie ferată desfiinţată mai în urmă.

Archeologiceşte, oraşul are o deosebită importanţă: la mică depărtare în spre vest s'a descoperit de către Cesar Boliac, la 1869, un intins cimitir antic, cel mai însemnat din România.

https://biblioteca-digitala.ro

8. Linia Pitești—Curtea-de-Argeș=39 km.

(Distanțele indicate în dreptul stațiunilor sunt socotite dela Curtea-de-Argeș)

Kilometrul 39 — Pitești (vezi pag. 15).
Kilometrul 31 — Bascov.
Kilometrul 21 — Merișani.
Kilometrul 10 — Radu-Negru.
Kilometrul 0 — Curtea-de-Argeș, (orășel cu 6300 locuitori, altitudine 484 m.; hoteluri: Regal, România; camere dela 3 lei în sus) Stația cu turlele sale, inspirate de cele dela Mănăstirea dela Argeș, are un aspect puțin obicinuit la asemenea clădiri. Orășelul în sine nu se poate socoti printre cele mai îngrijite din România, dar marea sa valoare istorică, archeologică și artistică, precum și frumoasele escursiuni, ce se pot organizà aici, fac ca această localitate să fie una dintre cele mai vizitate de către Români și Străini.

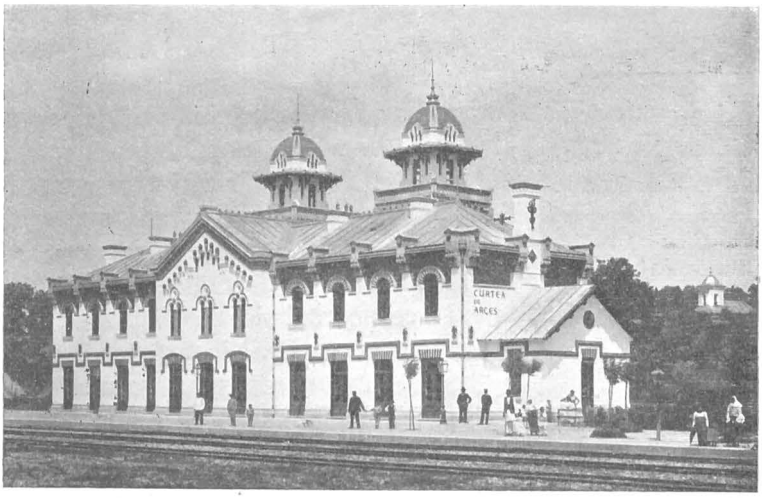

CURTEA DE ARGEȘ — GARA

CLIȘEU GHIULA

https://biblioteca-digitala.ro

ARGEŞ — BISERICA DOMNEASCĂ

Curtea-de-Argeş a fost întemeiată de Radu-Negru, care şi-a stabilit aci a doua sa reşedinţă (după Câmpulung) între anii 1244—1264, şi aici a rămas până la începutul secolului XVI, când fu trecută la Târgovişte.

Rămăşiţele pământeşti ale Voevodului sunt înmormântate în *Biserica* zisă *„Domnească“* din mijlocul oraşului.

De vizitat:

1. **Ruina Sân-Nicoară,** situată la nordul oraşului, pe o colină, care domină toată valea Argeşului. Tradiţia o atribue principesei Margareta, soţia lui Negru-Vodă, care fiind catolică, profită de absenţa Voevodului, ce se războiă cu Tătarii şi zidì biserica Sân-Nicoară în faţa bisericei domneşti a satului său. Totuşi, temându-se de mânia lui, fugì spre Câmpulung, însă pe drum se înecă în râul, care, de atunci, se numì *Râul Doamnei*.

RUINA SAN-NICOARĂ

https://biblioteca-digitala.ro

2. **Biserica Domnească,** fiind rezervată Domnilor, se găsea în incinta palatului domnesc, ale cărui fundaţiuni se mai zăresc şi azi. Datează din a doua jumătate a secolului XIV, este deci cea mai veche biserică, păstrată în întregime, din ţara noastră. Este construită în stil bizantin (are chiar mare asemănare cu biserica Theotokos din Constantinopole) din piatră şi cărămidă aparentă. Doi pricepuţi architecţi români, Gr. Cerchez şi N. Ghica-Budeşti, meşteri în asemenea lucrări, se ocupă cu sârguinţă de restaurarea monumentului, martor al măririi de odinioară a micului oraş de azi.

3. **Biserica Episcopală,** mănăstire până la 1793 şi de atunci reşedinţă a episcopilor de Argeş, a fost clădită, pe fundaţiunile unei vechi biserici, de către Neagoe-Vodă Basarab (1512—1521), care muri înainte de desăvârşirea sfântului locaş, aşă că zugrăvelele se făcură sub domnia

MĂNĂSTIREA DELA ARGEŞ

https://biblioteca-digitala.ro

CURTEA DE ARGEŞ — FÂNTÂNA LUI MANOLE

urmaşului şi ginere al său: Radu-Vodă dela Afumaţi (1521—1529) de către zugravul Dobromir[1]).

Architectul acestui neasemuit de frumos monument, impozant şi fermecător prin armonia liniilor şi eleganţa proporţiunilor, ar fi — după cum reese din documentele greceşti — însuşi Neagoe-Vodă, care, stând multă vreme la Constantinopol, pătrunsese architectura bizantină şi arabă. Este posibil ca piosul Voevod, scriitor şi artist în acelaş timp, să fi contribuit cu luminile sale la edificarea şi mai ales la ornamentarea bisericei, dar de bună seamă că architecţii au fost recrutaţi printre artiştii celebri ai Orientului. Numele lor însă nu ne este cunoscut.

Legenda, pretinzând că edificiul nu puteà durà, dacă nu se zideà în el o femee, numeşte pe *Meşterul Manole*, care, în desperarea lui că ceeace lucrà ziua se dărâmà noaptea, zidì pe femeea sa, aşà că de atunci clădirea se ridicà pe fiece zi tot mai mândră şi mai frumoasă. (N'ar fi aceasta oare o reminiscenţă a faptului că Neagoe nemulţumit puneà să se dărâme din clădire şi să se refacă părţile, care nu-i plăceau?). La terminare, Neagoe-Vodă, întreabă pe meşteri, dacă ar puteà face o clădire mai frumoasă şi, la răspunsul lor afirmativ, dete ordin să se ri-

[1]) Zugrăvălele originale, ridicate cu multă grijă cu ocazia restaurărei din 1875—1886, sunt expuse la Muzăul de Antichităţi din Bucureşti.

https://biblioteca-digitala.ro

dice schela, așà ca meșterii să piară pe acoperiș. Meșterii își făcură însă aripi de șindrilă și încercară a se scoborî în zbor, însă căzură și muriră; iar pe locul unde căzù și murì meșterul Manole, isvorî apă limpede. Aceasta ar fi și origina fântânei de lângă biserică, numită de popor „*Fântâna Meșterului Manole*“. Marele nostru poet V. Alexandri a redat această legendă în duioasa poezie Mioriţa.

Biserica, deși neisprăvită, fu sfinţită cu mare pompă în 1517. Neagoe fu înmormântat acì lângă cei trei copii ai săi Petre, Ioan și Angelina și tot acì se află și mormântul lui Radu-Vodă dela Afumaţi, sub care se făcù pictura.

Prădată de către dușmani, Unguri și Turci, stricată de cutremure de pământ, mistuită de foc, restaurată de câtevà ori, biserica episcopală, a cărei valoare artistică erà destul de apreciată de către ai noștri, abià în secolul trecut începù a se face cunoscută peste hotare, în timpul ocupaţiunei Ţărei de către Austriaci (1854—1856) când Coronini, generalul-șef al armatei de ocupaţiune, o semnală comisiunei centrale a monumentelor artistice din Viena. Mai târziu, în 1874, guvernul român numì o comisiune, sub direcţiunea regretatului savant și artist Alexandru Odobescu, pentru a face studii în vederea restaurărei bisericei. Se apelă atunci la sfaturile marelui architect francez Violet-le-Duc și acesta recomandă pe architectul A. Lecomte du Noüy, care în interval de 11 ani (1875—1886), duse restaurarea la bun sfârșit, așà că la 12 Octomvrie 1886 târnosirea bisericei se puteà face cu mare pompă — tocmai ca și în 1517 — în prezenţa norodului, sosit din toate unghiurile Ţărei și a M. S. Regelui Carol I, care tot timpul a arătat un interes particular pentru această lucrare. O minunată evanghelie, scrisă și ornată cu „enluminures“ de un gust suav de către însăși M. S. Regina Elisaveta, formează un nepreţuit odor al al acestei biserici, unică în lume.

4. **Muzeul Episcopiei** conţine diferite sigilii, obiecte de cult, vestminte, brâul lui Neagoe-Vodă, precum și un fragment din hainele Voevodului, găsit în sicriu, cu ocazia desgropărei, la 1886.

Escursiuni:

1. La **Cetatea lui Ţepeș** *(Cetatea dela Poenari)*, în partea de sus a văei Argeșului, unde se deschide tre-

https://biblioteca-digitala.ro

cătoarea ce duce prin Carpaţi în Ţara Făgăraşului. Ruinele ei, măreţe şi impunătoare încă şi azi, după cel puţin trei secole dela pustiire, se văd pe culmea unui munte de piatră de vre-o 400 m. înălţime, abrupt şi deci greu accesibil, ce se ridică în malul Argeşului, tocmai la începutul defileului acestui râu, asupra căruia avem o vedere splendidă din acest punct.

Origina cetăţei este nesigură; ceeace este însă sigur e că Vlad-Vodă-Ţepeş, care, ca unul ce, războindu-se împotriva Turcilor, aveà nevoie, pe lângă locuri de apărare în părţile de jos ale ţării, la şes, de alte locuri de retragere în părţile de sus ale ţării, la munte, i-a dat în a doua jumătate a secolului XV o nouă viaţă, însărci-

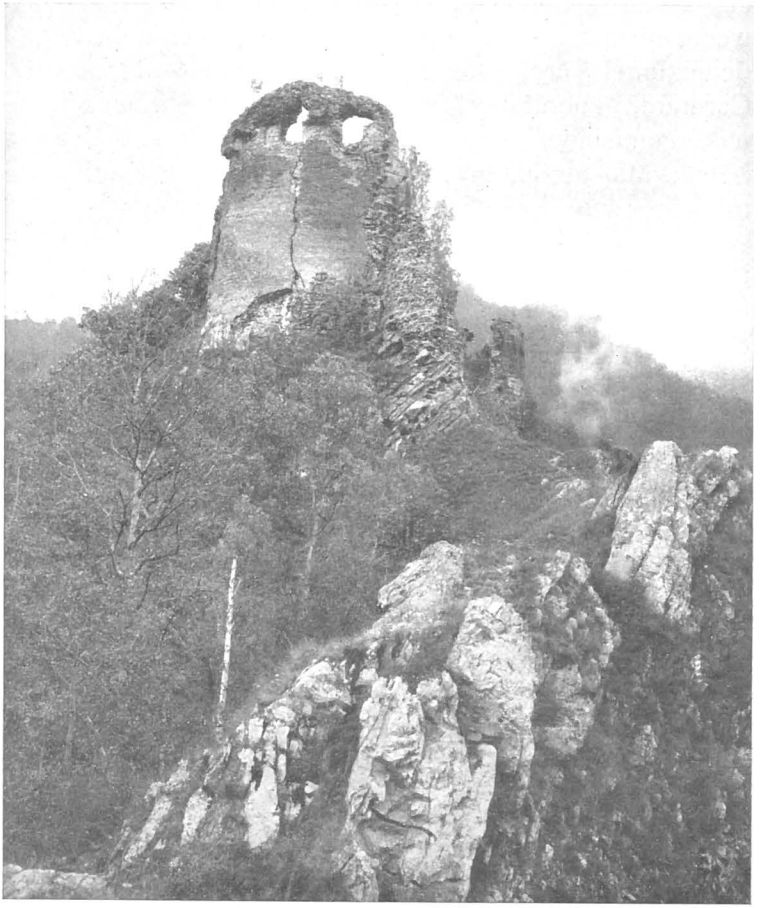

ARGEŞ — CETATEA LUI ŢEPEŞ

https://biblioteca-digitala.ro

nând pe un boier de frunte, cumnat al său, s'o renoveze şi s'o reorganizeze.

Pe acest fond istoric, tradiţia a brodat o întreagă poveste cu boeri „cari pentru o vină mare, când au fost „în ziua Paştilor, fiind toţi orăşenii (din Târgovişte) la „ospeţe, iar cei tineri la hori, aşă fără veste pre toţi i-au „cuprins. Deci câţi au fost oameni mai bătrâni, pre toţi „i-au înţepat de au ocolit cu ei tot târgul, iar câţi au fost „tineri, cu nevestele lor şi cu fete mari, aşă cum au fost „împodobiţi în ziua Paştilor, pre toţi i-au dus la Poenari „de au tot lucrat la Cetate, până s'au spart toate hainele „depre ei şi au rămas toţi despuiaţi în peile goale".

Escursia la Cetatea lui Ţepeş se poate face în excelente condiţiuni, mergând cu trăsura până la *Căpăţâneni* (20 km., 25 lei dus şi întors) şi de acì pe jos, cale de 1 ½ oră cu călăuză. Urcarea muntelui este destul de anevoioasă şi parcurgerea ultimilor 80 metri, pe creasta unde se ridică cetatea, este chiar periculoasă. Din Căpăţâneni se pot luà şi cai, cari în orice caz, trebue lăsaţi la poalele Cetăţei.

Drumul până la Căpăţâneni neoferind nici-o privelişte deosebită, de oarece frumuseţile văei Argeşului încep de acì în sus, se poate face mai repede şi gratuit pe linia ferată a societăţei „Argeş", care are întinse exploatări forestiere în această regiune. Pentru aceasta trebue însă prealabila autorizare a Direcţiunei Societăţei [1]). In acest caz escursiunea se poate prelungì până la Cumpăna (40 km. dela Curtea de Argeş), unde este un excelent restaurant şi loc de găzduire.

2. La **Câmpulung** peste muşcele, cu trăsura (45 km. 30—35 lei); spectacole variate şi drum fermecător, mai ales dacă se face în luna Iulie, înainte de cositul fânului, când întreaga regiune străbătută este transformă într'o adevărată grădină.

3. La **Mănăstirea Turnu** (aproximativ 40 km.) reşedinţa de vară a episcopului de Argeş. De acì în sus sau în jos pe *Valea-Oltului* (vezi pag. 30 şi următoarele).

[1]) A se scrie cu 2—3 zile înainte D-lui Director al Societăţei „Argeş" C. Gasteyer — Curtea de Argeş.

https://biblioteca-digitala.ro

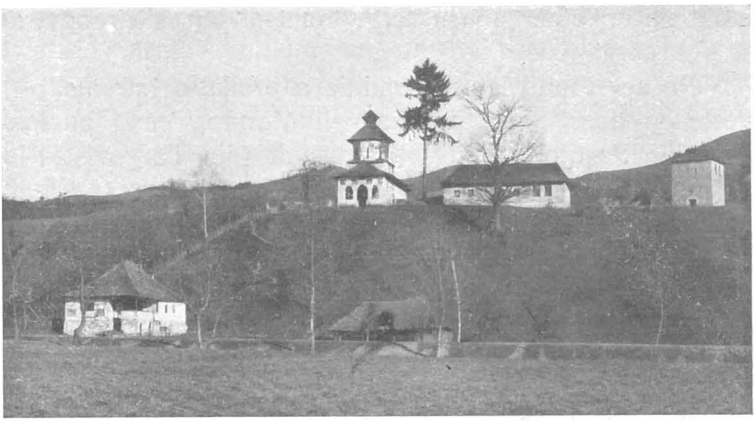

FURNICOȘI — BISERICA DIN SAT

9. Linia Golești—Câmpulung=55 km.

(Distanțele indicate în dreptul stațiunilor sunt socotite dela Câmpulung).

Kilometrul 55 — Golești (vezi pag. 16).

Kilometrul 51 — Florica. In vârful dealului (429 m. altitudine) se află mormântul marelui bărbat de stat Ioan C. Brătianu.

Kilometrul 47 — Gropeni (haltă).

Kilometrul 42 — Ciumești.

Kilometrul 34 — Glucereasa.

Kilometrul 26 — Stâlpeni.

Kilometrul 19 — Mihăești.

Kilometrul 14 — Furnicoși.

Kilometrul 7 — Schitul-Golești.

Kilometrul 0 — Câmpulung, capitala județului Muscel (16000 locuitori; hoteluri: Regal, Grădișteanu, Central), „cea mai bună gospodărie de țărani din Țara Românească" așezată într'o poziție pitorească, pe un platou, între două muscele și pe malul drept al râului Târgul, de-alungul căruia se întinde pe o lungime de 5 km. Altitudinea sa este de 580 metri. Dealurile înconjurătoare îl apără de vânturi, ceeace face din acest oraș o stațiune climaterică dintre cele mai căutate în timpul verei.

Aci a descălecat acum șease sute de ani primul nostru Voevod Radu-Negru și la 1290 a înălțat mănăsti-

https://biblioteca-digitala.ro

rea care, restaurată de Matei Basarab la 1633, dărâmată de un cutremur la 1819 şi restaurată de stat la 1832, servă actualmente de catedrală oraşului.

Vizităm în treacăt: bustul de bronz al lui Negru-Vodă, băile Eforiei Creţulescu grădina publică, bâlciul renumit (la Sf. Ilie), unde avem ocazie să vedem cele mai frumoase costume naţionale din ţară, muzeul „Negru-Vodă", instalat în trapeza mănăstirei mai sus menţionată (cuprinde pizanii, icoane în pictură bizantină, pergamente şi diferite odoare) şi ne suim la *„Flămânda"*, sau schitul Mărculeşti (în vechime coasta Vlaicului) unde se află o bisericuţă, ce pare o cetate pentru apărarea oraşului. Jupâneasa Anastasia, văduva lui Dumitraşcu Ogu, dărui din locul copiilor săi cât trebuià pentru clădirea acestei bisericuţe pe care Hagi Marcu Rosetti biv vel Paharnic o şi înălţă la 1765.

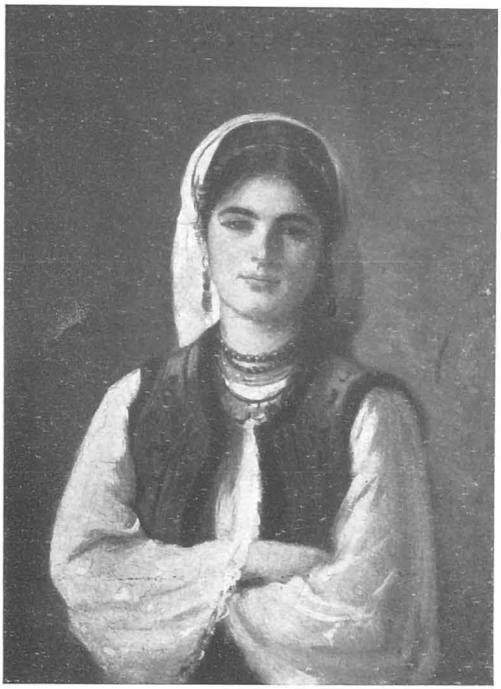

FRUMOASA RUCĂREANCĂ GRIGORESCU PINX

De acì avem o prea frumoasă vedere asupra oraşului.

Escursiuni:

1. La **Bughea,** 4 km. de drum plăcut peste platoul muscelului, care predomină oraşul. Isvor sulfuros cercetat de suferinzi.

2. La **Mănăstirea-Ciocanu,** la vre-o 15 km. în sus de oraş. Foarte frumoasă vedere asupra *Dragoslavelor* şi *Mateiaşului*. Drumul se poate face numai pe jos. Schitul sărăcăcios a fost întemeiat prin veacul XVI.

https://biblioteca-digitala.ro

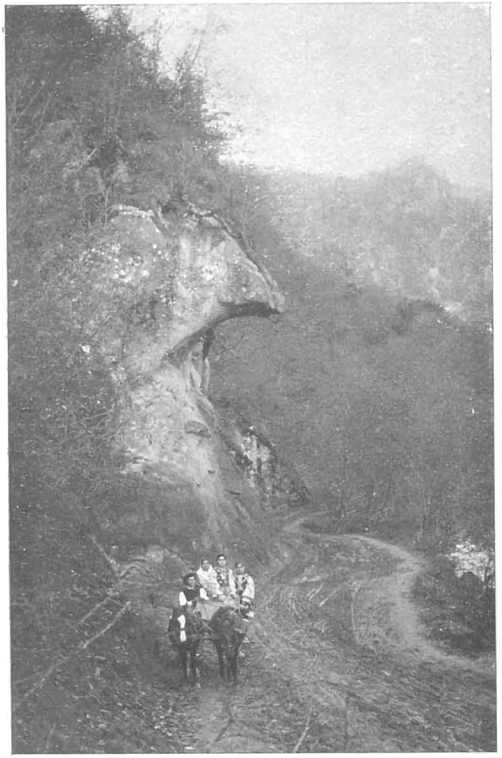

PE VALEA DÂMBOVIŢEI, SPRE RUCĂR

3. La **Curtea de Argeş** peste cinci muscele,(vezi pag. 64), prin *Domneşti*.

4. La **Târgovişte**, (60 km.) călare sau cu trăsura, peste *Măţău* prin *Cetăţenii din vale*, unde avem de cercetat ruina unei cetăţi, zisă a lui Negru-Vodă (se mai numeşte şi Cetăţuia dela Stoeneşti) şi o bisericuţă, săpată în stâncă, la care duce un drum destul de obositor, ce se poate face numai cu piciorul şi cere o oră (731 m. altitudine). Lângă bisericuţă sunt nişte colţi destul de primejdioşi, de unde vederea pe valea

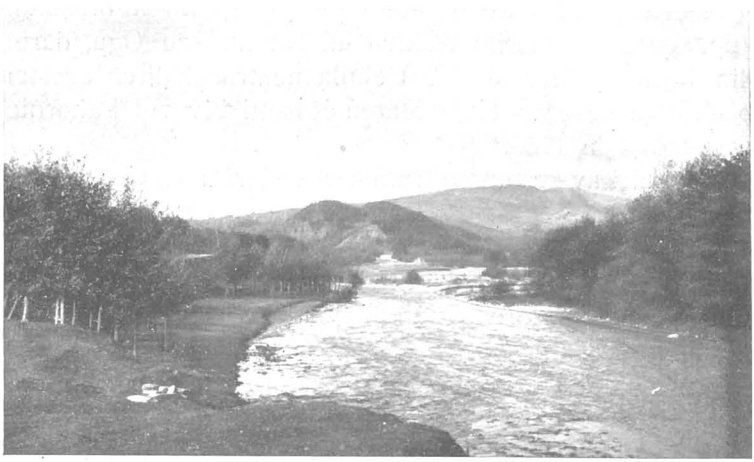

VALEA DÂMBOVIŢEI LA CAPUL COASTEI

https://biblioteca-digitala.ro

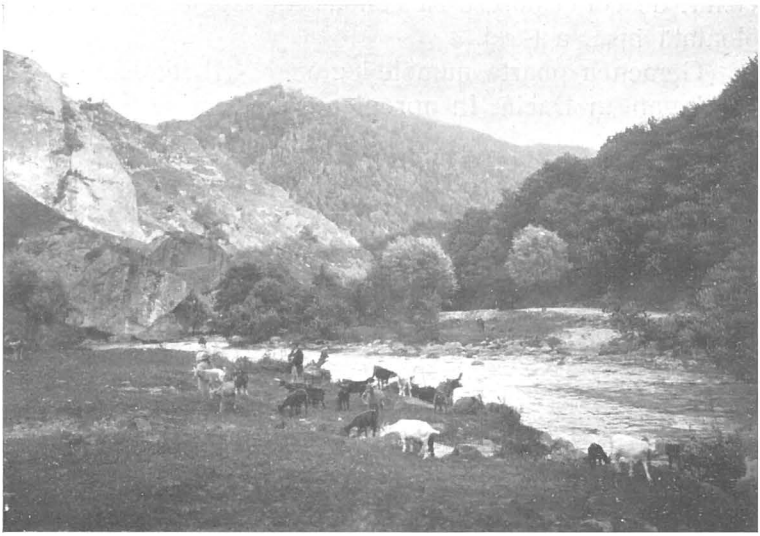

CETĂŢENII DIN VALE — VALEA DÂMBOVIŢEI

Dâmboviţei este încântătoare: poiana din vale cu oiţele care fac pete albe mişcătoare, şoseluţa tăiată în stâncile colţuroase, blocurile formidabile subminate de apa Dâmboviţei sunt spectacole, care răsplătesc în deajuns oboseala acestei escursiuni.

Reluând şoseluţa, ajungem curând la *Capul-Coastei*, cătun situat în judeţul Dâmboviţa, dependinte de satul *Gemenea* (30 km. de Câmpulung), care negreşit trebue

GEMENEA — VALEA DÂMBOVIŢEI

https://biblioteca-digitala.ro

vizitat de cei ce doresc să cunoască o altă bogăţie, neexploatată însă, a ţărei.

Gemenea poartă numele legiunei XIII romană, adusă de Traian în Dacia. In apropierea satului se află urme de castru.

Acì se găsesc *aluviuni vechi aurifere.*

Este foarte probabil să mai fie aluviuni aurifere şi în alte localităţi, însă cele dela Gemenea prezintă o particularitate: acolo se văd în mod indiscutabil urmele unei foarte vechi şi foarte importante exploataţiuni. Pe mai mulţi kilometri pătraţi, pământul este ciuruit de gropi străvechi. Pot fi mai multe mii. Podişul, unde se văd aceste gropi, se întinde pe mai bine de 50 kilometri pătraţi, este întretăiat de văi şi vâlcele, şi se află la o altitudine de aproape 250 metri d'asupra matcei Dâmboviţei.

O pădure bătrână de fagi şi stejari acoperă acele locuri. Copaci de două şi trei ori seculari, şi-au înfipt rădăcinile în adâncimea acestor gropi, dând astfel o mărturie vădită a vechimei lor. Locuitorii nu le ştiu origina; le zic „gropile bătrâne".

Pe toate văile, pe toate vâlcelele, dacă iei şi speli câţiva pumni de pietriş, adunat chiar dela faţa solului, rămân în copaie câteva fire sau scântei de aur. Cercetări personale, întreprinse în această regiune, ne-au arătat un conţinut mediu de 0,5 gr. de aur la metru cub de aluviuni.

GEMENEA — PĂDURE DE FAGI

https://biblioteca-digitala.ro

ŢĂRĂNCUŢĂ DIN GEMENEA

In timpul domniei lui Vodă-Bibescu, inginerii muscalului Trandafiloff începuseră câteva lucrări, care au fost însă părăsite, de îndată ce Trandafiloff pierdù speranţa d'a mai obţine concesiunea avuţiilor noastre miniere.

Ceeace rămâne învederat pentru oricine ar vizità localitatea, este că a existat odinioară acolo o exploataţiune intensivă a aurului. Această exploataţiune, după datele istorice, se suie în timpul Dacilor şi Romanilor, adică acum vre-o 2000 ani.

Continuând drumul, la 25 km., mai departe (la satul *Gheboeni)* putem părăsì şoseaua, care de acì până la Târgovişte nu ne mai arată nimic interesant şi, pe jos, sau călare, trecem muchea pentru a ne scoborì la mina

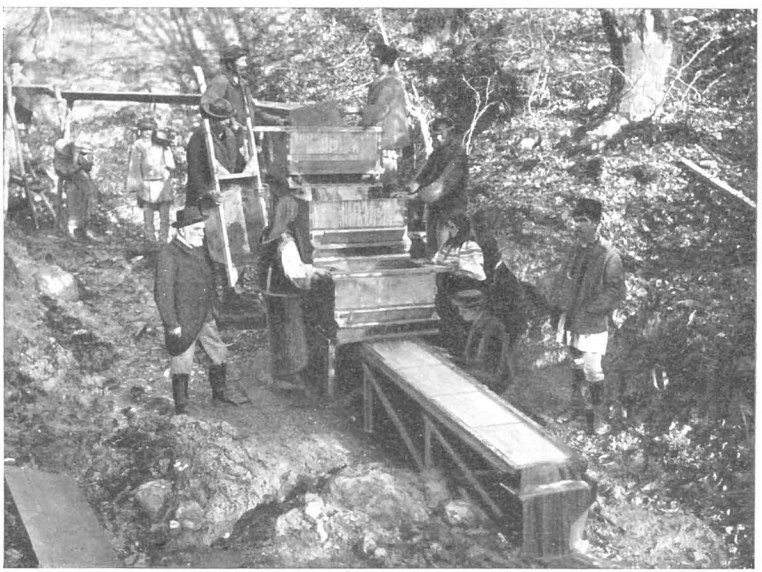

GEMENEA — SPĂLAREA NISIPULUI AURIFER

https://biblioteca-digitala.ro

de lignită dela *Mărgineanca*, pe care o putem vizită în treacăt şi de unde, cu trenul exploatărei miniere, după 25 minute, suntem în gara *Doicesti* (vezi linia No. 10, Titu—Petroşiţa), de unde cu trenul ajungem repede la *Târgovişte.*

5. La **Rucăr.** Escursia se poate face sau peste *Pravaţ* (numai călare) în 1 1/2 ore, sau cu trăsura, sau cu automobilul (23 km., până în Rucăr) pe o şosea excelentă. In acest din urmă caz ne oprim la *Năműeşti* (13 km.), sat unde vizităm schitul de maici săpat în stâncă. Maicele, foarte primitoare, lucrează cu multă artă diferite ţesături şi covoare.

Rucărul (comună rurală cu 5000 locuitori; hotel Rucăr) este o staţiune climaterică dintre cele mai vizitate în timpul verei, din cauza climei dulci şi admirabilei sale poziţiuni. Important centru de escursiuni în întregul masiv al munţilor Făgăraşului. Printre acestea citäm: *La cheile (defileul) Dâmbovicioarei* (5 km.,) şi de acì la *Peştera Dâmbovicioarei* (8 km., călare sau cu trăsura) căptuşită cu stalactite şi stalagmite.

6. La **Pasul Giuval** pe admirabila şosea, dominată de uriaşul zid al *Pietrei Craiului* (18 km., 3 ore călare) şi de acì prin Bran la Braşov.

7. La **Vârful Păpuşa** (6 ore călare).

8. La **Piatra Craiului** prin defileul Dâmbovicioarei (8—9 ore).

9. La **Sinaia** peste munţi (drum greu, numai pentru escursionişti de forţă), etc.[1]).

[1]) A se consultă, pentru detalii şi pentru alte numeroase escursiuni, excelenta lucrare a d-lui Mihai Gold: In munţii Sinaei, Rucărului şi Branului. Bucureşti 1910.

https://biblioteca-digitala.ro

TÂRGOVIȘTE — BIS. DOMNEASCĂ ȘI TURNUL CHINDIA

10. Linia Titu—Pucioasa—Petroșița=67 km.

(Distanţele indicate în dreptul staţiunilor sunt socotite dela Petroşiţa).

Kilometrul 67 — Titu (vezi pag. 16).

Kilometrul 57 — Cantonul No. 3 (haltă).

Kilometrul 52 — Nucet.

Kilometrul 42 — Văcăreşti, locul de naştere (1786) al lui Ioan Văcărescu, poet, literat şi mare patriot român.

Kilometrul 35 — Târgovişte, capitala judeţului Dâmboviţa (13300 locuitori; hotel Bucureşti), oraşul amintirilor, oraş cu un strălucit trecut istoric, oraş ale cărui biserici şi ruine sunt „strălucite monumente funerare", oraşul cel mai vechiu al Ţărei Româneşti, a cărei capitală a fost până la 1660. Neagoe Basarab zidì din temelie Mitropolia (1515), pe care o împrejmuì cu palate şi grădini frumoase. Sinan-Paşa în anul 1595 îl cucerì şi prefăcù biserica Sf. Vineri şi Curtea Domnească în cetăţuie, nu însă pentru multă vreme, căci Mihai cel Viteaz îl gonì repede de aici. Târgovişteа ajunse la apogeu în timpul lui Matei Basarab, când numără 60.000

https://biblioteca-digitala.ro

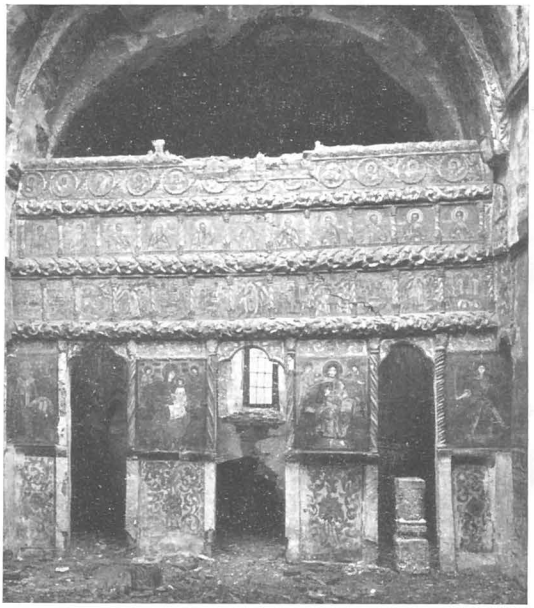

TÂRGOVIŞTE — RUINA BIS. SF. IMPARAŢI

locuitori şi când însuşi Domnul Moldovei, Vasile Lupu, înălţă (1651) în semn de împăcare, acolo, unde nădăjduise multă vreme să intre ca biruitor, *biserica Stelea*, croită după tiparul celei din Iaşi (Sf. Trei Erarchi). Zilele de restrişte însă nu întârziară a sosi: Străinii cu plată, Şeimenii, cari constituiau armata lui Vodă, nu se sfiiră a ucide pe sfetnicii Domnului, căruia, când se înturnă de la Curtea de Argeş, îi închiseră porţile cu îndrăzneală. „Inapoi, nu ne trebuie Domn bătrân“ erau cuvintele care grăbiră moartea bunului Matei Basarab. Sub Grigore Ghica-Vodă, (1659—1660) din porunca Turcilor, zidurile cetăţei şi mânăstirile se dărâmară, iar capitala Ţărei Ro-

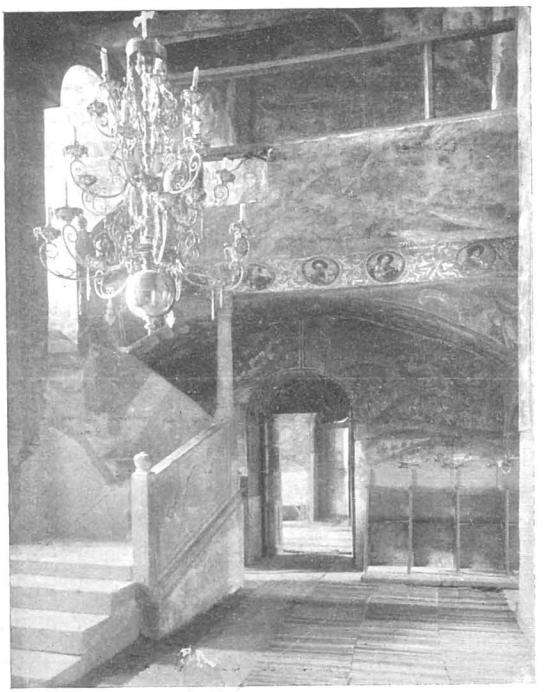

TÂRGOVIŞTE — BIS. DOMNEASCĂ (LOJE IN INTERIOR)

https://biblioteca-digitala.ro

mânești se mută la București. Steaua orașului apusese!

Nu trebue mult timp pentru a ocoli orașul, în care vom remarcà: *Vechea Mitropolie*, reconstruită de architectul Lecomte du Noüy; *Biserica Domnească* (fundată de Petru Cercel la 1583) lângă care sunt ruinele *palatelor Domnești*, precum și *turnul Chindia*, zidite, după cum se crede, de Mircea cel Mare; ruina *Bisericei Sf. Impărați*, giuvaer de pictură, lăsat pradă ploilor și vânturilor (înălțată în 1630 de Matei Basarab); *Frumosul palat al Justiției; Monumentul lui Ioan Eliade Rădulescu*, amintindu-ne că Târgoviștea nu numai în epoca ei de mărire, ci și mai încoace a fost cuibul oamenilor mari. Intr'adevăr, aci s'a născut, la 1802, părintele literaturei românești, și mai târziu (1821) elevul său, poetul și fabulistul Grigore Alexandrescu, care-și are bustul în grădina publică, precum și poetul Vasile Cârlova (1809).

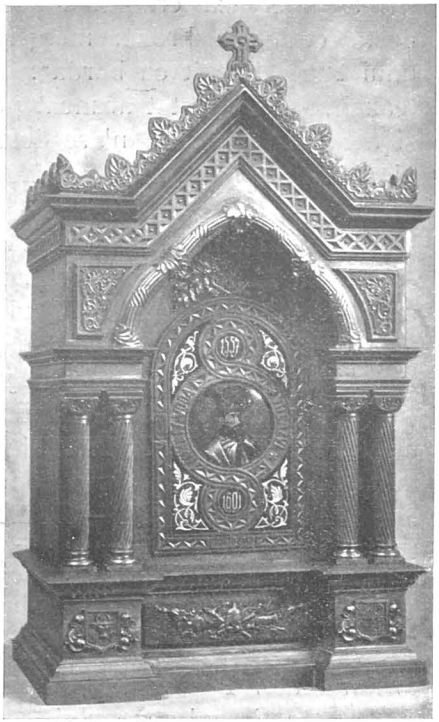

MĂNĂSTIREA DEALULUI
OSUARUL LUI MIHAI-VITEAZUL

MĂNĂSTIREA DEALULUI
CRANIUL LUI MIHAI-VITEAZUL

Escursiuni:

1. Cu trăsura la **Mănăstirea Dealului,** situată la 4 km. de oraș pe un deal acoperit de vii. Inființată de Radu al V-lea cel Mare la 1500 și reparată la 1844 de către Bibescu-Vodă, mănă-

https://biblioteca-digitala.ro

stirea păstrează craniul fondatorului ei şi, într'o modestă cutie de bronz, moaştele sfinte între sfinte ale unui „trup hăcuit cu barda". Este craniul lui Mihai-Viteazul . . . „El a stat aruncat pe câmp într'o zi ticăloasă şi neamul românesc n'are destule bogăţii pentru a răsplăti printr'un strălucit mormânt cinstea ce i-a făcut-o acest om" (Iorga).

In mănăstire funcţionează acum un liceu militar.

2. La **Mănăstirea Viforâta,** (cu trăsura, 3 km. spre nord de oraş) fundată de Vlad-Vodă-Basarab, la 1530.

3. La **Câmpulung** (vezi pag. 72).

Kilometrul 31 — Teiş (haltă).

Kilometrul 25 — Doiceşti. Peste drum de staţie se vede fabrica de brichete de lignită, care se scoate din mina *Mărgineanca* din apropiere (vezi pag. 77).

Kilometrul 22 — Lăculeţe. Scoborârea vizitatorilor băilor dela Vulcana. In raza satului se află pulberăria Statului, care are monopolul fabricaţiunei în ţară a explozibilelor.

Kilometrul 14 — Pucioasa. Scoborârea vizitatorilor băilor Pucioasa şi Vulcana, staţiuni balneare foarte vizitate în timpul sezonului, care ţine dela 15 Iunie până la 30 August. In Pucioasa sunt izvoare sulfuroase şi feruginoase similare celor dela Teplitz (Bohemia). Se combat cu succes afecţiunile rheumatice şi artritice, scrofuloza, diferite afecţiuni ale pielei, sifilisul, leucorea, limfatismul, intoxicaţiunile cu plumb şi mercur. Apele se întrebuinţează câte odată în combinaţiune cu cele dela Vulcana, care sunt foarte bogate în iod.

Escursiuni:

1. La **Vulcana,** cu trăsura (1 oră, 5—6 lei).

2. La **Mănăstirea Bunea,** pe teritoriul comunei Vulcana-Pandele, fondată de Armaşul Bunea la 1622. Poziţiunea este romantică şi foarte înaltă, ceeace permite ochirea până în depărtare asupra masivului Bucegilor, Leaotei, etc.

3. La **Petroşiţa** (vezi pag. 83).

4. La **Malul care Răsună,** situat pe teritoriul comunei *Bezdead.* Ecou şi rezonanţă de un efect surprinzător.

5. La **Sinaia** (vezi Petroşiţa).

https://biblioteca-digitala.ro

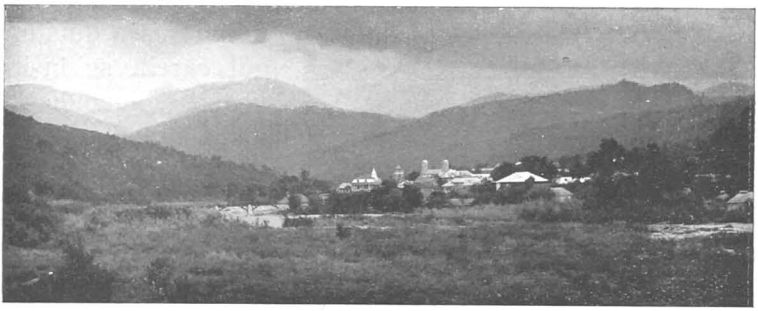

PETROŞIŢA -- VEDERE GENERALĂ

Kilometrul 8 — Fieni.
Kilometrul 5 — Buciumeni.
Kilometrul 0 — Petroşiţa, frumoasă comună rurală, (2500 locuitori) admirabil situată pe valea Ialomiţei şi important centru de excursiuni în spre creierii Carpaţilor. Linia ferată se va prelungi până la Moroeni (acum este în construcţie).

Escursiuni:

1. La **Bezdead,** la malul care răsună (vezi Pucioasa, pag. 82).

2. La **Sinaia** prin Moroeni, de unde începe o admi-

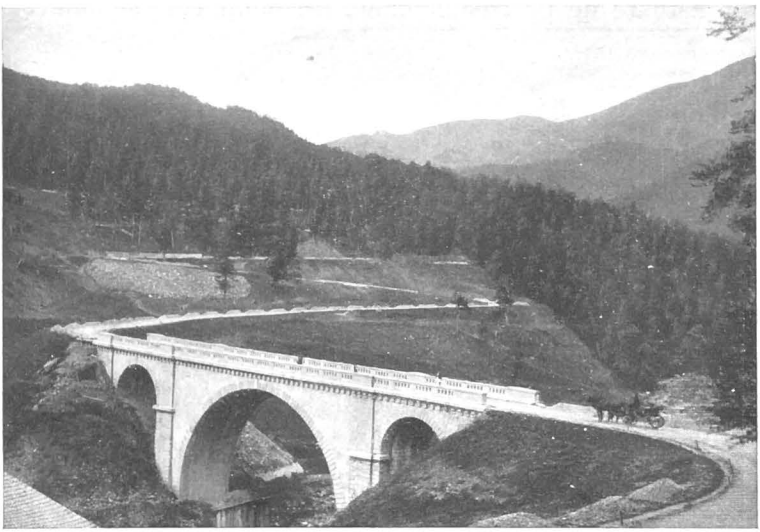

ŞOSEAUA MOROENI — SINAIA

CLISEU GHIULA

https://biblioteca-digitala.ro

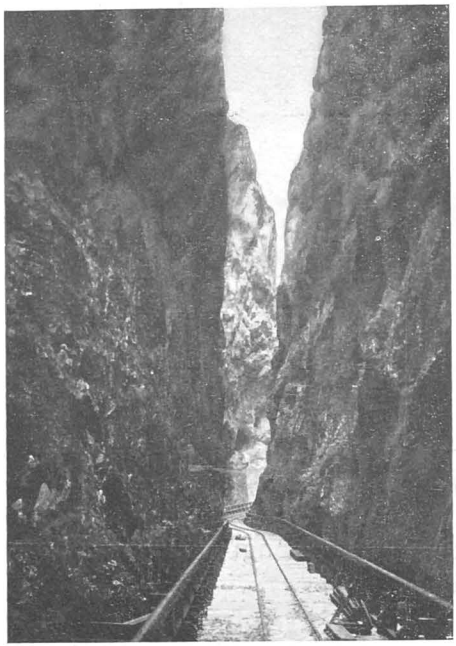

SCROPOASA — CHEILE ORZEA

rabilă şosea de-alungul căreia se înşiră vederi splendide în toate direcţiunile.

3. La **Scropoasa,** unde Ialomiţa intră în *Cheile Orzea*, defileu de 500 m. în lungul căruia cursul râului, cu nenumăratele-i cascade, este o adevărată minune.

Aci sunt izvoare cu mare debit de apă excelentă pentru băut şi a fost un moment vorba să se capteze pentru alimentarea cu apă a Bucureştilor.

4. Spre **Vârful Omu** în calea căruia admirăm impozantul maziv al *Zănoagei*, *Babele,* acei *colţi* datoriţi efectului erosiv al vânturilor şi nenumăratele privelişti încântătoare de pe tristul platou orizontal, care se numeşte

SPRE SCROPOASA

https://biblioteca-digitala.ro

vârful Omului (2511 metri altitudine). Vederea se întinde la mari depărtări: spre vest asupra masivelor Piatra-Craiului, Leaota, Iezerul-Păpuşa spre est asupra văei Prahovei, spre sud asupra culmei Bucegilor şi văei Ialomiţei, iar spre nord asupra platoului Transilvaniei, cu numeroasele sale sate româneşti. In casa de adăpost de pe vârf se poate dormi.

BABELE

Scoborârea se poate face:

a) prin *Valea Cerbului*, la Buşteni, pe un drum bun de cal sau de picior (13 km.).

b) Pe la *Strunga*, pe o cărare (drumul grănicerilor), care servă chiar de frontieră (3—4 ore de drum). Panorame măreţe în tot parcursul. De aci, după un scoborâş de 1 oră şi după multe zigzaguri (5 km.) şi vederi incomparabile asupra *Văei Ialomiţei* suntem la:

Peştera Ialomiţei, situată la 10 km. depărtare de

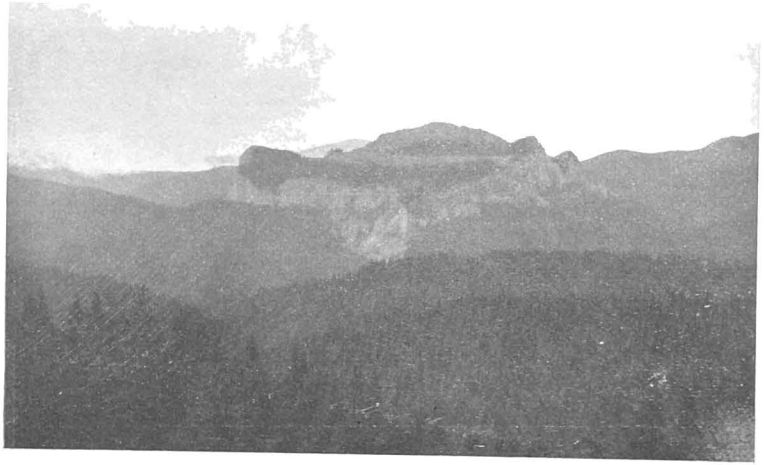

MUNTELE ZĂNOAGA

https://biblioteca-digitala.ro

SPRE OMU

isvoarele Ialomiţei. Este cea mai mare și cea mai importantă dintre peșterile României. Intrarea impozantă este păzită de un mic schit întemeiat, după legendă, de Mihnea-Vodă. Peștera are mai multe galerii și compartimente

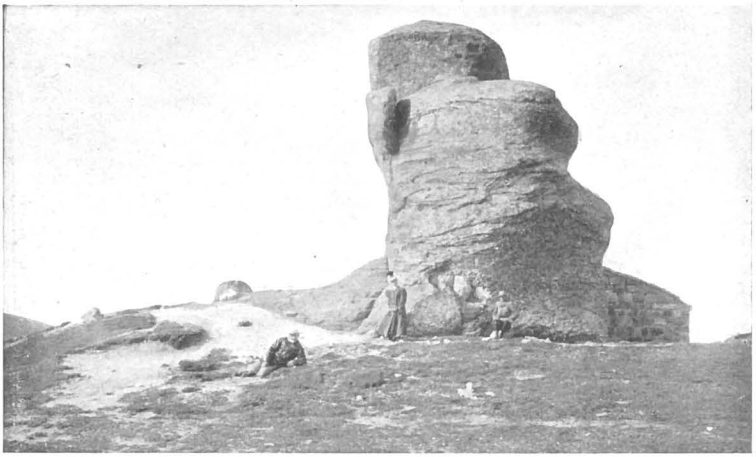

VÂRFUL OMU

https://biblioteca-digitala.ro

IN CARPAŢI — SPRE IALOMICIOARA

purtând nume diferite. Ursul cavernelor a trecut pe acì, probă numeroasele oseminte găsite în interior. In compartimentul zis *Fundul Peşterei* suntem transportaţi în mijlocul unei feerii de stalactite şi stalagmite. Peştera a fost desfundată în anul 1897 de Societatea Carpatină, care a stabilit în interior podişci, punţi şi scări pentru a o face practicabilă.

Dela Peştera Ialomiţei continuăm drumul (8 km; 3—4 ore) spre *Vârful cu Dor* (2096 m. altitudine), care face parte din muntele *Furnica* şi de acì, pe o bună

VALEA IALOMIŢEI — LÂNGĂ IALOMICIOARA

https://biblioteca-digitala.ro

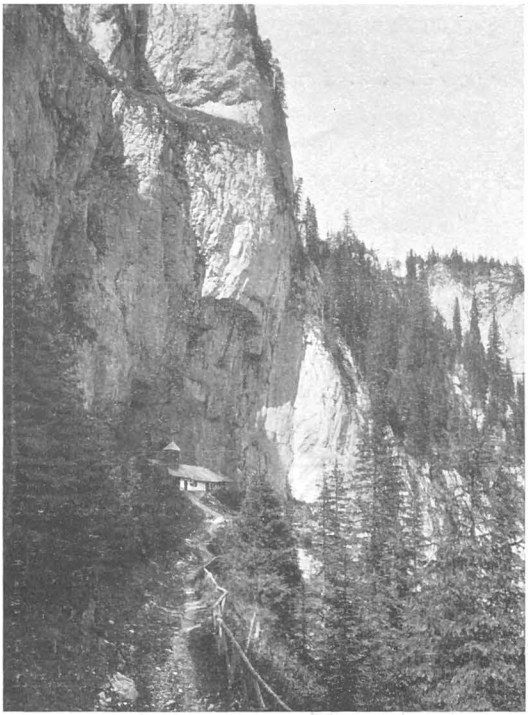

IALOMICIOARA — SCHITUL

poteca, (după vre-o 12,5 km). coborâm în Sinaia, la podul Principele Carol (vezi Sinaia, pag. 94).

Drumul dela Peştera la Sinaia este destul de uşor şi lipsit de pericole, iar spectacolele naturei răsplătesc în deajuns oboseala.

Toate escursiunile acì indicate [1]), afară de cea dela No. 1, presupun oarecare antrenare din partea celor ce le întreprind şi necesită călăuze, care se pot angajà din Petroşiţa. (De obiceiu stăpânul calului—pentru care socoteşte 4—5 lei pe zi—şi călăuzeşte).

[1]) Amatorul de escursiuni lungi şi dificile poate consultà cu succes cartea menţionată la pagina 78.

VARFUL CU DOR — MIREA PINX.

https://biblioteca-digitala.ro

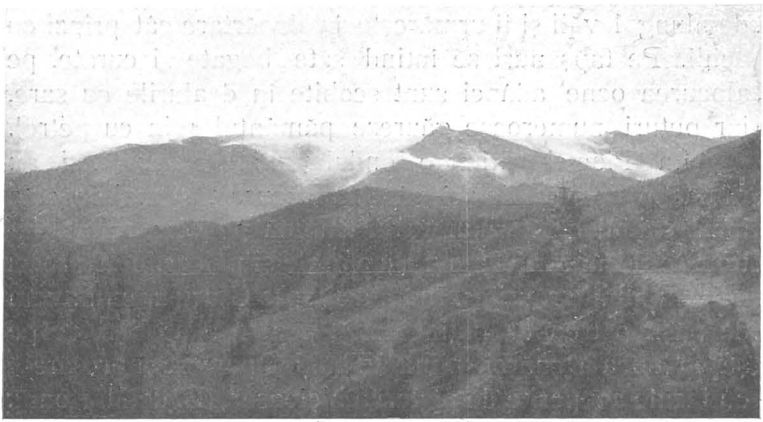

VEDERE DE PE VÂRFUL CU DOR

II. Linia Predeal—București=44 km.

(Distanțele indicate în dreptul stațiunilor sunt socotite dela București—Nord).

Străbate de-a curmezișul Țara Românească, de-alungul unei văi, pe care drumul de fer a pus-o în valoare. „Călă-„torul, care, venind din centrul Europei, intră în România „pe la Predeal, poate în câteva ceasuri să aibă o vedere a „întregei panorame a Țărei Românești. Trecând curmătura „Predealului, descinderea se face în galop și în față ne stă „masa impozantă a Bucegilor, un zid aproape vertical, „dominând cu mai mult de 1500 metri valea profundă și „largă a Prahovei. Creasta ferestruită într'un haos de pi-„ramide, ce stau ca degetele unele lângă altele, e aridă „și stâncoasă, pe când poalele, mai line, sunt acoperite „de mantaua verde-închis a brazilor, printre ale căror „vârfuri sclipesc turlele unui palat scump neamului ro-„mânesc. Când ne apropiem de Comarnic, pereții stâncoși-„ai munților se depărtează, munții înalți rămân în urmă; „înainte ne păsesc acum culmi tot înalte, dar mai netezi, „cu pante mai dulci; valea se lărgește și Prahova se perde „în mijlocul bancurilor de nisip și petriș; în văile vecine „albesc nenumărate case, iar pe șosea, printre arborii um-„broși, se zărește silueta munteanului, mânându-și pe lângă „car boii cu coarnele lungi și recurbate. Puțin câte puțin „dealurile se chircesc mereu; un tapșan se întinde acum

https://biblioteca-digitala.ro

„de-alungul văii şi îl urmăreşte în depărtare cât prinzi cu „ochii. Pe tapşanuri se întind sate bogate şi curate, pe „alocurea ocne adânci sunt scobite în dealurile cu sare, „iar puţuri numeroase găuresc pământul plin cu petrol.

„La Ploeşti ultimele ondulaţiuni ale terenului au „rămas în urmă şi de acì până la Bucureşti şi mai departe „încă, ochiul călătorului nu întâmpină pe nemărginita în- „tindere decât rarile movile colosale şi pâlcurile de arbori „de prin albiile râurilor. Inaintând spre Giurgiu, mai avem „de păşit o treaptă puţin înaltă, pentru a scoborî de pe „şes în lunca Dunărei, plină de bălţi şi papură şi presărată „cu insule acoperite de păduri albicioase", (E. de Martone).

Kilometrul 144 — Predeal staţiune frontieră, comună pentru serviciul românesc şi unguresc. Revizia bagagelor şi vizarea paşapoartelor. Altitudine 1033,5 m. Staţiune climaterică de primul rang, curată şi bine îngrijită, cu două hoteluri, numeroase şi cochete case şi vile pentru vizitatori. Clima este plăcută şi rece, convenabilă în special anemicilor, chloroşilor, celor cu afecţiuni ale căilor respiratorii şi tuberculoşilor. Anotimpul cel mai frumos de petrecut acì este toamna. Ministerul Cultelor şi Instrucţiunei publice a clădit acì un sanator, unde sunt trimişi, în timpul vacanţei, liceenii distinşi şi lipsiţi de mijloace.

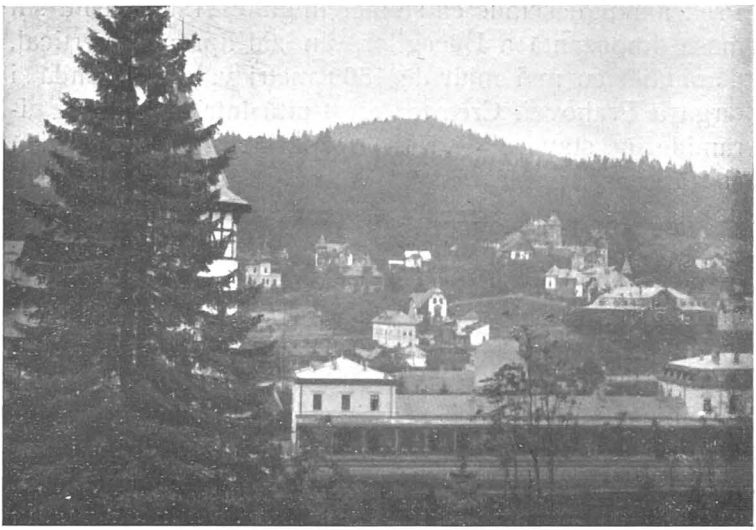

PREDEAL — VEDERE ASUPRA GĂRII

https://biblioteca-digitala.ro

AZUGA — VEDERE GENERALĂ

Escursiuni:

1. Pe **valea Temeşului** (7 km.); şoseaua este foarte bună şi poziţiunile pitoreşti.

AZUGA

https://biblioteca-digitala.ro

2. La **Braşov,** cu trăsura (25 km., 20—25 lei).

3. **Braşov — Bran — Giuvala — Rucăr — Câmpulung** (vezi pag. 72). **Târgovişte** (vezi pag. 79). **Sinaia.**

4. **Azuga — Buşteni — Sinaia** (vezi mai jos).

Kilometrul 136 — Azuga, înconjurată din toate părţile de munţi, cari închid vederea, este totuşi foarte frumos situată la întâlnirea văilor Prahova cu Azuga.

De vizitat:

Fabrica de sticlărie lângă gară; fabrica de postav cu interesante instalaţiuni moderne, asupra căreia avem o foarte frumoasă vedere chiar din tren.

Kilometrul 133 — Buşteni. Staţiunea climaterică cea mai frumos situată după toată valea Prahovei, (881 metri altitudine) la picioarele munţilor *Caraiman, Coştile* şi *Jepi*, cari o apără de vânturi şi curenţi. Casele ţărăneşti precum şi nenumăratele vile, dintre care unele de un gust ales, viaţa confortabilă care se poate duce acì, frumosul parc şi nenumăratele primblări şi escursiuni, care se pot aranjà acì, au determinat curentul din an în an mai mare al vizitatorilor acestei localităţi.

BUŞTENI — VALEA ALBĂ

https://biblioteca-digitala.ro

De vizitat:

BUŞTENI — BISERICA DOMNEASCĂ

Biserica domnească clădită la 1889, de M. S. Regele Carol I, una dintre cele mai frumoase biserici de sat din ţară;

Fabrica de hârtie şi celuloză, întemeiată de fraţii Schiel, dispune de o forţă motoare de 1900 cai — vapori şi e deservită, pentru aducerea materialului lemnos, de un funicular aerian, lung de 16 km., care ajunge tocmai sub piciorul Leaotei (jud. Dâmboviţa) după ce escaladează, pe la înălţimea de 2000 metri, tot masivul Bucegilor.

Funicularul nu funcţionează decât în timpul bun al anului (în medie cinci luni) transportând 40000 m³ de trunchi de brad.

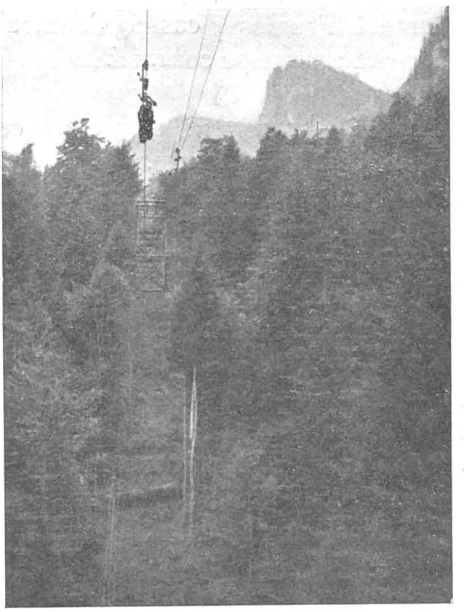

BUŞTENI — FUNICULARUL SCHIEL

Escursiuni:

1. La **Urlătoarea,** cascadă situată la 6 km., unde se poate ajunge sau luând trenul până la Poiana Ţapului şi de acì mergând pe jos 3 km., sau — de preferat — prin desişul codrilor, pe splendida potecă, ce pleacă dela fabrica de celuloză Schiel. Distanţa pe această cale este de 4 km. şi se face în 2—3 ore.

https://biblioteca-digitala.ro

BUŞTENI — VEDERE DELA CHIOŞCUL LUI KALINDERU

2. La **Chioşcul lui Kalinderu** (Administratorul Domeniilor Coroanei, graţie căruia întreaga această regiune a ajuns în starea de înflorire de astăzi) pe poteca ce începe din parcul de sus al satului (distanţă 1900 metri). Suişul durează 1—2 ore, nu este tocmai greu şi panorama spre valea Prahovei este minunată. Frumosul castel Cantacuzino străluceşte pe terasa creată anume pe coasta *Zamurei*, din faţă.

3. La **Muntele Zamura** (3—4 ore) pe o potecă ce începe peste Prahova, la tunelul liniei ferate.

3. La **Sinaia, Azuga, Predeal,** etc.... (vezi aceste localităţi [1]).

Kilometrul 130 — Poiana-Ţapului, haltă la care, în timpul verei, opresc toate trenurile. Staţiune climaterică. De acì este cel mai scurt drum la „Urlătoarea“ (vezi pag. 93).

Kilometrul 125 — Sinaia, oraş cu o populaţie stabilă de aproape 3000 locuitori. (Hoteluri: Caraiman, Capşa, camere dela 8 lei în sus; Sinaia, pensiune dela 14 lei pe zi; Regal, pensiune dela 12 lei; Bulevard, camere dela 5 lei în sus; Kübler, camere dela 5 lei; nume-

[1]) Pentru detalii şi alte escursiuni vezi: *M. Gold. In Munţii Sinaei, Rucărului* şi *Branului.*

https://biblioteca-digitala.ro

roase vile şi apartamente pentru sezon). Este reşedinţa de vară a M. S. Regelui, a Curţei Princiare, a Miniştrilor, a întregului corp diplomatic şi a bogătaşilor ţărei.

Aspectul încântător al oraşului, situaţia sa în amfiteatru la o altitudine medie de 850 metri, priveliştea, unică în lume, asupra masivelor printre care Prahova îşi face loc; numeroasele distracţiuni puse la îndemâna publiculuui; împrejurimile cu frumuseţea lor neasemuită, care fac obiectul nenumăratelor primblări şi escursiuni; adaptarea terenului la marile sporturi în favoare — săniuţe, ski, golf —, cel mai bun *stand* pentru *golf*, care se poate imaginà; posibilitatea de a aveà totul la îndemână, au consacrat oraşul ca primă staţiune climaterică a României.

Acest rezultat, ajuns în foarte scurt timp, se datoreşte împrejurărei fericite că la sosirea în ţară a Principelui Carol i s'a oferit, pentru a se apără de arşiţa zăbuşitoare a verei din Bucureşti, două chilii ale vechei *mănăstiri Sinaia* din satul *Podul Neagului*. Principesa Elisaveta, în timpul petrecut acì (1871), a schiţat cu cărbunele pe pereţii chiliilor figurile contimporanilor de seamă, care, păstrate cu pietate, se pot vedeà şi azi în cele două cămăruţe, devenite bibliotecă-muzeu al mănăstirei.

MĂNĂSTIREA SINAIA

https://biblioteca-digitala.ro

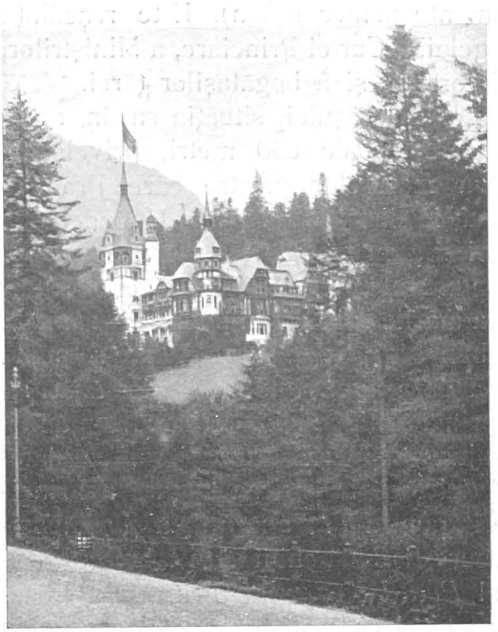

SINAIA — CASTELUL PELEŞ

Frumuseţile, cu care natura a înzestrat această regiune pitorească, au fermecat pe Suverani şi, ca din pământ, au eşit în spatele şi în faţa bătrânei mănăstiri a Spătarului Cantacuzino (fondatorul ei în 1690) măreţul castel Peleş şi nenumăratele vile şi palate, care farmecă azi pe vizitator. Numele de Podul Neagului nu puteă convenì unei strălucite reşedinţe. Care alt nume erà mai potrivit ca al mănăstirei împrejurul căruia se întinsese noua aşezare? Sinaia deci se numì cuibul creat în creştetul Carpaţilor şi la Sinaia ne ducem cu toţii pentru a admirà: *frumoasa biserică*, de curând restaurată; *Castelul Peleş* în toată splendoarea sa, ascuns în umbra pădurilor seculare, cu arhitectura sa inspirată de Renaşterea germană; *Castelul Pelişor* reşedinţa Principilor Moştenitori, clădit în acelaş stil; *Corpul de gardă*. etc.

Sinaia a devenit şi un important centru industrial, posedând numeroase fabrici, instalate după toate cerinţele moderne. Aşà sunt demne de semnalat: Fabricele de cuie, buloane, nituri, şuruburi, piuliţe şi rondele, toate ale lui Costinescu; fabrici de var, etc.

Primblări:

Cu trăsura sau cu automobilul, pe excelenta şosea Ploeşti—Predeal:

1. La **Buşteni—Azuga—Predeal—Braşov** (42 km.).
2. La **Comarnic—Câmpina** (35 km.).
3. La **Petroşiţa** prin Moroeni (27 km., vezi pag. 38).

https://biblioteca-digitala.ro

Pe jos:

1. La **Sf. Ana** (1218 metri altitudine), de unde avem o admirabilă vedere asupra Sinaei. Drumul, lung de 1500 metri, se poate face într'o oră.

2. La **cascada Urlătoarea** (vezi pag. 93), 6 km. pe un drum foarte bun şi uşor (2—3) ore).

3. La **Vârful cu dor** (vezi pag. 87).

4. La **Vârful Omu** (vezi pag. 84)., etc.

Kilometrul 119 — Valea-Largă. De acì se poate face o scurtă şi ademenitoare primblare pe şoseaua naţională până la Comarnic (10 km.; $1^1/_2$—2 ore). Şoseaua însăşi este o lucrare de artă, iar priveliştele sunt admirabile.

Kilometrul 110—Comarnic, (altitudine 555 m.) important centru industrial. Chiar peste drum de staţie se vede interesanta fabrică de ciment Bibescu. Instalaţiunea, cu imensul său cuptor rotativ, este unică în ţară.

O prea frumoasă primblare se poate face de acì până la Valea-Largă pe şosea, trecând pe la *Posada*, unde se remarcă palatul Bibescu.

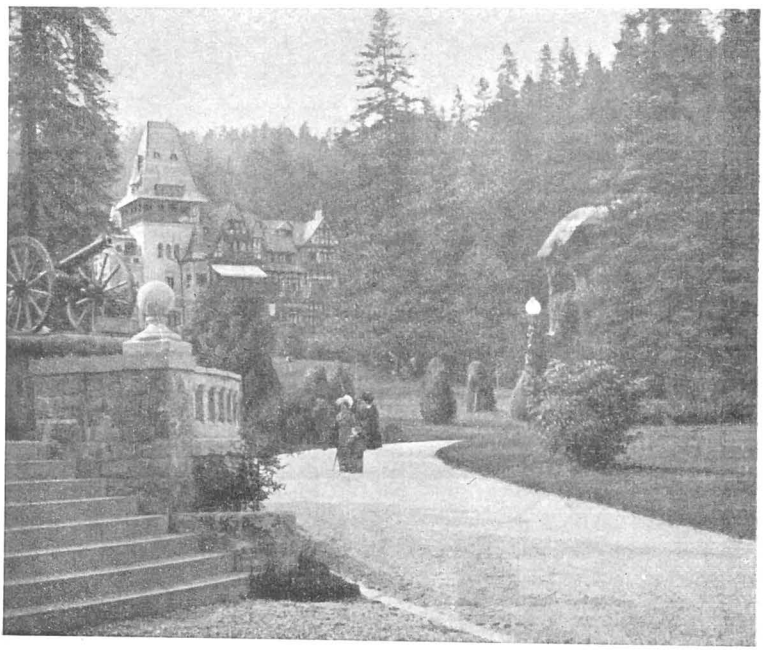

SINAIA — CASTELUL PELIŞOR

https://biblioteca-digitala.ro

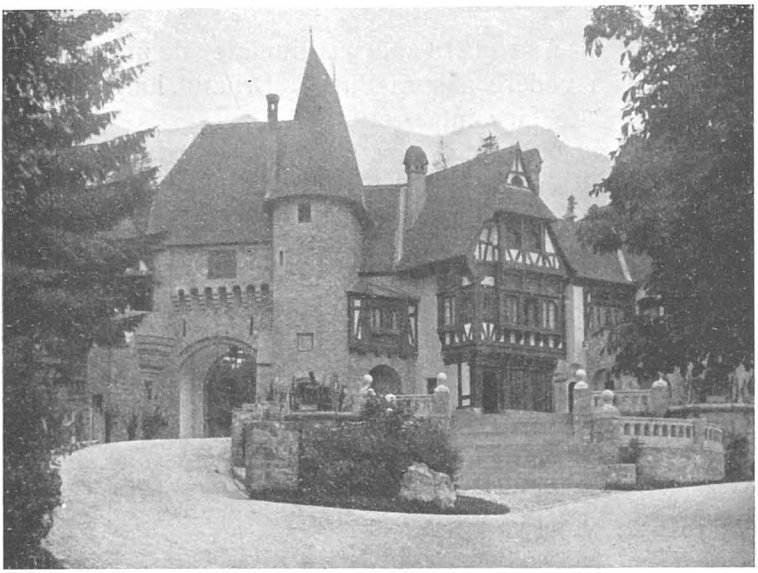

SINAIA — CORPUL DE GARDĂ

SINAIA — HOTEL CARAIMAN

https://biblioteca-digitala.ro

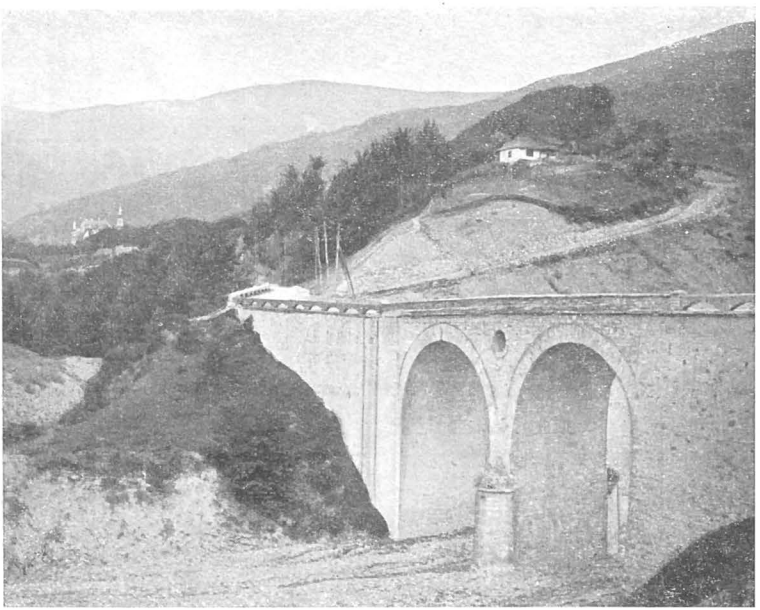

POSADA — PE ȘOSEA SPRE COMARNIC

POSADA

https://biblioteca-digitala.ro

N. GRIGORESCU PINX.

Kilometrul 101 — Breaza, staţie care deserveşte Breaza de sus şi de jos, frumoase comune cu poziţiune pitorească. Industria casnică este foarte desvoltată acì şi sunt renumite cusăturile *„de la Breaza"*.

Kilometrul 96 — Câmpina, (altitudine 403 metri), comună urbană cu 8500 locuitori, (hotel Regal) ascunde două tezaure sau, mai bine spus, le-a ascuns căci acum ambele sunt deopotrivă cunoscute şi Ţărei şi Străinătăţei. Primul este acea operă colosală, pe care maestrul Grigorescu, pictorul-poet al plaiurilor şi al mândrilor noştri feciori, a edificat-o cu multă perseverenţă, retras în atelierul său ce şi astăzi este accesibil publicului şi nu aşteaptă decât decretul oficial, care să-l consacre ca mic templu al artei; al doilea este ceeace „Steaua Română" şi cu numeroasele societăţi similiare, înfiinţate cu

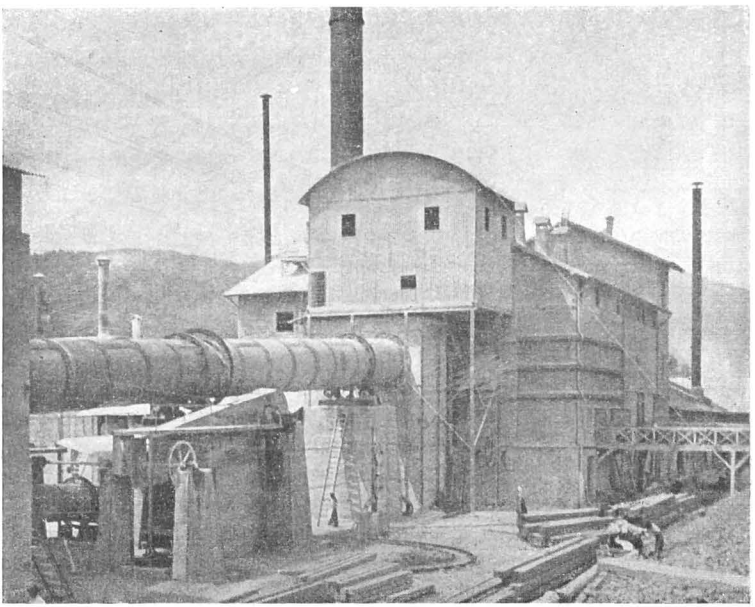

COMARNIC — FABRICA DE CIMENT

https://biblioteca-digitala.ro

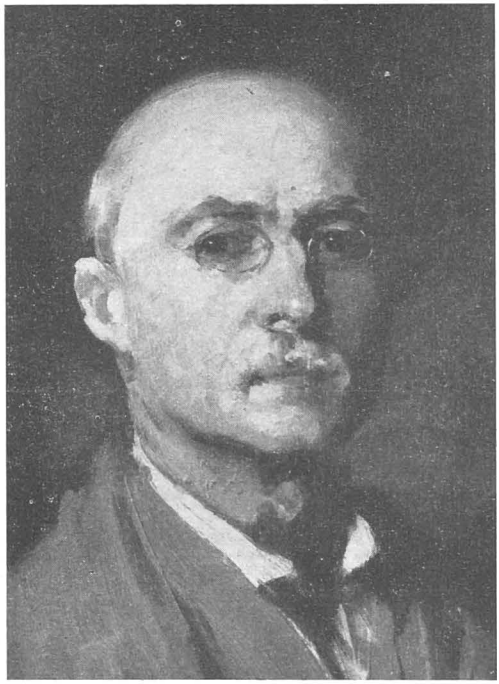

N. GRIGORESCU — PORTRETUL PICTORULUI

capitaluri româneşti şi internaţionale, au scos din fundul pământului: *ţiţeiul*, lichidul negricios, care extras în cantităţi colosale, dă lumină, căldură şi forţă, permiţând astfel desvoltarea diverselor industrii, care nu sunt posibile fără existenţa unui combustibil eftin. In adevăr, din ţiţeiu se obţine prin distilaţiune o serie de derivate (benzină, petrol rafinat, gaz-oil, motorină, uleiuri minerale, etc...) precum şi rezidiuri cunoscute sub numele de *păcură*, de o mare valoare calorifică, eftină şi uşor transportabilă. Industria petrolului capătă în ţară o importanţă tot mai mare; aşă, pe când în intervalul Ianuarie-Iunie 1911, s'au extras 693.000 tone de ţiţeiu, în acelaş interval, în 1912, s'au extras 865.000 tone şi această creştere (care reprezintă 25% din producţia totală) ar fi fost şi mai importantă, dacă numeroasele incendii isbucnite la sondele eruptive din Moreni n'ar fi distrus cantităţi considerabile de ţiţeiu. In acea regiune, în adevăr nu sunt toc-

ATELIERUL PICTORULUI GRIGORESCU

https://biblioteca-digitala.ro

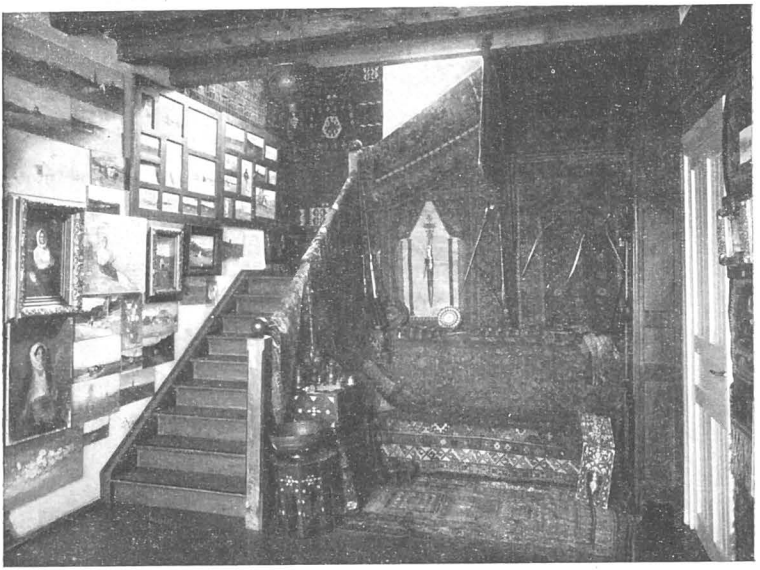

INTERIOR ÎN ATELIERUL PICTORULUI GRIGORESCU

mai rare sondele, care dă 100—150 vagoane de ţiţeiu pe zi (1000—1500 tone). Această importantă producţiune de ţiţeiu, fiind independentă de starea meteorologică a anului, exercită o influenţă bine făcătoare în timpii anilor de criză agricolă, care în alte vremuri zguduiă din temelie statul român. Este incalculabil viitorul rezervat acestei industrii.

Gazele inflamabile, ce se degajează din sondele din Câmpina, sunt captate şi se întrebuinţează la producerea curentului electric, care se transportă la Ploeşti şi Bucureşti, unde se vinde, cu bun profit, pentru preţul de 11 bani kilowatul-oră. Importanţa acestei cifre o putem uşor înţelege dacă ţinem socoteală că la Bucureşti kilowatul-oră costă 80 bani, iar la Roman 50 bani (cel mai eftin din ţară).

Această industrie, în continuă desvoltare, a schimbat cu desăvârşire aspectul oraşului, care, până acum vr'o 20 ani, erà un modest orăşel de provincie, cu strade prăfuite şi cu un mic stabiliment de băi cu apă sulfuroasă. Acum în locul lichidului apreciat de suferinzi, se extrage lichidul apreciat de capitalişti şi praful alb, care odinioară acopereà stradele, nu are voie să se arate sub scoarţa neagră a păcurei, răspândită cu profuziune şi la intervale regulate pentru stropitul oraşului.

https://biblioteca-digitala.ro

CÂMPINA — ASPECTUL SONDELOR

Despre primblări în împrejurimile imediate ale orașului nici vorbă: totul este acum o pădure de sonde și, în partea vestică, Societatea „Steaua Română“ a instalat o rafinărie unică în Europa, putând tratà zilnic 200 vagoane de țițeiu.

Primblările obișnuite ale vizitatorilor Câmpinei sunt:

La **Breaza**, cu trenul, sau cu carul cu boi (vezi pag. 100).

La **Comarnic, Sinaia** și toată **valea Prahovei** (vezi mai sus).

La **Telega,** (5 km). localitate vizitată și de turiști pentru frumusețea poziținei sale și de suferinzii de rheumatism, anemie, boli de piele cari iau băi în apele sărate, ce s'au strâns în vechile ocne de sare [1]), precum și de cei ce vor să viziteze cătunul apropiat, *Bușteniarii*, renumit pentru bogăția în petrol a subsolului. Escursia se poate face sau cu trăsura (10 lei), sau cu trenul, Câmpina fiind legată cu Doftana printr'o linie ferată de 6 km.

[1]) Extragerea sărei a încetat acum 6 ani, când salina a fost inundată.

https://biblioteca-digitala.ro

cu oprire în staţia *Câmpiniţa,* situată în partea nordică a oraşului Câmpina.

Această escursiune se poate prelungi mai sus pe valea Doftanei până la *Cheile Brebului* (pe jos, cu trăsura, sau cu carul cu boi; 10 km. dela staţia Doftana) trecând prin satul *Brebu,* unde e de vizitat o fostă veche mănăstire, înfiinţată de Matei Basarab la 1650.

Kilometrul 82 — Băicoi, fostă proprietate a lui Mihai-Viteazul, va căpătă o importanţă deosebită, graţie conductelor de petrol Băicoi-Constanţa, care în curând vor fi gata. Câteva detalii ne vor arătă importanţa acestei întreprinderi: Lungimea totală a conductelor, al căror traseu este Băicoi-Ploeşti-Buzău-Constanţa, va fi de 302 km. Vor fi trei conducte pe toată lungimea şi anume: 2 conducte de 130 $^{m}/_{m}$ diametru interior pentru lampante şi o singură conductă de 230 $^{m}/_{m}$ diametru interior pe distanţa Băicoi-Buzău şi de 255 $^{m}/_{m}$ pe restul parcursului până la Constanţa. Pentru a face posibilă scurgerea lichidului se vor stabilì trei staţiuni de pompare în Ploeşti, Buzău şi Hagieni. Cu ajutorul acestor conducte, în care ţiţeiul va circulà sub o presiune de 38 atmosfere, iar lampantul sub 58 atmosfere, se va degreva

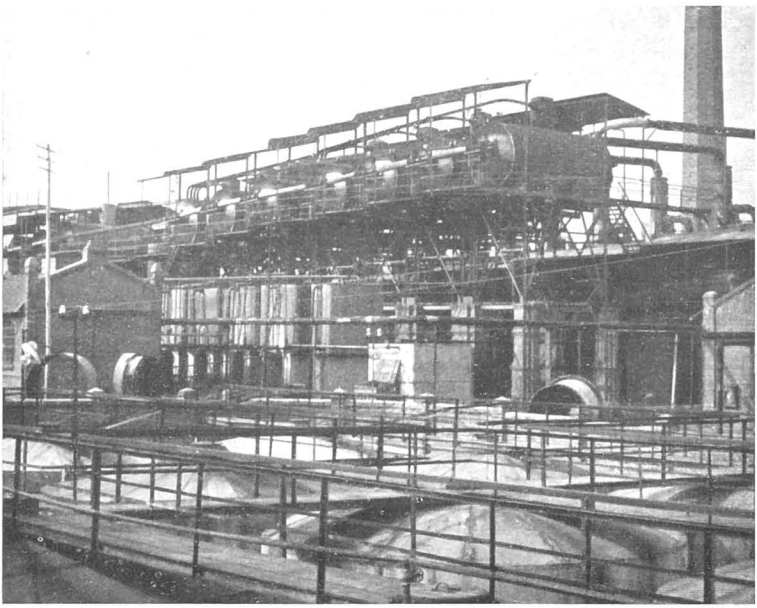

CÂMPINA — RAFINERIA STEAUA ROMÂNĂ

https://biblioteca-digitala.ro

în bună parte linia ferată, care, pe zi ce trece, devine tot mai insuficientă pentru transportul acestor produse, din cauza continuei desvoltări a industriei petrolifere.

Această colosală lucrare, pentru care numai ţevăria costă 12 milioane de lei, va fi un succes mai mult pentru inginerii români, cari au înzestrat ţara cu atâtea alte lucrări de netăgăduită importanţă şi ireproşabilă execuţie.

Kilometrul 70 — Buda, staţiune unde se scoboară vizitatorii localităţei *Moreni* (25 km. spre vest; 20 lei cu trăsura), localitatea cea mai interesantă din punctul de vedere al industriei petrolifere din ţară. In cele mai multe din sondele răzbite acì, ţiţeiul isbucneşte cu furie în cantităţi considerabile (100—150 vagoane pe zi) şi trebue stricte şi întinse măsuri de pază pentru a evità dezastrele produse de incendiu cum, din nefericire, s'a întâmplat de atâtea ori în ultimii timpi.

Kilometrul 60 — Ploeşti, capitala judeţului Prahova (56600 locuitori; hoteluri: Grand-hôtel, Europa, Victoria, camere dela 3 lei în sus) datează din timpul lui Mihai-Viteazul, care, la 1596, a zidit, pe locul satului, târgul domnesc cu acelaş nume. Important centru comercial şi industrial, cu o gară modernă şi un restaurant excelent, cu frumoase clădiri şi un bulevard lung de 1,5 km., care formează unicul loc de primblare al orăşenilor.

PLOEŞTI — MONUMENTUL VÂNĂTORILOR

https://biblioteca-digitala.ro

cu un liceu monumental şi un interesant *monument al vânătorilor*, ridicat de Ploeşteni în onoarea batalionului II de vânători, care a umplut de glorie pe Prahoveni, la Griviţa, în răsboiul Independenţei (1877).

Ploeştii nu au împrejurimii atrăgătoare. Singurele primblări, care se pot face cu trăsura afară din oraş, sunt: la *Crângul lui Bot* (5 km.) unde este rezervorul de apă, care alimentează oraşul şi la *Mănăstirea Ghighiu* (1 km.), unde este o frumoasă pădurice de plopi seculari şi unde, în ziua Isvorului Tămăduirei, populaţiunea se duce în pelerinaj la „izvorul sfânt" din curtea mănăstirei.

Ca **escursiuni de lungă durată,** putem cită:

1. Pe **valea Prahovei** (vezi staţiunile citate până acî).

2. Pe **valea Teleajenului** la *Vălenii de Munte* şi de acî în sus, pe la *Suzana* şi *Cheia*, până la trecătoarea *Bratocea*.

Escursia se poate face cu trăsura (25 lei pe zi), sau cu trenul (linie ferată judeţeană) până la Vălenii de Munte (33 km.) şi de acolo cu trăsura luată din localitate. Distanţa totală Ploeşti—Mănăstirea Cheia este de 65 km.

Vălenii de Munte, orăşel cu 3700 locuitori (hotel Dumitrescu), aşternut între islazuri şi livezi de pruni, datează din timpul lui Mircea-cel-Bătrân. A avut momente de splendoare pe la 1503, când se găseà în relaţiuni comerciale cu Braşovul.

De câţiva ani, de când magistrul Iorga a înfiinţat acî cursuri libere de vară, a început a jucà un important rol în desvoltarea noastră culturală.

La eşirea din oraş spre nord, frumoasa şosea se bifurcă, o ramură trecând podul peste Teleajen în dreptul satelor *Drajna de jos* şi *de sus*, unde mai sunt încă interesante urme ale unei vechi aşezări romane [1]), pe când cea principală suie spre *Mănăstirea Suzana*, (înfiinţată la 1740 de către maica Suzana) unde ajungem după 33 km. (socotiţi din Vălenî) de drum ademenitor. După alţi 6 km., în lungul cărora poziţiunile sunt din ce în ce mai

[1]) In Muntenia şi Moldova sunt mai puţine antichităţi romane ca în Dobrogea şi Oltenia. In această parte nu se constată o colonizaţie intensivă ci numai aşezări milităreşti pentru paza drumurilor de legătură dintre Moesia inferioară cu partea răsăriteană a Daciei. Lagărul dela Drajna de sus este o asemenea aşezare.

https://biblioteca-digitala.ro

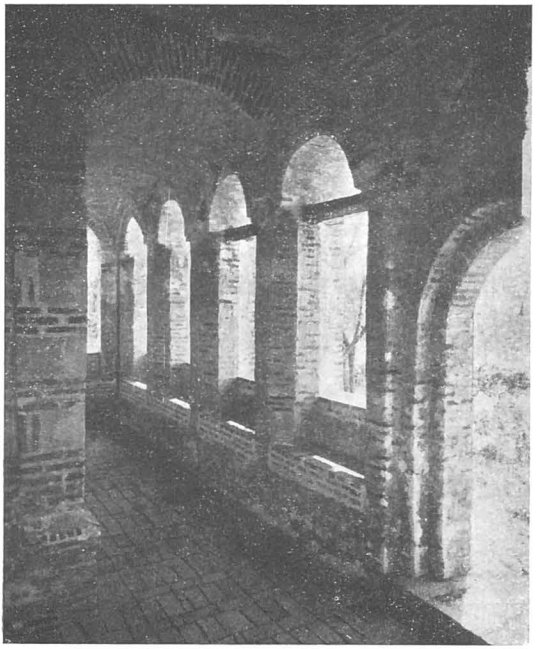

BĂLTENI — PRIDVORUL BISERICEI

frumoase, suntem *la Mănăstirea Cheia* (de călugări), fondată la 1770 în timpul domniei lui Mavrocordat.

Inapoierea dela Suzana se poate face prin Slănic (vezi linia No. 12, Buda—Slănic).

Kilometrul 52 — Brazi

Kilometrul 46 — Prahova

Kilometrul 40 — Crivina

Kilometrul 31 — Periş, sat făcând parte din comuna rurală *Cocioc*. Intre gară şi sat se văd o sumă de clădiri, aparţinând Administraţiunei Domeniului Cocioc (unul din domeniile Coroanei). Toate sunt accesibile publicului, care poate vizită cu mult profit frumoasa lăptărie model, (ale cărei produse se pot aprecià în micul chioşc din staţie, unde sunt de vânzare), crescătoarea de porci, ştupăria, fabrica de parchete, uscătoara de hameiu etc..

Şi mai interesant de vizitat este satul *Bălteni* (face parte tot din comuna Cocioc) situat la vre-o 6 km. spre nord-est, unde este de văzut biserica întemeiată, cu câţiva zeci de ani înainte de domnia lui Mihai-Viteazul de maica Anghelina monachia, fata maicei Catalina din neamul boerilor din Cojeşti.

https://biblioteca-digitala.ro

Biserica este alcătuită după un plan cu totul original având un pridvor, care o conturnează de trei laturi (în faţă, dreapta şi stânga), făcând un fel de gang „de „primblare, de odihnă, de răcoare, de sfătuire" şi este restaurarea, de către Administraţia Domeniilor Coroanei, a mănăstirei rezidită (în locul celei vechi arsă şi pustiită de Tătari) de către marele Vornic Hrizea, bogatul şi puternicul sfetnic al lui Matei-Vodă-Basarab (la 1626).

Kilometrul 18 — Buftea, important centru industrial datorit perseverenţei proprietarului, Al. B. Ştirbei, care are acì o mare fermă, pepinieră de viţe americane, moară, fabrică de pansamente etc... şi, în mijlocul parcului, înconjurat de arbori seculari, un frumos castel.

Kilometrul 10 — Chitila, (vezi pag. 17).

Kilometrul 0 — Bucureşti, (vezi capitolul special).

BISERICA DIN BĂLTENI

https://biblioteca-digitala.ro

12. Linia Buda—Slănic = 35 km.

(Distanţele însemnate în dreptul staţiunilor sunt socotite dela Slănic)

Kilometrul 35 — Buda (vezi pag. 105).
Kilometrul 28 — Găgeni.
Kilometrul 23 — Plopeni.
Kilometrul 17 — Cantonul 5 (haltă).
Kilometrul 11 — Poiana.
Kilometrul 4 — Prăjani (haltă).
Kilometrul 0 — Slănic, orăşel (hotel Popescu) situat la 389 metri altitudine, are o populaţie de 5400 locuitori agricultori şi ciocănaşi în salinele din localitate. Orăşelul are o îndoită importanţă: ca staţiune balneară (băi de sare şi iod) şi ca cea mai minunată salină din ţara noastră.

Sarea s'a exploatat aci din timpuri străvechi în diferite ocne, părăsite de îndată ce dificultăţile de exploatare se măreau. Urmele acestor vechi exploataţiuni le vedem în diferitele gropi pline de apă sărată şi aşà de concentrată încât omul pluteşte cu cea mai mare uşurinţă, fiindu-i chiar imposibil de a se cufundà.

Salina actuală este situată cam la 1 km. de gară şi este prevăzută cu toate maşinăriile moderne pentru extracţiunea sării, care este de foarte bună calitate (sare gemă). Anual se extrage peste 60000 tone de sare, dintre care vre-o 35000 tone se exportă în Bulgaria şi Serbia.

Vizitarea salinei este permisă amatorilor în toate zilele de lucru şi scoborârea se poate face cu ascensorul (taxă constantă de 3 lei plus 1 leu pentru fiecare persoană), sau pe scări (pentru una sau două persoane, 2 lei de persoană; pentru grupe mai numeroase de două persoane, câte 1,50 lei de persoană).

Se acordă scutiri şi reduceri de taxă studenţilor, elevilor în grupe, geologilor, specialiştilor, etc. . . In zile de sărbătoare, se permite vizitarea salinelor numai societăţilor şi în urma unei prealabile intervenţii la „Regia Monopolurilor Statului".

https://biblioteca-digitala.ro

Escursiuni:

1. La **Vulpea** (5 km. peste deal, 2 ore). Tot drumul este foarte plăcut și priveliștele frumoase.

2. La **Mănăstirea Crasna** (3 ore) cu care ocaziune trecem pe lângă stânci de gips și pe lângă „*Piatra verde*", deal constituit dintr'o cenușă vulcanică — *pala* a geologilor—venită, prin ce anume împrejurare nu se știe sigur, din Transilvania, unde, în timpul când în dreptul Slănicului de azi era o mare întinsă din care s'a depus gipsul și sarea de acì și dela Doftana, au isbucnit o serie de vulcani a căror lavă solidificându-se a format munții Călimani, Marghitei, Apuseni, etc. . .

Dela schitul Crasna se poate trece (7 km.) în șoseaua *Văleni-Bratocea*, pe care o putem urmà în sus spre *Mănăstirea Suzana* și *Cheia*, sau în jos spre *Drajna* și *Văleni* (vezi pag. 106).

3. La **Câmpina**, peste dealuri (călăuza este indispensabilă) și apoi prin valea Doftanei și prin urcușul dela *Horșogoaia*, printr'o pădure de fagi seculari, unde nu rareori se întâmplă să se arăte ursul sălbatic, isgonit de pretutindeni din Europa, spre Sinaia, prin culmile *Dutca*, *Zamura* și *Cumpătul*.

https://biblioteca-digitala.ro

COTROCENI — AZILUL ELENA DOAMNA

13. Linia București—Giurgiu=75 km.

(Distanțele indicate în dreptul stațiunilor sunt socotite dela Giurgiu)

Este cea mai veche linie din țară, dată exploatării la 1 Noemvrie 1869 [1]).

Kilometrul 75 — București-Nord (vezi capitolul special asupra Bucureștilor).

Kilometrul 71 — Dealul-Spirei. Inainte de a intrà în această stațiune și imediat după trecerea râului Dâmbovița, care traversează București, vedem în partea stângă a liniei ferate frumosul institut botanic, cu nu mai puțin frumoasa grădină botanică, instituțiuni dependinte de Facultatea de Științe a Universității din București; apoi, după trecerea șoselei, mica haltă, care deservește reședința princiară dela *Cotroceni*, a cărei biserică se și vede la spatele haltei. Mai departe vedem azilul Elena Doamna [2]) și fabricele „Societății de Basalt"; iar după tre-

[1]) Vezi scurtul istoric al acestei linii la finele broșurei.

[2]) Azilul Elena-Doamna a fost întemeiat în 1862 de către Domnița Elena Cuza, soția Domnitorului Alexandru Ioan Cuza, în urma îndemnului generalului Davila. Acest așezământ este acum sub ocrotirea M. S. Regina, care l'a mărit și înfrumusețat, și care a întemeiat Biserica, cu hramul Sf. Elisabeta, în corpul clădirei. La

https://biblioteca-digitala.ro

cerea staţiunei, apare impozantul masiv al unei fabrici de echipamente militare.

Kilometrul 68 — Bucureşti - Filaret, (vezi capitolul special asupra Bucureştilor).

Kilometrul 59 — Jilava. In dreapta linii ferate se remarcă ridicături şi o mică pădurice spre Giurgiu: Este *fortul No. 13 Jilava* unul din cele 18 forturi, care împreună cu 18 baterii intermediare, aşezate pe o periferie totală de 72 km., apără cetatea Bucureşti, care are o deosebită importanţă strategică, datorită situaţiunei sale geografice centrală, convergenţei tuturor căilor de comunicaţiune şi căilor ferate din întreaga ţară, precum şi reşedinţei tuturor autorităţilor centrale politice şi militare. Toate acestea formează din Bucureşti obiectivul principal al oricărei invaziuni străine din orice direcţiune s'ar produce. Această importanţă strategică a capitalei ţărei a motivat fortificarea sa permanentă şi transformarea în câmp-întărit modern foarte puternic, prevăzut cu tot ceeace s'a realizat de technica actuală în arta fortificaţiunilor permanente.

Kilometrul 55 — Sinteşti (haltă).

Kilometrul 50 — Vidra, staţiune climaterică — nu oficial recunoscută — a evreimei cu mai puţină dare de mână din Bucureşti; aceasta datorită situaţiunei sale privilegiată, la mică distanţă de Capitală, pe râul Ciorogârla şi în imediata apropiere a râului Argeş, a cărui luncă foarte frumoasă, dă prilej la numeroase primblări.

Kilometrul 43 — Grădiştea. Inainte de intrarea în staţie, pe partea dreaptă a liniei, se zăreşte, pe malul Argeşului, impozanta zidărie a unui măreţ castel, început de un maniac de clădiri somptuoase. In 20 mi-

început, Azilul Elena Doamna a fost un orfelinat de 40 de copile. Acum este cea mai mare instituţie culturală din ţară. Coprinde două secţiuni: Una primară şi profesională, rezervată orfanelor şi una normală, în care se formează învăţătoare şi institutoare, şi pe lângă care funcţionează o şcoală primară şi o grădină de copii. Totalul elevelor este de peste 700; iar numărul profesorilor cu maeştrii şi personalul intern, trece peste 100.

Se poate vedeà în grădina Azilului statuia Doamnei Ana Davila şi în apropiere, mormântul ei şi al Generalului Davila, soţul ei.

https://biblioteca-digitala.ro

MĂNĂSTIREA COMANA

nute putem fi în balconul acestui castel neterminat, de unde vederea se întinde până la mare depărtare asupra splendidei lunci a Argeşului.

Kilometrul 39 — Comana. Incă dela 2 km., înainte de a intrà în staţie, se vede ruina *Mănăstirei Comana*, romantic aşezată pe ţărmul drept al Călniştei, al cărui curs, foarte lin în această parte, dă apelor sale aproape stătătoare înfăţişarea unui lac. Din staţie, drumul ne duce de-adreptul la mănăstirea(10 minute) ridicată, ca locaş de rugă şi de apărare în contra Turcilor,

COMANA — PE CÂLNIŞTE

https://biblioteca-digitala.ro

MĂNĂSTIREA COMANA — FOIȘORUL

cari își deschiseseră drum în Țara Românească prin vadul dunărean al Giurgiului, de Vlad-Vodă-Țepeș la 1462 și desăvârșit reîntemeiată la 1588 de către Radu-Vodă-Șerban, care a fost și este considerat ca adevăratul ei ctitor. Neîngrijită și neîntreținută, de oarece până la Mihai-Viteazul nici unul din Voevozii noștri n'a ținut piept Turcilor prin aceste părți joase ale Țării, mănăstirea s'a tot stricat, până când Șerban Paharnicul, — Radu-Vodă-Șerban de mai apoi — hotărî s'o ia sub ocrotirea sa și o reedifică în 1700.

Călugării greci, pe mâna cărora încăpù mai târziu, o aduseră într'o stare de plâns. Ei o îngrijiră atât de bine, încât pe la 1854 dărâmară biserica cea veche, rezidind pe aceea, care se adăpostește azi între vechile zidiri ale mănăstirei Comana și aruncară, ca netrebnice, lespezile cu inscripții și pietrele sculptate rămase din vechea ctitorie a lui Radu-Vodă și Șerban Cantacuzino.

Astăzi, afară de biserica, în care se află mormintele lui Radu-Vodă-Șerban și Niculae-Vodă Pătrașcu, fiul marelui Mihai, nu mai stă în picioare decât zidurile robuste; iar accesul la *foișor*, care este partea cea mai intere-

https://biblioteca-digitala.ro

santă a Mănăstirei, este periculos, dacă nu imposibil și e de regretat, de oarece de acì avem o prea frumoasă vedere asupra luncei Câlnișteì.

In imediata apropiere a staţiei începe o mare pădure bogată în vânat, (adăpostește lupi, vulpi și iepuri), foarte vizitată în tot timpul anului de vânători și în timpul verei de diferite societăţi din București.

Escursiuni:

La **Călugăreni,** pe valea Neajlovului, (12 km. spre vest). Se poate venì pe șoseaua naţională din Giurgiu (34 km.), sau din București (30 km.). Localitatea este celebră prin vestita bătălie (1595) a lui Mihai-Viteazul, una din cele mai eroice figuri din istoria omenirei, asupra lui Sinan-Paşa, spaima Creștinătăţeì. Lupta a avut loc la locul numit *Vadul Călugărenilor*, unde armata lui Sinan-Paşa, care intrase în ţară pe la Giurgiu, aveà să treacă, în drumul spre București, pe o vale îngustă și mlăștinoasă dintre două dealuri acoperite cu păduri. La intrare erà un pod lung de lemn peste băltoacele Neajlovului. Mihai-Viteazul cu mâna lui de voinici, profitând cu mult meșteșug de avantagiile terenului defavorabil Turcilor (nepermiţându-le desfășurarea armatei lor, de zece ori mai numeroasă ca a lui Mihai), îi seceră cumplit, repurtând o biruinţă strălucită asupră-le. Mult temutul Sinan-Paşa, îmbrâncit, răsturnat de pe pod,

TIP DE VLĂȘCEAN

https://biblioteca-digitala.ro

cu dinţii rupţi, abiă scăpă cu viaţă. Un monument comemorativ, datorit sculptorului O. Spaethe, ne aminteşte această grozavă înfrângere a Semilunei.

Kilometrul 29 — Mihaĭ-Bravul, staţiune care deserveşte satul şi câmpul de tragere dela Dadilov.

Kilometrul 21 — Băneasa.

Kilometrul 8 — Frăteşti, a jucat un oarecare rol în războiul româno-ruso-turc, acĭ fiind un cartier general, care aveà misiunea de-a îngriji de expedierea aprovizionărilor de tot felul ale armatei ruseşti. Se şi construise atunci de către Ruşi o linie ferată, care mergeà până la Zimniceà (vezi pag. 63).

Kilometrul 0 — Giurgiu, capitala judeţului Vlaşca, oraş cu 21000 locuitori, (hoteluri: Europa, Dacia) este aşezat la 15 m. altitudine, în faţa oraşului bulgăresc *Rusciuk*. Important centru comercial, în care se desfac toate produsele agricole ale judeţului, unul dintre cele mai fertile ale ţărei. Este prevăzut cu un port la *Ramadan*, pe *insula Sf. George* din faţa oraşului, unde se poate ajunge cu trăsura, sau cu drumul de fer (6 km.).

Origina oraşului se perde în negura vremilor: După cercetările archeologice ale lui Gr. Tocilescu, acĭ au fost cu siguranţă aşezăminte romane, dela care plecà, spre nord, un drum, ce treceà prin Bucureşti—Ploeşti—Drajna de sus (vezi pag. 106) şi intrà în Transilvania. Pe ruinele romane, Genovezii ar fi construit, după unii, în evul mediu o micà fortăreaţă, cunoscută sub numele de *Castelul St. Giorgio*. Un chrisov, datat din Giurgiu, din 1399 ne înveder ează existenţa oraşului înainte de fundarea Principatului. Soarta a fost foarte vitregă cu acest oraş, ars când de Turci, când de Români, stăpânit când de unii, când de alţii, devenit cel mai important centru comercial al ţărei, după legarea lui cu Capitala prin primul drum de fer al nostru şi căzut şi din această frumoasă situaţie în urma ridicărei celor două oraşe rivale, Brăila şi Galaţi, unde pot intrà vase marine cu tonaj superior. Giurgiu, bine aliniat, bine pavat, bine alimentat cu apă, păstrează ceva din vechea dominaţiune turcească: foişorul de foc din centrul său — o fostă giamie — împrejurul căruia orăşenii îşi învârtesc plictiseala, iar negustorii îşi fac afacerile.

Escursiuni:

1. La **Călugăreni** (vezi pag. 115).

https://biblioteca-digitala.ro

2. Pe **Dunăre,** în sus sau în jos, şi *la Rusciuc*, portul fiind deservit de toate vasele Navigaţiei fluviale române şi ale Societăţilor de navigaţiune austriacă şi ungară.

14. Linia Giurgiu—Blejeşti=70 km.

(Distanţele indicate în dreptul staţiunilor sunt socotite dela Giurgiu)

Pentru moment este o linie de interes local, pusă în exploatare până la *Drăgăneşti,* pe o lungime de 42 km. si deservind următoarelor localităţi:

Kilometrul 7 — Bălănoaia.
Kilometrul 15 — Stăneşti.
Kilometrul 22 — Chiriac.
Kilometrul 33 — Toporu.
Kilometrul 42 — Drăgăneşti.

15. Linia Bucureşti—Oltenița=78 km.

(Distanţele indicate în dreptul saţiunilor sunt socotite dela Olteniţa)

Kilometrul 71 — Mogoşoaia, staţiune în care linia se bifurcă, o ramură—cea importantă — continuând spre est către Constanţa.

Kilometrul 64 — Obor, staţiune înfiinţată în apropiere de „*Câmpul Moşilor*“ în partea nord-vestică a Bucureştilor, pentru necesităţile aprovizionărei oraşului.

Kilometrul 56 — Căţelu.

Kilometrul 51 — Cernica (haltă), lângă satul, lacul şi mănăstirea de călugări cu acelaş nume, fondată de Marele Vornic Cernica Ştirbei la 1608. Mulţi evlavioşi din Bucureşti o preferă ca locaş de veci cimitirului Belu.

Pe lângă o bogată bibliotecă cu importante cărţi vechi bisericeşti, mănăstirea mai posedă o evanghelie, admi-

https://biblioteca-digitala.ro

rabil ferecată, dar al M. S. Regelui Carol I. Bucureștenii vin adeseori aci în escursie, vara tot ținutul fiind transformat într'o imensă grădină de trandafiri.

Kilometrul 45 — Tânganu.

Kilometrul 41 — Plătărești, sat întemeiat — spune legenda — de către Matei Basarab, care a zidit aci o mănăstire în urma unei bătălii fericite a sa contra lui Timuș, marele căpitan al Tătarilor. Aci se află azi o închisoare destinată esclusiv femeilor condamnate la muncă silnică. Li se îndulcește viața obigându-le să lucreze în atelierul de țesătorie, care funcționează pe lângă penitenciar.

Kilometrul 36 — Gălbinași.

Kilometrul 26 — Budești.

Kilometrul 15 — Curcani.

Kilometrul 9 — 68+361 (haltă).

Kilometrul 0 — Oltenița, vechea Constantiola sub Romani, zidită de Constantin cel Mare pe ruinele vechei cetăți Constanța, la confluența Argeșului cu Dunărea. Orășelul (6600 locuitori), situat în fața orașului bulgăresc *Turtucaia*, este singurul port al județului Ilfov la Dunăre, și, grație linei ferate, care-l leagă cu București, va căpătă o importanță din ce în ce mai mare.

16. Linia București—Constanța=230 km.

(Distanțele indicate în dreptul stațiunilor sunt socotite dela Constanța)

Merge aproape în linie dreaptă până la Feteşti (147 km.), străbătând imensul *Bărăgan*--câmpul cel mai mare (aproximativ 250000 hectare), neproductiv odinioară și acum cel mai fertil al României — din mijlocul județului Ialomița. Multă vreme pustiu, presărat de movile și acoperit cu burueni, străbătut de oarecare drumuri, cutreerate mai mult de vânătorii de dropii în căruțele lor cu coviltire, ce-i ascundeau și le permiteau să se apropie de vigilentele păsări, bărăganul a servit multă vreme pentru păşunatul vitelor, circumstanță căreia se datorește fertilitatea actuală

https://biblioteca-digitala.ro

PE BĂRĂGAN — SECERATUL GRÂULUI

a solului său, format dintr'un strat negru argilo-nisipos, amestecat cu substanţe organice. Acest nesfârşit câmp a salvat odinioară pe Geţi, surprinşi pe lângă Dunăre şi fugăriţi de Alexandru Machedon (335 înainte de Christos) şi a văzut pe Mircea cel Mare biruitorul dela *Rovine*, unde fu sfărămată armata Sultanului Baiazet Ilderim (Fulgerul), care, devenit stăpân al întregei Bulgarii în urma isbândei dela Nicopoli, trecuse Dunărea pe la Călăraşi (1398) şi începuse a pustii ţara. Trufaşul Sultan fu alungat peste Dunăre, iar Mircea, în urma acestei strălucite victorii, devenì iarăşi stăpân al Dobrogei şi al cetăţilor de pe malul drept al Dunărei.

Pe unde odinioară creşteau mărăcini, se leagănă acum valurile aurii ale întinselor holde şi secerişul sau treeratul grâului sunt tablouri, cu care marea agricultură, ce se practică acì, a obicinuit ochiul călătorului.

Kilometrul 223 — Mogoşoaia, staţiune din care se desparte o linie ferată ce merge la Olteniţa (vezi pag 117).

Kilometrul 214 — Pantelimon, adăposteşte un spital, administrat acum de Eforia Spitalelor Civile şi o mănăstire a „sfântului care lecueşte şi alină durerile", înfiinţate ambele la 1736 de către Vodă Grigore Ghica, ale cărui rămăşiţe odihnesc sub lespedea de marmoră frumos împodobită din interiorul prea frumoasei biserici. Biserică, spital, lac, toate sunt ascunse în imensul parc,

https://biblioteca-digitala.ro

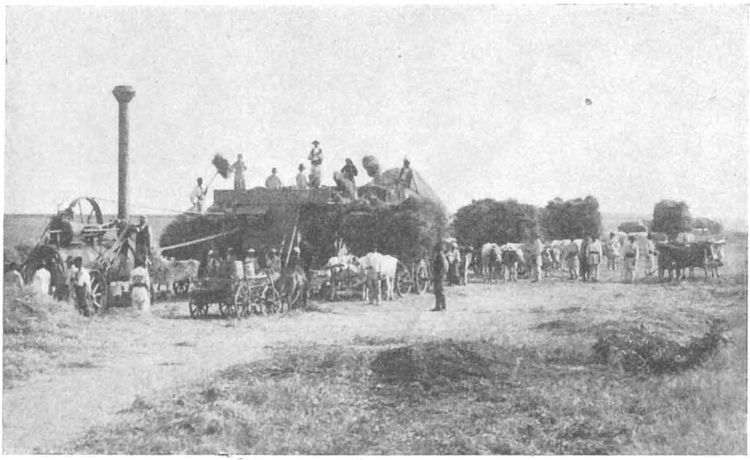

PE BĂRĂGAN — TREERATUL GRÂULUI

operă minunată a lui Grigore Matei Ghica, unde incurabilii îşi primblă trupul, mintea fiindu-le aiurea.

Kilometrul 208 — Pasărea, mănăstire de maici, întemeiată la 1813 ca mănăstire de călugări, de evlavioşii călugări dela Cernica.

Kilometrul 204 — Cantonul 19 (haltă).

Kilometrul 200 — Brăneşti, importantă şcoală de silvicultură.

Kilometrul 188 — Fundulea.

Kilometrul 176 — Săruleşti.

GRIGORESCU — CĂRATUL FÂNULUI

https://biblioteca-digitala.ro

Kilometrul 169 — Preasna.
Kilometrul 160 — Lehliu.
Kilometrul 152 — Sighireanu.
Kilometrul 145 — Dâlga.
Kilometrul 141 — Bogdana.
Kilometrul 134 — Ghimpaţi.
Kilometrul 128 — Ivăneşti.
Kilometrul 121 — Ciulniţa, staţiune importantă prin situaţiunea sa, la intersecţia liniei *Bucureşti—Constanţa* cu linia *Călăraşi—Slobozia.* Această din urmă staţie se leagă direct cu *Ploeştii* şi, la *Ţândărei*, cu linia *Feteşti-Făurei* (vezi capitolele respective).
Kilometrul 109 — Mărculeşti.
Kilometrul 103 — Bărăganu, staţiune al cărui nume ne aminteşte ceeace a fost odinioară imensul câmp străbătut de linia ferată (vezi cele scrise la pag. 118).
Kilometrul 93 — Elena.
Kilometrul 83 — Feteşti, comună rurală, situată pe ţărmul stâng al braţului *Borcea*, pe o mică luncă sub coasta Bărăganului.

O linie ferată de 87 km. lungime se desparte de acì şi se uneşte la *Făurei* cu linia *Buzău—Brăila*, facilitând astfel traficul cu întreaga Moldovă. Acest trafic va fi cu mult mai lesnicios, când se va termină linia directă *Făurei—Tecuci*, actualmente în construcţie.

La 5 km., după eşirea liniei din staţia Feteşti apare gigantica lucrare a *Podului peste Dunăre*, „*Regele Carol I*“, prin care se stabileşte legătura directă a căilor ferate române cu Dobrogea, recucerită de Români (în urma războiului independenţei din 1877—78), şi cu Marea Neagră.

Interese de ordin politic, strategic şi economic reclamau această legătură, care, din diferite consideraţiuni, nu se puteà face decât între punctele Feteşti şi Cernavoda, deşì construcţia podului pe această linie erà cu deosebire defavorabilă, de oarece acì Dunărea se desparte în două braţe: Dunărea propriu zisă şi Borcea, separate printr'o insulă de 13 km. lăţime, supusă inundaţiunilor.

Braţul principal al Dunărei, traversat de podul „Regele Carol I“ în timpuri obicinuite, are o lăţime de 620 metri şi o adâncime medie de 7 metri. Apele mari se urcă cu 7 metri peste etiagiu şi atunci inundează toată insula până

https://biblioteca-digitala.ro

la Borcea. In aceste condiţiuni se impuneà construirea a două poduri unul peste Borcea şi altul peste braţul principal la Cernavoda, precum şi executarea unei căi pentru legarea celor două poduri, construită pe rambleuri înalte, pereate, întrerupte la extremităţi şi la partea centrală prin viaducte, care să permită libera trecere a apelor.

Concepută de ingineri români, condusă tot de ingineri români (serviciul special dependinte de Direcţia generală a C. F. R. pentru dresarea proiectelor definitive şi executarea lucrărilor, sub conducerea d-lui *A. Saligny*, atunci inginer-şef), colosala lucrare începù în Octomvrie 1890 şi fu dată circulaţiunei la $^{14}/_{26}$ Septemvrie 1895.

Construit în oţel moale Siemens-Martin, într'un timp când acest material nu se bucură de încrederea unanimă a inginerilor, podul Regele Carol I stă neclintit şi mândru, la 37 metri d'asupra nivelului mediu al apelor pe cinci picioare înfipte în albia fluviului până la argilul compact, la 28,5 m. sub nivelul mediu al apelor, iar capătul său dela Cernavoda se sprijină direct pe sol, constituit din calcar marnos.

Câteva date ne vor învederà importanţa acestei măreţe lucrări (cea mai mare de pe continent, în timpul când a fost executată):

1. *Lungimea podurilor şi a viaductelor:*

Podul peste Dunăre . .	750,00	metri
Viaductul peste Dunăre . .	912,75	„
Viaductul peste Baltă . .	1455,20	„
Viaductul peste Borcea . .	550,00	„
Podul peste Borcea . . .	420,00	„
Total . . .	4087,95	metri

2. *Lucrări executate*

Terasamente pe 21 km. . .	2 950 000	m^3
Pereuri zidite. . .	200 120	m^2
Zidării. . .	102 997	m^3
Oţel moale .	14 619	tone
Oţel tare . .	458	tone

3. *Costul lucrărilor*

Podul peste Dunăre .	9 928 838	lei
Podul peste Borcea . . .	3 834 217	„
Viaductele	5 605 752	„
Terasamentele, Pereurile. . . .	5 876 410	„
Calea, Staţiunile, etc.	9 754 783	„
Total . . .	35 000 000	lei

https://biblioteca-digitala.ro

PE BORCEA — LA RAŢE

Balta este isvor de nesecate satisfacţiuni pentru vânători, cari se pot dedà cu succes pasiunei lor, vânatul fiind foarte abundent.

Pe baltă sunt Ovidiu şi Dunărea două staţiuni:

Kilometrul 75 — Ovidiu.

Kilometrul 67 — Dunărea.

Kilometrul 63 — Cernavoda-Pod. Din staţiune se poate admirà impozanta massă a podului „Regele Carol I". Doi mândrii feciori, simbolizând pe Dorobanţii, cari în 1877 ne-au dat Independenţa, stă de-adreapta şi stânga podului, neclintită streajă în bronz neperitor, operă de artă a sculptorului Pilet.

CERNAVODA — PODUL REGELE CAROL I

https://biblioteca-digitala.ro

DOROBANŢUL — PILET SC.

De pe la mijlocul podului dela Cernavoda, dacă-ţi arunci ochii către dreapta, cum mergi spre Constanţa, vezi la o mică depărtare o insulă lunguiaţă, şi în faţa ei, pe malul drept al Dunărei, o limbă de pământ, formată deoparte de însuşi ţărmul abrupt al fluviului, iar de alta de o râpă adâncă. Pe această limbă a fost odinioară cetatea *Axiopolis*, veche aşezare grecească, poate din sec. III a Chr., utilizată şi de Romani, cari au stabilit acì o fortăreaţă şi o staţie navală, până în timpurile târzii ale stăpânirei romane în aceste locuri, când împăratul Justinian o restaură pentru ultima oară. Această cetate făceà parte din lanţul de fortăreţe înşirate de-a lungul Dunărei pentru apărarea fluviului.

Tot de acì porneà spre răsărit un mare *val de piatră*, un zid gros de circa 2 m., a cărui înălţime, după toate probalităţile, erà cam de 3 m. Alte două valuri (acestea însă de pământ), cel mare mărginit de şanţuri în ambele părţi, iar cel mic numai de un şanţ spre sud, pornesc cevà mai la sud de Cernavoda, şi merg când paralel când întretăindu-se cu cel de piatră, de-a-curmezişiul Dobrogei, până la Constanţa.

Din tren călătorul când se apropie de gara *Medgidia* poate vedeà foarte bine spre sud valul cel mare de pământ, care se arată ca un parapet impozant de pământ, tăiat din loc în loc, pe unde sunt sau au fost altă

https://biblioteca-digitala.ro

CONSTANŢA — VALUL DOBROGEAN

dată drumuri. El se pierde în oraşul Medgidia, pentru a reapare în partea opusă, de unde poate fi bine urmărit din vagon cu mici întreruperi până aproape de gara *Dorobanţul*, când trece în partea de nord a liniei ferate, unde apare, ca o dâră albă pe culoarea închisă a câmpului, şi valul de piatră precum şi unul din castrele, ce-l apărau din distanţă în distanţă. De acì valul de piatră merge când în nordul, când în sudul căei ferate. Intre staţiile Valul lui Traian — Palas, câte trele valuri se întâlnesc şi se poate vedeà cum cel de piatră şi cel mare de pământ se îndreaptă spre sud, iar cel mic de pământ se duce către nordul oraşului actual al Constanţei.

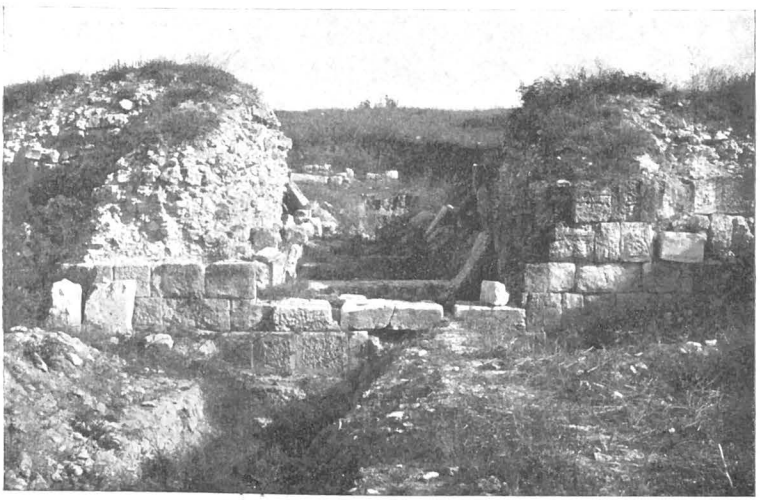

ADAM-CLISSI — POARTA DE SUD A CETĂŢEI TROPAEUM

https://biblioteca-digitala.ro

ADAM-CLISSI
RUINELE CETAŢEI TROPAEUM—BASILICA DE MARMORĂ ŞI BAPTISTERIUL

Valul cel mare de pământ şi cel de piatră erau flancate, din distanţă în distanţă, de lagăre întărite, care se păstrează relativ bine până azi. Cel mai important din acestea este lagărul de piatră din faţa gării *Mircea-Vodă*. Este înconjurat de un întreit zid şi în jurul lui se văd ruinele unei întinse aşezări antice. Pe aici trecea

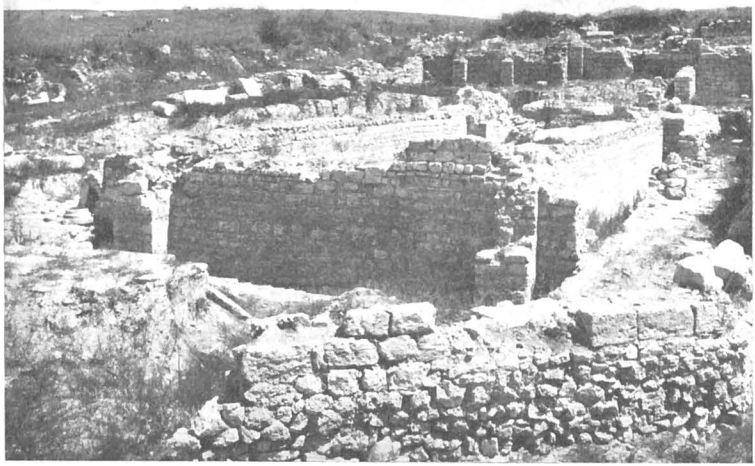

ADAM-CLISSI — BASILICA CISTERNA

https://biblioteca-digitala.ro

drumul cel mare antic, care străbăteà Dobrogea longitudinal, de la sud spre nord și care la rândul lui erà apărat de cetăți întărite, dintre care până acuma două au fost studiate mai de aproape:

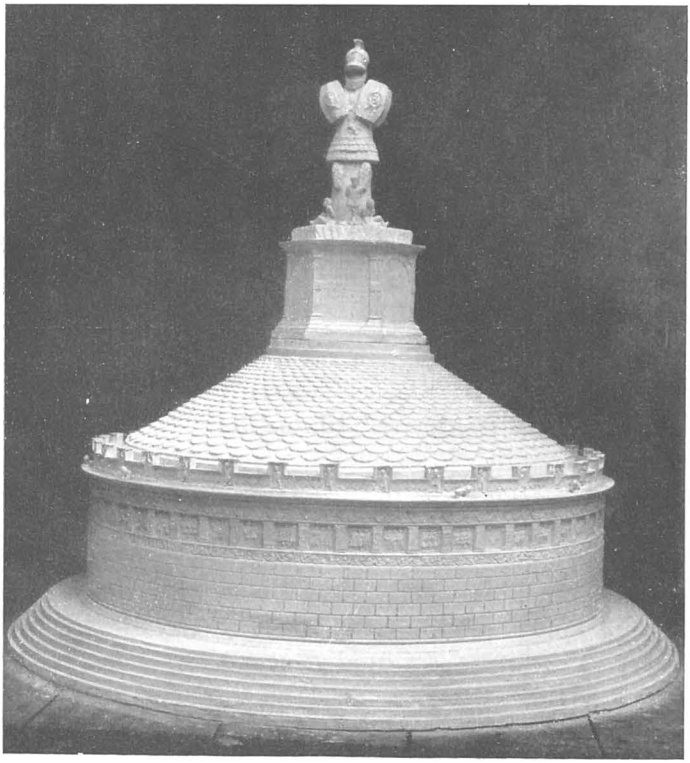

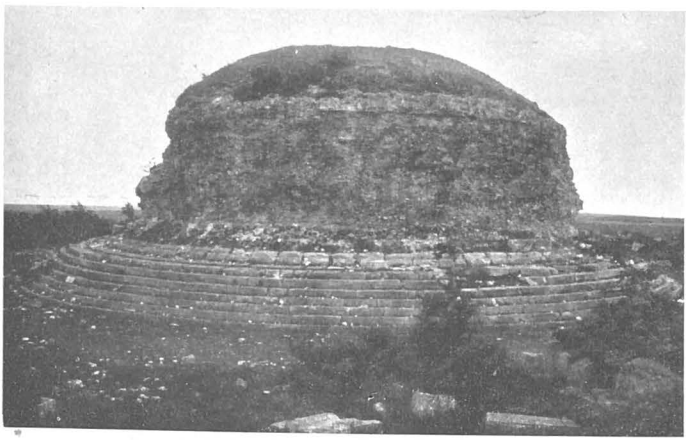

ADAM-CLISSI — MONUMENTUL TRIUMFAL SUS: RECONSTITUIRE

https://biblioteca-digitala.ro

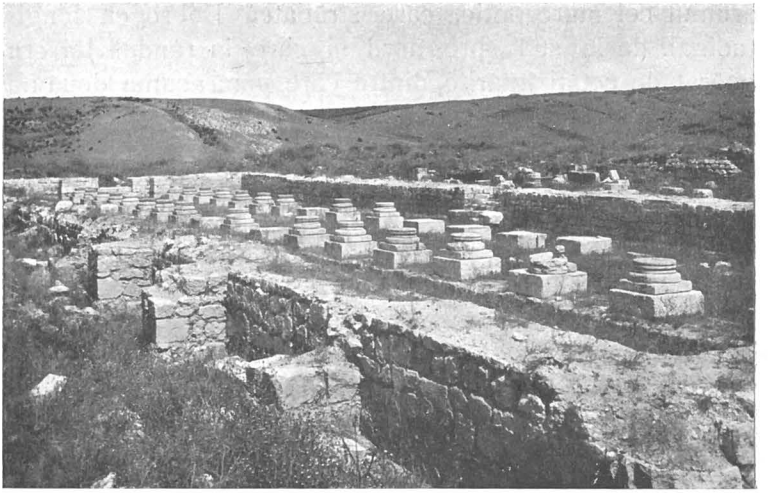

ADAM-CLISSI — BASILICA FORENSIS

1. Cetatea de lângă **Adam-Clissi,** la care putem ajunge cu trăsura din Cernavoda, prin *Cochirleni*, *Rașova* și *Arabagi* (37 km. 30 lei), sau din *Medgidia* tot cu trăsura (32 km., 25—30 lei). Acest din urmă drum e de preferat, fiind mai bine întreținut. La Adam-Clissi, numit în antichitate *Tropaeum* sau *Civitas Tropaeensium*, pe lângă ruinele unei mari și înfloritoare cetăți din sec. IV p. Chr. s'a mai descoperit și vestitul *monument triumfal*, ridicat de Traian în anii 108—109 în urma înfrângerei Dacilor.

ADAM-CLISSI — FRIZE

https://biblioteca-digitala.ro

ADAM-CLISSI — FRIZE

IMPER. TRAJAN

E o construcție circulară de beton, îmbrăcată cu blocuri mari de piatră sculptată, pe care se reprezintă scene din războiul cu Dacii. Clădirea circulară a fost menită să suporte un imens trofeu de piatră. Avea o înălțime totală de aproape 40 metri. Bucățile sculpturale ale acestui monument, (metope, frize statui, diferite reliefuri și inscripții) dărâmate probabil de vr'un cutremur și desgropate de Direcția Muzeului Național de Antichități se pot admirà în parcul „Regele Carol I" din București.

2. **Cetatea de** lângă **Pantelimonul de sus**, care s'a

ADAM-CLISSI — FRIZE

https://biblioteca-digitala.ro

SCULPTURĂ GĂSITĂ LA ADAM — CLISSI

numit în antichitate *Ulmetum* și a fost reclădită pe la jumătatea secolului VI p. Chr. de împăratul Justinian.

Astăzi drumul cel mai scurt și mai lesnicios la aceste staţiuni antice este dela *Medgidia* (32 km. până la Adam-Clissi; 38 km. spre nord până la Pantelimon).

Dobrogea de azi, înainte de cucerirea romană, a fost rând pe rând în stăpânirea Tracilor, Macedonenilor, Celţilor și Dacilor. Sub Romani făceà parte din provincia *Moesia inferioară*, iar de pe la începutul sec. IV a fost organizată separat sub numele de *Scythia minor*, al cărui guvernator erà socotit între funcţionarii cei mai înalţi ai imperiului. Prin sec. VI—VII căzù în mâna Slavilor, apoi a Bulgarilor. In veacul XIV un principe din părţile acestea, *Dobrotici sau Dobroge*, se declară independent și dădù numele său regiunei. Mircea cel bătrân a stăpânit apoi o parte a Bulgariei și Dobrogea, întitulându-se „Domn pe ambele ţărmuri ale Dunărei până la Marea cea mare“, până la cucerirea ei de către Turci (1453), care o ţinură până la 1877, când se reîncorporă la Ţara Românească.

LA ADAM-CLISSI

https://biblioteca-digitala.ro

Kilometrul 67 — Saligny, staţiune numită aşà pentru a perpetuà meritele inginerului Saligny, şeful serviciului înfiinţat pe lângă Direcţia Generală a C. F. R. cu ocazia construirei podului peste Dunăre.

Kilometrul 49 — Mircea-Vodă. In faţa gării se vede şi azi un lagăr de piatră, construit de Romani, pentru apărarea valurilor, care mergeau dela Cernavoda la Constanţa (vezi pag. 124).

Kilometrul 39 — Medgidia, comună urbană cu 6400 locuitori (hoteluri: Steflea, Mavromati). Inainte de intrarea trenului în staţie se poate vedeà valul cel mare de pământ, menţionat la pag. 124.

De acì avem drumul cel mai scurt la aşezările romane dela Adam-Clisi şi Ulmetum (vezi pag. 126).

Kilometrul 29 — Dorobanţu (vezi pag. 125).

Kilometrul 21 — Murfatlar, şi pe acì se pot vedeà valurile mai sus menţionate, unul, cel de piatră, trecând la 1, 5 km. spre nord, iar cel de pământ la 3 km. spre sud de sat.

Kilometrul 13 — Valul lui Traian (v. pag. 125).

Kilometrul 6 — Palas (vezi pag. 125).

Kilometrul 4 — Medea.

Kilometrul 0 — Constanţa, capitala judeţului Constanţa (26600 locuitori; hoteluri: Carol, Regina); altitudine 31 metri.

Ajuns la Constanţa, călătorul, chiar neprevenit, poate simţì că intră într'o localitate cu bogate urme vechi, după mulţimea pieselor antice ce încep să i se arate chiar din tren: capace de sarcofage, colţuri de ziduri ce ies din pământ, etc. Nu se face săpătură aici, care să nu scoată la iveală urme de construcţii antice, care însă se astupă, viaţa tot mai intensă modernă nepermiţând celei trecute să se arate decât doar prin muzee. Se poate totuşi admirà în port, pe malul din spre nord-vest, urmele unei mari construcţii de piatră şi cărămidă, care a fost frumos împodobită cu sculpturi de marmoră.

Oraşul Constanţa este vechea *Tomis*, cetate greacă, înfiinţată cu mai multe veacuri înainte de Christos. Stabilită în plină barbarie, pe teritoriul Geţilor şi Sciţilor, cetatea Tomis a avut să lupte secole întregi contra acestor triburi sălbatice. La anul 72 a. Chr., Tomis, ca şi coloniile greceşti învecinate, fură supuse de proconsulul Macedoniei,

https://biblioteca-digitala.ro

CONSTANŢA — STATUIA LUI OVIDIU
FERRARI SC.

Terentius Varro Lucullus, apoi de către Daci, pe timpul lui Burvista şi în urmă redevenì romană sub guvernarea proconsulilor Macedoniei.

In această situaţie se găseà Tomis, când fu relegat acì de către August, poetul amorurilor uşoare, neconsolatul şi nemuritorul Ovidiu, care în ale sale „Pontice şi Triste“ ne-a lăsat un preţios tezaur de cunoştinţe asupra populaţiunei acestui oraş. In cei nouă ani petrecuţi acì (8—17 d. Chr.) poetul îşi însuşì limba Geţilor într'atât că ajunse a scrie chiar versuri într'ânsa. In vârstă de 59 ani surghiunitul, care nu reuşise a îmblânzì mânia monarhului, se stingeà înconjurat de admiraţia Tomitanilor. Constanţa românească de azi a onorat memoria acestui mare geniu, înălţând pe piaţa principală a oraşului statuia marelui poet (bronz de mare valoare artistică datorit scuptorului Ettore Ferrari).

Cu marele Traian, Dunărea ajunge o fruntarie sigură a imperiului roman, monumente comemorative se înalţă (vezi Adam-Clisi, pag. 126) şi oraşul Tomis ajunge la atâta înflorire că, în primele secole ale erei noastre devine metropolă a întregei regiuni: erà ca şi azi în legături comerciale cu întregul basin oriental al Mărei Mediterane.

Alte două cetăţi greceşti tot aşà de vechi şi de înfloritoare, *Callatis*, spre sud de unde este azi *Mangalia* şi *Histria*, spre nord, cam lângă satul *Caranasuf*, rivalizau cu Tomis şi serveau ca şi el la schimbul de bogăţii între regiunea aceasta şi orientul mediteran.

https://biblioteca-digitala.ro

Mai târziu însă, Roma nu mai fu în stare să apere lumea; barbarii, Goţi, Huni, Carpi, Bastarni, năvăliră de toate părţile, pârjoliră şi pustiiră toată coasta Mării Negre. Trebuì să vină un Constantin cel Mare pentru ca, pe vechiul Tomis în ruine, să rezideascà un nou oraş, *Constanţa*, după numele surorei sale. Oraşul devenì creştin, însă Hunii şi Bulgarii îl prefăcură în cenuşe şi, cu toate încercările împăraţilor bizantini de-a o reconstruì, Constanţa nu putù să mai atingă starea de odinioară. Un contuar al Genovezilor, stabiliţi în evul mediu, fu părăsit, sub împărăţia Turcilor, aşà că, până în 1856, Constanţa nu erà decât o pustietate, unde 8—9 colibe serveau de adăpost unor pescari. Construirea portului şi a liniei ferate Cernavoda-Constanţa în 1860, şi mai ales alipirea Dobrogei la coroana României au adus acest oraş în starea de înflorire, în care îl vedem azi.

Călătorul, care vreà să petreacă cu profit o zi în Constanţa, trebue să-şi aranjeze itinerariul aşà, ca să ajungă acolo dimineaţa, înainte de răsăritul soarelui, spectacol admirabil ce se poate observà după dig, sau, de preferat, din dreptul noului cazino. O primblare cu barca (2—3 lei ora) îi permite să vadà mai de aproape silozurile şi, din largul mărei, *farul* cu faimosul medalion de

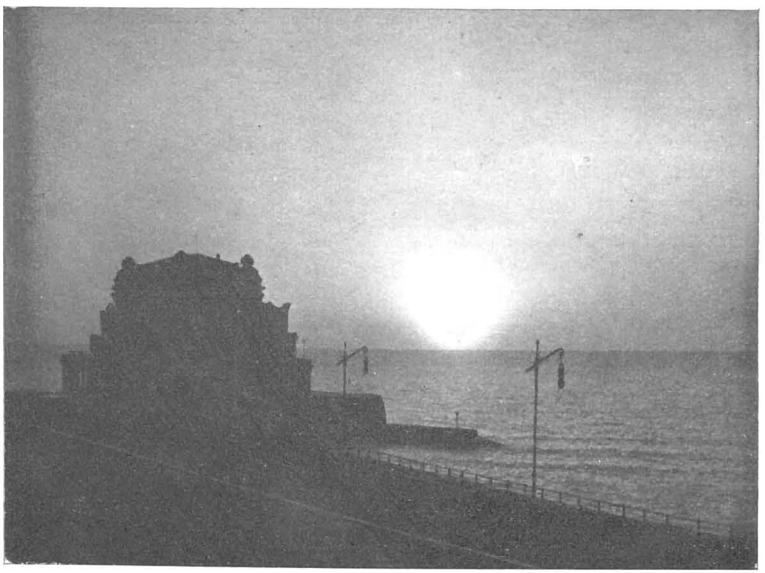

CONSTANŢA — RĂSĂRITUL SOARELUI

https://biblioteca-digitala.ro

CONSTANŢA — FAR

bronz cu efigia M. S. Regelui Carol I (3 m. în diametru) precum şi frumosul aspect al oraşului cu noile sale clădiri cochete şi impozante după bulevardul din coasta mării. Acostând pe digul cel mare, observă un cochet pavilion, cu înfăţişarea unei punţi de vapor, unde M. S. Regina Elisabeta obicinueşte a petrece câteva săptămâni în timpul verei. Interiorul simplu însă cu vederi splendide în toate părţile nu este accesibil publicului; totuşi speranţa unei bune recompense îmblânzeşte adeseori vigilenţa cerberului, care stă în subsol unde sunt instalate pompele şi caloriferul. Cu trăsura, sau cu trenul se poate duce la *Mamaia* (15 km.) unde este o plaje ideală şi unde poate luă băi de mare. Cu acestea îşi complectează dimineaţa. După prânzul va fi rezervat cercetărei cu de-amănuntul a *portului* şi în special a *silozurilor*, pentru vizitarea cărora se cere prealabila încuviinţare a Administraţiunei.

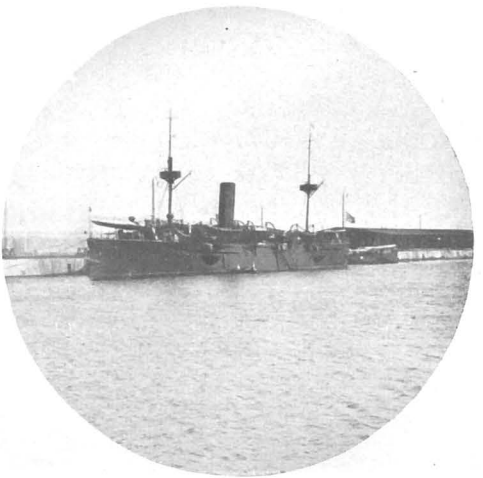

CRUCIŞETORUL ELISABETA

Portul Constanţa. Apărat contra valurilor mărei, de trei diguri dintre care unul, către

https://biblioteca-digitala.ro

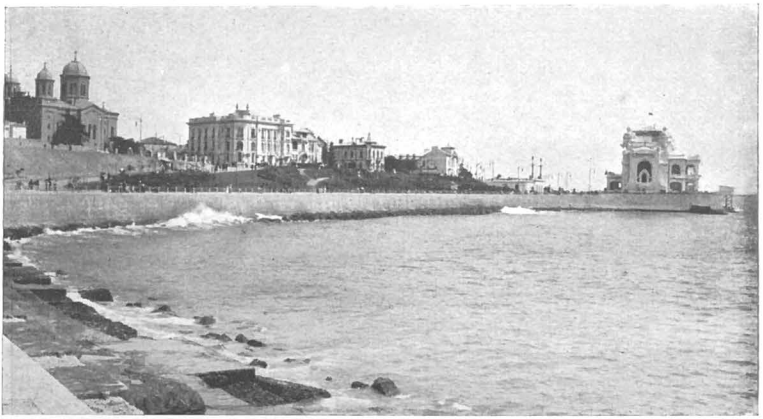

CONSTANŢA — VEDERE ASUPRA BULEVARDULUI

larg, de 1378 metri lungime, altul către sud de 1497 metri şi un al treilea perpendicular pe primul şi lung de 120 metri, portul Constanţa dispune de o suprafaţă de 74 hectare de apă liniştită, formând bazine cu uzuri speciale, adânci de 8,25 metri, afară de cel pentru petrol, care are 9,25 metri, bordate de cheuri în lungime totală de 6420 metri (bazinele sunt rezervate pentru marina militară, serviciul maritim român, vapoarele de me-

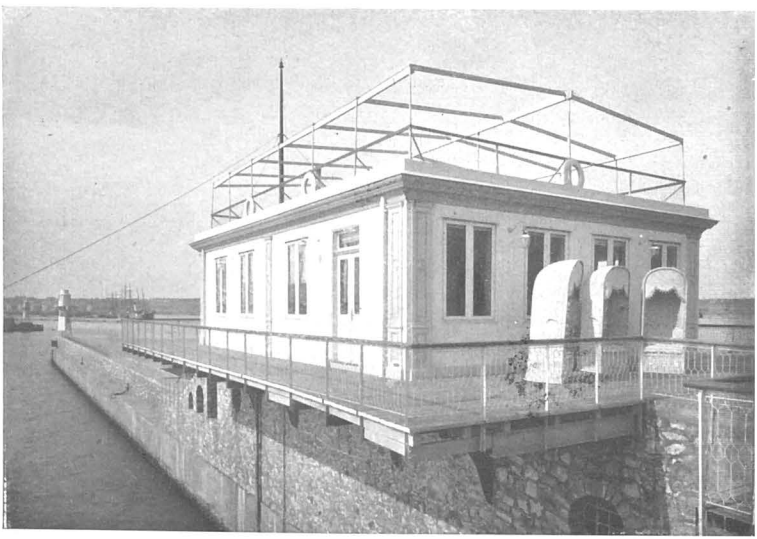

CONSTANŢA — PAVILIONUL REGAL

https://biblioteca-digitala.ro

CONSTANŢA — INTERIORUL PAVILIONULUI REGAL

sagerii, colete, animale, cereale, repararea vaselor, lemnărie, cărbuni şi petrol).

Trei platforme cu o suprafaţă totală de 118 hectare şi 60 km. de cale ferată, asigură bine chibzuita utilizare a întregului port.

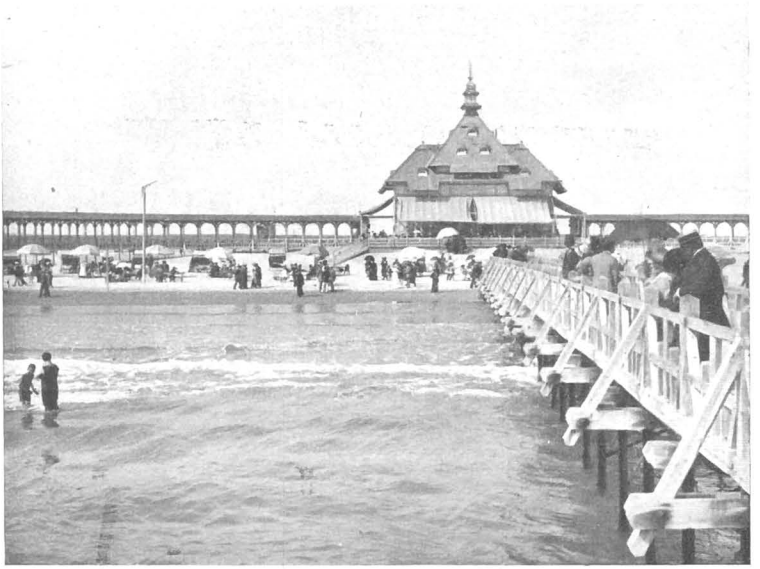

MAMAIA — PAVILIONUL

https://biblioteca-digitala.ro

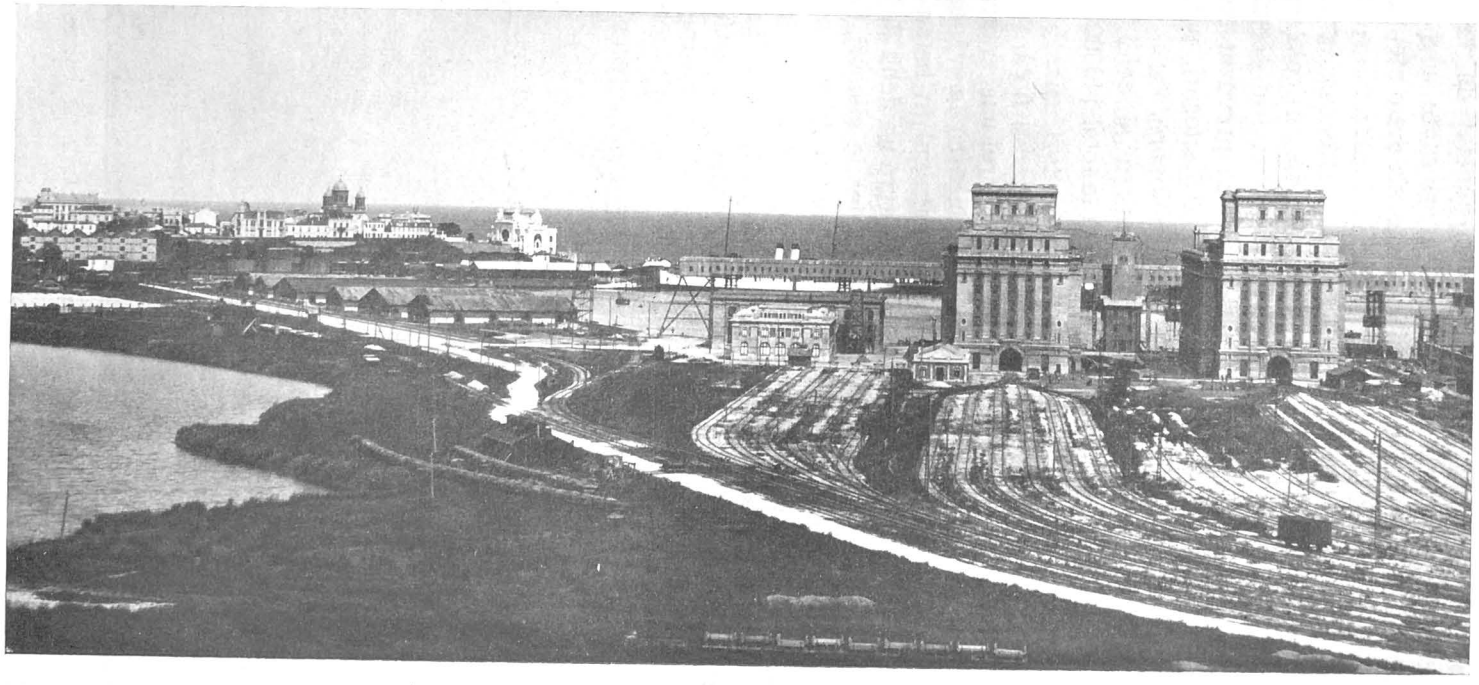

CONSTANȚA — SILOSURILE

https://biblioteca-digitala.ro

Mişcarea portului Constanţa, din punctul de vedere al cantităţei, prezentând o vădită superioritate a mărfurilor exportate asupra celor importate, s'a dat o atenţiune specială instalaţiunilor pentru a asigurà încărcarea repede şi lesnicioasă a mărfurilor de export, dintre care principalele sunt cerealele, petrolul şi lemnăria, articole care reprezintă aproximativ 85% din traficul total al portului.

In vederea exportărei cerealelor s'au prevăzut patru magazii, dintre care două cu câte 255 silosuri, pentru 70000 tone cereale, sunt în plină funcţionare, iar a treia se construeşte acum, aşà că la gătirea şi celei de-a patra magazii se vor puteà imagazinà în total 140000 tone de cereale.

Cerealele, sosite în vagoane, se pot descărcà direct în vase, sau în silosuri, de unde, cu ajutorul unei estacade metalică lungă de 570 metri se pot încărcà în vapoare.

Magaziile sunt construite pe de-antregul în beton armat, iar instalaţiunile lor mecanice asigură un debit de 300 tone pe oră, fie la încărcarea cerealelor în silosuri, fie la descărcarea lor în vase, fie la curăţirea, ventilarea, amestecul sau transportul lor dintr'un silos într'altul.

Pentru exportul petrolului şi derivatelor sale s'au făcut instalaţiuni speciale, la vestul portului, pe platforma după mal, precum şi în cea din port şi în basinul de

CONSTANŢA — DESCĂRCAREA CARBUNILOR

https://biblioteca-digitala.ro

petrol. Recepţiunea trenurilor de petrol se face pe mal, la o altitudine de 33,5 metri. Conducte speciale, legate cu rezervoare de câte 700 metri cubici, unde lichidele se scurg în virtutea gravităţei, primesc benzină, petrol rafinat, petrol distilat şi rezidiuri (păcură). Trei conducte de 200 $^{m}/_{m}$ diametru conduc aceste produse în 25 rezervorii, instalate pe platforma din port, având fiecare 22 metri diametru, 13,4 metri înălţime, deci 5000 metri cubici capacitate.

Toate instalaţiunile au fost prevăzute în scopul de a înlesni uşoara scurgere a lichidelor precum şi de a exclude pericolul incediului.

Pentru trebuinţele importului (cărbuni, fer laminat, şine, table metalice, mărfuri în lăzi) s'au prevăzut platforme, hangare, intrepozite. pivniţe precum şi macarale fixe şi mobile de diferite forţe.

Forţa necesară diferitelor servicii este produsă de o uzină centrală electrică, dispunând de patru grupuri electrogene, compuse fiecare din câte un motor Diesel cu petrol brut, de 400 cai vapori, legat direct cu un dynamo de 270 kilowaţi (curent continu), deci în total 1600 cai-vapori şi s'au prevăzut încă 4 grupuri cu motori Diesel de câte 800 cai vapori, (deci în total 3200 cai-vapori) care se vor instalà pe măsura cerinţelor aşà că în curând portul Constanţa va dispune de o forţă totală de 4800 cai-vapori.

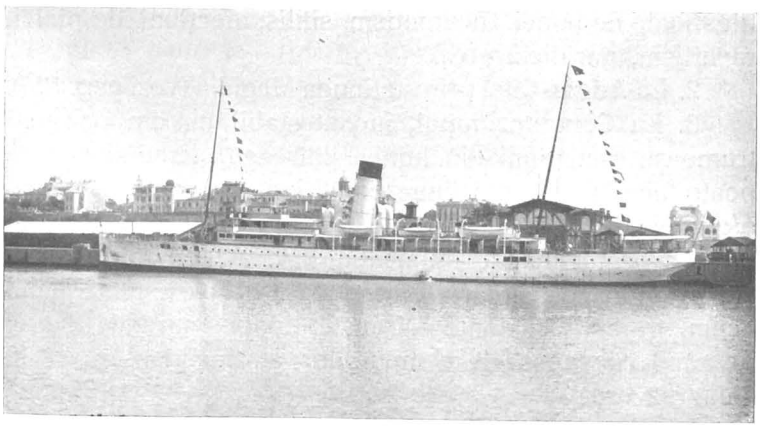

S. M. R. — VAPORUL DACIA

https://biblioteca-digitala.ro

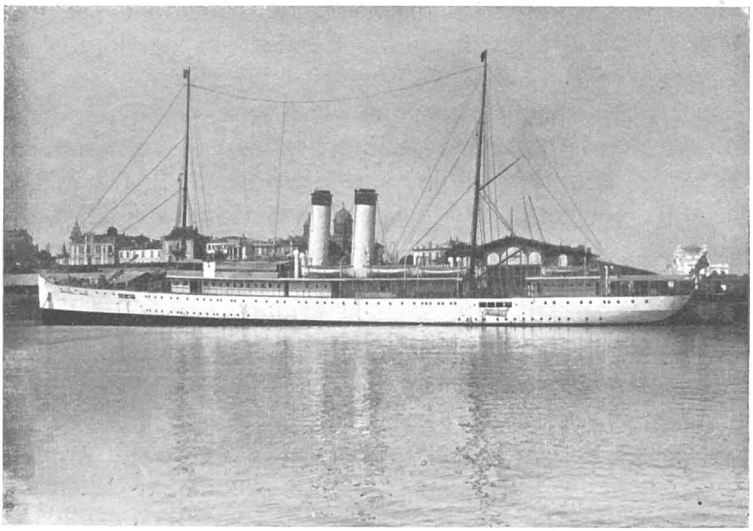

S. M. R. — VAPORUL ÎMPĂRATUL TRAIAN

Escursiuni:

1. La **Techir-Ghiol** (15 km.; cu trăsura 5—8 lei) staţiune balneară şi climaterică marină, localitate renumită pentru lacul cu acelaş nume, în suprafaţă de 1000 hectare. Apa lacului este sărată, murdară, cu miros de hidrogen sulfurat, foarte mineralizată, cu 55 % diferite săruri, (de patru ori mai concentrată decât apa mării, care are numai 13 % sare) şi este cea mai bromurată apă din ţară. Lacul conţine foarte mult nămol, care împreună cu apa se întrebuinţează cu mult folos în scrofulo-tuberculozele infantile, boale de femei, rheumatism, sifilis, afecţiuni ale pielei, rachitism, paralizii, etc.

2. La **Adam-Clisi** prin staţiunea Megidia (vezi pag. 126).

3. La **Constantinopol,** incontestabil una din cele mai frumoase escursiuni din lumea întreagă. Escursiunea se poate face în cele mai bune condiţiuni cu vapoarele *Serviciului Maritim Român*, care stabileşte între Orient şi Europa occidentală comunicaţia directă, cea mai repede şi mai puţin costisitoare, dintre toate cele existente până acum, trajeul Constanţa — Constantinopol durând 12 ore, pe când cu vapoarele companiilor străine durează 18 şi chiar 22 ore.

La Constanţa vapoarele sunt în legătură imediată, de trei ori pe săptămână (Marţia, Joia şi Duminica) cu tre-

https://biblioteca-digitala.ro

nurile de lux Ostanda, Orient-Expresul, Expresul de Berlin şi cu trenurile accelerate române. Deasemenea, la Constantinopol sunt în legătură cu trenul de Ostanda şi cu Expresul-Orient.

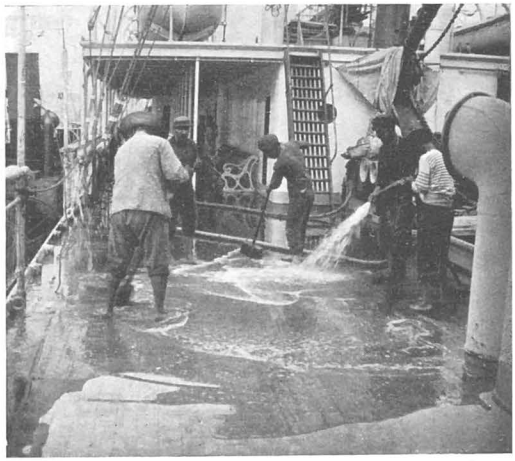

PE VAPOR — SPĂLAREA PUNŢEI

Trenurile se opresc la Constanţa pe cheul, unde stă ancorat vaporul gata de plecare, aşà că pasagerii se pot îmbarcà fără întârziere. La înapoierea lor din Orient găsesc trenul la acelaş cheu, aşà că se pot instalà de îndată ce au debarcat. Confortul vapoarelor serviciului maritim român cu restaurante de primul rang, saloane pentru fumat, saloane de lectură, calorifere, băi, telegrafie fără fir, instalaţii frigorifice, medici pe bord, coafori, stewarzi, etc..... n'are egal în Marca Neagră.

Revizia paşapoartelor şi a bagagelor se face chiar pe bordul vapoarelor, in timpul parcursului Constanţa—Constantinopol sau vice-versa, astfel că pasagerii n'au nici o formalitate de îndeplinit la sosirea lor în port.

Preţul biletelor (diferite combinaţiuni) este indicat în tabela dela pag. 143—145. Asupra acestor preţuri se acordă *reduceri de:*

50% *pentru copii de 4—10 ani* cu condiţia ca, la nevoie, doi să ocupe un singur loc.

10% asupra preţurilor de călătorie simplă în clasa I şi a II *familiilor compuse din cel puţin trei persoane adulte.*

25% *voiajorilor de comerţ*, prevăzuţi cu legitimaţii liberate de camerile de comerţ din oraşul, unde se află fabricele sau cassele pe socoteala cărora călătoresc, sau de către asociaţiile de voiajori comerciali din care fac parte.

20% *turiştilor*, călătorind în grupe de cel puţin 20 persoane.

https://biblioteca-digitala.ro

40 % *trupelor de artişti,* compuse din cel puţin 10 persoane.

20 % *trupelor de artişti* compuse din cel puţin 5 persoane.

40 % *militarilor în activitate,* călătorind în uniformă, sau dacă se pot legitimă cu bilete de identitate în regulă.

40 % *ofiţerilor români veterani pensionari,* cari au făcut campania 1877—78, posedând bilete de identitate cu fotografii vizate de Ministerul de războiu.

Pentru *servitori* se plăteşte preţul integral pentru clasa în care călătoresc.

Bagagele pot fi expediate direct, din principalele staţiuni ale căilor ferate române sau ale Europei, la porturile deservite de vapoarele Serviciului Maritim Român şi vice-versa.

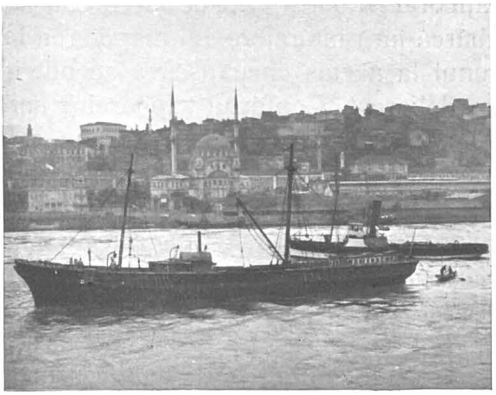

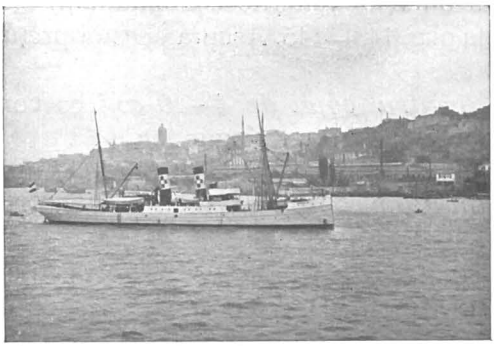

PE BOSFOR

https://biblioteca-digitala.ro

TAXE TARIFARE

I. Trafic maritim local

In preţul biletelor de clasa I şi II este cuprins şi costul hranei pe vapor. Pentru bagage se mai percepe 20 bani taxă de manipulaţie

LA	DELA CONSTANŢA									
	CĂLĂTORI							BAGAGE		
	Bilete de ducere			Bilete de ducere şi întoarcere		Bilete de familie, reduse cu 10%		Taxa de colet de 0,5 m. c. şi rel. mult 100 kgr.	Taxa de un velociped sau scaun cu roţi pentru bolnavi sau un căine	Taxa de un cărucior pentru copil
	CLASA									
	I	II	III	I	II	I	II			
	Taxa de persoană în Lei							Lei		
Alexandria . .	260	160	30.—	420.—	260.—	234.—	144.—	3.—	10.—	5.—
Constantinopol	55	35	8.40	78.50	51.80	49.50	31.50	1.—	5.—	3.—
Dardanele . .	85	55	10.50	127.50	82.50	76.50	49.50	1.50	6.—	3.50
Mitileni . . .	100	65	12.60	147.50	97.50	90.—	58.50	2.—	7.—	4.—
Pireu	140	95	18.—	206.50	141.—	126.—	85.50	2.—	7.—	4.—
Smirna	115	75	14.80	170.50	111.50	103.50	67.50	2.—	7.—	4.—
LA	DELA CONSTANTINOPOL									
Alexandria . .	210	130	22.—	378.—	234.—	189.—	117.—	2.—	7.—	4.—
Constanţa . .	55	35	8.40	78.50	51.80	49.50	31.50	1.—	5.—	3.—
Dardanele .	30	20	4.20	54.—	36.—	27.—	18.—	1.—	3.—	1.50
Mitileni . .	45	30	5.25	81.—	54.—	40.50	27.—	1.—	4.—	2.—
Pireu	85	60	10.—	153.—	108.—	76.50	54.—	1.—	4.—	2.—
Smirna	60	40	6.30	108.—	72.—	54.—	36.—	1.—	4.—	2.—
LA	DELA DARDANELE									
Alexandria . .	190	120	20.—	342.—	216.—	171.—	108.—	2.—	6.—	4.—
Constanţa . .	85	55	10.50	127.50	82.50	76.50	49.50	1.50	6.—	3.50
Constantinopol	30	20	4.20	54.—	36.—	27.—	18.—	1.—	3.—	1.50
Mitileni *) . .	15	10	2.10	27.—	18.—	13.50	9.—	—	—	—
Pireu	65	45	6.30	119.—	81.—	58.50	40.50	1.—	3.—	2.—
Smirna	40	25	4.20	72.—	45.—	36.—	22.50	1.—	3.—	2.—

*) In relaţiunea Dardanele—Mitileni, biletele nu dau dreptul la hrană.

https://biblioteca-digitala.ro

LA	DELA MITILENI									
	CĂLĂTORI							BAGAJE		
	Bilete de ducere			Bilete de ducere și întoarcere		Bilete de familie, reduse cu 10%		Taxa de colet de 0,5 m. c. și cel mult 100 kgr.	Taxa de un velociped sau scaun cu roți pentru bolnavi sau un câine	Taxa de un cărucior pentru copil
	CLASA									
	I	II	III	I	II	I	II			
	Taxa de persoană în Lei							Lei		
Alexandria . .	175	115	20.—	315.—	207.—	157.50	103.50	2.—	6.—	4.—
Constanța . .	100	65	12.60	147.50	97.50	90.—	58.50	2.—	7.—	4.—
Constantinopol	45	30	5.25	81.—	54.—	40.50	27.—	1.—	4.—	2.—
Dardanele *) .	15	10	2.10	27.—	18.—	13.50	9.—	—	—	—
Pireu	70	45	8.—	126.—	81.—	63.—	40.50	—	—	—
Smirna	25	15	2.10	45.—	27.—	22.50	13.50	0.50	2.—	1.—

*) In relațiunea Mitileni—Dardanele, biletele nu dau drept la hrană.

LA	DELA SMIRNA									
Alexandria . .	150	100	18.—	270.—	180.—	135.—	90.—	2.—	5.—	3.—
Constanța . .	115	75	14.80	170.50	111.50	103.50	67.50	2.—	7.—	4.—
Constantinopol	60	40	6.30	72.—	108.—	54.—	36.—	1.—	4.—	2.—
Dardanele . .	40	25	4.20	45.—	72.—	36.—	22.50	1.—	3.—	2.—
Mitileni . .	25	15	2.10	27.—	45.—	22.50	13.50	0.50	2.—	1.—
Pireu	50	35	6.—	63.—	90.—	45.—	31.50	1.—	5.—	3.—

LA	DELA PIREU									
Alexandria . .	135	80	12.—	243.—	144.—	121.50	72.—	2.—	5.—	3.—
Constanța . .	140	95	18.—	206.50	141.—	126.—	85.50	2.—	7.—	4.—
Constantinopol	85	60	10.—	153.—	108.—	76.50	54.—	1.—	4.—	2.—
Dardanele . .	65	45	6.30	117.—	81.—	58.50	40.50	1.—	3.—	2.—
Mitileni . . .	70	45	8.—	126.—	81.—	63.—	40.50	1.—	5.—	3.—
Smirna . . .	50	35	6.—	90.—	63.—	45.—	31.50	1.—	5.—	3.—

LA	DELA ALEXANDRIA									
Constanța . .	260	160	30.—	420.—	260.—	234.—	144.—	3.—	10.—	5.—
Constantinopol	210	130	22.—	378.—	234.—	189.—	117.—	2.—	7.—	4.—
Dardanele . .	190	120	20.—	342.—	216.—	171.—	108.—	2.—	6.—	4.—
Mitileni . . .	175	115	20.—	315.—	207.—	157.50	103.50	2.—	6.—	4.—
Pireu	135	80	12.—	243.—	144.—	121.50	72.—	2.—	5.—	3.—
Smirna . . .	150	100	18.—	270.—	180.—	135.—	90.—	2.—	5.—	3.—

https://biblioteca-digitala.ro

II. TRAFIC MARITIM COMBINAT

In preţul biletelor de cl. I-a şi cl. II-a este cuprinsă şi hrana pe vapor. La bagaje, se mai percepe 40 bani ca taxă de manipulaţie

DELA CONSTANTINOPOL

LA	VIA	TREN DE PERSOANE — BILETE DE DUCERE — CLASA I	TREN DE PERSOANE — BILETE DE DUCERE — CLASA II	TREN DE PERSOANE — BILETE DE DUCERE — CLASA III	TREN ACCELERAT — BILETE DE DUCERE — CLASA I	TREN ACCELERAT — BILETE DE DUCERE — CLASA I/II*)	TREN ACCELERAT — BILETE DE DUCERE — CLASA II	TREN ACCELERAT — BILETE DE DUCERE — CLASA III	Tren de persoane şi Tren accelerat — Bilete de ducere şi întoarcere — I	Tren de persoane şi Tren accelerat — Bilete de ducere şi întoarcere — II	Taxă de bagage de 10 kgr.	Taxa pentru un câne
							L	E	I			
Bacău	Buzău-Făurei	—	—	—	86.70	—	56.95	22.90	—	—	1.02	10.81
Botoşani	„ „	—	—	—	97.40	—	63.30	26.10	—	—	1.37	13.42
Brăila	Făurei	77.50	50.05	18.45	80.80	—	52.05	19.85	112.05	73.95	0.78	8.48
Bucureşti-Nord	Constanţa	76.30	49.20	17.90	80.80	72.05	52.05	19.85	112.05	73.95	0.78	8.48
Burdujeni	Barboşi-Făurei	—	—	—	—	—	—	—	134.65	89.35	1.31	12.97
	Bucureşti	—	—	—	—	—	—	—	145.25	96.30	1.61	15.19
Buzău	Făurei	—	—	—	78.95	—	51.40	19.30	—	—	0.76	8.20
Călimăneşti	Bucureşti	—	—	—	—	—	—	—	130.25	86.40	1.32	13.03
Căineni	„	—	—	—	—	—	—	—	133.15	88.35	1.39	13.55
Craiova	„	—	—	—	91.55	—	59.30	24.05	126.—	83.40	1.20	12.13
Galaţi	Barboşi-Făurei	80.10	51.65	19.55	83.10	—	53.55	20.75	115.05	75.90	0.81	8.96
Giurgiu	Bucureşti	—	—	—	84.15	—	54.55	21.45	—	—	0.86	9.61
Focşani	Buzău-Făurei	—	—	—	83.95	—	54.25	21.25	—	—	0.83	9.25
Iaşi	Bucureşti	—	—	—	—	—	—	—	141.30	93.65	1.53	14.59
	Barboşi-Făurei	—	—	—	92.45	—	59.95	24.15	127.20	84.25	1.23	12.38
Palanca	Bucureşti	—	—	—	—	—	—	—	134.55	89.10	1.41	13.72
	Barboşi-Făurei	—	—	—	—	—	—	—	124.20	82.40	1.11	11.47
Piteşti	Bucureşti	—	—	—	85.85	—	56.—	22.35	—	—	0.92	10.00
Ploeşti	„	—	—	—	84.25	—	54.60	21.40	—	—	0.83	9.22
Predeal	„	—	—	—	—	—	—	—	119.50	80.10	0.98	10.46
Roman	Buzău-Făurei	—	—	—	88.15	—	57.60	23.45	—	—	1.11	11.45
Sinaia	Bucureşti	—	—	—	—	—	—	—	119.15	79.55	0.94	10.21
Tg.-Ocna	„	—	—	—	—	—	—	—	130.20	86.25	1.30	12.89
	Barboşi	—	—	—	—	—	—	—	120.95	80.90	1.01	10.67
Tecuci	Buzău-Făurei	—	—	—	85.30	—	55.50	22.05	—	—	0.89	9.83
Ungheni	Bucureşti	—	—	—	—	—	—	—	143.35	95.05	1.—	—
	Barboşi-Făurei	—	—	—	—	—	—	—	129.20	85.60	—	—
Vârciorova	Bucureşti	—	—	—	—	—	—	—	138.80	92.05	1.46	14.09

*) Aceste bilete dau dreptul la călătoria în clasa I pe vapor şi în clasa II pe C. F. R.

https://biblioteca-digitala.ro

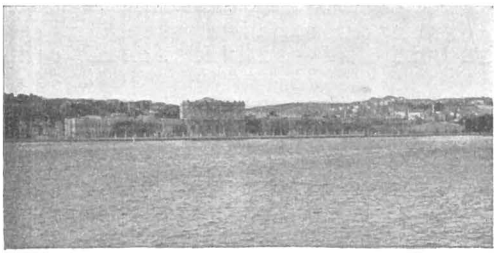

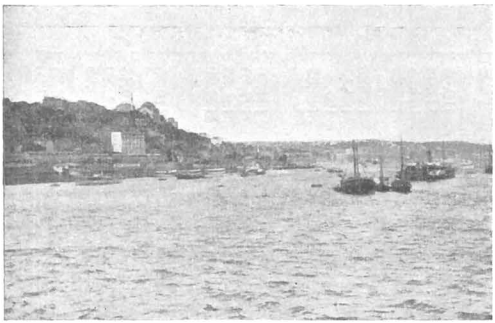

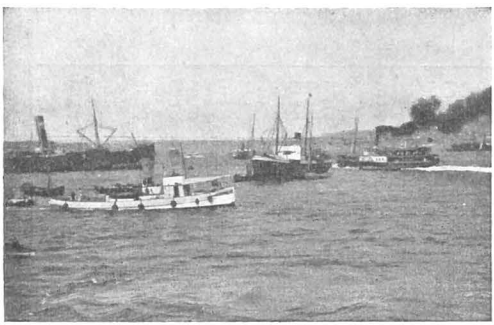

PE BOSFOR

Plecarea vapoarelor din Constanţa, precum şi înapoierea lor din Constantinopol au loc la ore potrivite aşă ca Bosforul să fie parcurs în timpul zilei.

Este impresionant momentul când, la *Cavac*, vaporul îşi micşorează viteza pentru a luà pilot. In dreapta şi în stânga luceşte oţelul tunurilor colosale, care apără strâmtoarea, deschisă numai vaselor de comerţ. Suntem pe Bosfor şi panorama, care se desfăşoară înaintea ochilor, este unică în lume. Rumeli-hissar, Anatoli-hissar,

CONSTANTINOPOL — FÂNTÂNA LUI ACHMET

https://biblioteca-digitala.ro

Tophané, Dolma-Bagcé, etc., ne strigă câte un cicerone binevoitor, căci, într'adevăr, este o adevărată pierdere pentru ochi să consultăm vre-o hartă în aceste scurte momente de feerie. Suntem în dreptul oraşului lui Constantin cel Mare: turnul Galata din depărtare, furnicarul vaselor de tot felul, culorile vii ale mulţimei după cheu se precizează din ce în ce. In curând vaporul acostează, dar şi farmecul s'a terminat. Starea nu tocmai îngrijită a străzilor, foarte în-

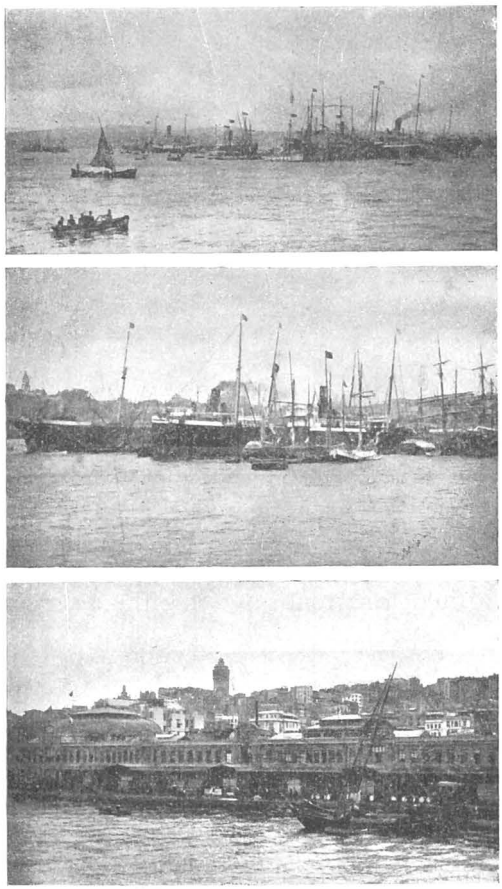

PE BOSFOR

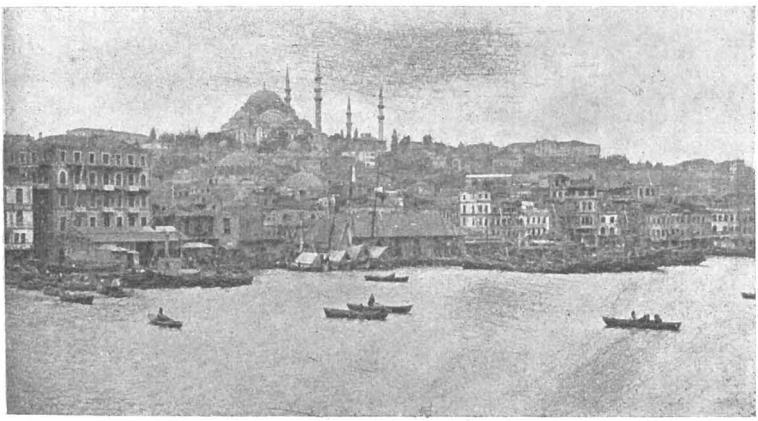

CONSTANTINOPOL — VEDERE SPRE CORNUL DE AUR

https://biblioteca-digitala.ro

CONSTANTINOPOL — SPRE MIAZĂ-ZI

guste și nu prea bine pavate, ne sugerează ideea că Țarigradul are toate avantagiile de-a fi văzut de pe vapor.

PE MAREA NEAGRĂ — APUS DE SOARE

https://biblioteca-digitala.ro

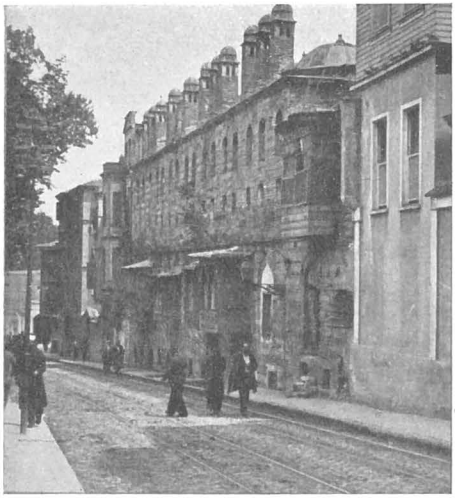

CONSTANTINOPOL — CASĂ BIZANTINĂ

SPRE BAZAR

Ne hotărâm totuşi a ne hazardà în labirintul străzilor fără nume, trecem în tovărăşia unui cicerone peste pod, vedem în treacăt *moschea Suleimaniè*, ne îndrumăm spre faimosul *„bazar“* spre *Sf. Sofia*, *hypodrom*, vedem în treacăt *fântâna lui Achmet*, şi încheem ziua făcând o primblare cu vaporul până la *Haidar-Paşa*, unde pu-

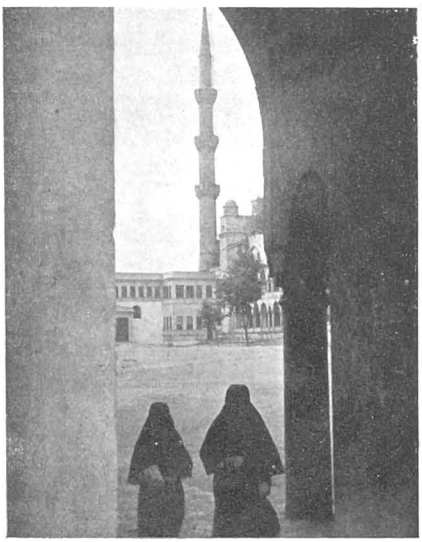

CONSTANTINOPOL — MOSCHEA SULEIMANIÉ

https://biblioteca-digitala.ro

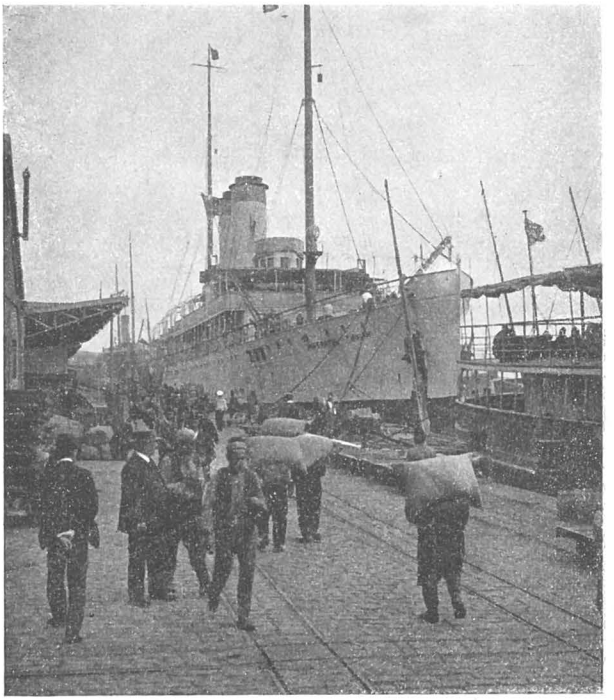

CONSTANTINOPOL — DEBARCADERUL

tem admirà o cochetă gară, cum nu avem pe continent, sau până la insula *Prinkipo*, unde și putem rămâne peste noapte. Vizitarea în fugă a muzeelor și moscheelor

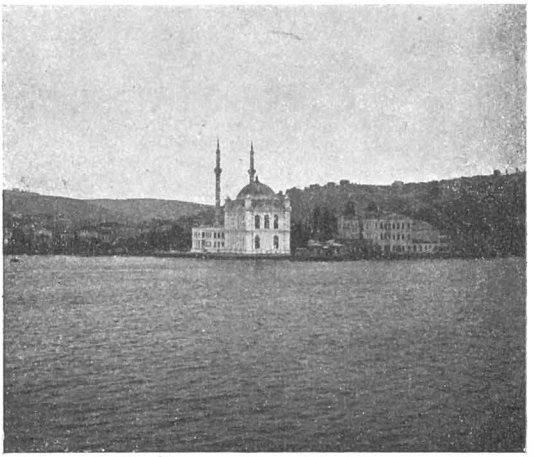

PE BOSFOR — TOP-HANÉ

https://biblioteca-digitala.ro

CONSTANTINOPOL — SF. SOFIA

din Constantinopole ne ia întreaga dimineaţă ce urmează şi, dacă dorim, ne putem îndrumà cu vaporul în aceiaşi zi spre Constanţa, păstrând o amintire neştearsă a acelor câteva clipe de feerie, mai ales dacă am avut şansa să vedem şi apusul soarelui pe Marea Neagră.

PE BOSFOR

https://biblioteca-digitala.ro

17. Linia Ciulnița—Călărași=27 km.

(Distanțele indicate în dreptul stațiunilor sunt socotite dela Călărași).

Kilometrul 27 — Ciulnița (vezi pag. 121).

Kilometrul 15 — Siliștea

Kilometrul 0 — Călărași, capitala județului Ialomița (13000 locuitori; hoteluri: Regal, Unirea), oraș situat pe un șes ridicat de-asupra apei brațului Borcea, (altitudine 17 metri); are o prea frumoasă poziție, dominând întreaga luncă a Borcei și Dunărei. La 8 km. spre sud pe țărmul drept al Dunărei (județul Constanța) este orășelul *Ostrov*. la vestul căruia (7 km.) este *Silistra*. Orașul Călărași are o schelă importantă pentru încărcarea grânelor și este deservită de vapoarele de călători ale Navigațiunei fluviale române. In privința însemnătății istorice a orașului, vezi cele spuse la pag. 118 asupra „bărăganului".

18. Linia Ciulnița—Slobozia=17 km.

(Distanțele indicate în dreptul stațiunilor sunt socotite dela Slobozia)

Kilometrul 17 — Ciulnița (vezi pag. 121).

Kilometrul 7 — Brâncoveni (haltă).

Kilometrul 0 — Slobozia, stațiune de bifurcare: o linie merge la Țăndărei, iar alta la Ploești, permițând astfel transportul, pe drumul cel mai scurt, al nenumăratelor trenuri de petrol, ce sosesc la Ploești.

https://biblioteca-digitala.ro

19. Linia—Ploești Slobozia=117 km.

(Distanțele indicate în dreptul stațiunilor sunt socotite dela Slobozia)

Inlesnește scurgerea produselor industriei după valea Prahovei către portul Constanța. Pentru degrevarea cel puțin în parte a acestei linii s'a început construcția conductei de petrol Băicoi—Ploești—Buzău—Constanța, (vezi cele scrise în această privință la pag. 104).

Kilometrul 117 — Ploești (vezi pag. 105).

Kilometrul 102 — Netoți.

Kilometrul 93 — Șerban-Vodă.

Kilometrul 85 — Ciorani.

Kilometrul 74 — Ialomița.

Kilometrul 69 — Armășești.

Kilometrul 62 — Urziceni, orășel cu 3300 locuitori, a fost capitala județului Ialomița până la 1832 când „scaunul ispravnicilor", cum se numiă pe atunci reședința prefecților, a fost mutat la Călărași.

Kilometrul 51 — Broșteni.

Kilometrul 40 — Sărățuica.

Kilometrul 31 — Cazănești.

Kilometrul 24 — Ciochina. (haltă)

Kilometrul 18 — Andrășești.

Kilometrul 9 — Poenari-Bordea.

Kilometrul 0 — Slobozia (vezi pag. 152).

https://biblioteca-digitala.ro

20. Linia Slobozia—Țăndărei=31 km.

(Distanţele indicate în dreptul staţiunilor sunt socotite dela Ţăndărei)

Kilometrul 31 — Slobozia (vezi pag. 152).
Kilometrul 16 — Bucu.
Kilometrul 7 — Ograda.
Kilometrul 0 — Ţăndărei.

21. Linia Feteşti—Făurei=87 km.

(Distanţele indicate în dreptul staţiunilor sunt socotite dela Făurei).

Inlesneşte scurgerea produselor Moldovei spre portul Constanţa (vezi pag. 131).

Kilometrul 87 — Feteşti (vezi pag. 121).
Kilometrul 72 — Hagieni
Kilometrul 58 — Ţăndărei (vezi mai sus).
Kilometrul 46 — Murgeni
Kilometrul 37 — Cioara
Kilometrul 27 — Dudeşti
Kilometrul 16 — Cireşi
Kilometrul 0 — Făurei

https://biblioteca-digitala.ro

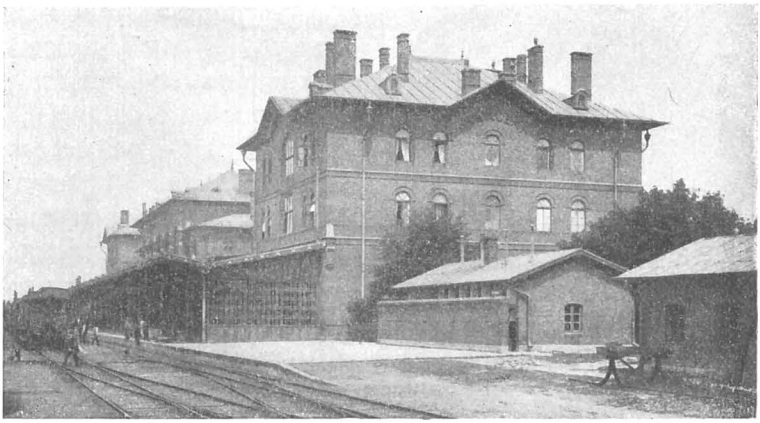

BURDUJENI — GARA

22. Linia Burdujeni—București=447 km.

(Distanțele indicate în dreptul stațiunilor sunt socotite dela București)

Kilometrul 447 — Burdujeni, stațiune frontieră (altitudine 268 metri), curată și impunătoare. Revizia bagagelor. Vizarea pașapoartelor. Centru de escursiuni numeroase și interesante în ținutul plin de amintiri mărețe și scump nouă întru toate, în colțul nord-vestic al Moldovei din al cărui trup a fost rupt la 1775 și dat de către Turci Austriei[1]) ca recompensă, că în urma „bunelor servicii ale cabinetului din Viena" a împiedecat pe Ruși de a ne luă întreaga Moldovă; în „dulcea Bucovină" cu vechea capitală a Moldovei (Suceava) și cu mormintele vechilor ei Domni.

Escursiuni:

1. La **Suceava** (cu trenul austriac prin Iţcani — distanţa totală 10 km. —, sau cu trăsura din Burdujeni — 2 coroane) la picioarele căreia curge râul cu acelaș nume. Fosta capitală a Moldovei până sub Alexandru Lăpușneanu (1564) ne dă ocazia să vedem în târgul său săptămânal (Joia) Românii din împrejurimi în frumoasele lor costume naționale.

[1]) Bunul patriot care a protestat contra ciopârțirei țărei—Gr. Ghica-Vodă — a fost ucis fără milă de Turci (vezi: Iașii).

https://biblioteca-digitala.ro

SIGILIUL LUI ŞTEFAN CEL MARE

Vizităm: a) *splendida biserică Mirăuţi*, ridicată pe ruinele vechei catedrale a Mitropoliei Moldovei de către Bogdan-Vodă cel orb (1504-1517), fiul lui Ştefan-Vodă cel Mare şi restaurată cu multă competenţă — afară de acoperiş căruia i-a dat este drept forma lui străveche, dar l-a aşternut cu ţigle, intens colorate în roşu, alb şi verde, ceeace dă bisericei «un aer profan cu aspect de reclamă» — de către architectul Romstorfer.

b) *Ruinele vechei cetăţi a Sucevei*, desgropate de acelaş Romstorfer.

2. La **Mănăstirea Putna** (cu trenul, 73 km.) într'o splendidă poziţiune muntoasă, pierdută între păduri de brad, la 2 km. de gară.

In drumul Putnei ne putem oprì la *Rădăuţi*, unde avem de remarcat biserica zidită de Alexandru cel Bun şi, în afară de oraş, spre apus, herghelia imperială.

Marea şi frumoasa mănăstire Putna, restaurată de curând tot de Romstorfer, adăposteşte mormântul «eroului creştinătăţei» Ştefan cel Mare şi viteaz.

Dela mănăstire se poate trece peste culmea *Obcina-Mare*, (potecă de munte de vre-o 20 km. prin păduri de brazi; cinci ceasuri de drum) la *Ruşii-Moldaviţei* de unde, cu trenul, prin staţiunea *Vama*, spre *Iţcani* sau spre *Vatra-Dornei*.

3. La **Vatra-Dornei,** 138 km., cu trenul, pe linia Hatna—Dorna-Bad, în parcusul căreia străbătem oraşul *Câmpulung* de unde, pe stânga, avem o frumoasă vedere asupra *Răräului*. Linia trece şi prin marele şi frumosul sat *Iacobeni*.

Dorna-Bad, nu ne interesează atât pentru splendida sa poziţiune şi nici pentru efectul curativ al apelor sale, cât pentru împrejurarea că se află în calea celei mai frumoase escursiuni, care se poate face în ţara românească; cea mai impunătoare şi mai plină de emoţiuni escursie, pe care ori-ce Român ar trebui s'o facă, „minunea minu-

https://biblioteca-digitala.ro

nilor" după cum se exprimă unii entuziaşti ai naturei: *scoborârea Bistriţei pe plute* dela *Dorna Românească* până la *Piatra Neamţ*. Trebue să spunem din capul locului, că în această escursie, care n'are egal în toată Europa, nu e de temut decât un pericol: vremea urâtă, care ne-ar împedieca să vedem frumuseţile variate ale naturei, îngrămădite par'că într'adins pentru a fermecă ochiul călătorului. In speranţa timpului frumos, înainte de a face această escursie, informăm pe îndatoritorul Domn Sixt, (reprezentant, la Dorna, al Societăţei Dorna Română pentru exploatarea pădurilor), despre intenţiunea noastră, rugându-l a îngriji de construirea unei plute mai comodă şi de alegerea unor plutaşi siguri (30-40 lei). In luna Mai, când apele sunt mari, scoborârea se poate face în toate zilele; când însă apele sunt mici se dă drumul haiturilor (ecluzelor) numai Marţea şi Vinerea şi atunci pot plecă şi plutele.

Dela Dorna-Bad, cu trăsura (3—5 coroane) trecând prin vama românească, ajungem, după $^1/_2$ oră, la Vatra-Dorna: Imbarcarea pe plute şi în voia Domnului!

Ortoaia pe stânga; *masivul Pietrosului* în dreapta; *Geamalăul* bucovinean şi apoi valea se închide sălbătăcindu-se. Suntem în cheile Bistriţei şi ne înfioară vâltoarea valurilor (năhlapi) şi stâncile de piatră, fie-care cu numele şi legenda sa.

La *Colţul Acrei*, ne aşteptăm ca pluta să se sdrobească în zidul ce stă de-acurmezişul Bistriţei, aşă că plutaşul trebue să lupte din răsputeri pentru a învârtì pluta în loc şi a o scăpă de acest colţ acru; ne înspăi-

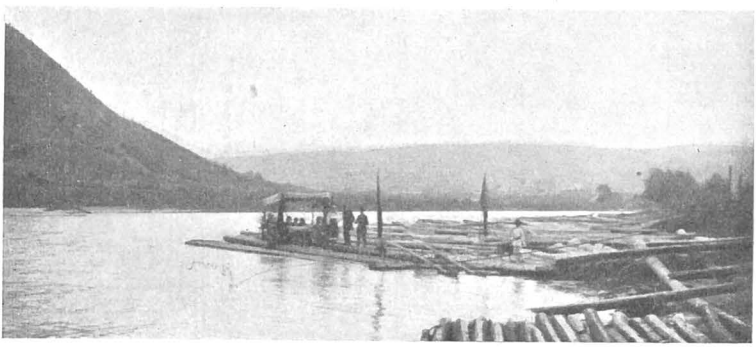

PLUTE PE BISTRIŢA — PREGĂTIRI DE PLECARE

https://biblioteca-digitala.ro

PE BISTRIŢA CU PLUTE — PIETROSUL

mântăm la gândul că, ar fi nevoe să ne servim de parul gros, aşezat în chip de scară, de desubtul uriaşului zid, numit *„la Scară“*, pentru scăparea plutaşilor în caz de

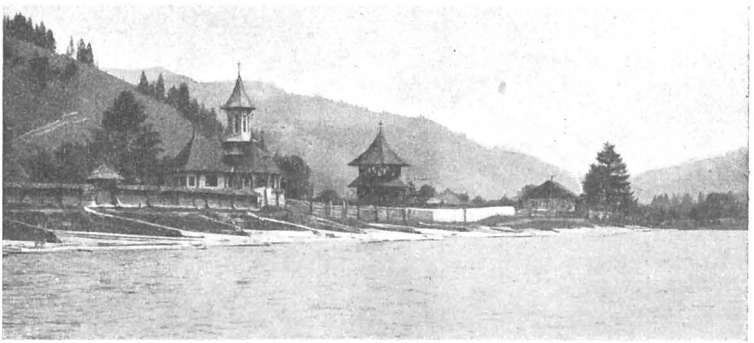

PE BISTRIŢA — ORTOAIA

https://biblioteca-digitala.ro

PE BISTRIŢA — NĂHLAPI

primejdie, din cauza furiei curentului. Am dorì din toată inima ca pluta să nu treacă așà de aproape de stânca din stânga numită „*Coif*“; admirăm „*Moara Dracului*“ (căderea unui pârăiaș, ce vine din șghiaburile Pietrosului) și ne liniștim puțin de atâtea emoțiuni la vederea orizontului larg. Zărim *Rărăul* cu *Pietrele Doamnei,* în formă de ruină de cetate, unde — după legendă — doamna lui

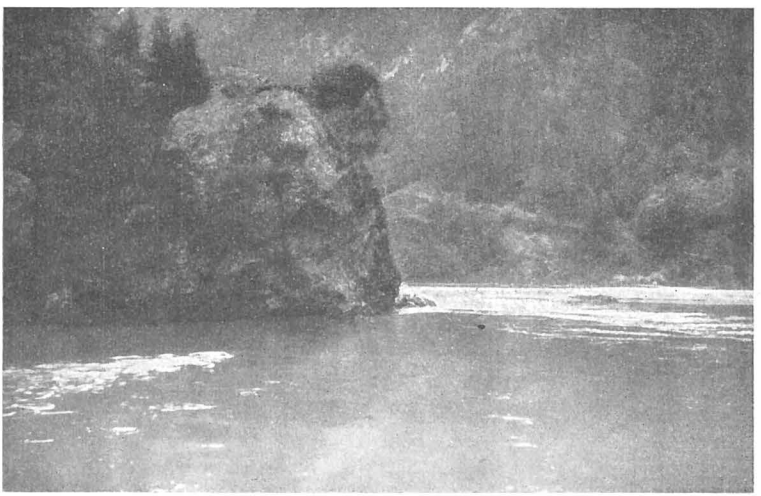

PE BISTRIŢA — COLŢUL ACREI

https://biblioteca-digitala.ro

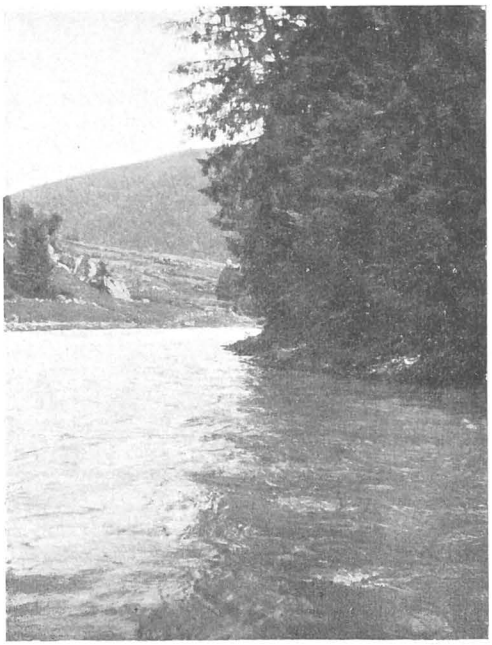

PE BISTRIŢA

Petru Rareş, de frica Turcilor, s'ar fi ascuns cu bani şi odoare fără să se ştie ce au devenit. Or fi comorile ascunse printre stânci, dar cine cutează să le ridice dispare în prăpastie. (Spărturile şi prăpastiile foarte adânci din jurul stâncilor au inspirat de bună seamă această legendă).

Admirăm frumuseţea poziţiunei satului *Fănoaia* şi trecem pe la satul *Crucea*, unde ne şi putem oprì, dacă dorim a face escursii laterale: de acì ne putem duce, timp de o oră, cu trenul de exploatare al pădurilor Coroanei, până în *fundul Bârnărelului* de unde într'o oră şi jumătate putem fi la *Dorna Românească*. Tot de acì ne putem duce călare (2 lei calul pe zi) la muntele *Rărăul*

PE BISTRIŢA — ÎN FUND: PÂRÂUL CU PIETRELE DOAMNEI

https://biblioteca-digitala.ro

şi la *Pietrele Doamnei*. Timp necesar: o zi pentru dus şi întors. Nu putem accentuà în deajuus frumuseţile acestor două mici escursiuni.

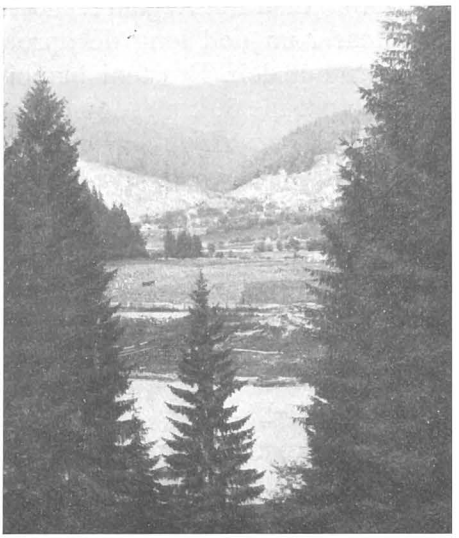

PE BISTRIŢA — LA FĂNOAIA

După satul Crucea intrăm în *Balta Câinelui*, unde apele Bistriţei se liniştesc ca prin farmec, dându-ne posibilitatea de-a admirà pe îndelete acest colţ de raiu, după care valea, din nou strânsă între *Dealul Ursului* de o parte şi *Barnarul* şi *Scăriceaua* de altă parte, formează strâmtoarea *Toancele*. *Piatra lui Toader*, pe lângă care trecem cu iuţeală vertiginoasă, ne face să dăm crezare legendei, după care dibaciui plutaş Toader, împreună cu toţi nuntaşii şi-au aflat acì moartea, sfărămându-li-se pluta de stâncă, chiar în ziua în care se duceau să se înveselească la nunta lui Toader.

După 10 km., valea se deschide din nou şi în dreptul satelor *Holda*, *Căboaea* şi *Harăoaea*, unde plutele sunt trase la mal pentru a intrà pe mâna altor plutaşi, care le conduc până la Piatra, Bistriţa îşi domoleşte cursul cu totul.

Dela Harăoaea facem, pe jos, douăzeci de minute până la Broşteni, unde şi rămânem peste noapte.

Comuna rurală *Broştenii*, este aşezată pe ţărmul stâng al Bistriţei într'o poziţiune splendidă, pe domeniul Coroanei, care are acì admirabile exploatări de păduri, fabrici mari de cherestea şi de brânzeturi. Cel ce dispune de timp nu poate regretà o jumătate de zi împlinită cu o mică escursie la stâna regală dela *Şarul-Negrului*, unde se fabrică tot felul de brânzeturi. In orice caz nu se va lipsì de a se duce cu trăsura prin *Cheile Barnarului*, cel mai frumos pârău al regiunei, „odorul cel mai preţios al domeniului Broşteni“. Drumul este posibil de

https://biblioteca-digitala.ro

când Administraţia Regală a moşiei a construit de-alungul strâmtoarei un pod lung de aproape 1 km.

Drumul dela Broşteni înapoi până la Dorna Românească (aproape 50 km.) se poate face pe şoseaua judeţeană de pre *Neagra Broştenilor;* iar în timpul ernilor, când îngheaţă Bistriţa, se poate face prin aceleaşi locuri, pe unde se scoboară vara plutele. D-l Gh. Teodorescu-Kirileanu, a cărui detaliată descriere ne-a servit în călătoria făcută de noi în aceste regiuni [1]), asigură că „într'o asemenea escursie ţi-i dat a vedeà Cheile Bistriţei şi Toancele într'o înfăţişare, cu mult mai feerică decât cea din vară. Te crezi purtat în lumea viselor şi a poveştilor celor mai fermecătoare".

Dela Broşteni ne putem duce la Fălticeni cu diligenţa (85 km; 6,10 lei de persoană) pe frumosul drum al lui Petru Vodă (vezi linia No. 25) sau putem continuà drumul în jos cu plutele până la Piatra Neamţu. Cum însă această parte a Bistriţei e mai puţin frumoasă, întroducem o mică variaţiune, făcând distanţa *Broşteni—Hangu* (Răpciuni), adică vr'o 45 km., cu trăsura (20—25 lei) în timp de şease ore. Trecem prin *Borca* (alt domeniu al Coroanei, de unde, cu diligenţa, ne putem duce la Fălticeni, — 76 km. —;

[1]) Vezi Anuarul S. T. R. vol. III. Bucureşti 1905.

BROŞTENI — BISTRIŢA DUPĂ PUHOIU

https://biblioteca-digitala.ro

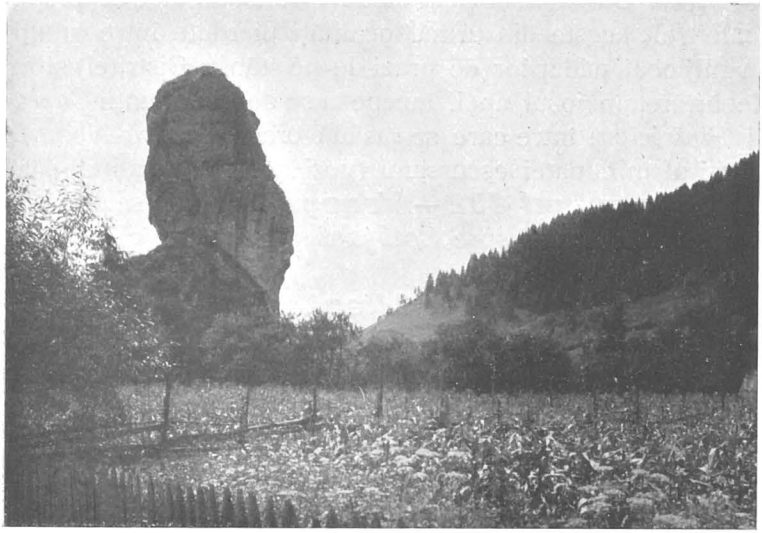

POIANA TEIULUI — BLOC CALCAROS (CLIPĂ)

vezi această localitate) şi prin *Poiana Teiului* unde, în mijlocul satului, înfipt lângă şosea şi mai înalt decât biserica, ce se ascunde în dosu-i, observăm un colosal bloc calcaros („*clipă*" fără rădăcini în flissul carpatic). Multe blocuri de acest fel se găsesc răsleţe de-alungul Carpaţilor şi imaginaţia populară le atribue în toate părţile origini fantastice. Ceva mai departe, înainte de satul *Călugăreni*, ne desfată vederea panorama *Ceahlăului* pe care o vom tot aveà înaintea ochilor până la *Răpciuni-Hangu*, de unde porneşte drumul spre *Ceahlău*. Cel ce intenţionează să facă *ascensiunea Ceahlăului*, pleacă imediat cu trăsura, sau cu căruţa şi doarme la *Mănăstirea Durău* (2 ore cu căruţa din Hangu) iar a doua zi se îndrumează, călare, spre vârf, unde ajunge după 5 ore, pe un drum destul de uşor.

Muntele fiiind izolat şi cel mai înalt (aproape 2.000 metri) din întreaga regiune, priveliştea de pre el este încântătoare.

După amiază ne scoborâm la Hangu, de unde a doua zi cu pluta plecăm spre Piatra-Neamţu. Trecem prin *Bicaz*, frumos sat pe domeniul Coroanei, prin *Tarcău*, cu însemnate exploatări forestiere (ambele pe dreapta Bistriţei), întrevedem, la bună distanţă, *Pângăraţii* (fostă mănăstire, azi penitenciar), *Bisericanii* (de asemenea fostă mănăstire, azi sanatoriu pentru tuberculoşi), precum şi *Mă-*

https://biblioteca-digitala.ro

năstirea Bistriţa, la capătul unei frunoase alee de plopi, (câte trele aceste din urmă localităţi pierdute între munţi în mijlocul pădurilor de brazi de pe stânga Bistriţei) şi în depărtare, în josul apei, începe a se desenà munţii *Cozla* şi *Pietricica*, între care se răsfaţă oraşul *Piatra-Neamţ*, sfârşitul minunatei escursiuni (vezi această localitate).

Kilometrul 432 — Vereşti, acì linia se bifurcă, o ramură mergând spre *Botoşani* şi *Dorohoi* (vezi liniile No. 23 şi 24).

Kilometrul 419 — Liteni.

Kilometrul 408 — Dolhasca, bifurcare a liniei ferate spre *Fălticeni* (vezi linia No. 25).

Kilometrul 397 — Lespezi (Heci), de acì este drumul cel mai scurt (6 km.) la *Mănăstirea Probota* (Pobrata, cum i se ziceà în vremuri=înfrăţire, sau frăţie) zidită şi înzestrată la 1530 de către Petru Rareş, în culmea puterii şi gloriei lui, „cu sumedenie de vestminte, argintării, cărţi, chilii pentru egumeni, călugări şi gospodărie". Predilecţia, pe care o aveà „Io Petru Voevod, fiul bătrânului Ştefan Voevod", după cum spune inscripţia după mormântul său, pentru această mănăstire şi-a arătat-o zidind în cuprinsul ei şi o locuinţă domnească, ale cărei urme se mai văd şi azi. Tot acì este şi mormântul soţiei lui Rareş, Doamna Elina, fiica lui Ioan Despot al Serbiei, ucisă în 1552 din porunca ginerelui său, Alexandru Lăpuşneanu.

Lângă aceste morminte este aşezată de acum câţiva

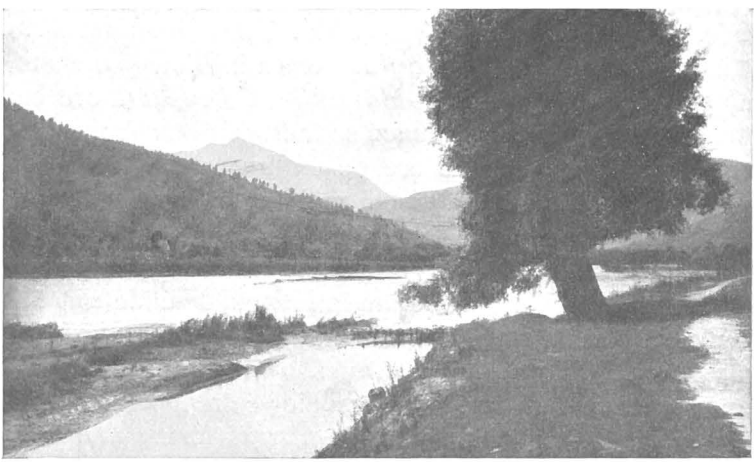

PE BISTRIŢA — VEDERE ASUPRA CEAHLĂULUI

https://biblioteca-digitala.ro

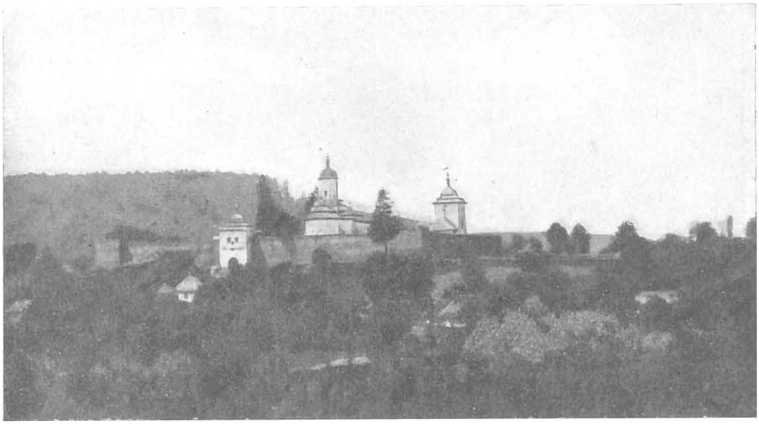

MĂNĂSTIREA PROBOTA — VEDERE GENERALĂ

ani (1908) şi lespedea de marmoră albă, ce acoperea pe Oltea, moartă în 1465, femeea care „n'a fost soţie de Domn,

MĂNĂSTIREA PROBOTA

https://biblioteca-digitala.ro

ŢĂRANI DIN JUDEŢUL SUCEAVA — PROBOTA

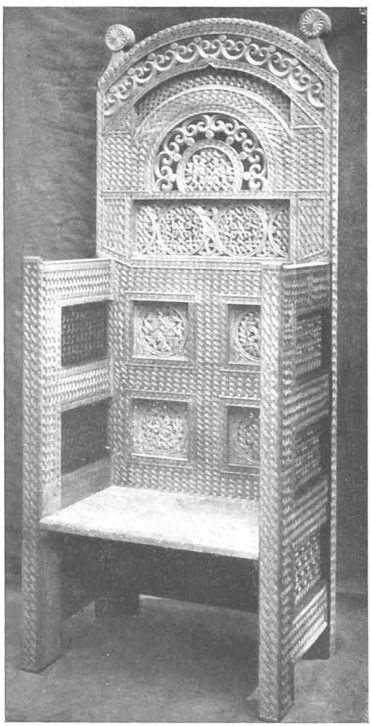

JILŢUL LUI PETRU-RAREŞ

dar din iubirea ei cu un Domn viteaz a dat naştere, într'un ceas fericit, lui Ştefan-Vodă cel Mare, mântuitorul neamului românesc".

Din strălucirea de odinioară a Mănăstirei ne-au rămas câteva vestigii: *Jilţul lui Petru Rareş*, (figurează acum în muzeul de Antichităţi din Bucureşti şi după el Şcoala de Meserii din Bucureşti a făcut o copie pentru Muzeul Simu) o masă şi un tetrapod, (ambele la muzeul de artă naţională din Bucureşti). Aceste trei piese sunt lucrări de o mare valoare artistică şi istorică, fiind, împreună cu un jilţ, ce se află la muzeul din Iaşi

https://biblioteca-digitala.ro

(atribuit epocei lui Ştefan cel Mare) singurele documente ce posedăm relativ la sculptura în lemn din veacul XVI-lea.

Exteriorul bisericei impune prin dimensiuni şi eleganţă, iar interiorul său place prin armonie, proporţii şi prin impresia produsă de pictură: „Meşterul, zugravul şi vremea au reuşit a ne dà una din cele mai frumoase decoraţiuni murale, care se pot vedeà în ţara noastră".

Kilometrul 386 — Paşcani, târg cu peste 10000 locuitori; importantă staţiune, de unde o linie pleacă spre Iaşi (vezi linia No. 26, Paşcani-Iaşi). In curând va fi legat cu *Târgul-Neamţ*, printr'o linie ferată, actualmente în construcţie. Acì se scoboară vizitatorii băilor *Bălţăteşti şi Oglinzi.*

Toate escursiunile, care se pot face din Paşcani, au ca punct de plecare *Târgu-Neamţ*, orăşel cu 9000 locuitori, situat la 30 km., spre vest de Paşcani. Ne putem duce la Tg.-Neamţ cu trăsura (20 lei) sau cu diligenţa (5 lei de persoană), trecând prin *Timişeşti* (localitate unde s'au captat apele, care alimentează oraşul Iaşi) şi la mică distanţă de satul *Boureni*, înfiinţat, după cum spune tradiţia de către Dragoş, descălecătorul Moldovei, căre „cu câţiva de ai săi din Maramureş, au venit peste munţi în chip de vânătoare şi au găsit o fiară şi gonind-o cu dulăi până la apa Moldova şi obosită fiind fiara, au prins-o la locul ce se chiamă Boureni. Fiara aceasta ce-i zic bour, poate că a fost zimbru şi pe numele fiarei se numeşte locul acel Boureni". In sat e un schit înfiinţat, după cum se crede, de acelaş Dragoş.

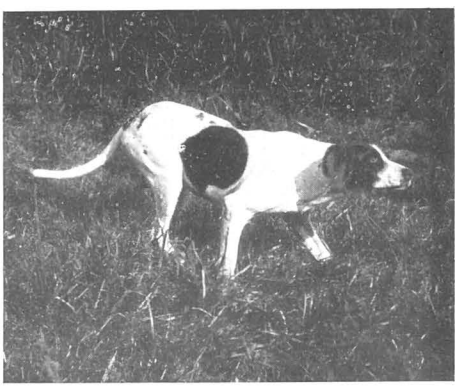

Escursiuni din Târgu-Neamţ:

1. La **Oglinzi,** staţiune balneară frumos situată la 3 km., spre nordul oraşului (20 minute cu trăsura). Are ape sărate-sulfuroase şi feruginoase întrebuinţate, ca şi

https://biblioteca-digitala.ro

SUCEVEANCĂ ÎN COSTUM NAŢIONAL

apele dela Bălţăteşti, pentru a tratà scrofuloza, limfatismul, rachitismul, sifilisul, afecţiunile sistemului nervos, debilitatea generală, afecţiunile uterine, ale pielei, etc.

2. La **Bălţăteşti,** 10 km. de Tg.-Neamţ, localitate balneară vârâtă într'o vale, adăpostită de vânturi, printre întinse păduri de brazi, posedă isvoare chloro-sodice şi natrio-sulfatice. Apele conţin şi magnesiu, chloruri, bromuri şi ioduri, şi se întrebuinţează pentru băi şi cura internă.

Din isvorul No. 1, prin evaporare, se extrage „sarea de Bălţăteşti" prea cunoscută pentru efectele sale purgative.

3. La **Humuleşti** (1 km.) locul natal al neîntrecutului povestitor al Românilor, *Ion Creangă*, a cărui casă, întoarsă cu spatele spre drum, se păstrează aşà precum era când a locuit-o marele scriitor moldovean.

4. La **Cetatea Neamţu,** ruină istorică, situată pe o culme abruptă, la 510 metri altitudine, la mică distanţă spre vest de Tg.-Neamţ. Urcuşul — foarte ostenitor — durează 25—30 minute. Cetatea a fost înfiinţată de către cavalerii Teutoni [1]), (o ceată din ordinul Ioaniţilor sau cavaleri de Malta) probabil înainte de anul 1300 şi a fost

[1]) Pe la 1200 hordele tătare ale Cumanilor, încuibându-se în Moldova, năvăliră în Ardeal şi de acolo în Ungaria. Din această cauză, la 1211, regele maghiar Andreas II dete cavalerilor Teutoni Ţara Bârsei, de unde ei începură a se întinde peste munţi în părţile noastre. Pe la 1222 regele ungar chiar le confirmă posesiunea şi dincoace de munţi. Devenind însă periculoşi, fură alungaţi în anul 1225.

https://biblioteca-digitala.ro

martoră la multe bătălii, ce au avut Românii cu Polonii, Tătarii. Turcii, etc.

Bătută, dar nu luată de Turci, în timpul luptei lor cu Ştefan cel Mare la Războeni (vezi această localitate); închinată lui Mihai-Viteazul, Domn al Ţărei Româneşti; apărată vitejeşte de cei 19 fabuloşi plăeşi contra oastei lui Sobieschi, care o şi cucerì (1684), iată destule evenimente (pentru a nu amintì decât câteva din cele mai însemnate) a căror amintire ar fi trebuit să-i asigure o soartă mai bună, decât acea care a adus-o la ruina de azi. Mulţi locuitori ai oraşului vecin şi-au zidit casele cu piatra scoasă din cetate.

5. La **Mănăstirea Neamţu** (15 km. dela Tg.-Neamţu) una din cele mai vechi (datând din 1392, este poate chiar cea mai veche), mai mari şi mai importante mănăstiri din Ţară, căci, înainte de ce Alexandru-Vodă cel Bun să fi ridicat cititoriile sale, Bistriţa şi Moldoviţa, ucenici de-ai sfântului Nicodim din Ţara Românească, puseră bazele monahismului în Moldova, întemeind, sub Petru-Vodă Muşat, modesta chinovie din care s'a desvoltat mai apoi strălucita mănăstire a Neamţului, vestită ca atare în toată Biserica Răsăritului. Sprijinită şi dotată de Domnii următori, ea renăscù apoi, temeinic, sub marele Ştefan-Vodă, dela care ne-a rămas, în-

LA BOURENI

https://biblioteca-digitala.ro

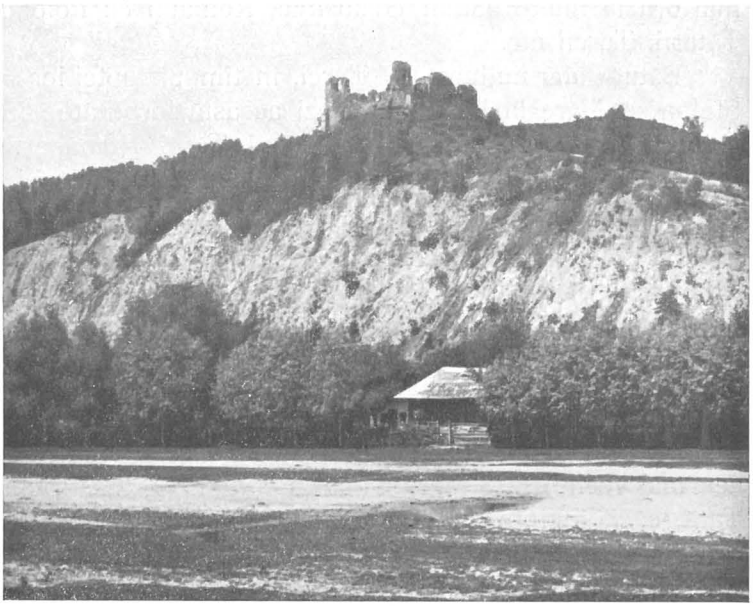

CETATEA NEAMŢU

tre altele, şi *Biserica cea mare* cu hramul Înălţării (1497), mărturie puternică şi măreaţă până astăzi, a vremurilor de aur ale ctitoriilor moldovene.

Inzestrată mereu cu averi noi şi primenită necontenit cu oameni aleşi, mănăstirea Neamţului, dacă fu întrecută în frumuseţe şi splendoare, de noile ctitorii ale lui Petru Rareş, Alexandru Lăpuşneanu, Ieremie Moghilă, Miron Barnovschi şi Vasile Lupul, rămase, în ceiace priveşte bogăţia şi rânduiala monastică, întâia în ţara Moldovei. Viaţa de cultură bisericească fu acì mai intensă ca oriunde: acì s'au scris şi prescris, secole de-arândul, sute şi sute de cărţi rituale, care s'au împrăştiat prin toată ţara; acì s'au format şi au trăit nenumăraţi şi vestiţi cărturari, care s'au îndeletnicit cu cultivarea literaturei bisericeşti mai înalte, acì şi-au avut metania o sumă de vrednici şi renumiţi ierarchi ai Moldovei; acì, în sfârşit, s'a îndreptat şi revărsat spiritul de jertfă al pioşilor noştri voevozi şi boieri, prin daruri bogate şi averi însemnate.

Toate acestea au contribuit ca faima mănăstirei Neamţu să crească şi să se răspândească necontenit — în ţară şi peste hotare. Iar mai târziu, în a doua jumătate a sec. XVIII, când marele cărturar monah, primenitor al

https://biblioteca-digitala.ro

MĂNĂSTIREA NEAMȚU — VEDERE GENERALĂ

https://biblioteca-digitala.ro

MĂNĂSTIREA NEAMŢU — BISERICA CEA MARE

vieţei noastre monastice, Paisie Velicicovschi Malorosianul, se aşează cu ucenicii săi în acest centru de cultură bisericească, vaza Neamţului crescù şi mai mult prin zeloasa activitate a Paisienilor. Şi strălucirea culturală la care aceştia îl ridicară, se menţinù până în secolul trecut prin lucrarea stăruitoare şi statornică a lui Veniamin Costache.

MĂNĂSTIREA NEAMŢU
EVANGHELIAR SLAV DIN 1436

Cu răspândirea culturei moderne şi cu secularizarea averilor mănăstireşti (1864), viaţa bogată, materială şi spirituală, a Neamţului decăzù însă de odată. Astfel noi cei de astăzi, din întreagă această bogăţie de odinioară n'am mai apucat decât: Zidurile vechei mănăstiri, pornite spre ruină şi nimicnicire, vestigiile vestitei tipografii, din care au ieşit la lumină mii şi mii de cărţi sfinte, răspândite pe toată

https://biblioteca-digitala.ro

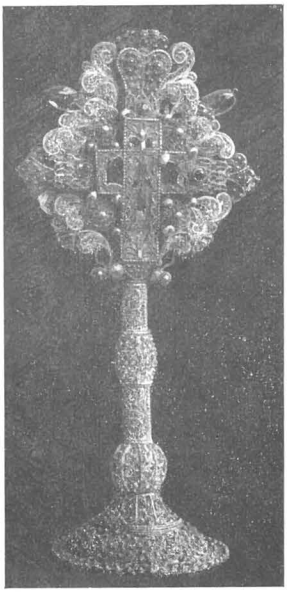

MĂNĂSTIREA NEAMȚU
CRUCE ÎN FILIGRAN

fața pământului românesc, rămășițele bogatei biblioteci, care până să ajungă în depozitul național al Academiei Române, au trecut prin pârjolul păgubitor al unui foc și prin mâinile și mai păgubitoare ale tuturor amatorilor și speculanților de vechi manuscrise și, în fine, o parte din prețiosul tezaur de odoare, ce alcătuiau pe vremuri și mai alcătuesc încă și astăzi zestrea sfintei mănăstiri, unde ele se păstrează.

Acest tezaur, admirat de vizitatori, prețuit de cercetători, este singura comoară, rămasă din trecutul de secole al Mănăstirei Neamțu [1]) și constă din evangheliare slave, manuscrise pe pergament (din 1436, 1512 și 1555), un evangheliar rusesc, dăruit de Impărăteasa Ecaterina a Rusiei (1759), cruci, vase de argint și aur, potire, panaghiare, dintre care unul dăruit de Ștefan cel Mare (1502), sfeșnice, cădelnițe, candèle, vestminte din 1470, neprețuite sălbi, picturi de Grigorescu, etc.

6. La **Mănăstirea Secu** (17 km. dela Tg.-Neamț sau 10 km. dela Mănăstirea Neamț), care a trăit și s'a desvoltat tot în strânsă legătură cu mănăstirea vecină a Neamțului.

Ctitorie a marelui vornic Nestor Ureche dela sfârșitul sec. XVI (1595), ea a trebuit să fie deci înrâurită de intensa viață bisericească, ce se desfășură la Neamțu. Astfel și acì ca și acolo s'au scris și s'au prescris cărți de ritual, s'au format și au trăit cărturari bisericești, au primit cinul călugăresc și au purtat haina monahală ierarhi vestiți ai țărei, între cari marele Varlaam Mitropolitul și s'au îndreptat și s'au revărsat averi și daruri... Iar mai apoi, când starețul Paisie s'a așezat în Neamțu, ucenicii săi cuprinzând și Secul, această mănăstire căzù în de-

[1]) Vezi: Stelian Petrescu. Odoarele dela Neamțu și Secu. București 1911.

https://biblioteca-digitala.ro

pendenţă de cea dintâi. Şi această dependenţă, în care a trăit până în 1909, i-a fost spre bine, căci o parte din strălucirea culturală, ce s'a revărsat atunci asupra Neamţului s'a răsfrânt şi asupra Secului; aşă că în istoria culturei noastre bisericeşti, aceste două mănăstiri stau pe o singură pagină. (Al. Lăpĕdatu).

Cauzele, care au adus decadenţa materială şi spirituală a Neamţului, au adus şi decăderea Secului: răspândirea culturei moderne şi secularizarea averilor mănăstireşti. Din bogăţia de odinioară n'am mai apucat în zilele noastre decât ziduri pornite spre ruină, resturi din preţioasa bibliotecă şi o parte din străvechiul şi minunatul tezaur de odoare bisericeşti, care se păstrează şi azi în mănăstire şi din care distingem: evangheliare slave manuscrise (1664), evanghelii din diferite epoce, felurite vase, un panaghiar din 1621, dăruit de Alexandru-Vodă, cruci, potire, broderii

MĂNĂSTIREA NEAMŢU — PANAGHIARUL LUI ŞTEFAN CEL MARE
SUS: EXTERIORUL JOS: INTERIORUL

https://biblioteca-digitala.ro

artistice, printre care celebrul aer al Mitrofanei, Jupâniţa lui Nestor Ureche (1608), vestminte, etc.

In drumul spre Secu, ne putem abate vre-o 3 km. pentru a vizită la *Pipirig*, cerbăria Statului, unde avem prilejul să vedem o întreagă turmă de frumoşi cerbi, evoluând într'un imens parc.

MĂNĂSTIREA NEAMŢU — PROCESIUNE

7. La **Mănăstirea Agapia,** (11 km. dela Tg.-Neamţ) mănăstire de maici, situată într'o poziţiune pitorească şi strategică în acelaş timp, este înconjurată de trei părţi de munţi, înverziţi de codri seculari.

Zidită de către Hatmanul Gavril (fratele lui Vasile Vodă) şi soţia sa Liliana la 1642, mistuită în zilele noastre de un incendiu năprasnic, cu multă trudă şi cheltueală s'a restaurat în parte. In interiorul Bisericei remarcăm splendidele picturi, executate de alesul între aleşi, de Grigorescu, pe când era băeţandru de 20 ani şi când nici nu-şi închipuiă ce odor nepreţuit de seninătate şi candoare încredinţă el pereţilor, cari aveau să fie înfăşuraţi de văpaia mistuitoare în anul 1904. Din fericire picturile au fost numai afumate, aşa că o dibace curăţire le-a redat întreaga strălucire şi azi puteam admira moliciunea liniei şi căldura coloritului, care ne aminteşte factura maeştrilor italieni ai Renaşterei.

8. La **Mănăstirea Văratec** staţiune climaterică, situată la 5 km. de Agapia, înconjurată de păduri nesfârşite de brazi. Este cea mai mare mănăstire de maici din ţară şi a fost zidită, către finele secolului XVIII, în urma îndemnului stareţului Paisie dela mănăstirea Neamţului, de către maica Nazaria.

https://biblioteca-digitala.ro

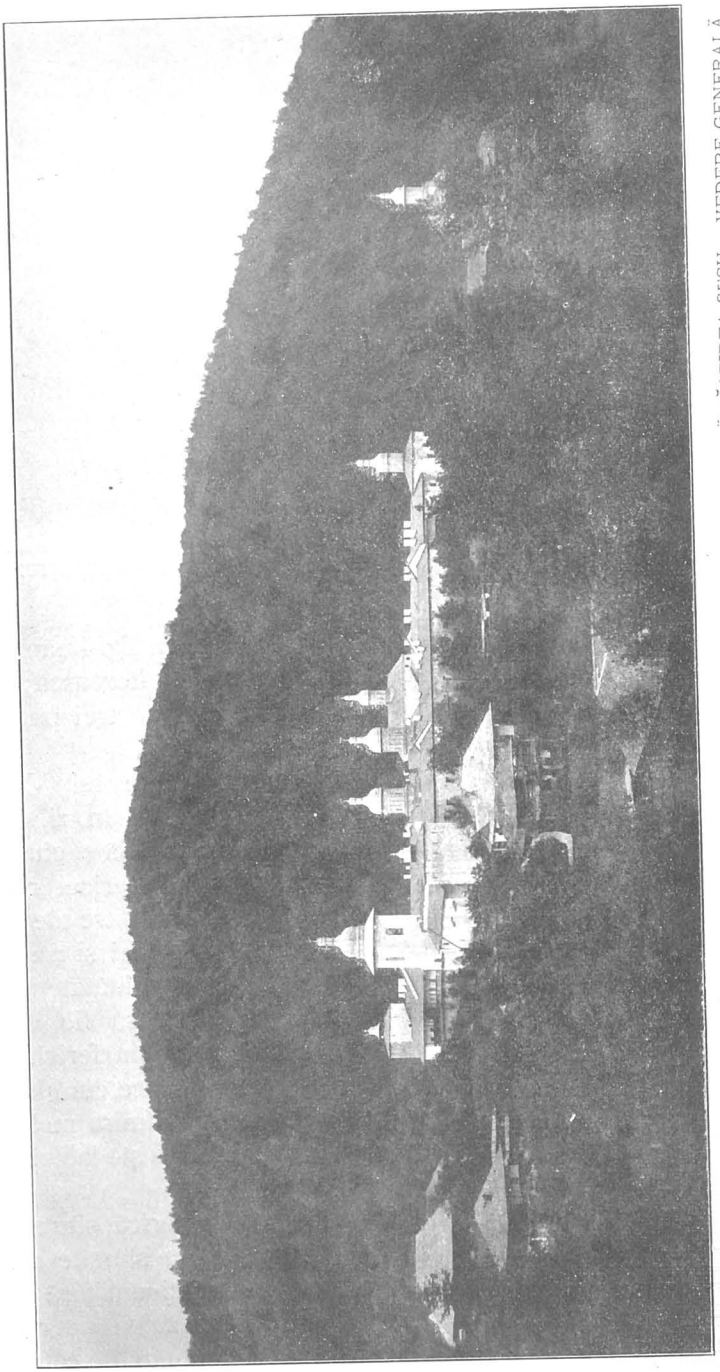

MĂNĂSTIREA SECU — VEDERE GENERALĂ

https://biblioteca-digitala.ro

MĂNĂSTIREA SECU — PANAGHIAR DE LA ALEXANDRU-VODĂ (1621)

In toate aceste Mănăstiri, chibzuinţa unui bun păstor şi iscusit gospodar, I. P. S. S. Pimen Mitropolitul Moldovei şi Sucevei, a dat o mare desvoltare industriei casnice, aşà că ţesăturile, scoarţele româneşti şi covoarele, în genul celor persane, care se fac acì după izvoade vechi, au început a fi apreciate şi în străinătate.

La **Poiana-Teiului**, prin satul *Pipirig*, despre care s'a scris la pag. 175, pe *„drumul lui Petru-Vodă"*, admirabilă şosea, care trece peste muntele Petru-Vodă (1224 metri altitudine). Distanţa totală e de 20 km. De acì ne

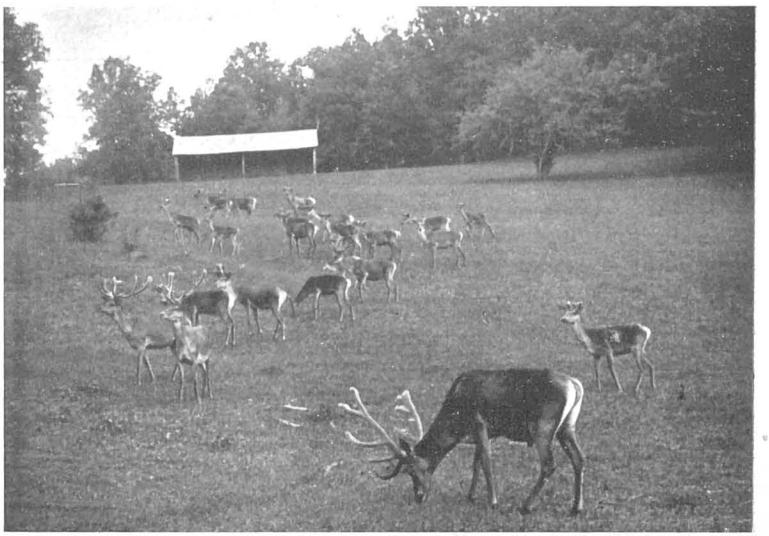

PIPIRIG — CERBĂRIA STATULUI

https://biblioteca-digitala.ro

MĂNĂSTIREA AGAPIA

putem scoborî la *Răpciuni-Hangu*, pentru a merge la *Ceahlău* (vezi pag. 163).

Kilometrul — 375 Muncel.

Kilometrul — 366 Hălăuceşti. De acì un drum relativ bun ne conduce după 22 km. spre vest, la *Valea-Albă*, localitate celebră în istoria Patriei, la „Thermopylele române", unde Ştefan cel Mare cu 10.000 călăreţi ai săi susţinù în ziua de 26 Iulie 1476 eroica luptă contra a 200.000 Turci. Floarea Moldovei rămase pe câmpul de bătae, numit de atunci *Răsboeni*. Nouăsprezece ani mai târziu (1495) Ştefan înălţă acì, ca monument comemorativ pentru pomenirea celor căzuţi în răsboi pentru apărarea Ţării, o biserică „întru pomenirea şi întru desufleţirea tuturor ortodoxilor creştini cari acì au pierit" după cum spune inscripţia din acea vreme.

Biserica se mai vede şi acum şi e transformată în schit de călugăriţe.

Kilometrul — 361 Mirceşti, staţie aşezată pe fosta proprietate a marelui nostru poet Vasile Alexandri, care şi-a scris acì cele mai multe din operile sale şi tot acì a murit şi a fost înmormântat la 22 August 1890, în etate de 69 ani.

Kilometrul — 346 Roman (18300 locuitori; hoteluri: Central, Speranţă), capitala judeţului cu acelaş

https://biblioteca-digitala.ro

nume, oraş vechiu de peste 600 ani, datând d'inainte de Roman-Vodă, dela care avem primul document (1392) relativ la „Cetatea dela Roman".

Ars de Matei Corvin, Regele Ungariei, în mersul său către *Baia* (1467) în contra lui Ştefan cel Mare, martor al uciderei lui Miron Costin (1691) din porunca Domnului Moldovei C. Cantemir, Romanul a fost oraşul, unde în vechime au înflorit felurite bresle, între care curioasa breaslă a calicilor (a mişeilor) şi a cioclilor, bresle perfect

MĂNĂSTIREA AGAPIA — DECORAŢIUNI INTERIOARE (GRIGORESCU)

https://biblioteca-digitala.ro

organizate. Actualmente este scaunul Episcopiei de Roman, odinioară Mitropolie a Ţărei de jos. Biserica *Episcopiei*, o frumuseţe architectonică, cu hramul Sf. Paraschiva, începută la 1542 de Petru Rareş şi terminată la 1550 de către fiul său Iliaş-Vodă, precum şi *Biserica Precista Mare*, zidită la 1569 de Doamna Ruxandra, soţia lui Alexandru Lăpuşneanu, sunt singurele monumente ale trecutului, demne de vizitat în oraşul Roman.

Kilometrul 335 — Săcueni.

Kilometrul 323 — Galbeni.

Kilometrul 314 — Fântânele.

Kilometrul 302 — Bacău, oraş cu 19.000 locuitori, (hoteluri: Central, Europa, 3—5) capitala judeţului, care prin fertilitatea solului, de o calitate excepţională (mai cu seamă pe şesul Siretului), prin întinsele păduri seculare, în care se adăpostesc tot felul de animale (urşi, lupi, mistreţi, cerbi, căprioare, vulpi, cocoşi negri de munte), prin imensele bogăţii naturale, ascunse în munţi (sarea, păcura, lignita de foarte bună calitate, ozocherita, piatra de var), prin industria înfloritoare precum şi prin vestitele ape minerale ale Slănicului, este socotit printre cele mai mănoase ale Ţărei.

MĂNĂSTIREA AGAPIA
PICTURI MURALE (GRIGORESCU)

In vechime Bacăul era oraş de hotar înspre Muntenia, Acì se vămuiau mărfurile, după cum adeveresc numeroase hrisoave şi vama eră

https://biblioteca-digitala.ro

ROMAN — EPISCOPIA

încă așà de aspră că îngrozeà pe călătorul și mai ales pe negustorul din secolul XV care... „își găseà Bacăul" adică mergeà până dedeà de vamă, la hotar, unde erà oprit, scotocit și numai așa puteà merge mai departe. „Și-a găsit Bacăul" este o locuțiune pe care o auzim foarte des și azi în graiul românesc.

In Bacău s'a născut ilustrul nostru poet Vasile Alexandri (1 Iulie 1821), al cărui modest bust este așezat în grădina publică a orașului. Și marele patriot Mihail Cogălniceanu își are bustul său lângă primărie.

Ca primblări putem recomandà una, foarte instructivă, la cea mai mare fabrică de hârtie din țară, *la Letea,* sat situat la 2,5 km. depărtare de oraș.

Escursiuni:

1. La orașul **Piatra-Neamț** (vezi linia No. 28) de unde se pot face aceleași escursiuni ca și din Târgu-Neamț (vezi pag. 167).

2. La **Târgu-Ocna** și **Slănic** (vezi linia No. 29).

Kilometrul 291 — Valea Seacă.

Kilometrul 282 — Faraoani, sat constituit în întregime de Ciangăi, (coloniști Unguri) cari din timpuri imemorabile locuesc basinul Siretului.

Kilometrul 274 — Răcăciuni.

Kilometrul 267 — Negri.

Kilometrul 258 — Săscut.

Kilometrul 244 — Adjud (vezi linia No. 29).

Kilometrul 233 — Pufești.

Kilometrul 218 — Mărășești, centru industrial; stațiune pe unde trenurile se țes tot timpul către Pășcani, Iași, Galați și București.

O scurtă linie ferată particulară (18 km.) duce la *Panciu*, târgușor cu 2700 locuitori, așezat pe stânga Șușiței,

https://biblioteca-digitala.ro

COSTUME DIN JUDEŢUL ROMAN

în mijlocul podgoriilor renumite. De acì cu trăsura (20—25 lei), putem străbate pe încântătorul drum Panciu-Lepşa, de-alungul Şuşiţei, cei 45 km. ce mai rămân până la *Soveja* staţiune climaterică, aşezată la 540 metri altitudine în *munţii Vrancei*, acoperiţi cu cele mai frumoase păduri seculare de brazi, pe care le avem în ţară [1]). O mică abatere de 5 km. în dreptul satului

[1]) Acum două veacuri şi jumătate, Domnul Munteniei Matei Basarab a zidit o biserică mare, ale cărei rămăşiţe se văd de-asupra pârâului Dragomira, în semn de împăcare cu Domnul Moldovei Vasile Lupu, care la rându-i a înălţat în Târgovişte biserica Stelea (vezi pag. 80).

PUTNA — BISERICA DIN GUGEŞTI

https://biblioteca-digitala.ro

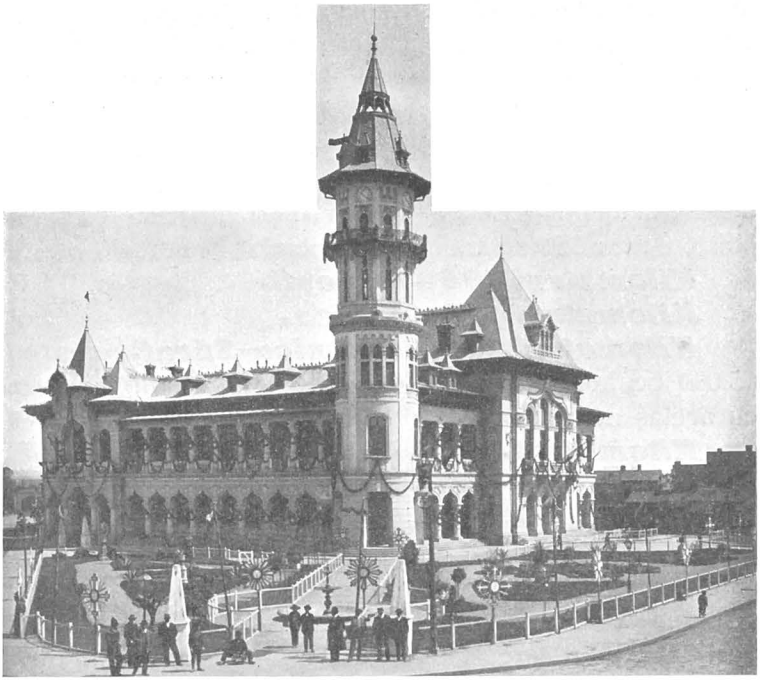

BUZĂU — PRIMĂRIA

Câmpurile ne permite să vizităm şi staţiunea balneară *Vizantea* (altitudine 450 metri) cu ape sărate şi iodurate, suverane în tratarea rheumatismului, scrofulozei, limfatismului, etc.

Kilometrul 211 — Putna-Seacă.

Kilometrul 199 — Focşani, oraş cu 25.200 locuitori, (hoteluri: Bristol, Central, Regal) capitala judeţului Putna, cel mai bogat în podgorii din ţară (vezi Odobeşti şi Panciu). De origină destul de veche, oraşul făceà parte, cu tot judeţul Putna, din Muntenia, al cărei hotar se întindeà până la Bacău (vezi pag. 180). In anul 1475, în urma biruinţei Domnului Moldovei Ştefan cel Mare asupra lui Radu cel Frumos, hotarele Moldovei se întinseră până la Milcov, aşà că Focşanii se despărţiră în două, stare care dură până la 1859, când Milcovul încetă de-a mai fi hotar între cele două ţări surori.

Escursiuni:

1. Cu drumul de fer (11 km. cu oprire în *Păţeşti)*, sau cu trăsura, la **Odobeşti** curat orăşel cu 5.700 locui-

https://biblioteca-digitala.ro

tori (hotel Atanasiu), vestit pentru cantitatea și calitatea vinurilor produse în podgoriile sale.

2. La **Soveja** (65 km. vezi pag. 182) pe șoseaua *Focșani-Vidra-Vizantea (pag.* 183)-*Lepșa.*

Kilometrul 191 — Coteşti, comună foarte veche, despre care se spune că ar fi fost întemeiată pe la 1470 de căpitanul Stan Cotea, care ar fi primit dela Radu cel Mare, Domnul Munteniei, moșia numită de atunci Coteşti.

Kilometrul 184 — Gugeşti.

Kilometrul 176 — Sihlea.

Kilometrul 163 — Râmnicu-Sărat, oraș cu 15.000 locuitori, (hoteluri: Central, Regal) capitala județului cu același nume.

Kilometrul 151 — Zoița.

Kilometrul 140 — Boboc.

Kilometrul 128 — Buzău, oraș cu 28800 locuitori, (hotel Moldavia, 3—5 lei) capitala unui județ cu bogat subsol (sare, gips, păcură, chihlibar), cu excelente pășuni și întinse păduri, populate de tot soiul de fiare și vânat variat. Orașul, care datează din timpuri străvechi, fiind menționat încă din anul 1350 sub Alexadru Basarab, este înzestrat cu un frumos parc și are cea mai frumoasă primărie din țară. De aci pornește o linie ferată particulară de 73 km. lungime, care deservește toate localitățile situate pe valea Buzăului până la *Nehoiaș.*

Escursiuni:

1. La **Mănăstirea Răteşti,** 23 km. cu trăsura (15—20 lei) pe șosea, sau pe linia ferată Buzău-Nehoiaș, până la stațiunea *Unguriu,* de unde până la Mănăstire mai sunt vre-o 5 km. Mănăstirea Răteşti datează din secolul XVII și este ocupată de călugărițe. Dacă venim pe șosea, trecem prin satul *Berca,* unde sunt importante exploatațiuni petrolifere. Dela Berca, urmând vr'o 9 km. pe drumul, care se desprinde spre nord, ajungem la *Policiori,* unde putem vedeà un interesant fenomen geologic, cunoscut sub numele de *salțe* (vulcani noroioși). Origina salțelor este datorită gazelor, care se degajează în regiunea petroliferă: Gazele trecând în drumul lor ascendent prin straturi de argilă, ce dau cu apa înfiltrată un noroi clisos, aduc la suprafața solului acest noroi, care formează

https://biblioteca-digitala.ro

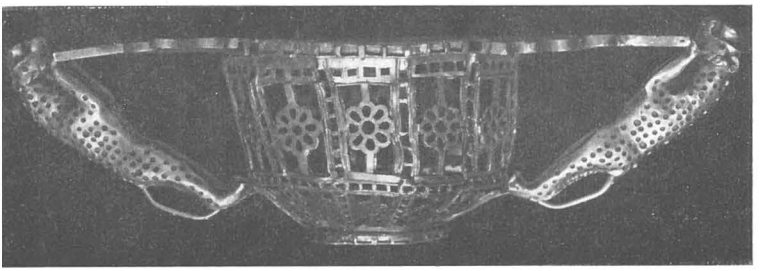

TEZAURUL DELA PIETROASA — CUTIE „EN CLOISONNAGE"

conuri înalte de 2—3 metri cu un mic crater în vârf, de unde se scurge noroiu negru.

2. La **Ciolanu**, schit de călugări; cu trenul până la *Bădila* (pe linia Buzău-Nehoiaş) 37 km. şi de acì încă 6 km. până la mănăstire, care a fost intemeiată cam pe la 1590. Călugării sunt neîntrecuţi destilatori de melisă.

3. La **Nehoiu**, pe linia ferată Buzău-Nehoiaş (72 km). Acì este o importantă fabrică de cherestea, care ocupă 5000 lucrători. La 10 km. mai sus de Nehoiu este *Gura Siriului*, cu importante isvoare thermale, chloro-fero-sodice.

4. La **Lopătari,** la „focul nestins" (55 km. cu trăsura) unde gazele, care se degajează prin crăpăturile straturilor şi stâncilor din regiunea petroliferă, adeseori se aprind şi ard fără întrerupere timp îndelungat, până ce vre-o ploaie puternică le stinge. In împrejurime este şi localitatea *Meledic*, cu abundente isvoare de ape alcaline feruginoase, gustoase, efervescente şi răcoritoare.

5. La **Sărata-Monteoru**, (15 km. cu trăsura 12—15 lei). Vezi: *Monteor.*

Kilometrul 118 — Monteor, staţiune în care se scoboară vizitatorii băilor *Sărata-Monteoru*, unde se poate merge cu trăsura (7 km. 3—4 lei). Isvoarele iodurate şi chloro-sodice sunt indicate în tratarea rheumatismelor, gutei, sifilisului, maladiilor de femei, anemiei, scrofulozei, limfatismului, etc.

Kilometrul 113 — Ulmeni. La vre-o 6 km. spre nord-vest de staţiune este satul *Pietroasa*, unde nişte ţărani, pe la începutul veacului trecut, au descoperit un tezaur de mare preţ, compus din obiecte de cult şi de podoabă de aur şi pietre colorate. Acest tezaur, numit de popor *„Cloşca cu puii de aur"* se poate admirà la Mu-

https://biblioteca-digitala.ro

zeul Național de Antichități din București. El se compune din:

Trei agrafe mari de aur cu pietre colorate, în formă de pasăre;

O broșă de aur cu pietre colorate;

O toartă mare de aur;

O brățară de aur cu o inscripție în limba gotică (caractere runice);

Două cutii de aur „en cloisonnage" cu pietre colorate;

O pateră de aur cu reprezentarea în relief a vechilor zeități germanice. Figura din mijloc e zeița Herta (pământul);

Un colier de aur „en cloisonnage" cu pietre colorate;

O tavă mare de aur.

Se crede că acest tezaur a aparținut unui trib germanic, care-l va fi ascuns aici, fugind spre imperiul roman din fața năvălirilor Hunilor.

Kilometrul 101 — Vintileanca.

TEZAURUL DELA PIETROASA — PATERĂ DE AUR

https://biblioteca-digitala.ro

Kilometrul 94 — Mizil, orăşel cu 6400 locuitori, (hotel Dobrescu).

Kilometrul 86 — Inoteşti.

Kilometrul 77 — Albeşti.

Kilometrul 71 — Valea-Călugărească deserveşte importantele podgorii, situate pe dealurile învecinate.

Kilometrul 65 — Teleajen.

Kilometrul 60 — Ploeşti (vezi pag. 105).

Pentru porţiunea Ploeşti—Bucureşti, vezi pag. 105 şi următoarele.

23. Linia Vereşti—Leorda—Botoşani 45 km.

(Distanţele indicate în dreptul staţiunilor sunt socotite dela Botoşani).

Kilometrul 45 — Vereşti (vezi pag. 164).

Kilometrul 26 — Bucegea.

Kilometrul 16 — Leorda, punct unde o bifurcaţie a căei ferate duce la Dorohoi (vezi linia No. 24).

Kilometrul 0 — Botoşani, oraş cu 33000 locuitori, (Hoteluri: Francez, Regal, Splendid) foarte frumos ca poziţiune şi foarte interesant ca trecut.

Botoşanii, Târgul lui Botăş, cum se numeà în vechime, după familia Botăş, originară din Maramureş, au fost unul din oraşele de frunte ale Moldovei şi făceà parte din ţinutul Hârlăului. Poziţiunea sa fericità şi însemnătatea negoţului său îl făcură să treacă înaintea târgului *Hârlău* (vezi linia No. 26).

Importante evenimente istorice s'au petrecut prin împrejurimile oraşului: La 1498 Ştefan cel Mare snopeà pe Turcii, cam 30000 la număr, cari mai rămăseseră din cei 70000, porniţi după prădăciuni prin Podolia şi Galiţia; la 11 Martie 1500 acelaş Ştefan bătea cumplit armata polonă a lui Albrecht, iar cu prizonierii înjugaţi la plug, după cum spune legenda, arà „*Dumbrava Roşie*“ [1]). Cinci

[1]) După unii această luptă ar fi avut loc în marea pădure de lângă mănăstirea Neamţu.

https://biblioteca-digitala.ro

ani mai târziu 60000 călăreţi poloni luau revanşa, arzând Botoşanii şi bătând oastea moldoveană, comandată de Bogdan, fiul lui Ştefan. La 1560 oastea căzăcească şi polonă fu înfrântă de voinicii lui Tomşa. La 1616, între Botoşani şi Cotnari se desfăşură cea mai cumplită dramă din istoria Moldovei şi Poloniei, când se distruse pentru vecie casa lui Eremie Movilă, Domn al Moldovei.

In decursul timpurilor, Domnii durară curţi şi Doamnele biserici. (Biserica Sf. Nicolae din Popăuţi, înfiinţată de Ştefan cel Mare la 1496, azi restaurată; Biserica Sf. Gheorghe — chiar în mijlocul oraşului — zidită la 1541 ca şi Biserica Uspenia, la 1552, de către Doamna Elena Despotana, soţia a doua a lui Petru Rareş şi fiica lui Despot, Craiul sârbesc).

„Astăzi mai toate gospodăriile româneşti s'au spulberat, s'au înstrăinat, lăsându-şi curţile părăginei, iar locuinţele chiriaşilor".

Dacă dispunem de timp putem face o primblare de vr'o 7 km. până la mănăstirea de maici *Agafton*, întemeiată de Ieromonahul Agafton la 1710, şi situată într'o pădure frumoasă.

https://biblioteca-digitala.ro

BĂLINEŞTI — BISERICA LOGOFĂTULUI TĂUT

24. Linia Leorda—Dorohoi=22 km.

(Distanţele indicate în dreptul staţiunilor sunt socotite dela Dorohoi)

Kilometrul 22 — Leorda (vezi pag. 187).

Kilometrul 10 — Văculeşti.

Kilometrul 0 — Dorohoi, unul din cele mai vechi oraşe ale Ţărei, cu 14.000 locuitori (Hoteluri: Splendid, Central).

Afară de giuvaerul de biserică din timpul lui Ştefan cel Mare (1494), nimic mai interesant nu ne poate reţine în acest oraş şi trebue să ne ducem tocmai la 30 km. (cu trăsura 25 lei) spre vest, la *Bălineşti*, pentru a aflà ceva, care merită toată atenţiunea noastră. Acolo este una din cele mai interesante biserici, care, prin particularităţile pe care le prezintă, ocupă un loc cu totul aparte în evoluţia artei monumentale din timpul lui Ştefan cel Mare şi a urmaşilor săi.

Interiorul este prevăzut cu bolţi cilindrice şi cu picturi de-o rară frumuseţe, „picturi, care prin puritatea stilului, prin eleganţa desenului şi a technicei amintesc întru câtva picturile dela Mistra în Peloponez, făcute în timpul Paleologilor, una din epocele cele mai strălucite ale civilizaţiei bizantine". Exteriorul are contur poligonal atât la altar cât şi la pronaos. Clopotniţa, alipită chiar de uşa bisericei în faţada despre miazăzi formează un fel de pridvor boltit

https://biblioteca-digitala.ro

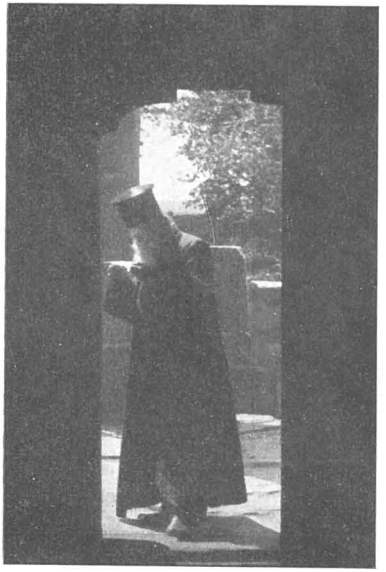

BĂLINEȘTI — ÎN TINDA BISERICEI

cu arcuri ogivale cu profilatura gotică și cu discuri de teracotă smălțuită. La această biserică influența goticului se arată mai puternic decât la oricare altă biserică din Moldova „pentru că acì ea se afirmă nu numai în technica și în formele sculpturale ale pietrei, dar se întinde chiar și până la unele principii constructive".

„Ușa bisericei este curat gotică, deasemenea ferestrele geminale ale pronaosului cu ogivele lor înflorite, ferestrele dreptun-

BĂLINEȘTI — INTRAREA BISERICEI

https://biblioteca-digitala.ro

ghiulare ale naosului şi altarului, chenarul pizaniei, etc. Şi cu toate acestea cine ar puteà spune că nu ne aflăm în faţa unui monument cu caracter moldovenesc? Elementele streine departe de-a produce o notă discordantă, se armonizează cu concepţia generală a monumentului, care le asimilează, producând unitatea ce caracterizează un stil". (Arch. N. Ghika-Budeşti).

Biserica, zidită la 1499, de către logofătul Ion Tăutul, adăposteşte, sub lespezi mormântale prea frumos sculptate, rămăşiţele pământeşti ale ctitorului şi ale membrilor familiei sale.

25. Linia Dolhasca—Fălticeni=25 km.

(Distanţele indicate în dreptul staţiunilor sunt socotite dela Fălticeni)

Kilometrul 25 — Dolhasca (vezi pag. 164).

Kilometrul 12 — Basarabi.

Kilometrul 0 — Fălticeni (altitudine 340 metri, 8600 locuitori; hotel Splendid) capitala judeţului Suceava, orăşel al cărui trecut, fără a fi lăsat urme prea interesante, de-abià trece de o sută ani. In timpul toamnei putem face o primblare de 4 km. până la vechiul sat *Rădăşani*, renumit şi în ţări străine pentru fructele sale, care se exportă până la Berlin.

BAIA — BISERICA ALBĂ

Escursiuni:

1. La **Baia** (10 km., 10—15 lei dus şi întors) fostul târg de

https://biblioteca-digitala.ro

BAIA — BISERICA ALBĂ — TÂMPLA

frunte de odinioară, unde în noaptea de 15 Decembrie 1465, viteazul Ştefan cel Mare cu puţini Moldoveni prăpădi 10.000 oameni din oastea ungurească a lui Matei Corvin, care intrase în ţară prin pasul Oituzului, chip pentru a se răfui cu Ştefan pentru vechi necazuri ale sale. In amintirea acestei strălucite biruinţe Ştefan a ridicat o măreaţă biserică, zisă *Biserica albă*, pe care o vedem, la nord-vestul satului, de curând restaurată de Architectul N. Ghika-Budeşti, care a desenat şi tâmpla şi mobilierul, cu deosebită măestrie executate, de şcoala de Arte şi Meserii din Bucureşti.

In mijlocul satului ni se impune atenţiunei, o frumoasă bisericuţă înălţată de Petru Rareş la 1532 şi, peste drum, ascunsă între arbori, ruina unei biserici catolice reedifi-

https://biblioteca-digitala.ro

cată la 1410 de Alexandru Vodă cel Bun, ca bun soţ, pentru nevasta sa Margareta, care trăi şi se sfârşi în legea străină a catolicismului.

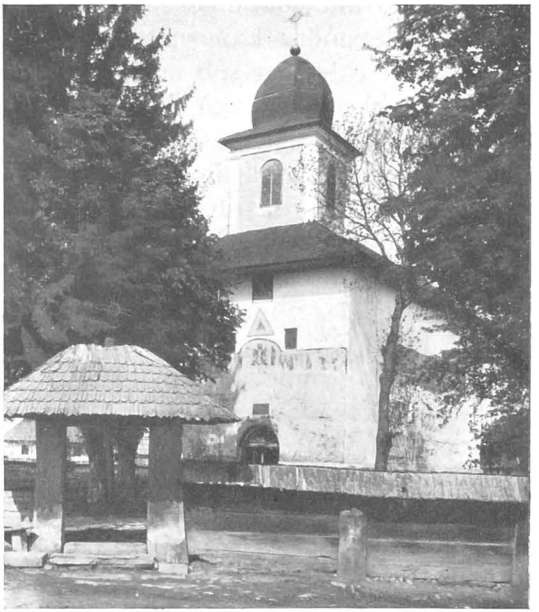

BAIA — BISERICA LUI PETRU RAREŞ

2. La **Şarul-Dornei** (125 km. cu diligenţa) pe splendida şosea, cunoscută sub numele de *Drumul lui Pătru-Vodă*. Trecem pe lângă hotarul Ţărei dinspre Bucovina, prin comuna *Mălini*, pe domeniile Coroanei, a căror Administraţiune are acì întinse exploatări forestiere, o fabrică de mobile naţionale şi o mare cerbărie. De acì, dacă avem timp, ne putem abate pe şoseaua vicinală, care duce la *Mănăstirea*

BAIA — RUINELE BISERICEI CATOLICĂ

https://biblioteca-digitala.ro

Slatina (10 km.) durată şi cu multă dărnicie înzestrată la 1559 de Alexandru Lăpuşneanu, tiranul care, copleşit de blesteme şi călugărit sub numele de Pahomie, fu înmormântat în biserică, lângă fiica sa Domniţa Teofana, care odihneşte sub o minunată lespede de marmoră.

Dincolo de mănăstire, după vre-o patru kilometri de drum cu deosebire frumos, este domeniul *Găineşti* al Coroanei.

Urmând şoseaua naţională dela Mălini, pe valea pârâului Suha Mare, mai avem încă 55 km. de drum prin mijlocul poziţiunilor încântătoare, cu păduri seculare, până la *Broşteni*, de unde putem continuă drumul spre Şarul Dornei, sau ne putem scoborâ cu plutele pe Bistriţa în jos, până la Piatra-Neamţ, (vezi pag. 161).

26. Linia Paşcani—Iaşi=76 km.

(Distanţele indicate în dreptul staţiunilor sunt socotite dela Iaşi)

Kilometrul 76 — Paşcani (vezi pag. 167).

Kilometrul 61 — Ruginoasa, localitate unde odihnesc de veci rămăşiţele pământeşti al lui Alexandru Ioan I Cuza, Domn al Principatelor-Unite (1859—1866), sub care se înfăptuì *unirea Moldovei cu Muntenia* (11 Decembrie 1861), *secularizarea averilor mănăstireşti* (13 Decembrie 1863) şi *împroprietărirea ţăranilor clăcaşi* (14 August 1864). Aceste fapte sunt legate de numele lui Cuza-Vodă, căruia i-au asigurat o recunoştinţă neştearsă în amintirea poporului.

„Secularizarea mănăstirilor erà o măsură reclamată mai ales în urma înstrăinărei unei mari părţi din averea naţională, prin mănăstirile închinate (afierosite) în veacul XVII şi XVIII de Domni sau de alţi ctitori „locurilor sfinte“ şi altor mănăstiri din Orient, spre a le venì în ajutor cu veniturile lor. Mănăstirile închinate, fiind luate în stăpânire de călugări greci, ele şi averile lor erau înstrăinate clerului naţional al Ţărei, aşà încât a cincea parte din pământul ei se află în posesiunea clerului grec. Prin legea pentru secularizarea averilor mănăstireşti, Cuza redete Ţărei însemnata avere înstrăinată, care devenì astfel proprietatea Statului“.

https://biblioteca-digitala.ro

Kilometrul 45 — Târgu Frumos, orăşel cu 5000 locuitori. Aci se scoboară vizitatorii băilor *Strunga*, situată la 8 km. spre sud (3/4 oră cu trăsura, 4—5 lei), la altitudinea de 226 metri. Are isvoare sulfuroase-alcaline şi feruginoase-alcaline, indicate în tratarea afecţiunilor de piele, rheumatismelor, sifilisului, afecţiunilor nervoase, scrofulozei şi artritismului.

Kilometrul 35 — Sârca.

Kilometrul 23 — Podul Iloaiei, comună rurală de origină cu totul recentă (1818), legată printr'o linie ferată de 42 km. lungime cu *Hârlăul.*

Linia ferată Podul Iloaiei-Hârlău deserveşte localităţile *Spinoasa* (11 km. dela Podul Iloaiei); *Belceşti* (21 km.), *Cotnari* (32 km.) cu celebrele podgorii, în care primele viţe au fost sădite, după cum spune legenda, de către Ştefan cel Mare, *Cepleniţa* (haltă, 35 km.) şi *Hârlăul* (42 km.), vechiu orăşel în judeţul Botoşani (4500 locuitori) şi câtva timp a doua capitală a Moldovei. Este menţionat în acte încă dela 1448. Ştefan cel Mare aveà aci curţi domneşti, şi în 1487 zidise şi o biserică cu hramul Sf. Gheorge, Hârlăul fiind reşedinţa sa de vară.

Petru Rareş, care erà din Hârlău, după ajungerea sa la domnie, şi-a stabilit aci reşedinţa, zidind Biserica Sf. Dumitru.

Ambele aceste biserici există şi azi.

Kilometrul 15 — Cucuteni, localitate unde profesorul N. Beldiceanu, în anul 1882, a găsit diferite obiecte ca: idoli, oale, instrumente, etc., de lut, de os şi bronz. Săpăturile sistimatice întreprinse în anii din urmă de către Dr. Schmidt, pe socoteala muzeului etnografic din Berlin şi cu învoirea guvernului român, au descoperit urmele unor aşezări preistorice a căror civilizaţie este foarte asemănătoare cu cea contimporană din toată peninsula balcanică până în insule.

Kilometrul 0 — Iaşii, oraş cu 76000 locuitori (Hoteluri: Continental, Traian, Binder). Iată ce ne spune maestrul Iorga[1]) în privinţa desvoltărei acestui oraş:

„Intâi fusese aici, între dealuri, un sat, satul lui Iaşi sau al Iaşului, aşezat la un loc păzit şi în calea negustorilor, ce treceau între nord şi sud, prin văile râurilor

[1]) „Drumuri şi oraşe din România". — Bucureşti, 1904.

https://biblioteca-digitala.ro

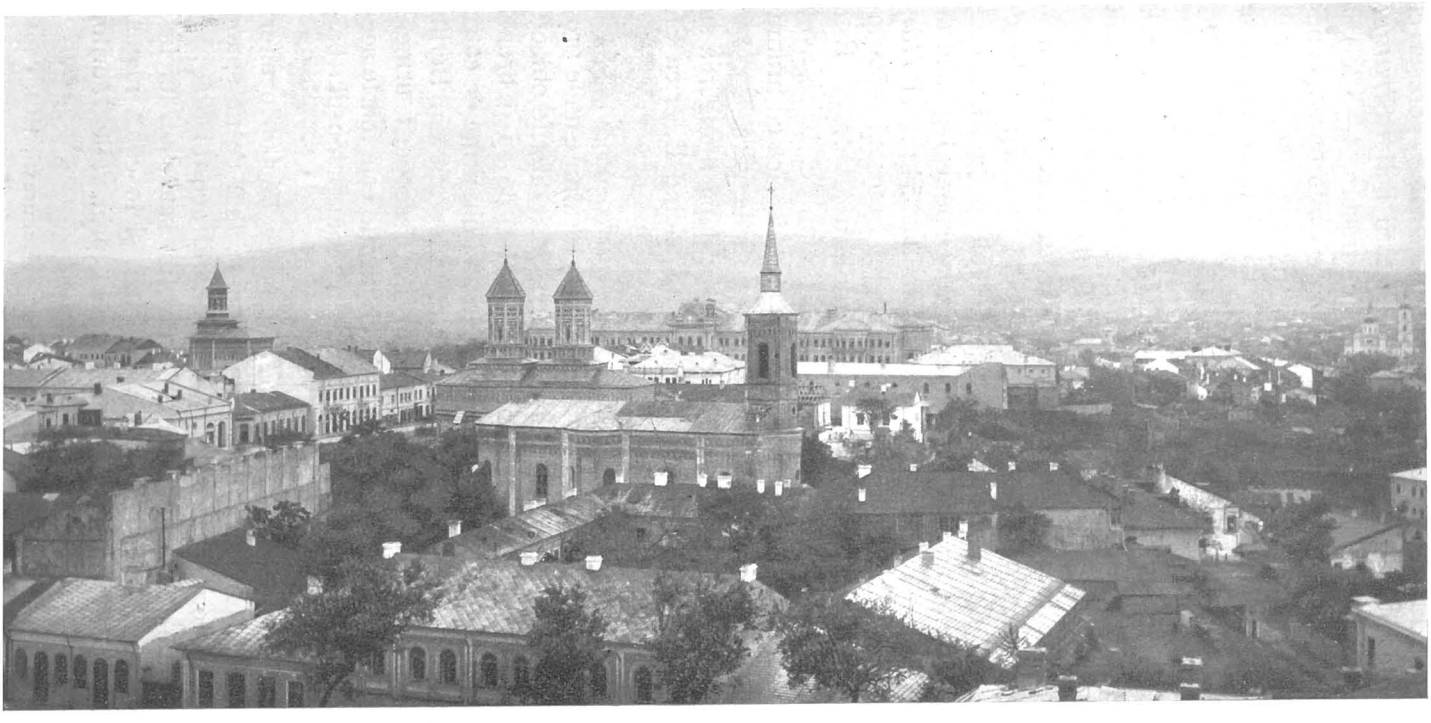

IAŞII — VEDERE LUATĂ DIN CLOPOTNIŢA MITROPOLIEI

https://biblioteca-digitala.ro

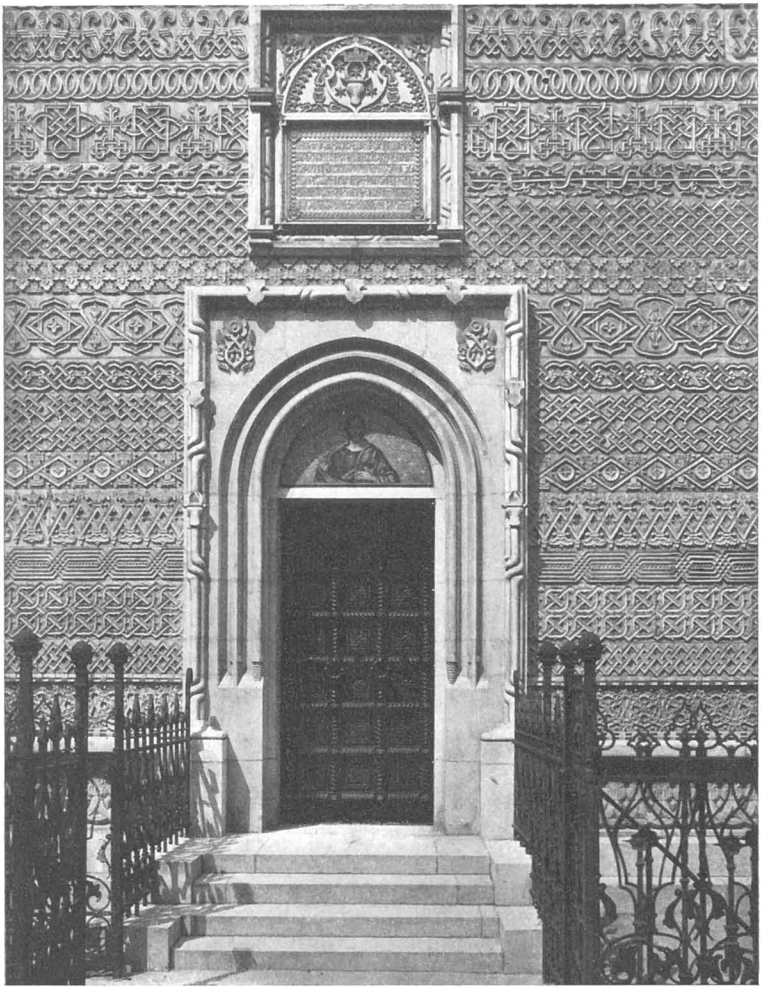

BISERICA SF. TREI ERARHI — DETALII DIN EXTERIOR

moldovene. Pentru folosul, ajutorul şi odihna lor se aşezară tot mai mulţi meşteri, hangii şi cărăuşi şi mărfuri fură oprite aici în bolte pentru nevoile ţăranilor din vecinătate, vinuri se păstrară în pivniţi pentru drumeţi şi oaspeţii săteni ai Duminicelor şi sărbătorilor. Şi iată, în vânătorile, primblările şi războaiele lui, Vodă, împărţitorul de dreptate şi păstrătorul păcei, care se odihneşte şi-şi află sălaş în Iaşii îmbogăţiţi prin negoţ. Biserici mai mari se înalţă: în colţul de spre Bahlui frumoasa bisericuţă a Sfântului Niculae Domnesc, sora lăcaşurilor de închinare

https://biblioteca-digitala.ro

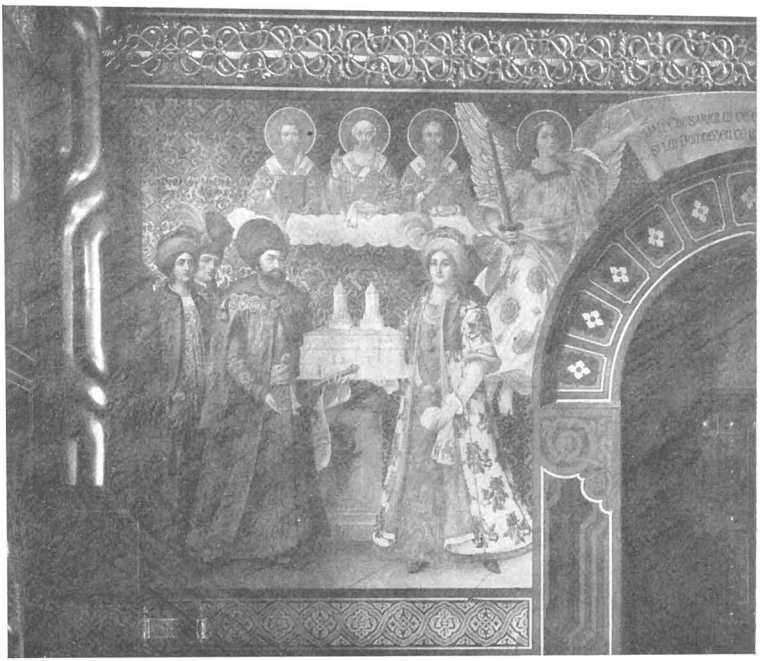

BIS. SF. TREI ERARHI — FAMILIA LUI VASILE LUPU

din Botoşani şi Dorohoi, pomeneşte o biruinţă a lui Ştefan cel Mare; în preajma ei este casa care aşteaptă pe eroicul Voevod.

„Peste vre-o trei sferturi de veac, după ce Suceava suferă împresurarea-i îndelungată de către duşmanii lui Despot-Vodă, Lăpuşneanu, Alexandru, care se întoarce iarăşi ca Domn, se deprinde a stà mai adeseori la Iaşi, unde-i poate şi venì mai lesne ajutorul epitropilor săi, Turcii de peste Prut. Este acum aici (1565) un scaun statornic al Domniei, şi Movileştii, iubitori ai vechei Suceve, nu vor putcà întoarce vremile înapoi.

„In locul Curţilor de lemn, caselor de lemn şi lângă micile clădiri bisericeşti ale trecutului, un Radu-cel-Mare, Domn cu apucături de Impărat, un Vasile Lupu vor încercà să strămute în Iaşi ceva din frumuseţea trainică a oraşului Sultanilor, după care, în toate, ei îşi iau îndreptarea. Răsar Bârnova, Bărboiul, Trei Ierarhi, Golia şi atâtea clădiri de evlavie ale boierilor, ce se iau pe urmele stăpânitorilor.

„Fanarioţii găsesc un oraş de piatră şi întind în el poduri, stradele pavate ale timpului, pun străji şi felinare,

https://biblioteca-digitala.ro

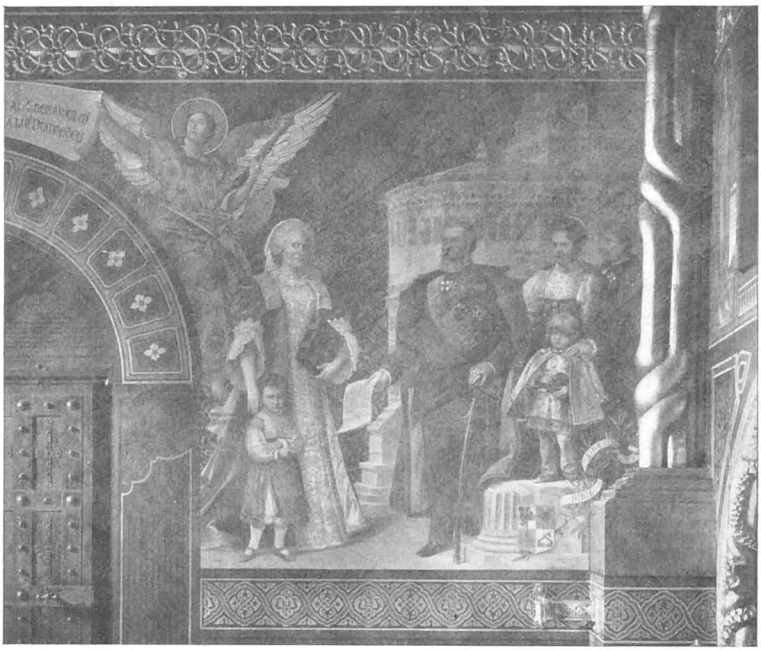

BIS. SF. TREI ERARHI — FAMILIA REGALĂ

întemeiază grădini la Frumoasa, la Copou, aduc apă și o revarsă prin fântâne, care chiamă binecuvântările săracilor. Mòdele apusene pătrund: caleşte de Viena trec cu Arnăutul în coadă și Ţiganul în livrea cu brandeburguri pe capră; muzici nemţeşti cântă în odăile îmbrăcate ca în „Evropa", în care perechi, cu rochii de Paris, pieptănături moderne și fracuri, se învârt în danţuri nouă la lumina făcliilor de ceară. Domnişoarele merg la pansion, feciorii de boer călătoresc în străinătate; pianele răsună în saloane și averi se pierd la faro; străini ambulanţi, sau feţe boereşti chiar, dau cele d'intâi reprezentaţii de teatru, de operă. Mai trece puţin timp și, în saloanele unei fine și nobile Doamne, vrednice de a conduce gustul în ori ce ţară luminată, poeţi ca Alexandri citesc versuri, în care se cristalizează gândul, simţirea tuturora și reviste literare, ziare de propagandă culturală și naţională împodobesc masa ori cărui Moldovean cu inimă românească și iubire de propăşire. Această societate alege pe Vodă Cuza Domn al Moldovei, pentru ca să facă unirea (vezi pag. 194), închinând capitala Moldovei capitalei Ţărei Româneşti.

https://biblioteca-digitala.ro

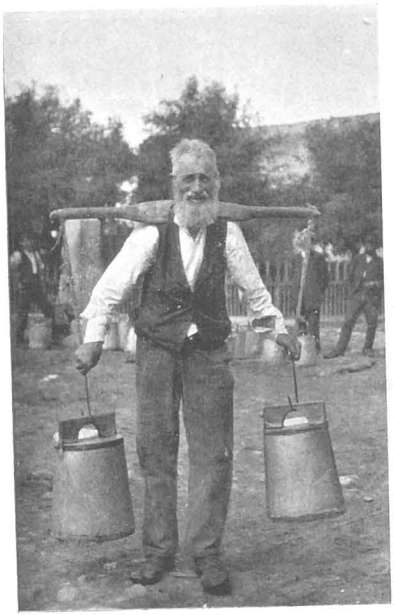

IAŞI — NEGUSTOR DE APĂ

„Atunci, prin 1860, erau la Iaşi boieri luxoşi şi strălucitori în vorbele, faptele şi purtările lor, erau mahalagii plini de viaţă încă şi cu oarecare avere. Dar viaţa politică a României unite scoase din cuibul lor strămoşesc pe boierii Moldovei, setea de plăcerile Apusului înstrăină pe atâţia dintre dânşii; alţii se aşezară pe mult timp din an la moşiile lor, supuse unei culturi mult mai întinse şi mai grele de supraveghiat. Dar fii de mahalagii trecuţi prin şcoli se făcură funcţionari pentru toate colţurile ţărei. Rămaseră numai funcţionarii locali şi Evreii, pe lângă rămăşiţi fără putere ale trecutului.

„Conştiinţa mândră a trecutului cerea ca vechiul oraş, bogat în amintiri şi monumente, să fie scăpat. Se clădiră

IAŞI — FÂNTÂNĂ PUBLICĂ

https://biblioteca-digitala.ro

MIHAIL COGĂLNICEANU
BĂLĂCESCU SC.

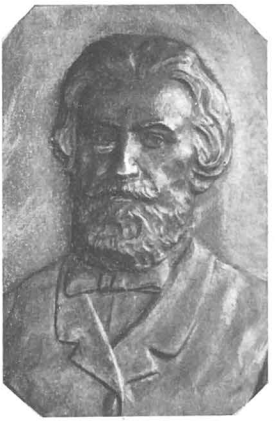

COSTACHE NEGRI
BĂLĂCESCU SC.

atunci şcoli, multe şi felurite şcoli", aşă că azi Iaşul este oraşul şcolilor şi al bisericilor.

De vizitat:

Universitatea, o podoabă a oraşului, cuprinzând printre cele 260 săli luxoase şi o splendidă bibliotecă. Statuia din faţa intrării, înfăţişează pe marele bărbat de stat Mihail Cogălniceanu († 1891).

Liceul internat „C. Negruzzi", liceu modern-model înfiinţat in 1894.

IAŞI — UNIVERSITATEA

https://biblioteca-digitala.ro

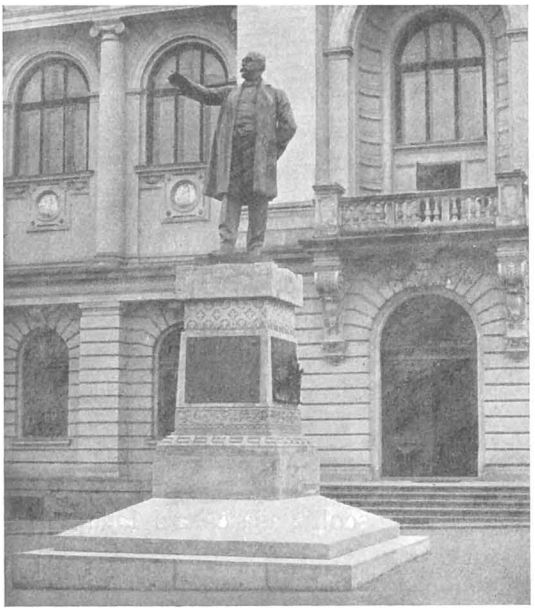

IAŞI — STATUIA LUI M. COGĂLNICEANU

Seminarul „Veniamin Costachi“, înfiinţat la Socola de către mitropolitul V. Costachi la 1804 şi instalat, la 1893, în localul actual, palat al fostului Domn Mihail Sturza.

Mitropolia, începută prin stăruinţa mitropolitului V. Costachi şi zidită în locul ruinelor vechei Mitropolii, ce fusese înfiinţată de Doamna Anastasia a lui Duca Vodă. Restaurată în intervalul 1880—1887, este cea mai mare biserică din ţară. Nu putem însă spune că e şi cea mai frumoasă. Duminica şi sărbătorile e de auzit acì corul mitropolitan, înfiinţat de Muzicescu.

Mănăstirea Trei-Erarchi, zidită de Vasile Lupu la 1639, arsă mai târziu de Tătari şi restaurată în zilele noastre cu multă competinţă de architectul Le Comte du

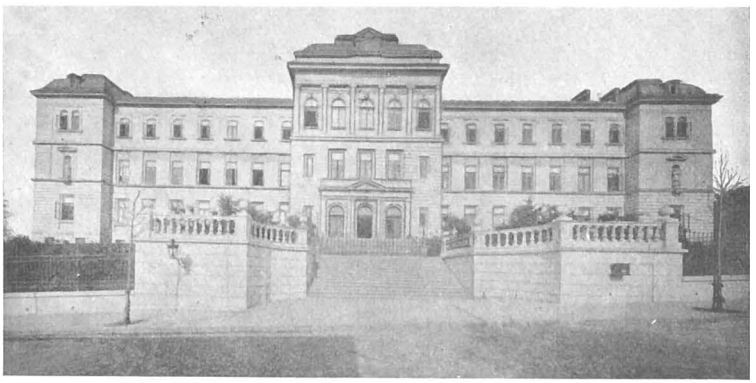

IAŞI — LICEUL INTERNAT

https://biblioteca-digitala.ro

Noüy, în piatră sculptată pe de-antregul în afară, şi cu mozaicuri, picturi şi bronzuri de toată frumuseţea înăuntru.

Biserica Sf. Niculae Domnesc, fundată de Ştefan cel Mare la 1493 şi restaurată în zilele noastre.

Teatrul Naţional, cel mai frumos din ţară, inaugurat în 1896. Statuia din faţă este a marelui poet şi patriot Vasile Alexandri (liric, epic, dramaturg şi prozator, † 1890) bard al Renaşterei şi al Unirei, căruia i-a fost dat să cânte ca „rege al poesiei" române, neatârnarea României şi coroana de oţel a primului Rege român.

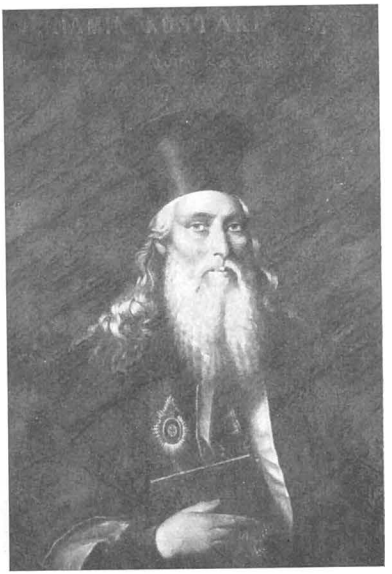

VENIAMIN COSTACHI

Biblioteca Centrală, instalată într'o splendidă sală a Palatului Universităţei.

Pinacoteca deschisă Joia, Duminica şi sărbătorile, dela 2—4 d. a.

Statuia lui Cuza, modest monument ridicat de Ţară aceluia, care i-a dat unitatea şi i-a înlesnit progresele ulterioare (vezi cele spuse la Ruginoasa, pag. 194).

Statuia lui Ştefan cel Mare, frumos bronz datorit artistului francez Fremiet. Pe piedestalul de marmoră se remarcă două bazoreliefuri, reprezentând luptele dela *Dumbrava Roşie* (vezi pag. 187) şi *Valea Albă*, (vezi *Hălăuceşti*, linia No. 22).

IAŞI — SEMINARUL VENIAMIN COSTACHI

https://biblioteca-digitala.ro

IAŞI — MITROPOLIA

Statuia lui Miron Costin, cronicar al Moldovei, ucis în Roman la 1691 din ordinul lui Cantemir Vodă (vezi pag 178).

Bustul şi Monumentul lui Grigore Ghica Vodă, ridicate în memoria patriotului ucis de Turci în 1777 pentru că protestase în contra răpirei Bucovinei de către Austriaci (vezi pag. 156).

Primblări:

La **Copou,** grădină publică în care boierii lui Mihai Sturza-Vodă au ridicat o coloană în amintirea regulamentului organic, care, dictat dela Petersburg, impunea o nouă organizare Principatelor.

La **Socola,** fosta mânăstire de călugăriţe, zidită în 1554 de Sultana, fiica lui Alexandru Lăpuşneanu. La 1803 Mitropolitul Veniamin Costachi trecù călugăriţele la Agapia şi înfiinţă acì un seminar, care mai târziu (1886) fu trecut la Iaşi. Acum este azil de alienaţi.

La **Mănăstirea Cetăţuia,** zidită de Duca-Vodă pe

https://biblioteca-digitala.ro

IAŞI — STATUIA LUI CUZA-VODĂ ROMANELLI SC.

dealul de unde avem cea mai frumoasă vedere asupra oraşului.

Excursiuni:

La **Ruginoasa** (vezi pag. 194).

La **Sculeni** (20 km., cu trăsura), băi la Prut. In drum trecem prin *Stânca* (13,5 km.), unde, cu permisiune care se acordă cu multă amabilitate, se poate vizită frumosul castel, proprietate a familiei D. A. Greceanu.

IAŞI — STATUIA LUI ŞTEFAN CEL MARE
FREMIET SC.

https://biblioteca-digitala.ro

IAȘI — STATUIA LUI MIRON COSTIN
HEGEL SC.

La **Strunga,** prin Târgu-Frumos (vezi pag. 195).
La **Cucuteni** (vezi pag. 195).
La **Cotnari** (vezi pag. 195).
La **Mănăstirile Neamțu, Secu, Agapia, Varatic** prin *Pașcani* (vezi pag. 167).

O linie ferată cu cale largă (distanța între șine de 1,524 m.) de 21,4 km. unește Iașii cu *Unghenii.* Opriri

SOCOLA — OSPICIUL DE ALIENAȚI

https://biblioteca-digitala.ro

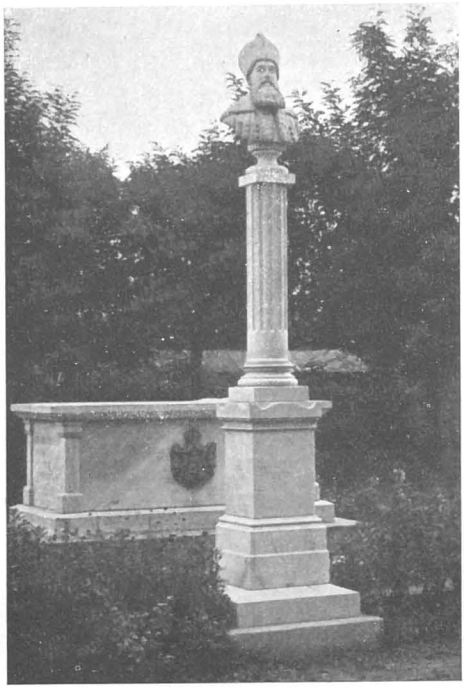

IAŞI — BUSTUL LUI GRIGORE GHICA-VODĂ

în halta *Nicolina* (2,7 km.), *Cristeşti* (15,3 km.). *Unghenii-Români* (21,4 km.), punct vamal şi trecătoare, unde un mare pod de fer (137 metri lungime) aruncat peste apa Prutului, ne leagă cu *Unghenii-Ruşi* (24,1 km. dela Iaşi), şi deci cu Imperiul moscovit.

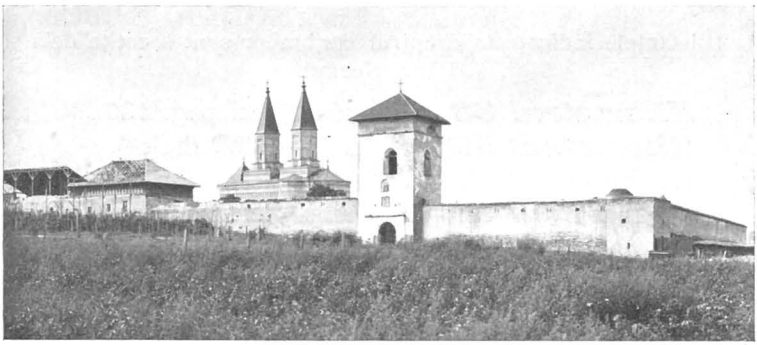

IAŞI — MĂNĂSTIREA CETĂŢUIA

https://biblioteca-digitala.ro

27. Linia Dorohoi—Iași=154 km.

(Distanțele indicate în dreptul stațiunilor sunt socotite dela Iași).

Kilometrul 154 — Dorohoi (vezi pag. 164, 189).
Kilometrul 144 — Oarași.
Kilometrul 133 — Vorniceni.
Kilometrul 121 — Ungureni.
Kilometrul 107 — Dângeni.
Kilometrul 97 — Trușești.
Kilometrul 87 — Zlătunoaia.
Kilometrul 74 — Todireni.
Kilometrul 64 — Rediu.
Kilometrul 56 — Șoldana.
Kilometrul 47 — Vlădeni.
Kilometrul 36 — Larga.
Kilometrul 28 — Movileni.
Kilometrul 15 — Cucuteni (vezi pag. 195).
Kilometrul 0 — Iași (vezi pag. 195).

28. Linia Bacău—Piatra-Neamț=58 km.

(Distanțele indicate în dreptul stațiunilor sunt socotite dela Piatra-Neamț).

Kilometrul 58 — Bacău (vezi pag. 180).
Kilometrul 50 — Km. 7+600 (haltă).
Kilometrul 45 — Gârleni.
Kilometrul 35 — Buhuși, centru industrial. Printre numeroasele sale fabrici, se distinge cea mai importantă fabrică de postav din țară. Reședința unui vestit rabin.
Kilometrul 23 — Podoleni.
Kilometrul 13 — Roznov, unde, în mijlocul unui

https://biblioteca-digitala.ro

parc întins, se înalţă o mare biserică în stil vechiu slavon-bizantin, ridicată de către colonelul Ruset Roznovanu şi împodobită cu o frumoasă catapeteasmă de bronz cu smalţuri precum şi cu icoane de preţ (dăruite de Alexandru III, Impăratul Rusiei şi de M. S. Regele Carol I).

Kilometrul 0 — Piatra-Neamţ, oraş cu 19.000 locuitori (hoteluri: Continental, Regal, camere dela 5 lei), capitală de judeţ, staţiune climaterică (altitudine 310 metri) foarte cercetată în timpul verei din cauza situaţiunei sale avantagioase la poalele munţilor Cozla şi Petricica şi în drumul vizitatorilor băilor Bălţăteşti, Oglinzi şi al mănăstirilor Varatic, Agapia, Neamţu, etc.

O pricepută gospodărie a ştiut să doteze acest oraş cu ce trebue, pentru ca buna-i faimă să atragă din an în an tot mai mulţi vizitatori. Frumosul parc de pe Cozla, unde sunt şi isvoare minerale a căror apă se întrebuinţează în oraş pentru băi, este primblarea favorită a orăşenilor.

Podoaba de căpetenie a oraşului însă este *Biserica Sf. Ioan*, zidită de Ştefan cel Mare la 1497, rămasă din fericire în starea ei primitivă şi înfăţişând, cu cărămizile-i aparente alternând cu bolovani de piatră, cu smalţurile şi cu ciubucăriile-i originare, Biserica desăvârşită a lui Ştefan.

Primblări:

Pe **Cozla** (vezi mai sus);

Peste vale, în faţa oraşului, peste Bistriţa, la poalele *Cernegurei,* de unde avem o frumoasă privelişte asupra întregului oraş.

La **Petrodava,** pe dreapta Bistriţei la 3 km., spre sud, unde în vremuri (1840) a fost o fabrică de hârtie, înfiinţată de Gheorghe Asaki.

La **Mănăstirea Bistriţa,** 6 km., spre nord (vezi pag. 164).

Escursiuni cu trăsura:

1. La **Răsboeni** (28 km., spre nord-est—vezi pag. 178—cu trăsura 15—20 lei).

2. La **Târgu-Neamţ** (40 km.) şi de acolo la *Bălţăteşti* (pag. 167), *Oglinzi* (pag. 167), *Cetatea Neamţu* (pag. 168), *Mănăstirea Neamţu* (pag. 169), *Mănăstirea Secu* (pag. 173), *Mănăstirea Agapia* (pag. 175), *Mănăstirea Văratecu* (pag. 175).

https://biblioteca-digitala.ro

3. La **Bisericani** (13 km.); — vezi pag. 163.
4. La **Bicaz** (25 km.); — vezi pag. 163.
5. La **Hangu** (45 km.); de acì la *Schitu Durău*, de unde se face ascensiunea Ceahlăului (vezi pag. 163, 178).

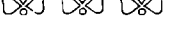

29. Linia Adjud—Palanca=104 km.

(Distanţele indicate în dreptul staţiunilor sunt socotite dela Palanca).

Construită pe valea Trotuşului dela vărsarea lui în Siret până la intrarea-i în ţară, prin pasul Ghimeş, această linie deserveşte o regiune bogată în fabrici şi exploataţiuni de tot felul şi stabileşte o legătură lesnicioasă între Moldova de jos şi estul Transilvaniei, cu Braşovul şi chiar cu Budapesta. Porţiunea ei mai nouă, dela Târgu-Ocna până la Palanca, intră în valea îngustă şi capricioasă a Trotuşului, aşà că a necesitat numeroase şi costisitoare lucrări de artă. Gările şi cantoanele, cu cochetă înfăţişare de vile şi castele, armonizează cu pitorescul regiunei spre cea mai mare desfătare a ochiului.

Kilometrul 104 — Adjud. (vezi pag. 181).

Kilometrul 59 — Urecheşti.

Kilometrul 86 — Bâlca.

Kilometrul 80 — Căiuţi.

Kilometrul 72 — Radiana. De acì la 2 km. mai sus, pe stânga şoselei, ce întovărăşeşte calea ferată, este satul *Borzeşti*, unde în 1436 s'a născut şi a copilărit — după cum se spune — acel fecior de Domn viteaz care mai târziu aveă să uimească întreaga Creştinătate, Ştefan-cel-Mare, fiul lui Bogdan (el însuşi fiu al lui Alexandru-cel-Bun) şi al Doamnei Oltea (vezi pag. 165). O biserică zidită de Marele Ştefan în 1493, a rămas în fiinţă până azi, însă adaose ulterioare (contraforţi grosolani) i-au alterat înfăţişarea primitivă.

Kilometrul 66 — Oneşti.

Kilometrul 53 — Târgul-Ocna, oraş cu 8000 locuitori (hoteluri: Regal, Splendid). Scoborârea vizita-

https://biblioteca-digitala.ro

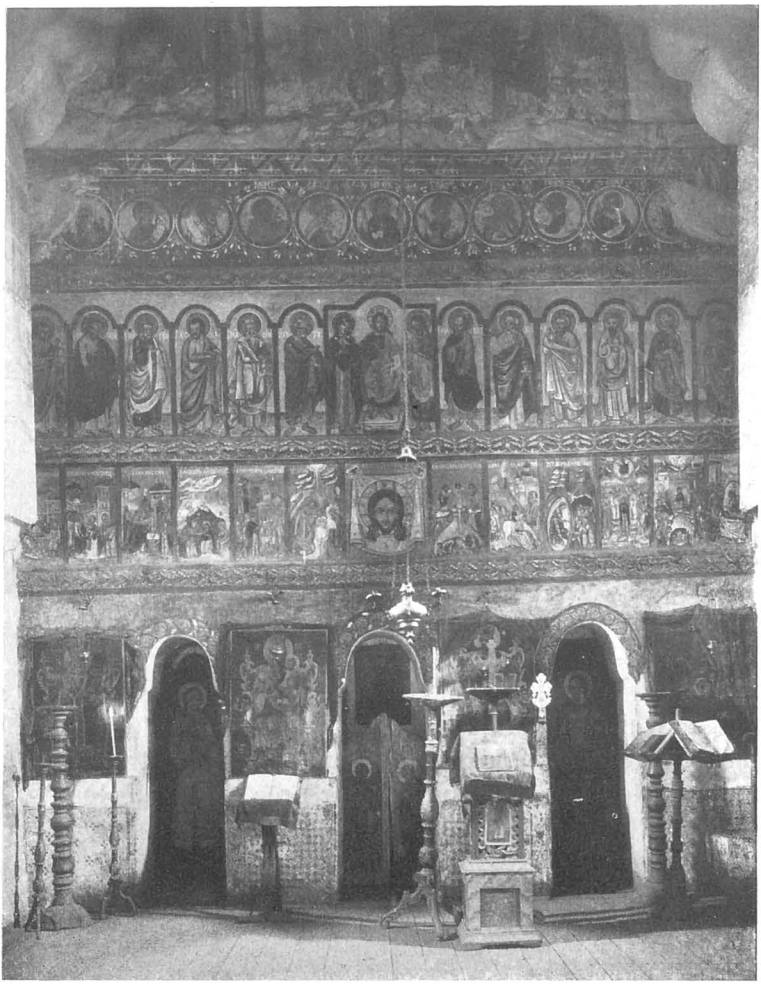

BORZEŞTI — INTERIORUL BISERICEI LUI ŞTEFAN CEL MARE CLIŞEU GHIULA

torilor băilor Slănic. Călătorii pot intrà în oraş prin această gară, unde găsesc cele mai multe trăsuri, sau prin staţiunea următoare — *Saline*, haltă în centru oraşului — care convine mai ales celor ce se pot lipsì de serviciile birjarilor.

Oraşul, născut din aşezările membrilor corporaţiei Şalgăilor, cari exploatau vechile ocne pe la începutul secolului XVII, s'a desvoltat graţie bogăţiei localităţei în sare, păduri, piatră de construcţie şi altele, apoi din cauza climei dulci şi a calităţei apelor minerale de „*Peste Vale*“ (Băile Nastasaki).

https://biblioteca-digitala.ro

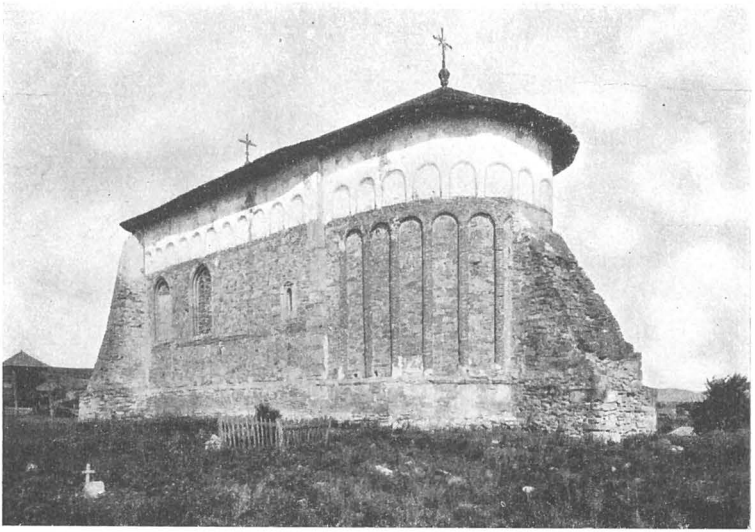

BORZEŞTI — BISERICA LUI ŞTEFAN CEL MARE CLIŞEU GHIULA

Intreprinzătorii, atraşi de bogăţia regiunei şi suferinzii ce şi-au aflat acì alinare au întins faima de care se bucură azi această localitate.

In frumosul parc de de-asupru stâncilor dela „*Negrea*“, pe dreapta Trotuşului, până mai anii trecuţi se înalţà castelul în care marele, dar prea modestul Român,

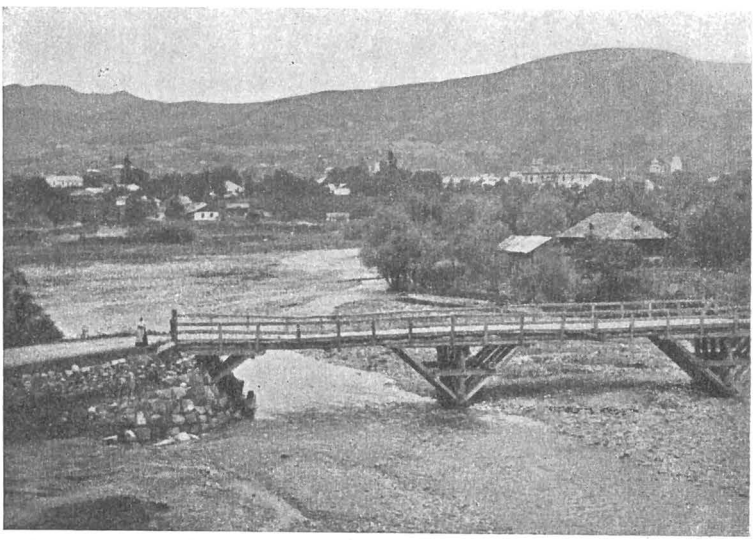

TG.-OCNA—VALEA TROTUŞULUI

https://biblioteca-digitala.ro

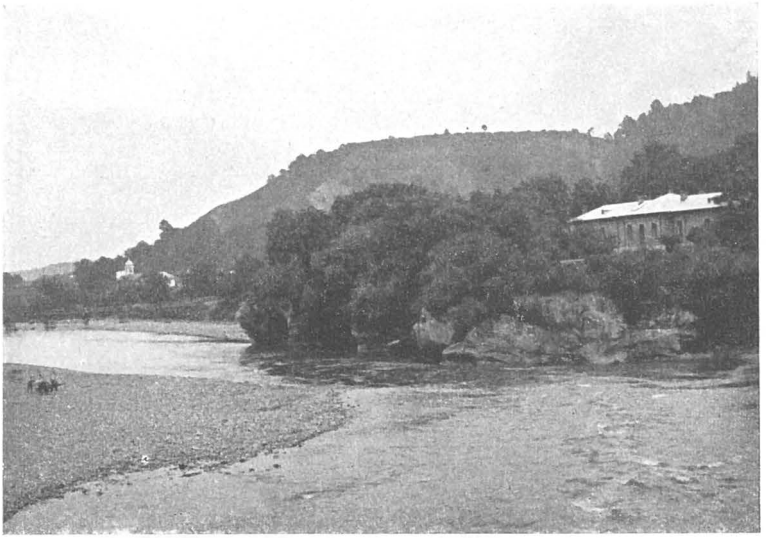

TG.-OCNA — STÂNCILE DELA NEGREA

Costache Negri, şi-a petrecut ultimii ani ai vieţii sale. Modest şi simplu, ca şi întreaga-i viaţă, îi este şi mormântul ce se poate vedeà la *mănăstirea Răducanu*, de peste Trotuş.

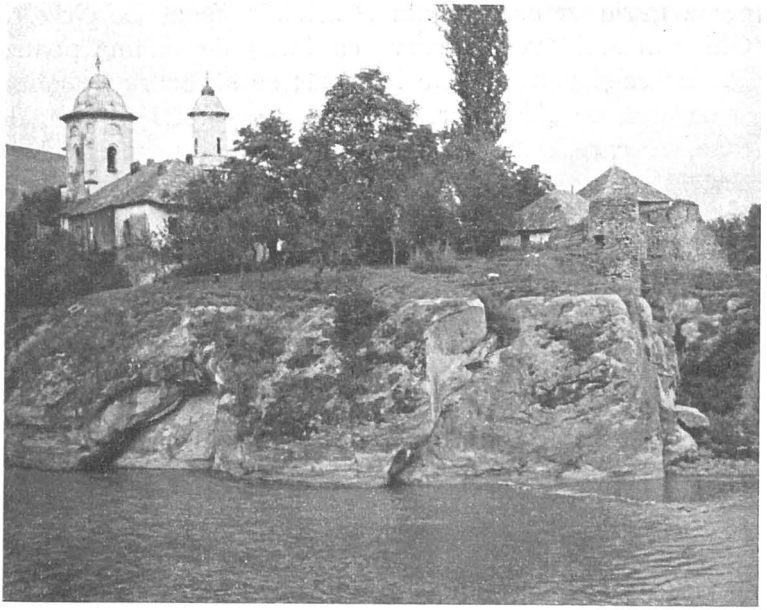

TG.-OCNA — MĂNĂSTIREA RĂDUCANU

https://biblioteca-digitala.ro

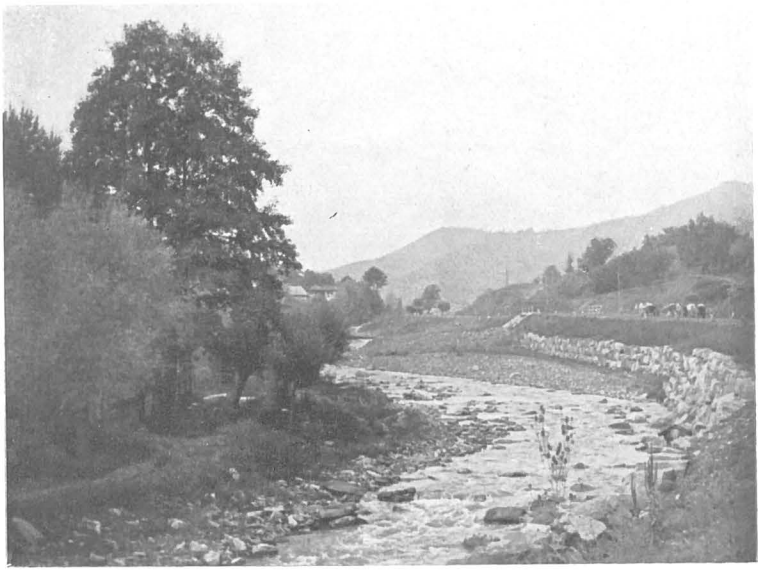

PE DRUMUL SLĂNICULUI — LA CERDAC

Călătorul, care nu doreşte a urmà cura de ape „bune de stomac“ dela Nastasaki, sau a face „băi de rheumatism“ tot acolo, ori băi de apă sărată la „Vâlcica“, poate vizità într'o zi bazarul din „Castelul“ făcut de Grigore Ghica al Moldovei să serve ca locaş de odihnă pentru „hoţii“ ce-şi petrec zilele în ocnă; se scoboară în salină şi se urcă pe „Măgura“, munte de vre-o 900 metri înălţime, pe care, aproape de vârf, se ridică printre arbori *Schitul Măgura*, înconjurat de o frumoasă grădină. De acì priveliştea asupra oraşului şi asupra văei Trotuşului este încântătoare.

Escursiuni:

1. La **Slănic** (18 km. cu trăsura 20—25 lei), una din cele mai frumoase şi mai îngrijite staţiuni balneare din ţară. Cei ce regretă pitorescul vechiului drum prin albia Slănicului, nu pot să nu aprecieze avantagiile splendidei şosele actuale, care a uşurat cu mult călătoria spre acest cuib de frumuseţe pierdut în văile munţilor Bacăului. După un scurt popas la *„Cerdac“*, unde este jumătatea drumului, intrăm în *Satul Nou*, amestec de case ţărăneşti, vile, hoteluri, prăvălii şi clădiri oficiale, localitate care nu ne

https://biblioteca-digitala.ro

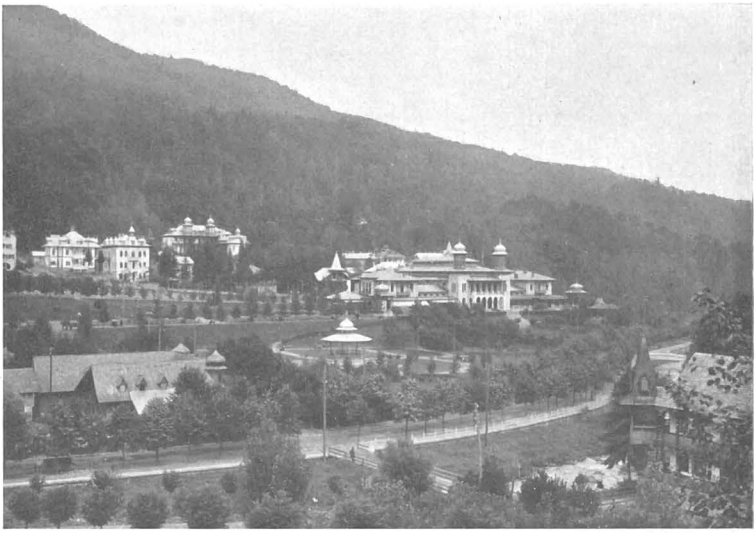

SLĂNIC — VEDERE SPRE CAZINO

reţine decât poate prin eftinătatea ei în comparaţie cu „Băile Slănic“ unde ajungem îndată.

Dintr'o aruncătură de ochi cuprindem întregul Slănic împrejurul unui prea frumos parc, întreţinut cu multă grijă de Epitropia Spitalului Sf. Spiridon din Iaşi, proprietara localităţei. Vile de mult gust, hoteluri mari în

SLĂNIC — IN PARC

https://biblioteca-digitala.ro

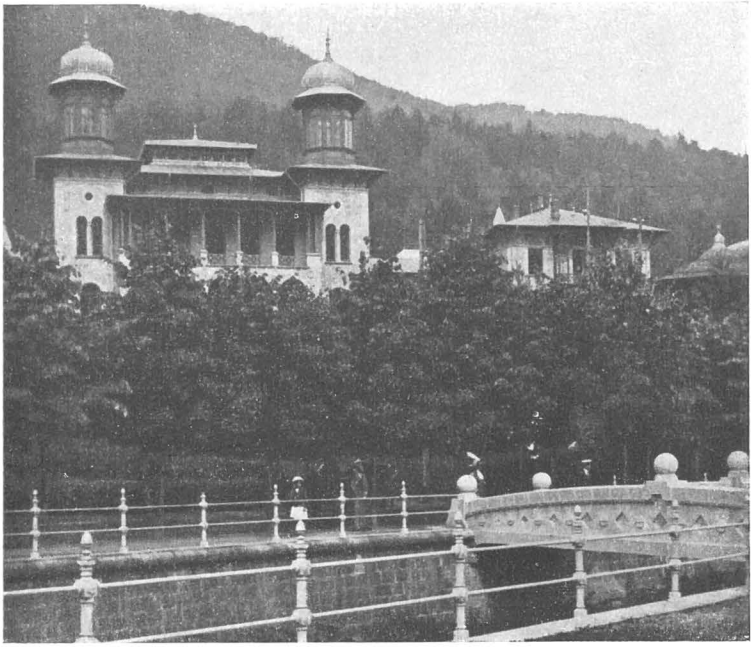

SLĂNIC — CAZINO

variate stiluri şi un cazino în stil românesc (conceput de architectul G. Sterian) răsar printre brazii mândri de pe *Puf*, *Dobru* şi *Şandor*, munţi ce înconjoară Slănicul şi-l feresc de curenţi. Cel ce-şi îngrijeşte de sănătate sau

SLĂNIC — HOTEL RACOVIŢĂ

https://biblioteca-digitala.ro

vrea să petreacă o vară aci, găseşte aer curat, ozonat, temperatură plăcută şi umiditate mijlocie pe lângă o întreagă serie de ape bune pentru tratarea boalelor de stomac, de ficat, de splină, urinare, genitale, scrofuloză şi ale sistemului nervos. Hydroterapia se poate face în excelente condiţiuni, iar pentru boalele aparatului respirator există o instalaţie modernă de aer comprimat. Restaurante şi hoteluri de toată mâna de abiă pot cuprinde vizitatorii, ce năvălesc mai ales în Iulie.

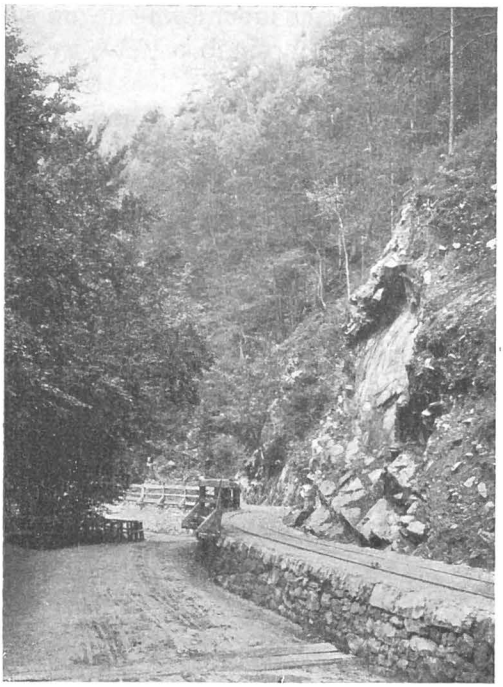

SLĂNIC — SPRE CASCADĂ

Primblări:

Prin parc, la „trei fagi", la cascadă, pe Puf, la isvorul Dobrului, la „300 de scări", la graniţă, în Satul nou, etc...

Escursiuni:

1. Pe **Muntele Nagy Şandor;** apoi pe jos sau călare la *Poiana Sărată*, frumos sat la graniţa Oituzului şi de acì la *Braşov* cu trăsura, sau cu trenul unguresc.

2. La **Caşin şi Mănăstirea Caşin** (23 km.); până la Onești cu trenul şi de acì cu trăsura (5-6 lei), sau direct cu trăsura luată din Târgu-Ocna. Intre 1-15 August se ţine în Caşin unul din cele mai cu renume „iarmaroace" din Moldova.

Mănăstirea a fost zidită la 1655 de Gheorghe Ştefan-Vodă în dorinţa de a nu fi mai pre jos decât înnaintaşul său Vasile Lupu, care zidise minunea Trei Ierarchilor din Iaşi (vezi pag. 202). Mănăstirea cu casele domneşti din cu-

https://biblioteca-digitala.ro

prinsul ei eràu înconjurate de un zid de piatră, prevăzut cu turnuri şi formând astfel o cetate puternică; atât de puternică încât inspirà deosebită grijă Turcilor, cari, în 1717, dădeau firman lui Mihai Racoviţă să o dărâme şi să stea ciohodarul vizirului „să vadă cu ochii cum se va stricà acea cetate". Biserica a fost reparată de către egumeni greci între 1806 şi 1839 distrugându-i mult din frumuseţea primitivă. Liniile frumoase şi ornamentaţia bogată au rămas însă şi se pot admira şi azi.

3. La **Poiana Sărată,** prin frumosul sat *Grozeşti.* Această escursie se poate face până la Oneşti cu trenul şi de aci cu trăsura, sau mai bine direct din Târgu-Ocna, cu trăsura, peste deal, prin *Pârgăreşti.*

Dela Poiana Sărată în scurt timp se poate ajunge la staţia ungară Beretzk de unde, cu trenul, în trei ore putem fi în Braşov.

4. Pe **Valea Trotuşului** spre trecătoarea *Ghimeş* (58 km.) cu trăsura (40-50 lei), sau cu trenul, după cum urmează:

Kilometrul 51 — Saline, staţiune în mijlocul oraşului Târgu-Ocna (vezi pag. 210). De aci până la staţiunea următoare sunt de remarcat importantele lucrări de artă necesitate de stabilirea liniei ferate.

Kilometrul 43 — Ştefan-Vodă, deserveşte comuna *Doftana* cu însemnatele sale exploatări de păduri. Indată după ieşirea din staţie, pe dreapta, se vede cochetul castel Ştirbey.

Kilometrul 38 — Dărmăneşti, sat cu bogate exploatări de păduri.

Kilometrul 30 — Comăneşti, centru industrial cu o mare fabrică de cherestea şi importante exploatări de lignit de foarte bună calitate. Cu autorizaţiune specială — care se acordă graţios — putem vizità parcul şi castelul Ghica-Comăneşti, în care sunt orânduite frumoase şi interesante colecţiuni etnografice, strânse de proprietar cu ocazia călătoriilor sale prin Africa.

Din Comăneşti se desparte o linie ferată de 8 km. lungime, care deserveşte târgul *Moineşti,* mic centru (4500 locuitori) cu ape minerale şi exploatări de petrol. Pe aci este cel mai scurt drum pentru cei ce doresc a vizità exploatările de petrol din *Şolonţu* (17 km.) şi *Teţcani* (15 km.).

Kilometrul 25 — Asău.

https://biblioteca-digitala.ro

Kilometrul 17 — Goioasa.
Kilometrul 9 — Agăș.
Kilometrul 5 — Elie Radu.
Kilometrul 0 — Palanca, staţiune-frontieră. Vizarea paşapoartelor celor ce ies din ţară şi cercetarea vamală a bagagelor celor ce vin în ţară, operaţiuni care se fac şi în staţiunea ungară *Ghimeş* pentru cei ce trec în Ungaria.

GARA ELIE RADU — CLISEU GHIULA

https://biblioteca-digitala.ro

Linia Iași—Vaslui—București=407 km.

Distanțele indicate în dreptul stațiunilor sunt socotite dela București)

Kilometrul 407 — Iași (vezi pag. 195).

Kilometrul 404 — Nicolina (haltă). De acì este drumul cel mai scurt la *Mănăstirea Cetățuia* (vezi pag. 204) situată pe creasta dealului din fața gării. La Nicolina se poate venì și cu tramvaiul electric din Iași.

Kilometrul 399 — Ciurea. Importantă fabrică de cărămidă aparținând administrației căilor ferate române. Produce cărămizi și țigle de cea mai bună calitate din țară.

Kilometrul 389 — Bârnova, sat ce-și datorește numele mănăstirei Bârnova, zidită la 1664 de Barnovscki. Mănăstirea există și azi și posedă importante odoare și vestminte.

Kilometrul 384 — Grajduri.

Kilometrul 377 — Scânteia. La mică distanță este satul cu acelaș nume și, pe deal, o biserică zidită de Ștefan cel Mare. La vre-o 7 km. în satul *Scheia*, pe o culme, se poate vedeà o frumoasă biserică de lemn, clădită acum 260 de ani de către Vasile Lupu, care pribegeà prin această regiune de frica Tătarilor.

Kilometrul 372 — Rebricea.

Kilometrul 363 — Buhăești.

Kilometrul 357 — Bârzești.

Kilometrul 349 — Bălteni.

Kilometrul 340 — Vaslui, capitală de județ, cu 10400 locuitori, (hoteluri: Central, Europa, Splendid), înconjurat de toate părțile cu înălțimi acoperite cu frumoase păduri.

Și aici „cel mai mare învingător și înălțător de ziduri“ Ștefan cel Mare a făcut la 1490 o biserică de recunoștință față de Dumnezeu biruitorul. Va fi fost când-va (în orice caz înainte de zidirea bisericei lui Ștefan cel Mare) și un palat domnesc, după cum spun cronicarii, dar nici o urmă din el n'a mai ajuns până la noi.

https://biblioteca-digitala.ro

TUTOVA — ERNATUL OILOR

Kilometrul 335 — Munteni.

Kilometrul 324 — Crasna. O linie ferată de 33 km. se desparte acì spre Huşi (vezi linia No. 31).

Kilometrul 315 — Roşieşti.

Kilometrul 304 — Banca.

Kilometrul 295 — Zorleni, mare domeniu al M. S. Regelui Carol I, care — în memoria însănătoşirei A. S. R. Principele Ferdinand—a înfiinţat acì „*Orfelinatul Ferdinand*“ în care se cresc şi se înzestrează orfanii, fii de ţărani.

Kilometrul 288 — Bârlad (25.400 locuitori; hoteluri: Bristol, Europa), capitala judeţului Tutova; oraş provenit din desvoltarea unui sat. Posedă interesante documente (depuse în 1905 la Academia Română pentru sigură păstrare) printre care, ca mai vechiu, hrisovul din 1495, prin care Ştefan cel Mare hotărăşte întinderea moşiei, ce din veacuri s'a ţinut de Târgul Bârladului. Importante procese au decurs din cauza înstrăinărei moşiei din prejur şi a însăşi vetrei târgului (danie făcută de Alexandru Constantin Mavrocordat căminarului Iordachi Balş, în 1784). Dreptatea fu de partea târgoveţilor, care arătară hrisoave autentice. La 1815 ei întocmiră un regulament pentru administrarea moşiei şi astfel luă fiinţă „Casa proprietăţei sau a Obştiei“ în târgul Bârladului.

Fraţii Codreanu şi Stroe Beloescu, filantropi nease-

https://biblioteca-digitala.ro

muiţi şi-au legat numele de frumoase instituţiuni din oraş (liceu, şcoală de fete, casă naţională).

Kilometrul 273 — Tutova.

Kilometrul 266 — Ghidigeni.

Kilometrul 253 — Berheci. Staţiunea îşi trage numele dela râul Berheciu, care udă plasa cu acelaş nume, renumită pentru podgoriile sale.

Kilometrul 247 — Frunzeasca.

Kilometrul 237 — Tecuci, oraş cu 15.000 locuitori (hoteluri: Bulevard, Splendid) „se înfăţişează ca o mică reşedinţă de judeţ, gospodăreşte îngrijită şi locuită de oameni, cărora le place a trăi curat şi liniştit".

Kilometrul 230 — Cosmeşti.

Kilometrul 225 — Siret.

Kilometrul 218 — Mărăşeşti (vezi pag. 181).

Pentru porţiunea Mărăşeşti — Bucureşti, vezi linia No. 22, Burdujeni — Bucureşti, dela pag. 181 înainte.

31. Linia Crasna—Huşi=33 km.

(Distanţele indicate în dreptul staţiunilor sunt socotite dela Huşi)

Kilometrul 33 — Crasna (vezi linia No. 30, Iaşi—Bucureşti, pag. 220).

Kilometrul 25 — Kilometrul 8 (haltă).

Kilometrul 21 — Olteneşti.

Kilometrul 13 — Creţeşti.

Kilometrul 6 — Dobrina.

Kilometrul 0 — Huşi, oraş cu 16000 locuitori, (hotel Constantinescu), aşezat între dealuri, acoperite cu vii, livezi şi păduri; are înfăţişarea unei cetăţi apărată de întăriturl naturale. A fost reşedinţă domnească, în care Ştefan cel Mare a înfiinţat un castel, pe locul unde astăzi este Episcopia, a cărei biserică a fost înălţată tot de Marele Voevod, la 1495.

https://biblioteca-digitala.ro

32. Linia Bârlad—Galaţi=110 km.

(Distanţele indicate în dreptul staţiunilor sunt socotite dela Galaţi)

Kilometrul 110 — Bârlad (vezi pag. 221).

Kilometrul 104 — Griviţa (haltă), localitate în care filantropul bârlădean Stroe Beloescu a fondat o frumoasă biserică şi o şcoală şi a ridicat un monument lui Cuza-Vodă, înfăptuitorul Unirei Principatelor Române (vezi Ruginoasa, pag. 194).

Kilometrul 100 — Bălăbăneşti.

Kilometrul 92 — Bocăneasa.

Kilometrul 87 — Talaşmani. Până acì linia ferată urmează valea Juravăţului pe o lungime de 20 km. De acì, pentru a trece în valea râului Chineja şi a-şi continuà drumul spre Galaţi, linia a fost nevoită să străbată colinele Bereşti, destul de înalte, pentru a impune construirea unui tunel, lung de 3330 metri, săpat în întregime într'un strat de argilă, lucru care măreà cu ceva lungimea traseului, însă evità straturile nisipoase de de-asupra, care, inevitabil îmbibate cu ape de infiltraţiune, ar fi făcut construcţiunea foarte dificilă şi în orice caz mai costisitoare.

Kilometrul 79 — Bereşti.

Kilometrul 72 — Ghibărţeni.

Kilometrul 64 — Fulgereşti.

Kilometrul 54 — Lascar Catargiu.

Kilometrul 48 — Maria.

Kilometrul 41 — Cantonul No. 13 (haltă).

Kilometrul 35 — Folteşti.

Kilometrul 30 — Cantonul No. 9 (haltă).

Kilometrul 26 — Frumuşiţa.

Kilometrul 21 — Cantonul No. 4 (haltă).

Kilometrul 15 — Tuluceşti.

Kilometrul 0 — Galaţi, oraş a cărui origină este învăluită de legende; are 71700 locuitori, (hoteluri: Grand-Hôtel, Metropol, Continental). Se numără printre cele d'intâi centre comerciale şi industriale ale ţărei, po-

https://biblioteca-digitala.ro

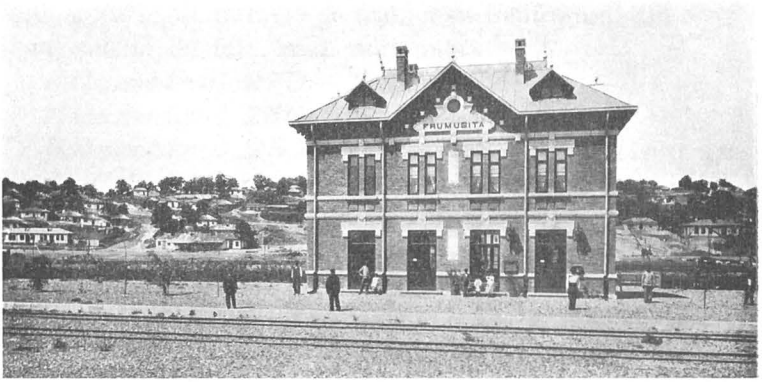

FRUMUŞIŢA — GARA CLIŞEU GHIULA

sedând peste 50 fabrici şi un mare şantier naval. Foarte bună impresie produce asupra noului venit, lunga şi dreapta „Strada Domnească", adevărata alee de grădini, vile şi palate, care uneşte gara cu centrul oraşului şi care nu-şi are pereche în toată ţara.

Pe această stradă remarcăm: *Catedrala*, falnică biserică de construcţie modernă, cu splendide picturi interioare datorite artistului Costin Petrescu a cărui rânduită fantezie, inspirată de motive dela Sucevița (Bucovina) şi Ravena, ne-a dat o decoraţiune interioară bisericească de cel mai frumos efect. Pe aceeaşi stradă se află măreţul palat episcopal al Dunărei de jos, palatul administrativ (încercare de stil românesc), grădina publică, în care de curând s'a ridicat nemuritorului poet Eminescu un bust de marmoră, opera artistului Fr. Storck şi, mai departe, statuia lui Costache Negri, marele patriot şi colaborator al lui Cuza-Vodă.

Importante administraţiuni, pe lângă autorităţile civile, militare şi religioase inerente marelor centre, îşi au reşedinţa acì.

Citäm, ca mai însemnate:

1. **Comisia Europeană a Dunărei,** ieşită din convenţia puterilor europene semnatare ale tractatului din Paris (30 Martie 1856), care fixă principiul liberei navigaţiuni a fluviului. Comisiunea Dunăreană aveà misiunea de-a luà măsuri contra împotmolirei braţelor şi gurilor Dunărei, din jos de Isaccea şi de-a priveghià navigaţia pe această porţiune. Prima grijă a comisiunei fu regularea braţului

https://biblioteca-digitala.ro

Sulina, în care scop adoptă sistemul îndiguirei care avù un succes desăvârşit, aşà că, după terminarea lucrărilor (1863) adâncimea apelor ajunse la $17^1/_2$ picioare, pe când înainte de 1856 d'abià puteau circulà prin acest braţ vase, ce se lăsau la 7 picioare sub nivelul apei.

Prin tractatul dela Berlin (13 Iulie 1878) sfera de acţiune a Comisiunei se întinse până la Brăila. Comisiunea funcţionează în permanenţă şi este independentă de celelalte autorităţi, sau puteri.

EMINESCU — FR. STORKC. SC.

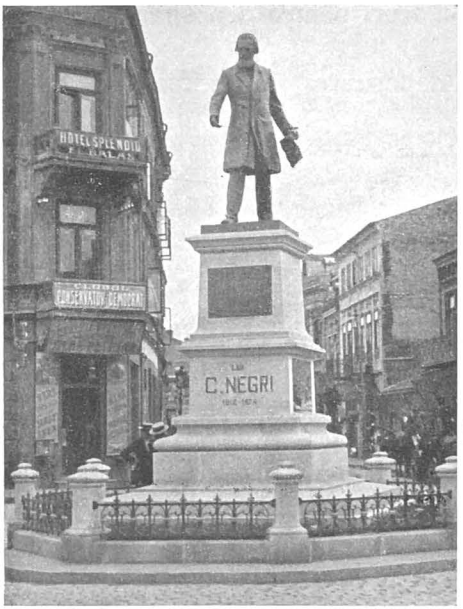

GALAŢI — COSTACHE NEGRI

2. **Serviciul central pentru exploatarea docurilor din Brăila şi Galaţi.**

3. **Direcţiunea Serviciului de Navigaţiune fluvială română.**

4. **Inspectoratul societăţilor austriacă şi ungară pentru navigaţia fluvială şi maritimă.**

5. **Diverse agenţii de navigaţie.**

O intensă viaţă se desfăşoară în *port*

https://biblioteca-digitala.ro

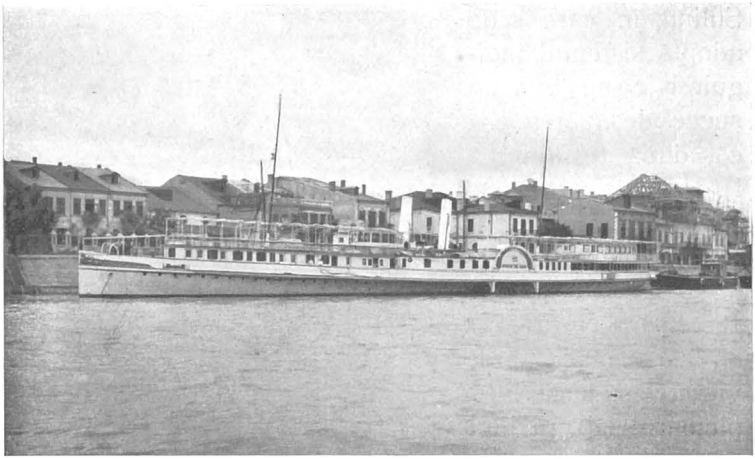

GALAŢI — IACHTUL REGAL „ŞTEFAN CEL MARE"

şi în *docuri*, pe care le putem vizită cu autorizaţiune specială.

Docurile cuprind:

a) Un basin având la fund 500 metri lungime, 120 metri lăţime şi o adâncime de 6 metri sub etiagiu (nivelul mediu al apelor), permiţând astfel intrarea tuturor vapoarelor de mare, care trec în Dunăre.

b) O magazie cu silozuri pentru depositarea şi curăţirea cerealelor.

c) Magazii pentru depositarea mărfurilor.

GALAŢI — DOCURILE

https://biblioteca-digitala.ro

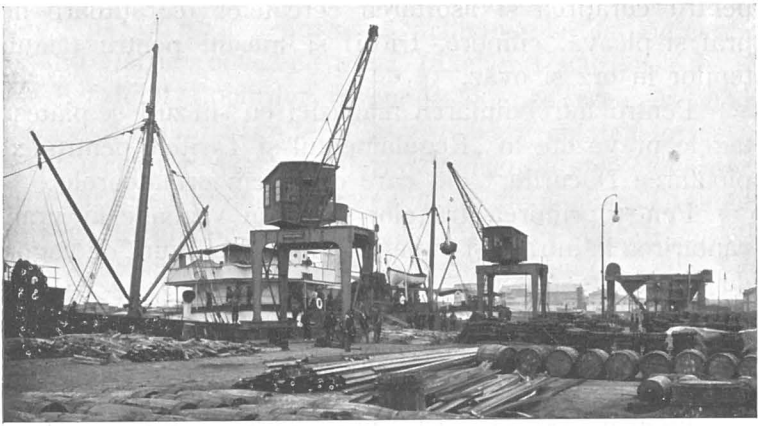

GALAŢI — DOCURILE IN ACTIVITATE

d) Locuri deschise pentru deposite de lemnărie, cărbuni, piatră, etc.

e) Două docuri plutitoare pentru ridicarea vapoarelor şi repararea sau văpsirea lor la fund.

f) Un puternic utilaj constând din macarale fixe şi mobile, pentru descărcarea mărfurilor din vapoare pe cheuri, remorchere, elevatoare electrice mobile pentru încărcarea cerealelor de pe cheuri în vapoare, precum şi remorcherele, dragele şi şalandele necesare pentru întreţinerea fundului basinului.

Magazia cu silozuri pentru depositarea, manipularea şi curăţirea cerealelor este construită în zidărie şi coprinde 336 silozuri în beton armat cu o capacitate totală de aproape 2.500 tone.

In această magazie se pot depositâ cerealele care sosesc în vagoane, şlepuri, sau căruţe.

Cerealele, după ce se cântăresc, sunt ridicate cu elevatoare şi transportate cu ajutorul unor benzi la silozurile în care se depun; de acî sunt scoase prin deschizăturile amenajate la fundul silozurilor şi, prin ajutorul benzilor şi elevatoarelor, sunt duse la cheu, cântărite şi încărcate în vapoare. Dacă este nevoe, se pot încărcà şi în vagoane, sau căruţe.

Cu ajutorul instalaţiunilor mecanice se pot face amestecuri din cerealele aflate în diferite silozuri, precum şi aerisirea lor mutându-le dintr'un siloz într'altul.

Magazia cu silozuri mai este înzestrată şi cu aparate

https://biblioteca-digitala.ro

pentru curăţirea şi asortarea cerealelor (curăţitoare de praf şi pleavă, cilindre, triori) şi maşini pentru tăiatul ţepilor la orz şi ovăz.

Pentru întrebuinţarea magaziei cu silozuri se plătesc taxele, prevăzute în „Regulamentul şi Tarifele pentru exploatarea Docurilor" din care extragem următoarele:

Pentru primirea grânelor sosite în vagoane în vrac, cântărirea la intrare şi înmagazinarea în silozuri, de vagon de 10.000 kg. . . . . lei 5,00

Idem a grânelor sosite în vagoane, în saci . „ 9,00

Idem a grânelor sosite în căruţe, în vrac sau în saci . . . . . „ 8,00

Idem a grânelor sosite în şlepuri, în vrac . „ 8,00

Incărcarea grânelor în vapoare inclusiv cântărirea . . . . . „ 8.00

Aerarea grânelor prin scoaterea din siloz, primblarea pe benzi, depunerea provizorie în alt siloz şi readucerea în silozurile de înmagazinare . „ 2,00

Taxele de magazinaj se percep pe perioade de câte 10 zile pe siloz complect (180 până la 1540 hectolitri capacitate) şi anume:

a) Pentru timpul dela 1 August la 30 Noemvrie 2,5 bani de hectolitru şi 10 zile nefracţionale;

b) Pentru timpul dela 1 la 31 Decemvrie şi dela 1 Aprilie la 31 Iulie 1,25 bani.

c) Pentru timpul dela 1 Ianuarie la 31 Martie 0,65 bani.

Pentru asigurarea grânelor depuse în silozuri se percepe o taxă de 30 bani pentru mia de lei valoare şi 30 zile.

Dacă facem o comparaţiune între taxele Docurilor pentru un vagon de grâne, care ar sta depozitat în silozuri 30 zile, în perioada când taxele de magazinagiu sunt cele mai ridicate, şi între cheltuelile ce s'ar face când acelaş vagon de grâne ar fi depus într'o magazie particulară din port tot în timp de 30 zile, găsim că în primul caz cheltuelile sunt de lei 23,50, iar în celălalt caz de lei 76,50, deci la cerealele depuse în magazia cu silozuri se face o economie de aproape 53 lei de vagon.

Pentru depunerea cerealelor în Docuri depunătorul face Administraţiunei Docurilor respective o simplă cerere pentru rezervarea silozurilor de care are trebuinţă.

Cerealele se pot trimite la Docuri cu taxele de tran-

https://biblioteca-digitala.ro

sport pe C. F. R. transmise, achitându-se la ridicarea lor din Docuri odată cu plata taxelor Docurilor.

Serviciul Docurilor răspunde de păstrarea în bună stare a grânelor primite și garantează greutatea lor.

La cererea depunătorilor, Administrațiunea Docurilor face curățirea și condiționarea grânelor depuse. Grânele fiecărui depunător se păstrează separat în silozuri.

Se recomandă ca grânele ce se trimit Docurilor să se încarce vărsate în vagoane, în care caz descărcarea în magaziile cu silozuri costă cu 4 lei de vagon de 10000 kg. mai puțin, decât dacă ar fi încărcate în saci.

Pentru grânele primite în silozuri Administrațiunea Docurilor eliberează „Recipise-Warante" și „Adeveriri de primire".

Recipisele-Warante se eliberează numai pentru partide de cereale complecte și la cererea depunătorului.

Adeverințe de primire se emit pentru toate cerealele descărcate și au toate avantajele recipiselor-warante, nefiind însă transmisibile prin gir.

Pe recipise-warante se pot obține împrumuturi și proprietatea cerealelor se trece dela vânzător la cumpărător prin simplu gir.

Atât recipisele-warante cât și adeverințele de primire trebuesc păstrate cu cea mai mare îngrijire întrucât pierderea lor dă loc la multe formalități costisitoare.

Cerealele intrate în Docuri și pentru care s'au eliberat recipise-warante, nu pot fi nici urmărite, nici sequestrate.

Pentru a veni în ajutorul agricultorilor, Serviciul Docurilor are la Docurile din Brăila o secțiune specială pentru vânzarea în comision a cerealelor care i se adresează, sau care se află depuse în Docurile din Brăila, sau Galați.

Vânzarea cerealelor se poate efectuà din vagoane, șlepuri sau silozuri.

Cerealele care se vând în comision de Administrațiunea Docurilor sunt scutite de magazinagiu pentru 10 zile.

In caz că vagoanele sosite pe linie nu se pot vinde din cauză de mari scăzăminte, mari sosiri, sau alte împrejurări neprevăzute, cerealele pot fi înmagazinate în silozuri cu spese mici, neînsemnate față de marile spese ocazionate în port, în asemenea împrejurări, prin transportul lor cu căruțele la magazii.

https://biblioteca-digitala.ro

Administrațiunea Docurilor ține în curent pe comitenții ei până la efectuarea vânzărei cu mersul târgului de cereale.

Pentru vânzarea cerealelor în comision, Docurile percep un comision de 1% din suma realizată prin vânzare.

Curtajul de ½ %, care se socotește de comisionari, nu se percepe de Docuri.

Administrațiunea Docurilor închiriază clienților secțiunei de comision saci cu 30 bani suta de saci și zi, și îi trimite franco de transport pe C. F. R. cu mare viteză la ori și ce stațiune a C. F. R.

Magaziile pentru depozitarea mărfurilor.

Mărfurile care se aduc în porturile Galați și Brăila cu vapoare maritime sunt descărcate în Docuri, afară de cele sosite la Galați cu vapoarele Societăților Lloyd Austriac și Rusească, care se depun în magaziile proprii ce aceste societăți au în aceste porturi.

Docurile dispun și de *magazii pentru întrepozitarea mărfurilor*, exploatate de Administrația Docurilor.

La Docurile din Galați mai sunt magazii și bordee, care se închiriază pentru întrepozitarea mărfurilor. In acest caz mărfurile sunt manipulate și îngrijite de proprietarii lor.

Pentru mărfurile care se depun în întrepozitele exploatate de Administrațiile Docurilor, se eliberează recepise-warante negociabile.

Escursiuni:

1. **In susul și în josul Dunărei,** cu vapoarele *Serviciului de navigațiune fluvială română* (N. F. R.) care fac:

a) Transporturi de călători, bagaje și mărfuri de mare viteză pe liniile:

Brăila—Galați;
Brăila—Sulina;
Brăila—Măcin
Călărași—Silistra—Ostrov
Giurgiu—Rusciuc
Giurgiu—Samovid
Calafat—Vidin—Cetate.

b) Transporturi de mărfuri-colete între porturile: Sulina, Tulcea, Isaccea, Galați, Brăila, Măcin, Gura Ialomiței, Hârșova, Cernavoda, Oltina, Ostrov, Silistra, Că-

https://biblioteca-digitala.ro

lăraşi, Oltenița, Turtucaia, Giurgiu, Rusciuc, Zimnicea, Şiştov, Bechet, Lompalanca, Vidin, Calafat, Cetate, Gruia, Radujevatz, T.-Severin, Belgrad, Budapesta, Pressburg, Viena, Linz, Passau, Deggendorf şi Regensburg.

Serviciul are tarife combinate pentru transportul mărfurilor între aceste porturi şi staţiunile Căilor Ferate Române şi Bulgare.

Mărfurile-colete se transportă în curse regulate care se fac la intervale de câte cinci zile în ambele direcţiuni.

c) Transporturi de cereale şi diverse materiale în şlepuri complecte între toate porturile dunărene din România, Bulgaria, Serbia, Ungaria, Austria şi Bavaria şi pe afluenţii Dunărei.

d) Transporturi de petrol, benzină şi păcură, încărcate în vrac în tancuri speciale între toate porturile dunărene şi de pe afluenţii săi.

Transporturile care se efectuează pe Dunăre cu vasele Navigaţiunei Fluviale Române se bucură de tarife reduse pe Căile Ferate Române, Bulgare şi Austriace.

Navigaţiunea Fluvială Română, în urma unei înţelegeri prealabile, acordă reduceri asupra taxelor tarifare pentru transporturile ce efectuează.

2. **Escursiuni de lungă durată, pe Dunăre,** se pot

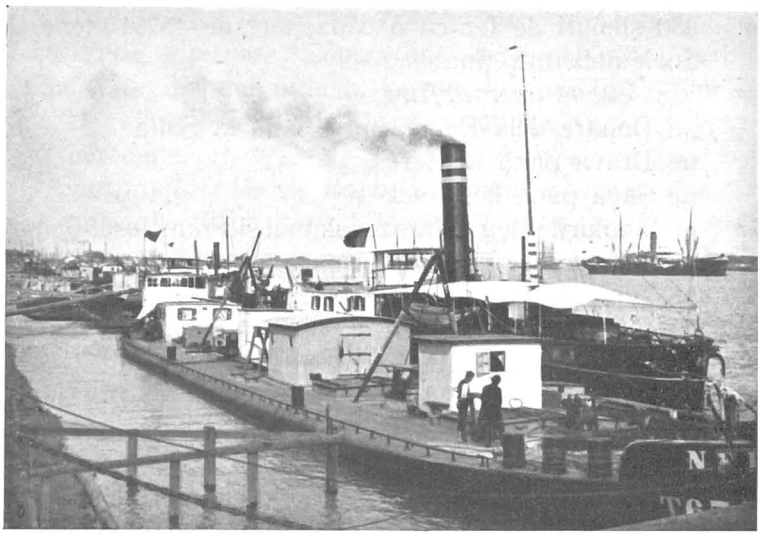

GALAŢI — IN PORT

https://biblioteca-digitala.ro

DUNĂREA LA GREIFENSTEIN

face cu vasele *Primei Societăţi i. r. priv. de Navigaţiune cu vapoare pe Dunăre.*

Această societate, fondată în 1829, are sediul la Viena.

Parcul său de vase se compune actualmente din:

47 vapoare de pasageri şi vapoare rapide,
97 vapoare de marfă şi remorchere şi
850 şlepuri de fer cu o capacitate de 457910 tone.

Societatea întreţine:

a) *curse de mărfuri*

pe Dunăre dela Regensburg până la Sulina.
pe Drava până la Barcs,
pe Sava până la Sissek şi
pe canalurile Bega, Franzenskanal şi Franz Iosef-Kanal

b) *curse de pasageri*

pe Dunăre între Passau şi Sulina
pe Tisa până la Szeged,
pe Drava până la Eszék şi
pe Sava până la Sabac.

şi anume, conform intinerariului de vară:

Zilnic două curse între Passau şi Linz,
„ „ „ „ Linz şi Viena, serviciu rapid,
„ „ „ „ Linz—Viena, cu vapoare de pasageri luxoase.

https://biblioteca-digitala.ro

Legătură zilnică între Viena—Budapesta—Zemun—Belgrad.

Patru curse pe săptămână între Zemun—Belgrad—Orşova—T.-Severin—Galaţi.

Trei curse pe săptămână între Galaţi—Tulcea—Sulina.

Trei curse pe săptămână între Szeged—Zemun,
„ „ „ „ „ Belgrad—Sabac,
„ „ „ „ „ Belgrad—Dobrovica.

Curse locale: între Grein—Melk—Krems—Hollenburg, în raza oraşului Budapesta şi între Zemun—Belgrad—Panciova.

Legătură la Galaţi cu vapoarele Lloydului Austriac pentru Constantinopol, porturile Mării Negre şi staţiunile din Levant, precum şi cu vapoarele „Navigaţiunei Ruse cu vapoare pe Dunăre" între Galaţi—Odesa şi Galaţi—Batum.

De-asemenea există legătură la Somovit, Lompalanca, Şiştov şi Rusciuc cu trenurile Căilor Ferate Bulgare, la Giurgiu cu trenurile Căilor Ferate Române pentru Bucureşti şi la Cernavodă pentru Constanţa. La Constanţa, legătură cu vapoarele Serviciului Maritim Român pentru Constantinopol.

Restaurante excelente pe bordul tuturor vapoarelor de pasageri. Se poate luă masa atât la table d'hôte cât şi à la carte.

Cabine separate. Contra unei taxe separate, întrucât permite disponibilitatea, se pun la dispoziţia călătorilor de clasa I-a cabine, în care au loc şi pot înoptă 2—3 persoane.

Compartimente de dormit, separate pentru domni şi doamne, la dispoziţia călătorilor pe toate vapoarele poştale.

Fiecare călător are dreptul a luă cu sine 25 kg. bagaj de fiecare bilet întreg.

Prospecte de călătorie, conţinând descrierea liniei dunărene dela Passau până la Sulina, se pot obţine gratuit dela Direcţiunea din Viena şi dela Inspectoratul Agenţiilor din Galaţi contra trimiterei portului poştal.

Itinerare se pot obţine gratuit la toate staţiunile.

Bilete de călătorie se liberează şi la *Bucureşti* de Agenţia Companiei Internaţionale a Vagoanelor de dormit.

https://biblioteca-digitala.ro

Pentru orice alte detalii în legătură cu traficul de pasageri a se adresă *Direcţiunei din Viena* sau *Inspectoratului Agenţiilor, în Galaţi.*

3. **Aceleaşi escursiuni** se pot face cu vasele *Societăţei anonimă regală ungară de navigaţiune fluvială şi maritimă*[1]).

Infiinţată în 1895, cu un capital de 20000000 cor., această societate posedă actualmente un parc naval compus din:

48 vapoare cu 18900 cai-vapori putere, 263 şlepuri cu o capacitate totală de 1410757 tone, 90 pontoane şi 1 ponton de salvare.

Vapoarele, iluminate cu electricitate, au saloane de dormit, confortabile saloane pentru doamne, cabine de baie şi sunt prevăzute cu restaurante excelente.

Pentru escursiuni şcolare în grupuri se acordă însemnate reduceri asupra taxei biletelor.

„Dunărea", călăuza explicativă a itinerarelor acestei societăţi, se poate obţine gratuit dela Inspectorat, Agenţii şi dela vapoarele de pasageri.

Societatea întreţine:

a) *curse reglementare de pasageri:*

Pe Dunăre: între Budapest—Visegrád—Nagymaros şi Dömös, Baja şi Apatin, Vukovár şi Ujvidék, Zimony—Belgrad—Orşova—T.-Severin şi Galaţi; (Vezi pag. 237).

Pe Tisa: între Szolnok şi Csongrád, Csongrád şi Szeged (Segedin);

Pe Sava: între Boszna—Rácsa—Mitrovicza—Sabac, Klenak şi Sabac.

b) *curse reglementare de mărfuri:*

Pe Dunăre: între Regensburg — Passau — Linz — Viena—Budapest—Belgrad şi Galaţi.

Pe Tisa şi Bega: între Titel — Szolnok, adică Nagy — Becskerek.

c) *şi efectuează încărcături de şlepuri complecte:*

Pe Dunăre: între Regensburg şi Sulina, pe râurile:

[1]) Direcţiunea: Budapest V, str. Maria Valeria No. 11.
Inspectorat: Galaţi, str. Portului.
Adrese telegrafice:
Pentru Direcţiune: Hajózás, Budapest.
Pentru Inspectorat, staţiunile sârbeşti, bulgăreşti şi româneşti: Agenţia Ungară.

https://biblioteca-digitala.ro

Tisa, Sava, Drava precum şi pe canalurile Bega,—Francisc Iosif şi Borcea; afară de aceasta, primeşte şi remorcarea bastimentelor streine.

Trafic de transbordare combinat cu următoarele căi ferate:

Calea ferată regală bavareză: Prin staţiunile de transbordare, Regensburg şi Passau.

Calea ferată imp. reg. a statului: Prin Linz, Korneuburg şi Viena, gara cheiului dunărean.

Căile ferate reg. ungare: Prin Pozsony — Ujváros, Budapest, gara de mică viteză a cheiului dunărean: Vukovár, Ujvïdék, Zimony, Báziás, Orsova, Szolnok, Mitrovicza — Szávapart şi Klenak — Szávapart.

Căile ferate reg. sârbeşti: Prin Belgrad, Semendria (Semederovo), Sabac şi Obrenovatz.

Căile ferate române: Prin T.-Severin, Calafat, Corabia, T.-Măgurele, Giurgiu, (Ramadan), Olteniţa, Cernavoda, Brăila şi Galaţi.

Căile ferate bulgare: Somovit, Şiştov şi Rusciuc.

4. La **Bugeac,** deal care se vede în faţa Galaţilor pe ţărmul drept al Dunărei. Se poate merge cu trăsura (10—15 lei) care se îmbarcă în port, la locul numit *Vadul Sacalelor*, pe un ciam, pentru a debarcă, după 30 minute pe ţărmul opus, la *Azaclău*. De aici, pe şoseaua Azaclău—Garvan, după o oră de drum, suntem la poalele Bugeacului, a cărui ascensiune foarte uşoară durează vre-o 20 de minute. De pe culme avem o privelişte încântătoare asupra bălţilor, ce se întind până la Dunăre, asupra majestosului fluviu şi asupra dealurilor de pe malul stîng, unde distingem oraşele Brăila, Galaţi şi Reni, precum şi asupra oglinzei nesfârşite a lacului Brateş.

Escursia se poate prelungi încă 30 minute până la *Garvan* (14 km. dela Azaclău), sat locuit de un amestec de Ruşi şi Români, în care vom fi surprinşi de chipul curios în care femeile îşi aşează ştergarul pe cap.

5. La **Gherghina** *(Ţiglina)* lângă Barboşi, unde ne putem duce cu drumul de fer (vezi linia No. 34, Galaţi—Bucureşti). Aici a fost în vechime o mare cetate romană, ale cărei ruine au început a se împrăştia prin secolul XVIII-lea, luându-se cărămidă pentru cetatea Brăilei şi pentru câteva biserici din Galaţi. Cercetările întreprinse

https://biblioteca-digitala.ro

prin 1838 deteră la iveală mii de monede romane de argint, purtând inscripţia „Galatii", fapt ce îndreptăţi presupunerea că aci ar fi fost la început oraşul Galaţi.

Tot unghiul format de Prut, Dunăre şi Siret, în regiunea Galaţilor a fost în antichitate întărit cu un val de pământ, ca stavilă contra popoarelor barbare, care pe aici aveau cel mai lesnicios drum de trecere în Moesia inferioară, respectiv Schythia Minor. Valul este şi azi vizibil chiar din tren, în dreptul staţiunei *Şerbeşti* (vezi linia No. 33. Tecuci—Galaţi). Cetatea dela Gherghina, cu garnizoană permanentă, eră menită să apere drumul ce, din Schythia Minor, trecea Dunărea tocmai prin aceste părţi, străbăteà Moldova pe la *Poiana* (jud. Tecuci) şi, prin pasul Oituz, pătrundea în Transilvania, unde se unea cu reţeaua căilor din Dacia.

https://biblioteca-digitala.ro

SOCIETATEA UNGARĂ DE NAVIGAŢIE FLUVIALĂ ŞI MARITIMĂ

ITINERARIU

Între Zimony — Belgrad — Orşova — Galaţi

(Trei curse pe săptămână)

în jos			Staţiunile			în sus		
In fiecare Marţi, Joi şi Duminică	Ora est-europeană	Ora Europei centrale		Km.		Ora Europei centrale	Ora est-europeană	In fiecare Luni, Mercuri şi Vineri
		pl. 4 00		Km.	**Zimony**	sos. 10 30		
		„ 5 00		4	**Belgrad**	pl. 9 45		
		„ 5 50		21	Panciova	„ 8 35		
		„ 7 25		59	Semendria	„ 6 15		
		„ 7 40		63	Kevevára	„ 5 45		
		sos. 9 45		102	**Báziás**	pl. 2 45		
		pl. 10 00				sos. 2 00		
		„ 10 35		116	Gradişte	pl. 1 20		
		„ 11 10		126	Omoldova	„ 12 40		
		„ 12 35		158	Drenkova	„ 10 40		
		„ 1 30		179	Szinicze	„ 9 00		
		„ 1 40		182	Milanovac	„ 8 40		
		„ 2 10		195	Lubotina	„ 7 50		
		sos. 3 10		221	**Orşova** *	pl. 6 00		
		pl. 4 00				sos. 5 30		
		sos. 6 00		245	**Turnu-Severin** *	pl. 4 30		
		pl. 6 15				sos. 4 05		
		„ 9 30		324	Radujevac	pl. 11 35		
		„ 9 45		325	Gruia	„ 11 25		
		„ 11 10		362	Cetatea	„ 9 20		
		„ 12 20		381	Calafat	„ 8 20		
		„ 12 55		385	Vidin	„ 7 55		
		„ 3 10		433	Lom	„ 5 05		
		„ 5 40		497	Bechet	„ 1 25		
		„ 6 00		497	Rahova	„ 1 15		
		„ 8 20		547	Corabia	„ 10 15		
		„ 9 30		566	Somovit	„ 9 00		
		„ 10 05		579	Nicopol	„ 8 00		
		„ 10 20		579	Turnu-Măgurele	„ 7 50		
		„ 12 00		622	Şistov	„ 5 25		
		„ 12 20		622	Zimnicea	„ 5 05		
		sos. 2 35		682	Rusoiuo gara / Rusoiuo gara	pl. 1 45		
		pl. 2 45				sos. 1 15		
		sos. 2 50		686	Giurgiu (Ramadan) / Rusciuc oraş	pl. 1 00		
		pl. 3 00				sos. 10 40		
		sos. 3 10			Rusciuc oraş / Giurgiu (Ramadan) Rusoiuo-gara	pl. 10 30		
		pl. 4 00				„ 10 10		
		„ 6 35		742	Turtucaia	„ 6 50		
		„ 6 55		746	Oltenita	„ 6 30		
		„ 9 15		798	Silistra	„ 3 25		
		„ 10 50		838	Oltina	„ 1 00		
		„ 12 30		873	Cernavoda	pl. 11 10		
						sos. 11 00		
		„ 2 30		921	Hârşova	pl. 8 20		
		„ 3 15		930	Gura-Ialomita	„ 7 40		
		„ 6 30		1003	Brăila	„ 3 20		
		sos. 7 20		1023	Galaţi	pl. 2 00		
In fiecare Marţi, Joi şi Duminică	In fiecare Luni, Mercuri şi Sâmbătă						In fiecare Mercuri, Vineri şi Duminică	In fiecare Luni, Mercuri şi Vineri
	In fiecare Duminică, Marţi, şi Vineri						In fiecare Joi, Sâmbătă şi Luni	

*) Cu începere dela 1 Octomvrie, coincidenţa vapoarelor de pasageri între Orşova—Turnu-Severin şi vice-versa se va întreţine după posibilitate, când situaţiunea apei şi timpul vor fi favorabile. Prin urmare dela 1 Octomvrie până la închiderea navigaiei, nu se vor eliberà bilete directe dela staţiunile liniei Zimony—Orşova pentru staţiunile liniei T.-Severin—Galaţi şi vice-versa.

https://biblioteca-digitala.ro

33. Linia Tecuci—Galaţi=85 km.

(Distanţele indicate în dreptul staţiunilor sunt socotite dela Galaţi).

Kilometrul 85 — Tecuci (vezi pag. 222).

Kilometrul 76 — Barcea.

Kilometrul 71 — Umbrăreşti.

Kilometrul 66 — Iveşti.

Kilometrul 59 — Lieşti.

Kilometrul 53 — Hanul-Conachi,

Kilometrul 48 — Cantonul No. 175 (haltă).

Kilometrul 43 — Vameş,

Kilometrul 40 — Piscu,

Kilometrul 33 — Independenţa,

Kilometrul 25 — Şerbeşti. In dreptul acestei staţiuni se vede valul de pământ, menţionat la pag. 236.

Kilometrul 18 — Serdaru,

Kilometrul 12 — Barboşi. In apropiere sunt ruinele vechei *cetăţi romane dela Gherghina* (vezi cele scrise la pag. 235).

Kilometrul 7 — Fileşti. La vre-o trei kilometri de această staţie linia ferată trece pe sub un tunel lung de 769 metri, construit în scopul de a scurta cu 7 kilometri traseul Barboşi—Galaţi, reducându-l la 12 km. (pe vechea linie erà de 19 km.), pe când distanţa în linie dreaptă între aceste două localităţi este de 5 km. Acest nou traseu a depărtat tot de-odată linia ferată de malul Brateşului, necontenit supus năruirei.

Kilometrul 0 — Galaţi (vezi pag. 223).

https://biblioteca-digitala.ro

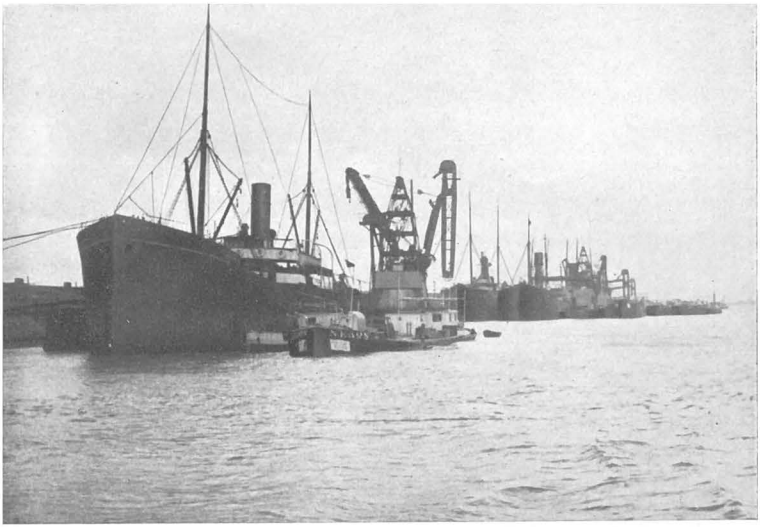

BRĂILA — IN PORT

34. Linia Galați—București=261 km.

(Distanțele indicate în dreptul stațiunilor sunt socotite dela București-Nord).

Kilometrul 261 — Galați (vezi pag. 223).
Kilometrul 255 — Fileşti (vezi pag. 238).
Kilometrul 249 — Barboşi (vezi pag. 238).
Kilometrul 241 — Vădeni,
Kilometrul 236 — Baldovineşti,
Kilometrul 229 — Brăila, oraș cu 4700 locuitori (hoteluri: Bristol, Francez, Splendid), cel mai însemnat port dunărean al țărei noastre; oraș vechiu cu un important trecut istoric și, grație poziținei sale privilegiate, de timpuriu modernizat. Frumoasa ordonanță a stradelor și pieţelor sale, facilitățile de transport și vastul său port îi asigură cel mai însemnat loc printre orașele de frunte ale țărei românești. Vapoarele de mare pot intrà până în port spre a plecà încărcate cu grânele mănosului Bărăgan (vezi pag. 118). Viața orașului este concentrată în port, în care aruncă o notă pitorească nenumăratele căruțe ce servesc la diferite transporturi.

https://biblioteca-digitala.ro

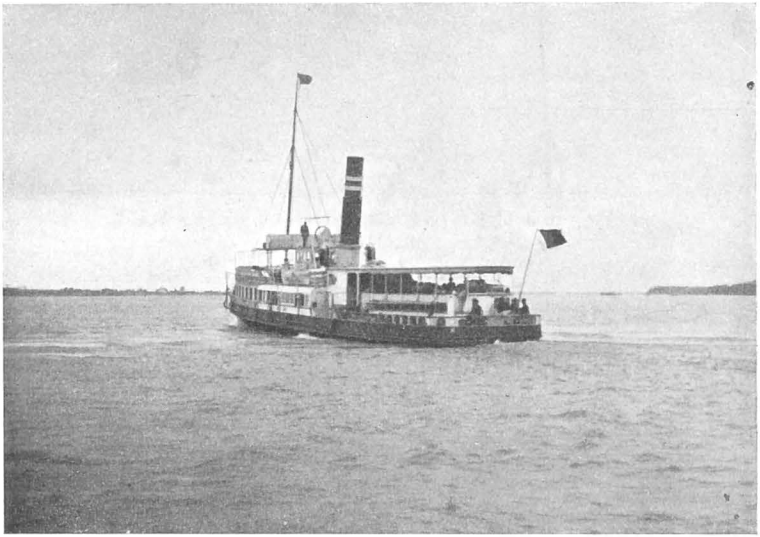

DUNĂREA, LA BRĂILA

Importantele docuri de acì sunt o replică a celor din Galaţi posedând însă în plus o lungă estacadă, două elevatoare plutitoare, o macara plutitoare de 50 tone putere şi o imensă macara mobilă pentru descărcatul cărbunilor din vapoare în depozite, sau în şlepuri. (Pentru alte detalii, a se consultà cele spuse la pag. 225 şi următoarele asupra portului şi docurilor din Galaţi).

BRĂILA — CĂRUŢE LÂNGĂ „MISITIE"

https://biblioteca-digitala.ro

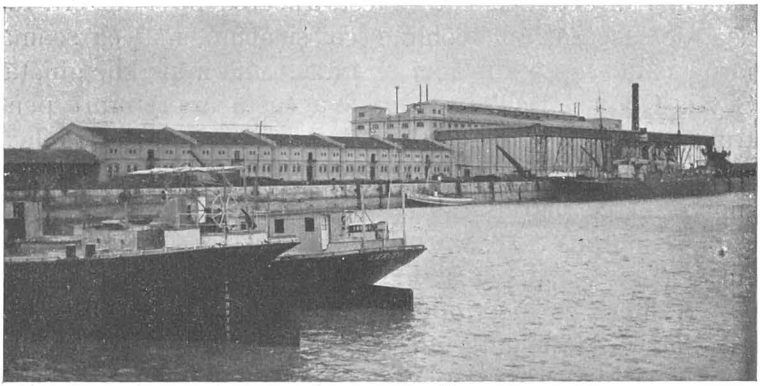

BRĂILA — DOCURILE

Primblări şi excursiuni:

1. La **Monument,** un obelisc de cărămidă cu slove ruseşti de bronz, ridicat, după votul Divanului muntean, pentru comemorarea campaniei ruso-turcă din 1828 şi a administraţiunei ruseşti în Principate în timpul generalului Kisseleff.

2. La **Lacul-Sărat** (cu tramvaiul electric) situat la 5,5 km. de oraşul Brăila. Staţiunea balneară, foarte reputată pentru băile sale de nămol, s'a transformat azi într'un mic orăşel. Miraculosul lac, lung de 2, 5 km. şi lat de 400—500 metri, este format din două bazinuri care comunică între ele numai în timpul apelor mari. Alimentat de ape subterane, lacul are pe fundul său un important strat (40—50 cm.) de nămol negru-cenuşiu, foarte bogat în substanţe minerale (46 %) şi vegetale. Apele sunt chlorurosodice-iodurate-feruginoase şi împreună cu nămolul se întrebuinţează, în băi reci sau calde, în felurite afecţiuni. Apele au o acţiune excitantă asupra organismului, favorizează schimburile nutritive, stimulează toate funcţiunile şi sunt tonice, reconstituante şi sedative. Nămolul este suveran în afecţiunile rheumatismale, traumatice, nervoase, scrofuloză, tuberculoză localizată, albuminurie, dermatoze, boli de femei, debilitate generală, limfatism, viciuri congenitale ale corpului şi exoftalmie.

3. La **Igliţa** — în antichitate „*Troesmis*" —, cu vaporul până la *Măcin* 14 km. şi de acì cu trăsura alţi 17 km. In locul unde Dunărea îşi încovoaie cursul schim-

https://biblioteca-digitala.ro

bându-şi direcţiunea către vest, trecerea fluviului erà tot aşà de uşoarà în vechime ca şi acum, mai cu seamă iarna când suprafaţa apei se transformă în pod de ghiaţă. Scyţii, Geţii şi Dacii profitau de această împrejurare pentru a prădà regiunea vecină. Romanii pentru a împiedicà aceasta au ridicat acì, pe punctul cel mai strategic (promontoriul ce pătrunde în Dunăre), o puternică fortăreaţă care se numeà *Troesmis*, ale cărei castre, turnuri şi şanţuri au ajuns până la noi.

Numeroase inscripţiuni aflate acì se găsesc astăzi la „Biblioteca Naţională" din Paris, datorită împrejurărei că primele săpături sistematice, pentru desgroparea vechei cetăţi, au fost făcute de cercetători francezi; dar şi muzeul naţional de antichităţi din Bucureşti posedă multe inscripţiuni scoase la iveală de către Gr. Tocilescu în urma săpăturilor întreprinse în 1881.

4. Pe **Dunăre** în susul şi în josul ei cu vapoarele serviciul de navigaţie fluvială română (vezi pag. 230), sau ale societăţilor: *austriacă* (vezi pag. 232) şi *ungară* (vezi pag. 234) de navigaţiune fluvială şi maritimă.

Kilometrul 219 — Silistraru. Acì se pot scoborî vizitatorii băilor dela *Lacul Sărat* (vezi pag. 241).

Kilometrul 207 — Muftiu,

Kilometrul 198 — Urleasca,

Kilometrul 189 — Ianca,

Kilometrul 179 — Deduleşti,

Kilometrul 169 — Făurei (vezi pag. 154).

Kilometrul 159 — Roseti,

Kilometrul 148 — Cilibia,

Kilometrul 138 — Tăbăreşti,

Kilometrul 128 — Buzău (vezi pag. 184).

Pentru porţiunea Buzău—Bucureşti vezi linia No. 22, pag. 184 şi următoarele.

https://biblioteca-digitala.ro

PARTEA II

BUCUREȘTI

https://biblioteca-digitala.ro

https://biblioteca-digitala.ro

BUCUREȘTI — UȘA BISERICEI COLȚEA

https://biblioteca-digitala.ro

https://biblioteca-digitala.ro

ŞTEFAN CEL MARE ŞI REGELE CAROL I FR. STORCK SC.

BUCUREŞTI

Capitala Regatului României are o altitudine medie de 83 metri şi este aşezată la întretăierea meridianului şi paralelei ce trec prin punctul cu coordinatele:

26° 6′ 12″ longitudine estică, Greenwich şi
44° 25′ 39″ latitudine nordică.

Luând ca puncte de reper principalele Capitale din Europa, distanţele dela ele până la Bucureşti sunt aproximativ următoarele:

Berlin . . .	Bucureşti	1842	km.
Bruxelles . .	„	2385	„
Budapesta . .	„	879	„
Constantinopol	„	889	„
Londra . . .	„	2732	„
Münich . . .	„	1637	„
Paris	„	2559	„

https://biblioteca-digitala.ro

Petersburg	Bucureşti	3092 km.	prin Viena
	„	2627 „	prin Lemberg
Roma. . .	„	2269 „	
Viena. . .	„	1157 „	

Situat pe ambele ţărmuri ale râului Dâmboviţa, oraşul Bucureşti, pentru o populaţiune de 338000 locuitori, ocupă o suprafaţă de peste 5000 hectare ceea-ce revine la aproximativ 150 metri patraţi pentru fiecare locuitor (la Paris 35 m. p., la Viena 36 m. p.).

Această mare întindere teritorială are avantagiul de-a da ventilaţiunea necesară curţilor şi stradelor şi ne permite tot deodată să apreciem dificultăţile întâmpinate de gospodarii comunei pentru întreţinerea şi înfrumuseţarea oraşului, care în ultimii 50 de ani a luat o desvoltare repede, aşà că, dacă lăsăm la o parte traseul întortochiat al multor străzi croite după cele vechi — neregulate şi şovăinde printre îngrăditurile vechilor proprietăţi — aproape nimic nu mai este de recunoscut din mica cetate de odinioară, neînsemnată ca întindere şi populaţie.

Istoric:

Numele oraşului vine dela un *Bucur*, care a avut cândva proprietăţi pe malurile de acì ale Dâmboviţei şi pe colinele din apropiere. Nici un document autentic însă nu precizează această origină.

Topoare şi alte obiecte ale omului din epoca preistorică, aflate când cu săpăturile de la Arcuda (pentru aducerea apei în oraş), învederează că lângă, sau în Bucureştii de azi a fost o staţiune preistorică (Tocilescu). In epoca ante-romană regiunea Bucureştilor a fost de asemenea locuită, după cum se învederează din urnele cinerare, osemintele omeneşti calcinate, resturile de arme etc., care s'au găsit acì. Cărămizile romane, aflate la Pantelimon, ne arată ca şi în epoca romană acest ţinut a fost locuit (vezi cele spuse la pag. 116 asupra drumului roman dela Giurgiu la Bucureşti—Ploeşti—Drajna de sus — Transilvania). Invaziunile barbarilor (Geţi, Huni, Gepizi, Avari) şterseră însă urmele aşezărei romane, iar între sec. V şi VIII, locul Bucureştilor, făceà parte din Slavonia dunăreană. Numele *Dâmboviţa* (foaie de stejar) ar datà din această epocă şi ar arătà întinderea nemărginită a pădurilor din Ilfov şi dimprejurul Bucureştilor.

https://biblioteca-digitala.ro

De fapt pădurile întinse au persistat până la 1821 în jurul orașului a cărui constituire pare a fi avut loc după ultima invaziune a Tătarilor dela 1243—1245. Că un Negru Vodă (și e greu de spus care din cei trei: dela 1185, 1340, sau 1370) ar fi făcut acì oarecare fortificații, că doi frați mai mari a lui Mircea Basarab ar fi zidit acì la 1354 *Biserica Sărindarului*, că Mircea-cel-Bătrân ar fi zidit *Bucureștii* de *bucurie* că, în urma unei bătălii fericite, ar fi gonit oști dușmane și că, Mircea ar fi zidit *Curtea Vechiă* și la 1383 ar fi făcut acì a doua capitală a Țării, hotărând ca iarna Domnii să șeazâ în București, iar vara în Târgoviște, sunt afirmări asupra cărora istoricii nu sunt încă de acord. De-abià în secolul al XV-lea orașul începe a însemnà cevà: Comerciul cu Brașovul este în floare. Pădurile se răresc, bălțile se seacă, Târgoviștea este lăsată la oparte. Mircea-Vodă Ciobanul (1546—1554 și 1558–1559) zideste Biserica Curței Domnești (azi Curtea Vechiă). Orașul propășește dar nu se bucură multă vreme de liniște căci, odată cu domnia răsboinicului Mihai-Viteazu, trece printr'o epocă de grea cumpănă: Ungurii din armata viteazului Domn, după lupta dela Călugăreni (vezi pag. 115), în retragerea lor către munte, pradă orașul cumplit, Sinan Pașa îl cuprinde, îl fortifică și, la retragere,

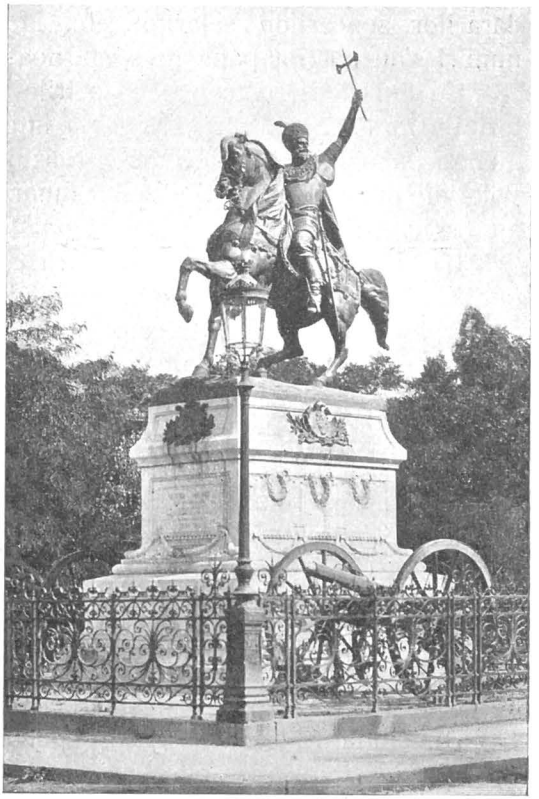

MIHAI VITEAZUL BELLEUSE SC.

https://biblioteca-digitala.ro

aprinde tot ce puteà să arză. Moldovenii lui Simeon Movilă şi Polonii lui Ioan Potocki desăvârşesc opera Turcilor. Sub Radu Mihnea şi fiul său, Alexandru-Vodă Coconul, Bucureştii se repară mărindu-se. Sub Matei Basarab (în 1640) este considerat ca Metropolă a Ţării-Româneşti, numărând 100000 locuitori. Constantin-Vodă Şerban zideşte la 1656 mănăstirea care mai târziu devenì Mitropolia Ţării. Relele condiţiuni higienice ale oraşului îl făcură a fi crunt încercat şi în mai multe rânduri (1660, 1676, 1689) de teribilul flagel al ciumei. In anul 1690 Brâncoveanu deschise *podul Mogoşoaei* (actuala Calea Victoriei). Peste Dâmboviţa, în faţa Curţei Domneşti, *Podul Calicilor* (Calea Rahovei de azi) începe a fi locuit de boeri. In 1700 prin porţiunea din jurul Curţei Domneşti, în *Târgul dinăuntru*, cum se zicea atunci, comerciul erà foarte animat şi se exercità pe uliţe anume destinate boiangiilor, abagiilor, bărbierilor, lăcătuşilor, căldărarilor, şepcarilor, şelarilor, etc.. Multe din aceste denumiri s'au păstrat până în zilele noastre.

Cu fanarioţii reîncep nenorocirile oraşului: foamete teribilă în 1717, foc în 1718 şi, la intervale aproape regulate, până la 1800, cutremur groaznic în 1738 şi revolte ale orăşenilor contra Beilor fanarioţii, cari făceau să ajungă cuţitul la os din cauza lăcomiei lor.

In 1775 străvechea şi legendara Curte-Domnească e părăsită de Domnii Fanarioţi. Alexandru Ispilanti începe a zidì o nouă Curte Domnească în viile Mănăstirei Mihai-Vodă, precum şi două chioşcuri la Mănăstirea Cotrocenilor, având a servì ca locuinţă de vară. Uliţele încep a se pavà cu lemn; oraşul se tot întinde din cauza străinilor Greci, Arnăuţi, Bulgari, Unguri, Nemţi, cari se stabilesc acì. Comerciul este în creştere. Negustorii întreţin relaţiuni comerciale cu Viena şi cu Lipsca.

Străinii, în trecerea lor spre Constantinopol, aduc idei, lucruri şi obiceiuri noui, pe care Bucureştenii şi le asimilează cu pricepere. Limba franceză, incomparabil element al civilizaţiei occidentale şi universale, se introduce de către secretarii francezi ai Grecilor şi de către Ruşi.

Revoluţia franceză îşi găseşte puternic resunet la Bucureşti. Gazetele încep a se cetì, cu toate anatemele Mitropolitului în contra scrierilor revoluţionare.

Dela 1800 până la 1822 oraşul trecù prin aşà de

https://biblioteca-digitala.ro

DIN RĂSBOIUL INDEPENDENŢEI GRIGORESCU FINX.

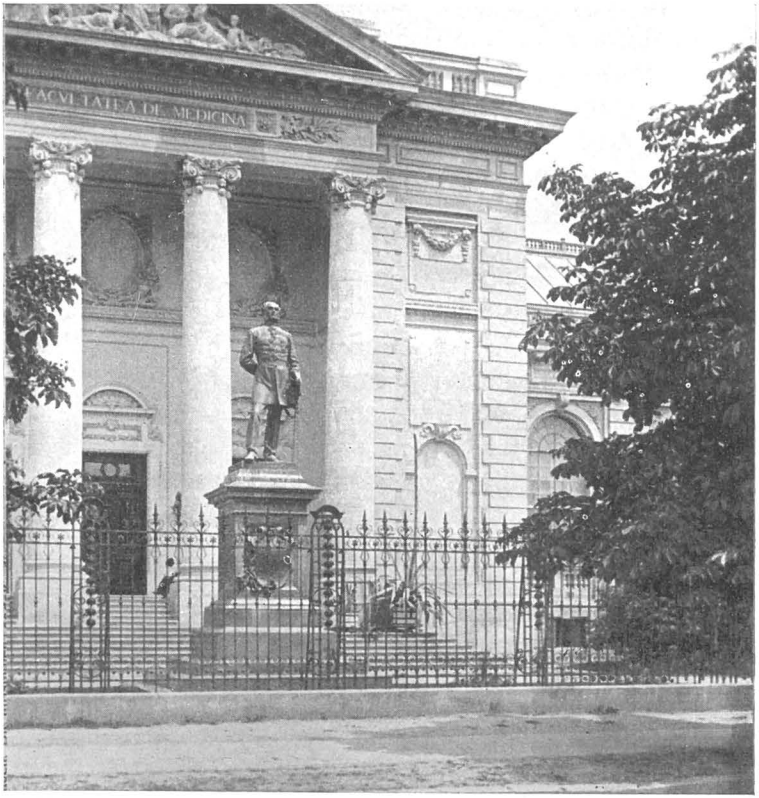

BUCUREŞTI — FACULTATEA DE MEDICINĂ

https://biblioteca-digitala.ro

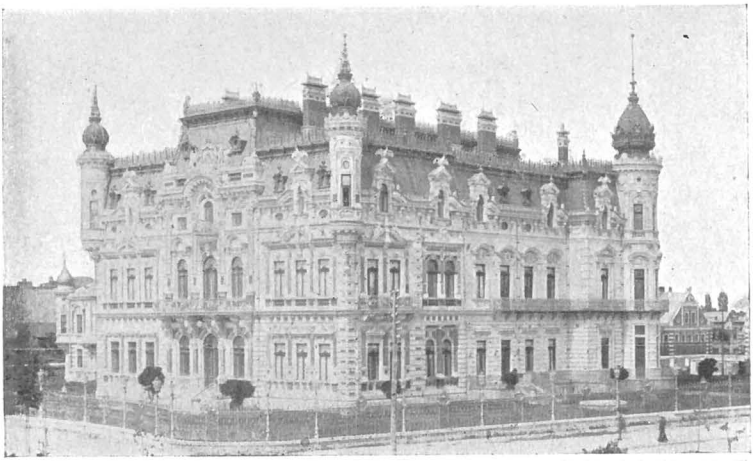

PALATUL STURDZA — MINISTERUL DE EXTERNE

multe și grele încercări în cât mulți locuitori căutară scăparea în fuga prin țări străine, fără gând de întoarcere. Totuși de la venirea la Domnie a lui Grigore Ghica-Vodă orașul luă un avânt tot mai mare.

După unirea Principatelor și după mutarea tuturor înaltelor dregătorii și așezăminte la București și mai ales după războiul Independenței avântul deveni considerabil și se continuă și azi [1]).

Architectura:

Intrucât privește aspectul general al orașului actual, ne este greu să ne pronunțăm de oarece Bucureștii trec printr'o perioadă de transformare.

Architectura clădirilor este foarte eterogenă din cauză că până acum câtva timp construcțiunile se făceau în general de arhitecți străini, cari interpretau clasicul arhitecturei lor naționale după trebuințele locale. Așà se întâmplă că vedem în București arhitectură franceză (în genere mai bine condiționată ca celelalte), germană, austriacă și italiană stând alături de case vechi boerești în stil mai mult sau mai puțin clasic cu influențe orientale, sau în stil vechiu românesc. Acestea din urmă, din nefericire, devin

[1]) A se consultà, pentru detalii, interesantul istoric al Bucureștilor publicat în Marele Dicționar Geografic al României, după care s'a extras scurtul și — forțamente — incomplectul rezumat de mai sus.

https://biblioteca-digitala.ro

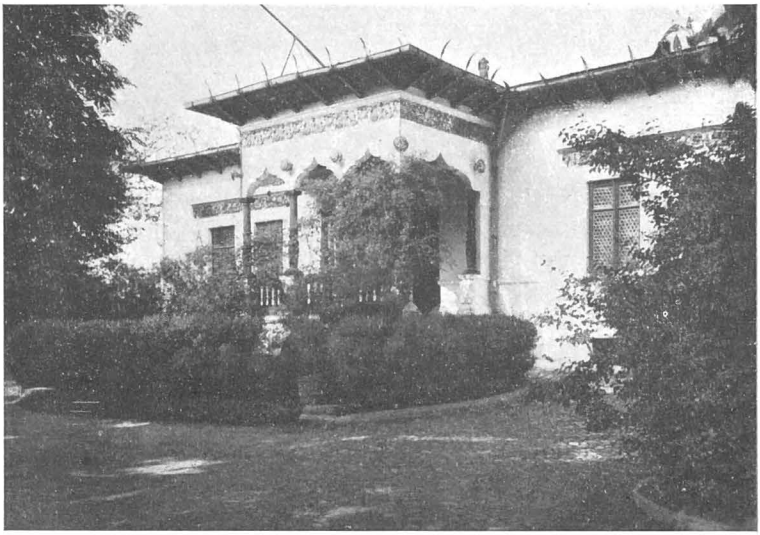

CASĂ ÎN STIL ROMÂNESC — ARHITECT MINCU

tot mai rare. De câţiva ani se manifestă din ce în ce mai evident tendinţa către o architectură bazată pe principiile vechilor clădiri româneşti, care se studiază de tânăra generaţie a arhitecţilor noştrii. Incercările lor, de

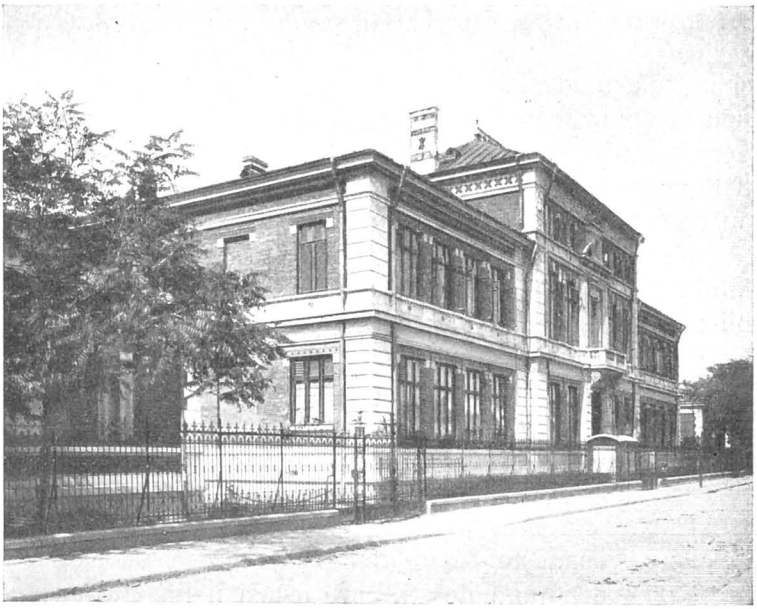

ŞCOALA SUPERIOARĂ DE ARTE ŞI MESERII

https://biblioteca-digitala.ro

PARCUL CAROL I — PERISTILUL PAVILIONULUI REGAL

şi până acum foarte diferite şi forţate în toate sensurile pentru a puteà răspunde noilor cerinţe artistice şi practice, permit totuşi a se intrevede un stil nou, care va puteà fi numit *stilul românesc modern.* Doi factori importanţi au determinat această îmbucurătoare stare de lucruri:

Comisiunea monumentelor istorice, (pendinte de Ministerul Instrucţiunei Publice) în al cărui „*Buletin*“, publicat sub direcţiunea d-lui I. Kalinderu, se dă în vileag tot ceeace se referă la trecutul atât de interesant al artei noastre şi

Şcoala naţională de arhitectură, în care învăţământul este bazat tocmai pe architectura naţională adaptată trebuinţelor moderne.

Cu încetul oraşele noastre şi în special Bucureştii, în care se clădeşte foarte mult, vor căpătà un caracter propriu şi o unitate de stil care astăzi îi lipseşte cu desăvârşire. Ceea ce avem acum este inherent epocilor de

https://biblioteca-digitala.ro

tranziţiune ca acea în care ne aflăm. Unitatea de cultură şi de gândire vor produce însă în mod firesc unitatea artistică pe care o aşteptăm în viitor.

Fortificaţii:

Pentru asigurarea acestui viitor, capitala este întărită cu 18 forturi şi 18 baterii intermediare aşezate pe o circumferinţă de 72 km. şi construite după planurile generalului belgian Brialmont (vezi cele spuse la pag. 112 asupra fortului dela Jilava).

Cultul:

Istoricul monumentelor religioase este în strânsă legătură cu desvoltarea oraşului. Dela 20 câte erau sub Mihai-Viteazul, numărul bisericilor a trecut acum de 100. Multe dintre ele au o mare importanţă istorică, însă foarte pu-

BUCUREŞTI — EFECT DE CHICIURĂ LA „ŞOSEA"

https://biblioteca-digitala.ro

FRESCURI DELA BISERICA COLŢEA—BOLTA DIN DREAPTA PRIDVORULUI

ţine au şi importanţă architecturală. Citãm între aceste din urmă:

1. **Biserica Antim** (strada Justiţiei), spaţioasă şi falnică, putând fi considerată ca unul din cele mai elegante modele de architectură bizantină din Capitală. A fost zidită ca mănăstire, la 1715, de mitropolitul Antim II, în zilele lui Ştefan-Vodă Cantacuzino.

2. **Biserica Colţea** (strada I. C. Brătianu), zidită la 1715 de spătarul Mihail Cantacuzino, a cărui statue se poate vedeà în faţa bisericei. Uşa (vezi ilustraţia dela pag. 245) şi tâmpla splendid sculptate, precum şi minunatele frescuri din pridvorul bisericei, admirabil conservate, sunt adevărate piese de muzeu. Biserica este adăpostită în imensa grădină din faţa spitalului Colţea.

3. **Biserica Cotroceni** zidită în 1675, împreună cu palatul care serveà de reşedinţă de vară Domnitorilor Ţărei de către Şerban-Vodă Cantacuzino. Palatul, astăzi

https://biblioteca-digitala.ro

admirabil restaurat, servă ca reşedinţă Familiei Princiare a României.

Tâmpla de lemn, minunat sculptat şi diferitele preţioase odoare ale acestei biserici se află la Muzăul Naţional de Antichităţi din Bucureşti.

4. **Biserica Creţulescu** (calea Victoriei), zidită la 1722 de Banul Iordache Creţulescu şi restaurată în diferite rânduri, are actualmente frumoase picturi datorite lui Tătărescu (1860). Imprejurarea că este situată în inima oraşului şi buna reputaţie a corului, care complectează serviciul divin, au determinat predilecţia pe care lumea cea mai aleasă din Capitală o are pentru această biserică.

5. **Biserica Curtea Veche** (piaţa Sf. Anton) este zidită, după unii, de Mircea-Vodă la 1546. La 1714 a fost înfrumuseţată şi bine dotată de Ştefan Cantacuzino. *Aci se ungeau Domnii Ţărei Româneşti.*

6. **Biserica Cuţitu de Argint,** ridicată în parcul Carol I, cu ocaziunea Expoziţiunei generală română din 1906, sub direcţia architectului G. Sterian, care a dat Bucureştilor o copie fidelă a renumitei biserici Sf. Nicolae Domnesc din Iaşi (vezi pag. 203).

7. **Biserica Domniţa Bălaşa** (calea Rahovei), fondată la 1751 de Domniţa Bălaşa, fiica lui Constantin Brâncoveanu Basarab. Reconstituită în 1882 cu un lux deosebit, biserica este înconjurată de o prea frumoasă grădină, întreţinută cu multă atenţiune. Duminica şi sărbătorile se poate auzì excelentul cor înfiinţat de regretatul Bărcănescu.

BISERICA CUŢITU DE ARGINT

8. **Biserica Mihai-Vodă** (pe strada cu acelaş nume), ridicată de către Mihai-Viteazul în 1595, ca recunoştinţă — spune legenda — că a scă-

https://biblioteca-digitala.ro

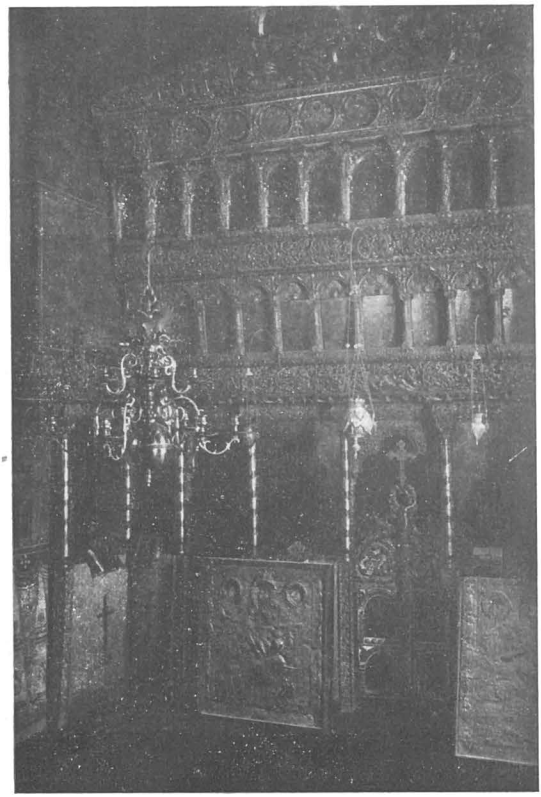

TÂMPLA DIN PARACLISUL MITROPOLIEI

pat dela moarte în ziua de Sf. Nicolae, când erà dus la decapitare din porunca Domnului Alexandru. In casele mănăstirei, judicios restaurată, sunt instalate acum *Arhivele Statului*.

9. **Mitropolia** zidită de Constantin Șerban Basarab la 1656, ca mănăstire, fu transformată în Mitropolie a Țării Românești de către Constantin Brâncoveanu. In interiorul bisericei se păstrează într'un sicriu de argint, moaștele Sfântului Dumitru Basaraboff devenit patronul Bucureștilor dela aducerea moaștelor sale din Bulgaria de către generalul rus Salticoff, din ordinul Impărătesei Ecaterina.

Mitropolia este catedrala orașului, așà că în ea se celebrează toate ceremoniile oficiale.

In *Paraclisul Mitropolii*, din corpul Palatului Mitropolitan, este de admirat ușa și tâmpla sculptate cu deosebită măestrie.

In curtea Mitropoliei se află *palatul Camerei Deputaților*, conceput de architectul Maimarolu.

10. **Biserica Radu-Vodă**, întemeiată la 1568, ca mănăstire, de Alexandru Vodă, fiul lui Mircea Ciobanul. Sinan Pașa, după înfrângerea sa dela Călugăreni (vezi pag. 115), o fortifică, însă, la apropierea lui Mihai-Viteazul, o aruncă

https://biblioteca-digitala.ro

în aer. Radu Mihnea, care o rezidì la 1614, odihnneşte în interiorul bisericei.

11. **Biserica Stavropoleos** (pe strada cu acelaş nume) zidită la 1722 de Arhiereul Ioanichie. Architectul Mincu, restaurând-o, i-a păstrat caracterul pur bizantin, ceeace şi constitue marea sa valoare artistică.

12. **Biserica Văcăreşti,** fostă mănăstire, zidită la 1722—1724 de Niculae Mavrocordat, serveà în timpul Domnilor fanarioţi ca haltă în drumul lor dela Ţarigrad, unde primeau învestitura, spre Bucureşti, pentru ca în acest răstimp să li să pregătească alaiul cu care aveau a fi primiţi în oraş. Actualmente încăperile mănăstirei, mărite mult dela 1864 încoace, sunt transformate în penitenciar în care mulţi bărbaţi distinşi ai Ţării, condamnaţi politici sau pentru delicte de presă, au fost internaţi timporar, contribuind astfel la faima Văcăreştilor, destul de cunoscuţi prin tristа celibritate pe care le-a creat-o detenţiunea rău-făcătorilor de drept comun.

13. **Biserica Rusească,** foarte frumoasă construcţie modernă, situată pe strada Smârdan.

Şi celelalte culte îşi au templele lor.

Citäm:

14. **Biserica Armenească,** în curs de construcţie, pe bulevardul Carol.

15. **Catedrala catolică Sf. Iosif** (strada Fântânei), impozantă clădire modernă (1883) şi spaţioasă, în care se pot ascultà predici substanţiale.

16. **Biserica Bărăţia,** (catolică) pe strada cu acelaş nume, datează de prin 1700.

17. **Biserica Protestantă,** (strada Lu-

BISERICA RUSEASCĂ

https://biblioteca-digitala.ro

CIMITIRUL BELU — MAUSOLEUL CANTACUZINO

terană) zidită la 1821. După cum se susţine de unii, ritul protestant ar fi existat în Ţară chiar din timpul lui Constantin Brâncoveanu.

18. **Templul Israelit** din strada Sf. Vineri, clădit după modelul marilor sinagoge din Pesta şi Viena.

Monumente şi statui:

Bucureştii au puţine monumente, însă de mare valoare artistică. Pe lângă bisericile menţionate mai sus, citãm, ca mai importante:

1. **Statuia equestră a lui Mihai Viteazul** (vezi pag. 82 şi 115), splendid bronz datorit lui Carrier Belleuse.

2. **Statuia lui Ioan Eliade Rădulescu** (vezi pag. 81), marmură semnată Ettore Ferrari.

3. **Statuia lui George Lazăr,** mare dascăl al Românilor.

4. **Statua lui Ion C. Brătianu,** distins bărbat de stat. Detaliile acestui monument impozant, operă a sculptorului francez Dubois, sunt bronzuri de toată frumuseţea.

5. **Statuia lui C. A. Rosetti,** modestă ca şi întreaga viaţă a celui care a început prin a fi poet, a continuat ca staroste al negustorilor (în calitate de tipograf) şi a sfârşit ca gazetar, după ce fusese şi ministru al instrucţiunei publice.

https://biblioteca-digitala.ro

Aceste cinci statui sunt aşezate pe marea arteră constituită din cinci bulevarde, care sub diferite nume (B-dul Independenţei, Elisabeta, Academiei, Carol şi Pake Protopopescu) taie oraşul de-a-curmezişul şi în linie dreaptă pe o lungime de aproape 6 km. In dreptul statuei lui Mihai Viteazul, se face anual, la 10 Mai (aniversarea proclamării Independenţei şi încoronării primului Rege român), defilarea trupelor în faţa Suveranilor.

IOAN C. BRĂTIANU DUBOIS SC.

C. A. ROSETTI HEGEL SC.

Alte câtevà statui, busturi şi monumente comemorative ridicate dintr'un sentiment de recunoştinţă a Bucureştenilor, sau a diferitelor instituţiuni faţă de distinşii dispăruţi (Lahovari, V. Lascăr, General Davila, Eminescu, etc.), sunt împrăştiate prin restul oraşului.

https://biblioteca-digitala.ro

PALATUL REGAL — BIBLIOTECA M. S. REGINA

Clădiri:

1. **Palatul Regal,** vastă reşedinţă de iarnă a Suveranilor, cu o splendidă sală a Tronului, o importantă bibliotecă, o bogată colecţiune de tablouri vechi şi moderne, nenumărate apartamente în diferite stiluri şi o bibliotecă particulară a M. S. Regina Elisabeta, cunoscută peste hotare, sub numele de *Car-*

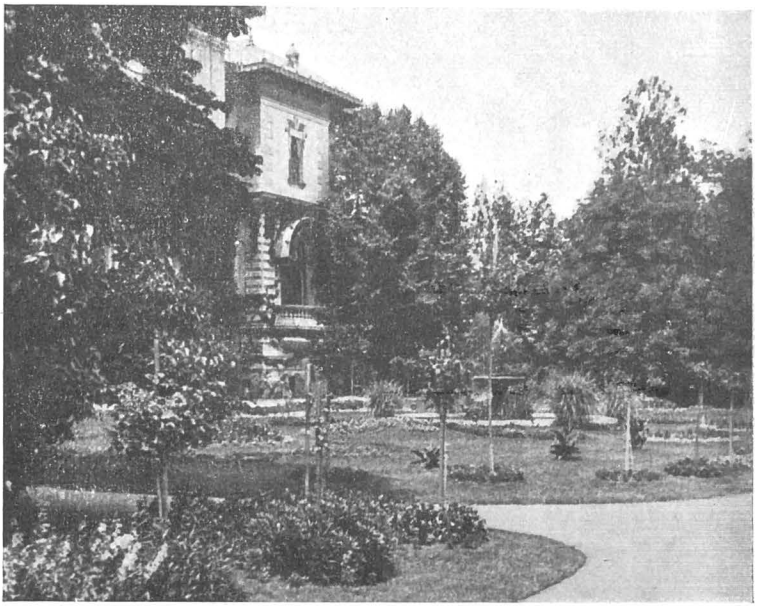

IN PARCUL COTROCENI — PALATUL PRINCIAR

https://biblioteca-digitala.ro

men Sylva şi ca scriitoare de frunte. Vizitarea palatului este permisă cu învoire specială acordată de Directorul Palatului (Direcţiunea este instalată în corpul din stânga Palatului).

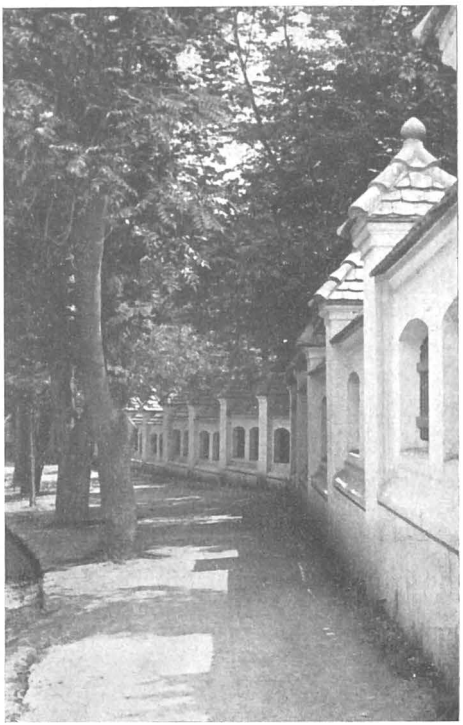

IMPREJMUIREA PARCULUI COTROCENI

2. **Palatul Cotroceni** (vezi cele spuse la pag. 256 asupra bisericei Cotroceni), coprinde între alte frumuseţi un splendid salon în stil modern. In jurul palatului se întinde un parc situat în amfiteatru. Este cel mai frumos parc din oraş. Intr'un colţişor pierdut între copacii stufoşi doarme somnul de veci Principesa Maria, unicul copil al MM. LL. Regele şi Regina. In capela alăturată, Principesa este figurată în marmoră. „Nu plângeţi, n'a murit ci doarme" stă scris pe soclul admirabilei lucrări care, în adevăr, pare că respiră.

Vizitarea palatului şi a parcului este permisă numai cu autorizarea dată de Mareşalul Palatului.

3. **Palatul Fundaţiunei Universitară Carol I** zidit în faţa palatului regal, la 1891 de M. S. Regele, cu ocazia jubileului de 25 ani de domnie şi considerabil mărit în 1912. Coprinde o vastă bibliotecă (literatură, filosofie, istorie, artă, ştiinţe) special rezervată studenţilor.

4. **Palatul Atheneului Român,** ridicat în 1888 pe fundaţiunile începute în vederea unui circ, coprinde o rotundă cu frumoase reliefuri, câteva săli în care se organizează diferite expoziţii şi o splendidă sală de conferinţe şi concerte. Palatul este proprietatea Societăţei „Atheneul Român", înfiinţată în 1860 în scop literar, artistic şi cultural. Societatea încurajată prin subvenţii şi

https://biblioteca-digitala.ro

diferite donaţiuni posedă o însemnată bibliotecă, o colecţie de tablouri de maeştri celebri (Titian, Rembrandt, Téniers, Fragonard, etc...) şi organizează în timpul ernei conferinţe foarte apreciate.

In sala Atheneului au loc *„concertele simfonice"* înfiinţate în 1868 de către neuitatul Ed. Wachman, care cu bine instruita sa orchestră, trecută mai târziu (1906) sub dependenţa ministerului instrucţiunei publice, a dat publicului bucureştean posibilitatea de a aprecià frumuseţile capodoperelor maestrilor celebri.

5. **Palatul Universităţei,** (în faţa Statuei lui Mihai-Viteazu).

6. **Palatul Poştelor,** clădire monumentală, aminteşte, ca faţadă, pe cel din Geneva.

7. **Palatul Casei de Depuneri** impozantă clădire cu o prea frumoasă sală pentru public, ornamentată cu bronzuri şi fierărie de artă. Ordine şi curăţenie exemplară domnesc în interior. Cu autorizare, dată de intendentul palatului,

PARCUL COTROCENI — MORMÂNTUL PRINCIPESEI MARIA

https://biblioteca-digitala.ro

ne putem sui în cupola din vârful clădirei (unul dintre cele mai înalte puncte ale Capitalei), de unde avem cea mai interesantă vedere asupra întregului oraș.

8. **Palatul Ministerului de Externe** (fost palat Sturdza), de o arhitectură bizară, coprinde interesante și luxoase interioare.

PALATUL ATHENEULUI ROMÂN

Toate palatele până acì menționate, afară de Universitate, sunt situate pe calea Victoriei.

La întretăierea splaiului Justiției cu calea Rahovei

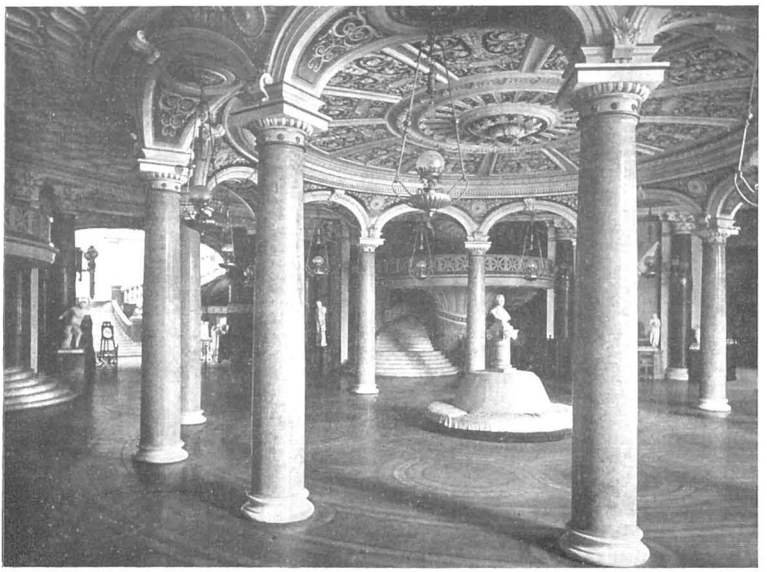

ATHENEUL ROMÂN — ROTUNDA

https://biblioteca-digitala.ro

ATHENEUL ROMÂN — SALA DE CONFERINȚE ȘI CONCERTE

se înalță **Palatul Justiției,** colosală clădire cu o grandioasă „sală a pașilor pierduți".

9. **Palatul Ministerului Lucrărilor Publice** (Bulevardul Elisabeta) interesantă și reușită încercare de stil românesc la un mare edificiu public (architect P. Antonescu [1]).

Muzee:

1. **Muzeul Național de Antichități** (Bulevardul Academiei, în Palatul Universității, — deschis Joia, Duminica și în toate sărbătorile dela 11—3), coprinde două mari secțiuni: secțiunea antică și cea eclesiastică, precum și o mică anexă a tablourilor. Aceasta din urmă este așezată în prima sală, la intrarea în Muzeu și conține, între altele, câteva tablouri de ale primitivilor germani Zeitblom, Lucas Kranach, un Corot, un Troyon, cum și câtevà schițe de ale maestrului român Grigorescu.

De acì se trece direct în secțiunea antică printr'un coridor în care se află expusă o alegere din cele mai

[1]) Multe alte edificii publice și clădiri particulare, sau ale diferitelor așezăminte ar trebui să adăogăm la lista precedentă, căci tot ceeace s'a construit în ultimul timp și ceeace este acum în curs de execuție are în general caracterul unui palat mai mult sau mai puțin important, cu interioare somptuoase și adesea artistice. Ne abținem însă dela aceasta scopul nostru fiind de a indicà numai ceeace trebue negreșit văzut în București.

https://biblioteca-digitala.ro

IMNUL ORBILOR IORDĂNESCU SC.

importante monumente epigrafice creştine din sec. IV până în al VI p. C. Din acest coridor se deschid două săli, din care, în cea dela stânga este expusă o alegere din colecţiunile de obiecte antice ale Muzeului începând cu timpurile preistorice ale cărei toate trele epocele sunt

INTERIORUL UNUI OM DE GUST

https://biblioteca-digitala.ro

reprezintate şi continuând cu obiecte de ceramică, de sculpturi, de cult, de podoabă şi de uz zilnic din epoca greco-romană. Toate acestea sunt coprinse în 18 vitrine. De remarcat: întregul dulap plin de sticlărie greco-romană găsit în săpăturile portului Constanţa; un alt dulap cu bronzuri antice de artă greco-barbară din sec. IV p. Chr. o colecţie de vase greceşti pictate, cum şi *Tezaurul dela Petroasa* (vezi pag. 185) aşezat într'o vitrină specială în mijlocul salonului. In sala din dreapta sunt expuse produsele localităţilor cu urme antice, în special arme, fragmente ceramice, monede imperiale romane bătute de oraşele greceşti din Egypt, cum şi o serie de monede imperiale romane de argint. Este de remarcat în această sală un cazan de aramă cu trei picioare şi cu mai multe toarte în formă de animale, foarte asemănătoare cu obiectele analoage rămase dela Scythi. A fost găsit plin cu cenuşe într'o movilă din comuna *Scorţaru*, judeţul Brăila.

In mijlocul salonului se află macheta monumentului triumfal dela Adam-Clissi, după ultima reconstituire (vezi pag. 127) precum şi mai multe reliefuri în ipsos reprezentând ruine de cetăţi antice (Drobeta — pag. 7, Axiopolis — pag. 124 şi Tropaeum — pag. 127), o aquarelă reprezentând monumentele dela Adam-Clissi şi un plan provizoriu al cetăţii Romula (Reşca, jud. Romanaţi, vezi pag. 58).

De aici se trece în secţiunea eclesiastică coprinsă în trei săli, în care sunt expuse obiecte vechi religioase culese din bisericile şi mănăstirile din România. Unele din ele datează de prin veacul XIV-lea şi de cele mai multe se leagă numele celor mai mari Voevozi ai Ţărilor române: Mircea cel Bătrân, Ştefan cel Mare, Matei Basarab, Constantin Brâncoveanu, etc.

De remarcat, între altele, bogatele colecţiuni de cărţi bisericeşti legate cu deosebită artă în argint şi în aur, cruci, discuri de epitafe dintre care unul dela Mircea şi altul dela Ştefan cel Mare, epitrafire (cel dăruit de Constantin Brâncoveanu şi D-na sa Maria, mănăstirei Horez se distinge prin extraordinara fineţă a broderiei de mătasă) cum şi seria de picturi originale (1526) dela biserica mănăstirei dela Argeş (vezi pag. 67).

Ultima sală (dinspre grădină), de curând alcătuită, coprinde sculptura greco-romană găsită în ţară. De remar-

https://biblioteca-digitala.ro

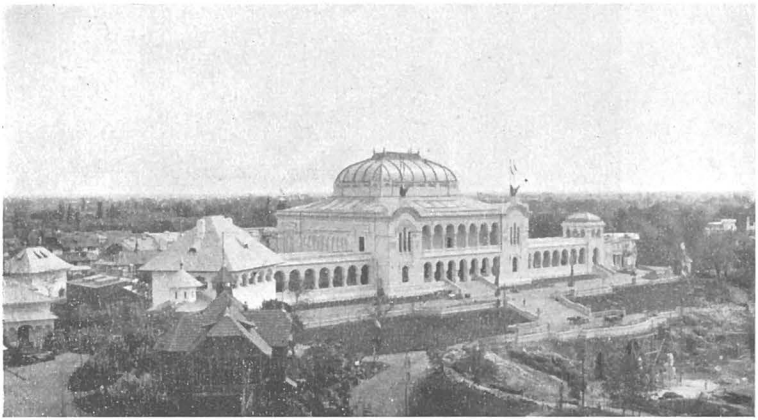

PARCUL CAROL I — MUZEUL GRIGORESCU

cat sarcofagul de piatră cu reprezentări bachice și de vânătoare găsit la Reșca (vezi pag. 58), statuia de marmoră a unui magistrat găsită la Constanța, reliefurile cu privire la cultul zeului solar Mithra și al lui Dionysos, pe lângă o mică colecție de trunchiuri de statui și statuete, dintre care unele lucrate cu o artă superioară celei obișnuită prin aceste provincii îndepărtate ale imperiului roman.

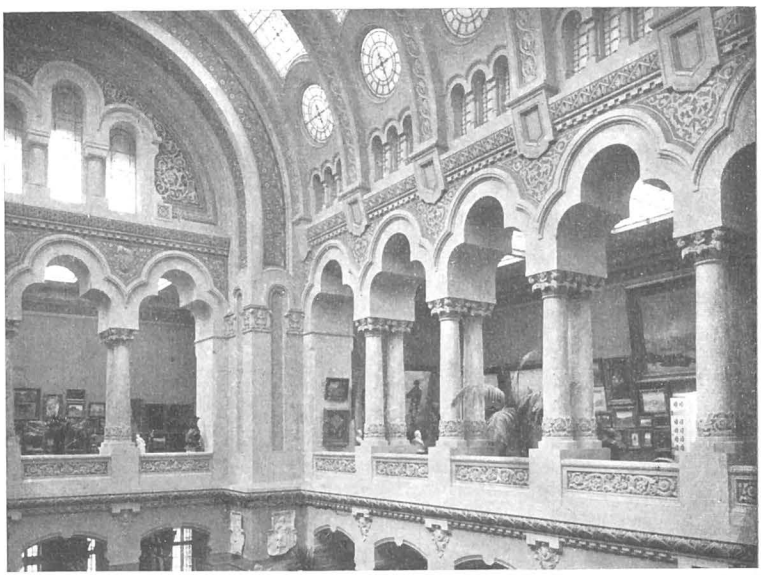

MUZEUL GRIGORESCU — INTERIOR

https://biblioteca-digitala.ro

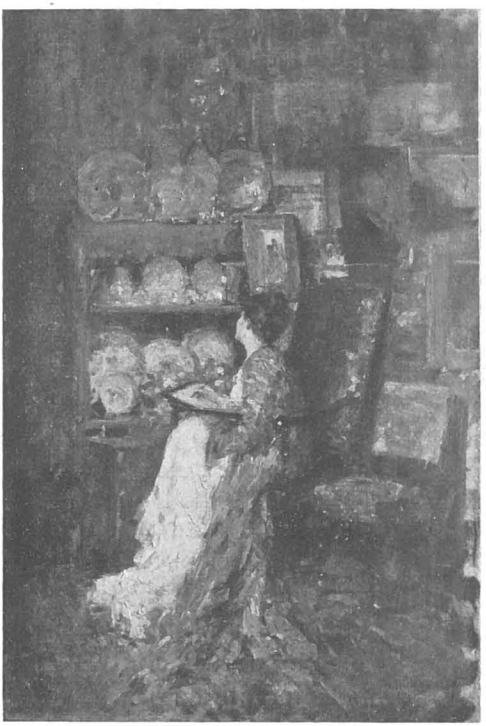

COLȚ DE ATELIER GRIGORESCU PINX.

2. **Muzeul Grigorescu** instalat în *„Palatul Artelor“*, clădire în stil românesc ridicată în Parcul Carol I cu

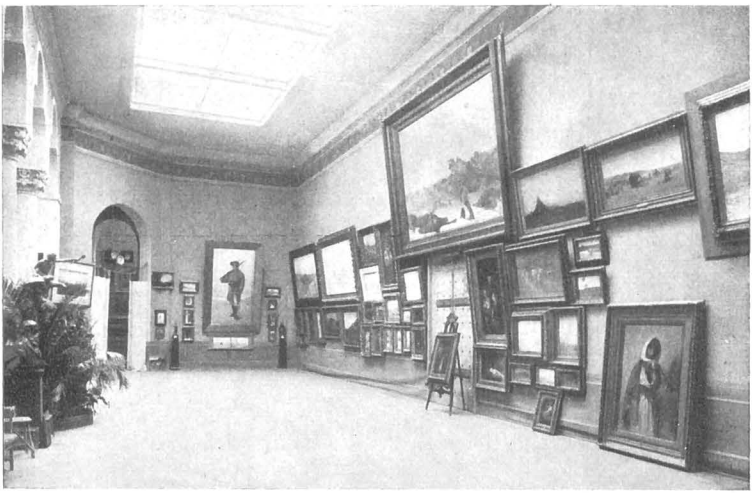

SALĂ IN MUZEUL GRIGORESCU

https://biblioteca-digitala.ro

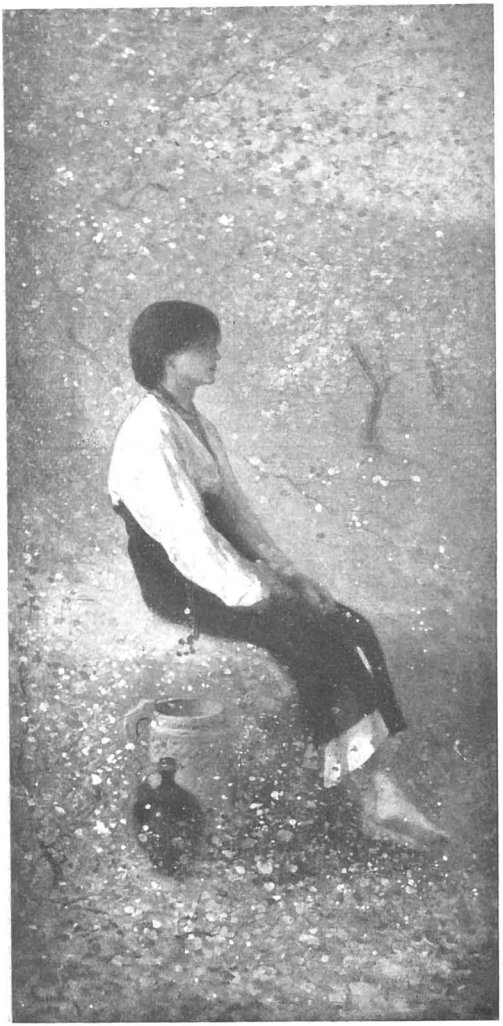

PRIMĂVARA GRIGORESCU, NINX

https://biblioteca-digitala.ro

LA VATRĂ GRIGORESCU PINX.

ocazia Expoziţiei generală română din 1906, este deschis publicului Joia, Dumineca şi în toate sărbătorile între orele 2—5 d. a. Coprinde o mare parte dintre cele mai

TĂRĂNCUŢA CU VIŢEI GRIGORESCU PINX.

https://biblioteca-digitala.ro

OVREIU DIN GALIŢIA GRIGORESCU PINX.

bune pânze ale maestrului Grigorescu, pictorul care a reuşit să redeà în chip desăvârşit atmosfera ţării noastre.

Născut în satul Pitaru din judeţul Dâmboviţa, în 1838, Grigorescu a dus „o viaţă simplă, tăcută, ordonată, puternică, închinată toată artei lui" până în Iulie 1907, când se stinse lăsând în urmă-i o considerabilă operă constând din peisage, care cu boi, flori, portrete, scene războinice, etc. Toate genurile le-a încercat Grigorescu şi în toate a strălucit, aşà încât cu drept cuvânt poate fi considerat ca cel mai mare pictor de până acum al Românilor.

3. **Muzeul Aman** (str. C. A. Rosetti, deschis Marţea Joia, Dumineca şi în toate sărbătorile dela 10—12 a. m. 2—4 d. a.), instalat în însăşi locuinţa pictorului Theodor Aman, donată Statului, împreună cu multe picturi, gravuri şi sculpturi de către soţia pictorului, Doamna Anna Aman.

Născut la 1828 în Câmpulung, Theodor Aman, feciorul sărdarului Dumitru Aman, craiovean de baştină, începù a pictà într'un timp când pictura erà destul de desconsiderată în ţară. Marele talent al pictorului se vede dela primele încercări ale sale în această direcţiune. Mica aquarelă (mama pictorului pe patul de moarte) făcută de copilul Aman la vârsta de 12 ani şi găsită mai târziu

https://biblioteca-digitala.ro

PICTORUL TH. AMAN AMAN PINX

prin podul caselor părinteşti ne dă măsura talentului său. Examinând lucrările maestrului suntem însă isbiţi de mişcările îngrijite şi atitudinile teatrale ale personagiilor sale. Aceasta erà şcoala timpului în care a studiat Aman pictura şi cele învăţate i-au înăbuşit personalitatea. In portrete totuşi pictorul este de multe ori neîntrecut. Meritul cel mare al lui Aman este de a fi deschis drumul urmaşilor săi provocând în public un curent favorabil picturei şi deci şi celor ce aveau a se consacrà peneluluiîn viitor.

In cele opt săli ale muzeului putem cunoaşte pe Aman, sub o întreită înfăţişare: ca pictor, sculptor şi gravor. Gravurile lui Aman, sunt în bună parte reproduceri ale picturilor sale şi multe din ele au devenit populare. Sculptura artistului este exlusiv decorativă.

4. **Pinacoteca Statului,** instalată în Palatul Atheneului

ATELIERUL PICTORULUI AMAN AMAN PINX

https://biblioteca-digitala.ro

Român, (închisă numai Lunea; în toate celelalte zile deschisă dela 9–12 a. m., şi 2–6 d. a.), conţine pe lângă interesante tablouri de pictori români şi străini şi câteva piese sculpturale — busturi, grupe etc.— între care un celebru nud în marmoră semnat Saint Marceau.

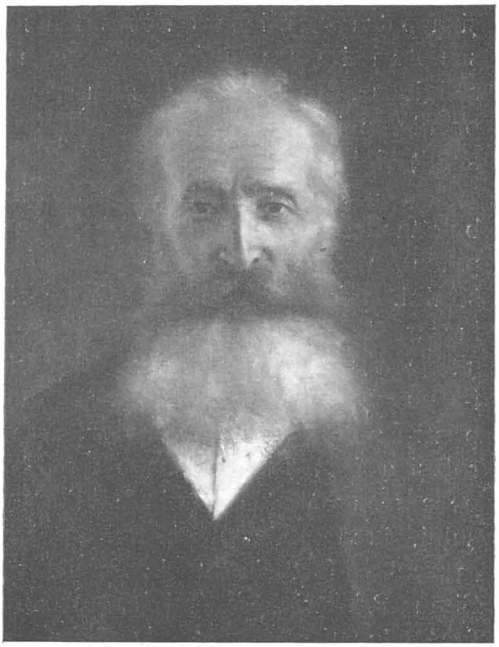

B. P. HĂJDEU GRIGORESCU PINX

5. **Muzeul Simu** (strada Mercur) este deschis publicului Joia şi Duminica dela 10–3 d. a. (închis dela 1 Iulie–1 Octomvrie).

Prima sală, în stil roman, conţine reproduceri după sculpturi celebre antice şi din timpul Renaşterei. Sala a doua, decorată cu motive româneşti, împrumutate dela mănăstirea dela Argeş, este rezervată artiştilor români (pictură, sculptură, gravură). De remarcat un splendid „Apus de soare la Barbizon“ semnat Grigorescu şi o cópie a jilţului lui Petru Rareş (vezi pag. 166). A treia sală, decorată în genul sălilor Rubens şi Apollo (muzeul Louvre din Paris) precum

MUZEUL SIMU

https://biblioteca-digitala.ro

şi a patra sală, decorată în stil bizantin, conţin picturi şi sculpturi din şcoala franceză, germană, italiană şi picturi religioase. Sala a cincea, cu un caracter pur grecesc, coprinde mai ales aquarele, pasteluri, gravuri şi picturi pe smalţ şi faianţă.

Este simplu şi interesant istoricul acestui muzeu: Un bogătaş, om de gust, în dorinţa de a-şi creà un interior plăcut, a vizitat atelierele diferiţilor artişti pământeni şi străini, a frecuentat expoziţiunile şi sălile de vânzare de lucruri de artă, a cercetat fără preget pe diferiţi anticari şi, pe nesimţite, a strâns un adevărat tezaur, care într'atât i-a cuprins casa că omul aveà nevoe de o clădire nouă pentru sine, sau pentru tezaur. A preferat să mute tezaurul şi a făcut în acest scop un locaş demn de bogăţiile pe care aveà a le cuprinde. Construit în mijlocul oraşului, după modelul celebrei „maison carrée" din Nîmes, muzeul a fost dăruit de fondatorul său, D-l Anastase Simu, Primăriei Capitalei pentru a servì orăşenilor să-şi facă educaţiunea gustului.

6. **Muzeul etnografic şi de artă naţională,** provizoriu instalat în calea Griviţei No. 5, se poate vizità în orice zi între orele 10—12 a. m. Conţine splendide colecţiuni etnografice şi artistice din ţară şi dela Românii de peste hotare. Clădirea proprie — în construcţie pe Şoseaua Kisseleff — va fi o podoabă a Capitalei. Muzeul a fost înfiinţat în 1906 de actualul Director, Al. Tzigara Samarcaş.

7. **Muzeul zoologic** (Şoseaua Kisseleff) deschis Duminica şi Sărbătorile dela 10 a. m.—4 d. a. şi Joia dela 11 a. m.—3 d. a., conţine pe lângă foarte frumoasele exemplare ale faunei ţărei noastre şi piese rare din fauna străină. Are, ca dependenţă, un început de grădină zoologică, instalată în parcul Regele Carol I.

8. **Muzeul comerţului şi industriei,**[1]) instalat în curtea ministerului de industrie (Calea Victoriei), coprinde următoarele secţiuni:

a) Secţiunea agricolă propriu zisă, cu produsele transformate ale agriculturei;

b) Secţiunea industriilor derivate din agricultură (făină vin, bere, alcool, ţesături etc.);

[1]) La imprimarea acestei lucrări, muzeul nefiind încă inaugurat, nu s'a stabilit zilele în care va fi accesibil publicului.

https://biblioteca-digitala.ro

PETRECERE CU LĂUTARI AMAN PINX

c) Secţiunea produselor naturale ale solului şi a industriilor care întrebuinţează pământul ca material prim;

d) Secţiunea minieră, rezervată produselor subsolului (pietre, petrol şi derivate, sare, cărbuni-fosili, etc.);

e) Secţiunea alimentaţiunei: conserve, fructe, legume, avicultură, lapte şi derivate;

f) Secţiunea industriei casnice;

g) Secţiunea muncei;

h) Secţiunea maşinelor;

i) Secţiunea invenţiunilor utile.

9. **Muzeul pedagogic** (strada Cosma No. 11), înfiinţat pe lângă „Cassa Şcoalelor" în 1909, conţine tot felul de colecţiuni de material didactic relativ la toate specialităţile cursului primar, secundar, profesional etc., planuri şi mobilier de şcoli şi o importantă colecţiune de diapozitive (peste 10000 subiecte) pentru ilustrarea prin proiecţiuni a tuturor chestiunilor, care pot face obiectul conferinţelor membrilor corpului didactic, cărora le stă la dispoziţie. Muzeul este deschis publicului în toate zilele dela 2—6 d. a.

10. **Muzeul eclesiastic** (strada Dr. Lueger, în palatul Cassei Bisericii), înfiinţat în 1910, conţine colecţiunile *comisiunei monumentelor istorice* (vezi pag. 254) şi constă dintr'o secţiune archeologică (manuscripte, icoane, frescuri, epitafe, antimise, sculpturi, mobilier) şi dintr'alta documentară (fotografii, planuri, releveuri). Este deschis publicului Duminica dela 2—6 d. a.

https://biblioteca-digitala.ro

Aşezăminte culturale. — Biblioteci.

1. **Academia Română** (calea Victoriei No. 135), are ca menire de căpetenie: cultivarea literaturei şi ştiinţei române şi conservarea şi perfecţionarea limbei.

Născută din vechia „Societate literară română", Academia s'a reorganizat, aşà cum funcţionează azi, la 1866. Este cea mai înaltă instituţie culturală a neamului, cuprinzând în sânul ei reprezentanţi din toate ţările româneşti. Are trei secţiuni: istorică, literară şi ştiinţifică. Fiecare secţiune numără 12 membri activi şi 15 corespondenţi, români. Numărul membrilor străini, onorari şi corespondenţi, este nelimitat. Publicaţiunile Academiei sunt dintre cele mai apreciate; iar biblioteca sa este cea mai mare şi mai bogată din orient. Este deschisă publicului în toate zilele de lucru dela 8 dimineaţa până la 6 seara şi frecuentarea ei este îngăduită numai în urma unei cereri în scris adresată bibliotecarului. Secţiunea manuscriptelor este deschisă zilnic dela 8—12 şi 2—6 afară de Duminici şi sărbători.

2. **Fundaţiunea universitară Carol I,** (vezi pag. 263). Biblioteca, accesibilă numai studenţilor, este deschisă în toate zilele de lucru dela 9—12, 2—5 şi 7—10 seara. Fundaţiunea, întemeiată de M. S. Regele Carol I, se susţine din mijloacele ce i s'au pus la îndemână de Augustul său Fundator şi acordă însemnate ajutoare studenţilor meritoşi.

3. **Cassa Şcoalelor** (str. Dr. Lueger), înfiinţată în 1883 ca instituţie autonomă pentru întreţinerea şcoalelor şi

HORĂ — AMAN PINX

https://biblioteca-digitala.ro

administrarea deosebitelor fundaţiuni şi legate instituite pentru şcoli de către persoane caritabile, are un buget anual de peste 8 milioane lei. De această instituţiune depind: *muzeul pedagogic* menţionat la pag. 277, *biblioteca pedagogică*, pusă la dispoziţia membrilor corpului didactic din întreaga ţară şi *biblioteca elevilor de curs secundar*, deschisă elevilor în toate zilele dela 2—6 d. a.

4. **Cassa Bisericii** (str. Dr. Lueger), de dată recentă (1902), administrează biserica noastră ortodoxă şi exercită controlul Statului asupra cultelor eterodoxe. De această administraţiune depinde „*muzeul eclesiastic*“ menţionat la pag. 277 şi tot pe lângă Cassa Bisericii este instituită „*Comisiunea monumentelor istorice*“ (vezi pag. 254), a cărei menire este conservarea şi restaurarea vechilor noastre biserici şi mănăstiri.

Instrucţiunea:

1. **Invăţământul superior** se predă, la Universitatea din Bucureşti, în cele cinci facultăţi (medicină, drept, litere-filosofie, ştiinţe şi teologie) cu numeroasele lor clinici, laboratoare, institute şi seminarii, precum şi în şcolile superioare speciale (medicină veterinară, architectură, poduri şi şosele, agricult., ştiinţe de stat), răspândite în toate colţurile oraşului.

2. **Invăţământul secundar şi profesional** se predă în 2 seminarii, 3 licee, 2 gimnazii, 1 şcoală superioară şi 3 inferioare de comerţ, 1 şcoală superioară de arte şi meserii, 1 inferioară de meserii, 4 şcoli secundare de fete (împreună cu azilul Elena-Doamna — vezi pag. 111—) 7 şcoli profesionale şi de menaj (pentru fete), 1 şcoală normală de învăţători, 1 şcoală de arte frumoase (pictură, sculptură, arte decorative) şi 1 conservator de muzică şi artă dramatică.

3. **Invăţământul public primar** este obligator şi gratuit şi se dă în 32 şcoli de băeţi şi 37 şcoli de fete.

Numeroase şcoli particulare secundare, profesionale şi primare funcţionează sub controlul Ministerului Cultelor şi Instrucţiunei publice.

4. **Invăţământul militar** se predă în şcoalele militare de infanterie şi cavalerie, de artilerie, geniu şi marină şi se desăvârşeşte în şcoala superioară de războiu.

Teatre. — Concerte. — Spectacole:

1. **Teatrul Naţional,** început la 1847 şi terminat, din cauza evenimentelor politice, abiă la 1853, este o con-

https://biblioteca-digitala.ro

structie frumoasă după modelul redus al teatrului Scala din Milano. Sala de spectacol are o acustică impresionantă. Instituţiunea depinde de Ministerul Instrucţiunei publice, care dă o însemnată subvenţiune anuală societăţei dramatice, care se produce pe scena teatrului. Se joacă dramă şi comedie de către artişti printre cari foarte mulţi nu au nimic de invidiat celor mai sărbătoriţi colegi ai lor dela teatrele renumite din străinătate. Excepţional se produc şi celebrităti străine.

2. **Sala Atheneului român** în special rezervată concertelor simfonice ale orchestrei Ministerului Instrucţiunei Publice (vezi pag. 263) şi celor vocale şi instrumentale date de diferiţi virtuoşi străini, cari se perîndă prin Capitală, atraşi fiind de bunul renume de generoşi apreciatori ai artei, pe care Românii au ştiut să-l facă a se întinde şi peste hotare.

3. **Teatrul Leon Popescu.**

4. **Teatrul Comœdia.**

5. **Teatrul Modern.**

In aceste trei teatre se joacă, după împrejurări, operă, operetă şi comedie de către diferite trupe române în totdeauna excelente, sau străine.

6. **Nenumărate cinematografe.**

Asistenţa publică şi privată:

Poporul român este filantrop din fire. Autorităţile, diferitele instituţiuni private, numeroasele societăţi filantropice precum şi particularii se întrec în opere de asistenţă, aşă că ajutoarele date anual se ridică la câtevă milioane.

In Capitală există *societăţi de caritate propriu zisă*, *societăţi de asistenţă prin muncă*, *societăţi de asistenţă culturală (şcolară)* şi *societăţi de asistenţă sanitară*. Aceste din urmă sunt cele mai importante şi au o organizaţie desăvârşită.

Asistenţa sanitară. Se dă în *dispensarii şi spitale*, în care suferinzii sunt examinaţi şi primesc medicamente gratuite.

In Capitală funcţionează:

a) Dispensariile administrate de instituţia „*Policlinica Regina Elisabeta*“, care are un dispensar central (Bulevardul Ferdinand) şi mai multe altele, răspândite în diferite cartiere.

https://biblioteca-digitala.ro

b) Dispensariile înfiinţate de *Cassa centrală a meseriilor*, speciale pentru membrii asiguraţi la Cassa centrală.

c) Dispensariile speciale, ca acela pentru tuberculoşi al „*Societăţei pentru profilaxia tuberculozei*".

In spitale se caută gratuit bolnavii săraci, cari se prezintă la serviciile de consultaţiuni gratuite de pe lângă spitale, sau sunt aduşi de trăsurile *societăţei de prim ajutor* „*Salvarea*", care ridică şi transportă la cel mai apropiat spital pe cei ce cad victimele vre-unui accident, ale cărui urmări nu se pot înlătură la dispensarul societăţei însăşi.

Există servicii pentru toate specialităţile, repartizate în spitalele instituţiunilor „*Eforia Spitalelor civile*" şi „*Eforia aşezămintelor Brâncoveneşti*", în care funcţionează şi clinicele facultăţei de medicină.

De **„Eforia spitalelor civile"** ţin spitalele:

1. **Colţea** (vezi pag. 256), cu servicii de chirurgie generală, chirurgia căilor urinare, ocultistica, boale de piele şi sifilis.

2. **Filantropia,** cu servicii de chirurgie generală, gynecologie şi medicină.

3. **Colentina,** cu servicii de chirurgie generală, medicină, boale infecto-contagioase şi boale venerice.

4. **Spitalul de copii,** cu servicii de chirurgie, medicină şi boale contagioase.

5. **Maternitatea,** pentru faceri.

6. **Spitalul dela Pantelimon** (vezi pagina 119), situat la 6 km. de Bucureşti. — Ne putem duce acolo cu trenul, sau cu trăsura luată dela „Moşi" (3—4 lei). In acest spital este instalată clinica de boale nervoase şi serviciul de boale cronice.

7. **Spitalul central de boale mintale dela Mărcuţa** (3 km. depărtare de Bucureşti — 1 leu 50, cu trăsura luată dela „Moşi"), nu mai corespunde de mult scopului în care a fost creat, atât din cauza lipsei de confort cât şi mai ales din cauza localurilor insuficiente. Pentru aceste motive s'a construit un spital modern, neinaugurat încă, pe *şoseaua Bercenilor* lângă Văcăreşti (vezi pag. 259).

Epitropia aşezămitelor Brâncoveneşti are un spital cu secţiuni de chirurgie, medicină şi physioterapie.

* * *

https://biblioteca-digitala.ro

Pe lângă spitalele celor două mari așezăminte menționate, mai avem în Capitală:

Spitalul militar central, cu secțiuni de chirurgie, medicină, boli contagioase și venerice.

Institutul antirabic, pentru tratamentul turbării prin injecțiuni cu ser antirabic.

Spitalul veterinar, funcționează pe lângă școala superioară de medicină veterinară.

Sanatoriul și Spitalul de Tuberculoși dela Filaret.

Spitalul Xenocrat (calea Văcărești), instituție particulară în care se primesc orice fel de boale.

Spitalul israelit „Caritas".

Casa de faceri, din strada Crivineni.

Leagăne de copii.

Azilul de noapte.

Diferite aziluri pentru bătrâni de ambele sexe.

Parcuri. — Grădini:

1. **Parcul Carol I,** înființat în 1906 cu ocazia expoziției jubilare, pe câmpul Filaretului, care în vremuri era aproape singurul loc de petrecere al Bucureștenilor. Din timpul expoziției au mai rămas câteva clădiri ocazionale, condamnate să dispară. Demnă de examinat este architectura fostului „Pavilion Regal" (vezi ilustrația dela pag. 254) plănuit de architectul Burcuș. Parcul ocupă o suprafață totală de 360000 metri pătrați. Este tăiat în toate sensurile de șosele, alee și poteci și e acoperit cu pajiști, plantațiuni,

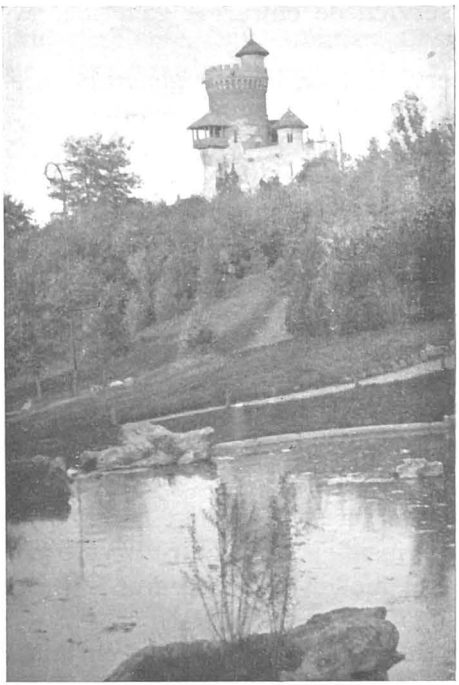

PARCUL CAROL I
CASTELUL DE APĂ „ȚEPEȘ-VODĂ"

https://biblioteca-digitala.ro

PARCUL CAROL I — GRĂDINA ZOOLOGICĂ

partere de flori, lacuri și bazinuri de apă de cel mai frumos efect. In fundul aleei principale, se ridică *muzeul Grigorescu* (vezi pagina 270) iar la stânga, pe colină, se înalță *Castelul de apă „Țepeș-Vodă"*, făcut de architectul V. Ștephănescu după modelul cetății lui Țepeș-Vodă din județul Argeș (vezi pag. 69). Lângă castel este reproducerea exactă a *bateriei Carol I din Calafat*, (din care s'a tras primul foc de tun contra Turcilor la 1877, vezi Calafat — pag. 29).

Dincolo de muzeul Grigorescu este *„Institutul meteorologic"* a cărui vizitare este permisă publicului, cu învoire specială.

Un început de *grădină zoologică* în care remarcăm pasări de apă, vulturi și câteva fiare ne oprește puțin în jurul lacului (vezi pag. 276, muzeul zoologic).

2. **Parcul Cotroceni,** situat peste Dâmbovița, la extremitatea Bulevardului Independenței, ocupă o suprafață de vre-o 20 hectare. Este exclusiv rezervat Familiei Princiare; totuși poate fi vizitat de public, în urma permisiunei acordată de Mareșalul Palalului (vezi Palatul Cotroceni — pag. 263).

3. **Grădina Botanică,** lângă parcul Cotroceni, este accesibilă publicului în orice zi, fără nici o formalitate.

Vizitarea splendidelor și bogatelor colecțiuni ale „Institutului Botanic" situat în parc, este permisă numai cu autorizarea Direcțiunei, autorizare care se acordă bucuros în orice zi și la orice oră.

4. **Grădina Cișmigiu,** prin vasta sa întindere și prin

https://biblioteca-digitala.ro

poziţiunea sa, în mijlocul oraşului (Bulevardul Elisabeta), ar puteà să ne fie invidiat de orice mare capitală străină.

5. **Parcul Ioanid,** de dată recentă, situat într'un cartier cu totul nou, este înconjurat de toate părţile de clădiri cochete şi somptuoase constituind astfel colţul cel mai frumos al Capitalei.

6. **Şoseaua Kisseleff,** formează începutul şoselei Bucureşti—Ploeşti, din punctul unde se termină calea Victoriei. Este primblarea de căpetenie a Bucureştenilor mai ales în anotimpul frumos, când tot ceeace oraşul are mai elegant, la anumite ore din zi, defilează în trăsuri în faţa pietonilor. Primăvara, când înfloreşte teiul, care bordează şoseaua de ambele părţi şi iarna, când ninge în abundenţă, sau când chiciura îngreuiază arborii, aspectul şoselei este feeric (vezi ilustraţia dela pag. 255). Importante instituţiuni publice (ministerul de externe, muzeul zoologic, geologic şi etnografic — vezi pag. 276) cum şi nenumărate şi frumoase vile particulare au cotropit laturile frumoasei şosele, aşà că trebue să mergem dincolo de rondul al III-lea pentru a zări câmpul liber. La acelaş rond se află şi *Hypodromul*, în care primăvara şi toamna au loc importante reuniuni sportive.

Cimitire:

Citàm numai pe cel mai important, care trebue negreşit vizitat de cel ce doreşte să vadă câteva perle ale architecturei monumentelor funerare. Acesta este *cimitirul Belu* (Şerban-Vodă), unde ne putem duce cu trăsura, sau cu tramvaiul luat dela „Casa de Depuneri". Vor fi având marile Capitale străine cimitire importante şi desigur că cimitirul Père-Lachaise din Paris nu-şi are pereche în lume întrucât priveşte gloriile universale, pe care le-a strâns în odihna de veci, dar mausoleele familiilor Ev. Gheorghief, Cantacuzino şi mai ales cel al familiei Ghica — toate opere ale regretatului architect Mincu — sunt modele desăvârşite ale genului funerar şi nu se văd aiurea (vezi ilustr. dela pag. 260).

Mijloace de comunicaţie:

1. **Tramvaie.**

Numeroase linii de tramvaie cu cai şi electrice parcurg principalele strade stabilind legătura cea mai

https://biblioteca-digitala.ro

eftină — nu însă şi cea mai comodă — între centrele mai însemnate ale oraşului. Existenţa tramvaielor cu cai este limitată şi în curând frumoasele şi confortabilele vagoane cu tracţiune electrică ale „*Societăţei Tramvaielor Comunale*“, care acum circulă numai pe cinci linii, vor şterge până şi suvenirul celor care, pe timpuri, au făcut admiraţia părinţilor noştri.

2. **Trăsuri.**

Tarif: Ora, în oraş în timpul zilei . . . . 3.— lei
Cursa ce nu trece de $^1/_2$ oră . . . 1.— „
„ „ „ „ „ „ „ dela 10 seara până la 5 dimineaţa . . 1.50 „
Cursa la Cameră . . . . . 2.— „
„ „ Gară . . . . . 2.— „
„ „ Hypodrom . . . . . 4.— „
Ora la şosea, ziua şi noaptea . . . 4.— „
Cursa la şosea (când nu trece de $^1/_2$ oră) . . . . . 2.— „

3. **Taximetre.**

Tarif: I-ul Kilometru . . . . . 1.20 lei
Oricare km. următor . . . . . —.60 „
Ora, în timpul staţionărei . . . . . 5.— „

Când indicatorul este stricat, taximetrul se plăteşte după tariful trăsurilor.

Hoteluri:

Boulevard, Capşa, Continental, Palace.

Splendid, Bristol, Bruxelles, Central, English, Franţa, Frascati, Gabroveni, High-Life, Imperial, Kiriazi, Metropol, Princiar, Regal, Traian, Union, etc.

Restaurante:

Enescu & Andreescu, Enache, Flora, Gara de Nord, Iordache, Maiorul Mura, Terasa Oteteleşanu, Trocadero, Natura (vegetarian).

Afară de acestea cele mai multe dintre hotelurile citate au restaurante proprii.

Primblări:

1. **In diferitele grădini şi parcuri** menţionate la pag. 282—284.

2. **La şosea** (vezi pag. 284).

https://biblioteca-digitala.ro

LA MOȘI — CALDE FLORICELE!

3. **La Moşi,** important târg ce se ţine în timpul lunei Mai pe *„Câmpul Moşilor“*. Este destul de bine organizat şi, prin pitorescul stradelor sale, rezervate diferitelor industrii, constitue o interesantă curiozitate a oraşului. Inaugurarea târgului—*toiul moşilor*—se face în fiecare an cu deosebită pompă în prezenţa Familiei Regale, în prima Joi, care urmează după sărbătoarea „Înălţarea Domnului“, când se distribue şi premii expozanţilor.

Escursiuni:

La mănăstirile dinprejurul oraşului şi anume:

1. La **Mănăstirea Cernica** (vezi pag. 117) la 13 km. de Bucureşti. Drumul de urmat cu trăsura (20 lei) este pe şoseaua Brăilei, care trece pe lângă ospiciile *Mărcuţa* (vezi pag. 281) şi *Pantelimon* (vezi pag. 119).

2. La **Mănăstirea Pasărea** (vezi pag. 120).—14 km.—

LA MOȘI — CARTIERUL COȘURILOR

https://biblioteca-digitala.ro

LA MOȘI — OALE ȘI STRĂCHINI

cu trăsura (20 lei), pe același drum ca și pentru Cernica, până la km. 10,3.

3. La **Mănăstirea Văcărești** (vezi pag. 259), în imediata apropiere a orașului, cu trăsura pe „Calea Văcărești".

4. La **Mănăstirea Țigănești.** Se poate merge cu trenul până la Periș (vezi pag. 107) și de acolo cu trăsura (14 km., 8—10 lei), sau direct din București cu trăsura (35 km. 30 lei), pe șoseaua București—Ploești.

Mănăstirea, una din cele mai mari chinovii de maici din țară este de origină relativ recentă (1812). Călugărițele țes admirabile stofe și diferite pânzeturi.

5. La **fosta mănăstire Snagov** pe același drum ca și pentru precedenta, față de care este situată la vreo 6 km. spre est, pe o insulă din mijlocul lacului Snagov.

Mănăstirea, redusă acum numai la un puternic turn și o biserică destul de precar restaurată, a fost zidită — după unii — în zilele lui Țepeș-Vodă la 1457. Aci Matei Basarab a înființat la 1643 prima tipografie pentru imprimarea cărților bisericești în limba Țării.

6. La **Periș** și la **Biserica din Bălteni,** cu trenul până la Periș și apoi cu trăsura (vezi pag. 107).

https://biblioteca-digitala.ro

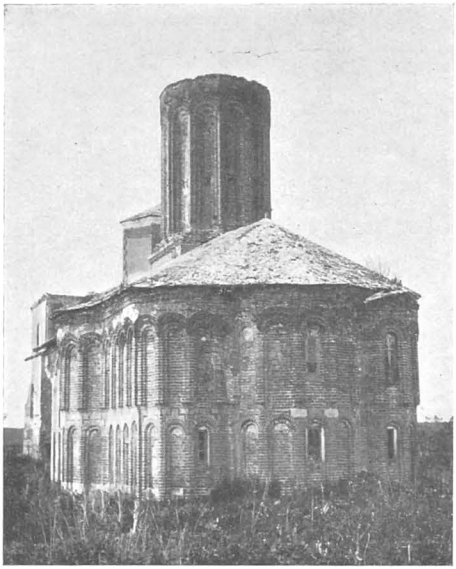

MĂNĂSTIREA SNAGOV

7. La **Mogoşoaia** prin Chitila (vezi pag. 17—19).

8. La **Potlogi,** cu trenul până la Titu (vezi pag. 16).

9. La **Măgurele,** 11 km. spre sud-vest de Bucureşti, (cu trăsura 10—12 lei). Moşia, în vremuri a fost proprietatea Doamnei Stanca, soţia lui Mihai-Viteazu şi prin diferite împrejurări a ajuns în posesiunea lui I. Oteteleşeanu, care prin testament a lăsat-o, împreună cu castelul şi frumosul parc d'imprejur. Academiei Române (vezi pag. 278) „pentru a da fetelor Române creştere şi educaţie de bune mame de familie, fără pretenţie, sau lux şi pentru a le înzestrà". In castelul, transformat în institut, primesc educaţie gospodărească 80 de eleve, cari pe lângă

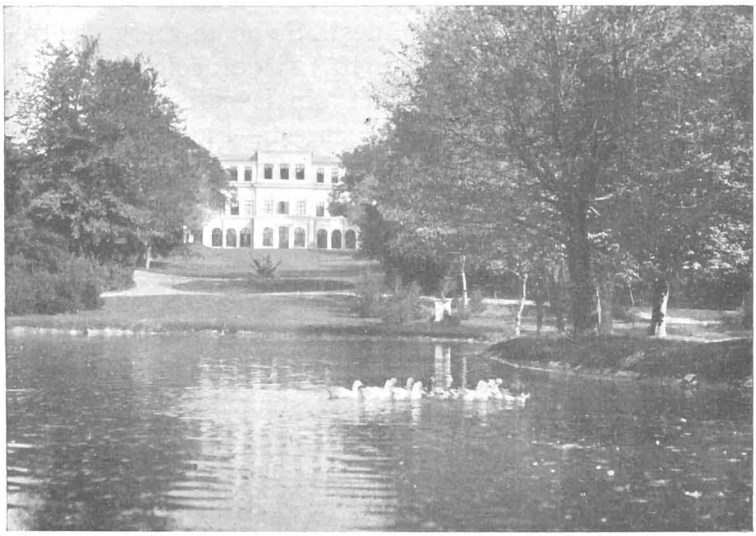

MĂGURELE — INSTITUTUL OTETELEŞEANU

https://biblioteca-digitala.ro

MĂNĂSTIREA CĂLDĂRUȘANI

cursuri teoretice deprind şi diferitele ocupaţiuni casnice. Pe fiecare an se primesc 15 noi eleve.

10. La **Mănăstirea Căldăruşani** (35 km., cu trăsura 30—35 lei), pitoresc situată pe o limbă de pământ ce înaintează în lacul Căldărușani. A fost zidită de Matei Basarab în 1638, după un războiu victorios contra lui Vasile Lupu.

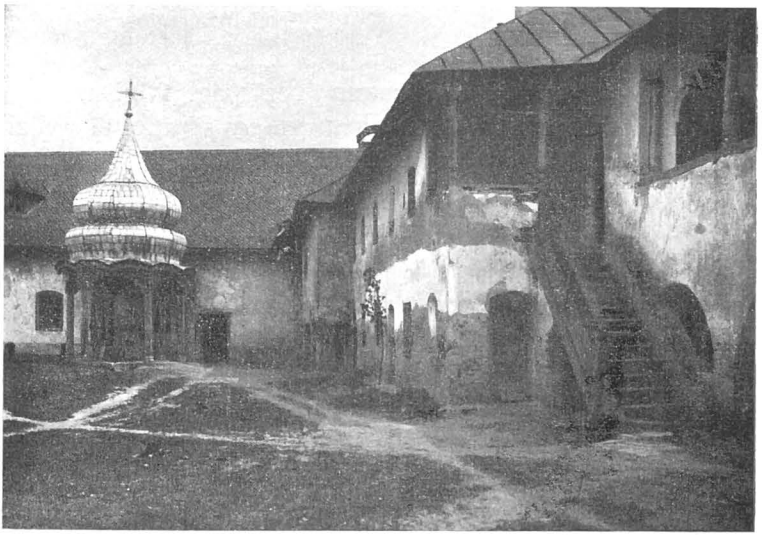

MĂNĂSTIREA CĂLDĂRUȘANI — INTERIOR, INAINTE DE RESTAURARE

https://biblioteca-digitala.ro

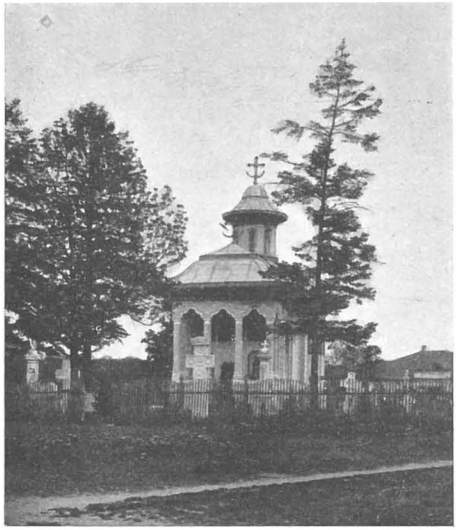

MĂNĂSTIREA CĂLDĂRUȘANI — BISERICA DIN CIMITIR

In vremuri mănăstirea numără 500 călugări și eră focar de literatură românească. Acì s'au scris și s'au tradus multe cărți. Sub acoperișul fântânei de lângă biserica mare este o pictură, reprezentând Isvorul Tămăduirei. Este făcută, la vârsta de șaptesprezece ani, de mâna sigură dar necălăuzită încă de nici o școală a celui care aveà să se umple de renume mai târziu: de Grigorescu.

Cu trenul:

11. La **Mănăstirea Comana** (vezi pag. 113).
12. La **Sinaia și pe toată valea Prahovei** (vezi pag. 89—105).
13. La **Curtea de Argeș** (vezi pag. 65).
14. La **Câmpulung** (vezi pag. 72).
15. La **Constanța** (vezi pag. 131).

https://biblioteca-digitala.ro

PARTEA III

ISTORICUL CĂILOR FERATE ROMANE
DATE STATISTICE. — REGULAMENTE
INDICATORUL KILOMETRIC
TARIFE

https://biblioteca-digitala.ro

https://biblioteca-digitala.ro

INFIINȚAREA ȘI PROPĂȘIREA CĂILOR FERATE ÎN ROMÂNIA

1. Notițe istorice

Încă din anul 1836 se vorbeà în țara românească despre „trăsurile, care acum umblă cu aburi pe multe drumuri din Englitera, Franța și Germania“, de și nu trecuse decât șease ani dela deschiderea drumului de fer dela Liverpool la Manchester (1830). Mihail Sturza (1841) și Gr. A. Ghica în Moldova, precum și Știrbei-Vodă (1855) în Muntenia, se arătaseră foarte bine-voitori ideei de a se înființà asemenea linii în țara noastră, totuși primele încercări serioase în această direcțiune începură de abià în 1862, când se dădù lui P. Mavrogheni, fost ministru în Moldova, prima concesie de a construì și exploată linia dela granița Bucovinei la Galați. Această concesie de altfel rămase neadusă la îndeplinire, din cauza lipsei capitalurilor și aceeași soartă o avù și concesia obținută de prințul Bibescu Basarab Brâncoveanu pentru liniile din Muntenia.

O a doua încercare, făcută în 1863 de acelaș P. Mavrogheni, nu avù un sfârșit mai fericit, deși Mavrogheni se întovărășise cu Suțu (un alt fost ministru în Moldova), care se prezintà în numele tovărășiei Salamanca-Delahante.

Această din urmă tovărășie obținù concesia în 1864, începù oarecare lucrări în 1865, pentru a se zice că a făcut cevà și se dizolvă puțin mai târziu, rămânând să lucreze Salamanca singur. Acesta însă la rându-i încetă orice lucrare, așà că, în Octomvrie 1866, concesia se desființă.

Mai fericită se păreà concesia acordată de către guvern în intervalul vacanței corpurilor legiuitoare (Septemvrie 1865) tovărășiei Barkley-Staniforth pentru linia București—Giurgiu.

https://biblioteca-digitala.ro

Concesia acestei linii a dat însă naştere la lungi şi furtunoase desbateri, datorite condiţiunilor neregulate în care a fost acordată (fără o lege specială a corpurilor legiuitoare), precum şi evenimentelor excepţionale din ţară petrecute înainte şi după acordarea concesiei[1]).

Intr'adevăr, după multe discuţiuni urmate în adunare şi în senat, în ziua de 11 Ianuarie 1866 se votează răspunsul la mesaj, în care între altele se mulţumeşte guvernului Măriei-Sale Cuza că „a concedat acest... mai eftin...". Nu trecù decât o lună şi principele Cuza fu răsturnat din domnie. Lucrurile luară atunci o nouă întorsătură şi, în şedinţa dela 1 Martie 1866, C. Boerescu, raportorul comisiunei bugetare, propuse adunărei elective anularea creditului privitor la concesia liniei, lucru care se şi admise prin votul din 7 Martie, deşi spirite prevăzătoare combătuseră această concluziune, al cărei prim efect erà să fie discreditarea ţărei în străinătate. O asemenea hotărâre nu erà de natură a îndulci raporturile între adunarea electivă şi guvern.

Votul din 7 Martie provocă un protest puternic al concesionarilor, prin mijlocirea consulatului britanic din Bucureşti, lucru care determină o convenţie adiţională, încheiată la 7 August 1866, prin care se obţineau condiţiuni cevà mai puţin oneroase pentru stat. Proiectul de lege în această privinţă, votat de cameră, se înfăţişă senatului, care îl şi primi la 30 Martie 1867. Aceste dificultăţi învinse, concesionarii se apucară cu hotărâre de lucru şi în ziua de 26 August 1869 M. S. Domnitorul Carol I se suì în gara Filaret în cel d'intâiu tren al liniei Bucureşti—Giurgiu, cu care merse până la Dunăre. La 1 Noemvrie 1869 linia fù dată exploatărei.

Rânduielei pusă în administraţia ţărei sub noul regim, care a urmat după 11 Feruavrie 1866, se datoreşte faptul că după mai puţin de $2\frac{1}{2}$ ani s'a putut da concesiile marei reţele de căi ferate, menită să străbată ţara în tot lungul ei. In adevăr, în acelaş timp, două consorţii, dintre

[1]) Râvnită de mulţi, concesia acestei linii a făcut chiar obiectul unei cereri adresată Domnitorului Alexandru Cuza, la 20 Maiu 1862, de către marele nostru Vasile Alexandri, care se prezintà ca mandatar al unei companii de capitalişti englezi şi francezi. Cererea n'a fost luată în consideraţiune.

https://biblioteca-digitala.ro

care unul prusac, sub conducerea lui Strousberg şi altul englez-austriac cu Ofenheim, se oferiră a construi şi exploată o reţea ferată în întreaga Românie.

După multe tratative, consorţiul Ofenheim obţinu concesia liniei *Burdujeni—Vereşti—Dolhasca—Paşcani—Roman* (102,4 km. daţi circulaţiei la 15 Decembrie 1869), cu ramificaţiunile *Vereşti—Botoşani* (44,2 km. deschisă la 1 Noembrie 1871) şi *Paşcani—Iaşi* (75,7 km. deschisă la 1 Iunie 1870).

Consorţiul Strousberg obţinù concesia celei mai mari părţi a reţelei şi anume:

1. *Roman—Bacău—Adjud—Mărăşeşti—Tecuci—Barboşi—Galaţi* (231,95 km.) cu ramificaţia *Tecuci—Bârlad* (51,38 km.).

2. *Barboşi—Brăila—Făurei—Buzău—Ploeşti—Chitila—Bucureşti—Filaret* (255,5 km.)

3. *Chitila—Titu—Goleşti—Piteşti—Costeşti—Piatra—Craiova—Filiaşi—Vârciorova* (372,6 km.).

Consorţiul Ofenheim termină curând lucrările aşă că, în schimbul celor 230.000 franci pe kilometru, în Noemvrie 1871, linia fu pusă în exploatare.

Concesia Strousberg, căreia îi reveneà partea mai grea de construit a reţelei (se şi prevăzuse 270.000 franci pe kilometru), fu pusă în imposibilitate de a-şi îndeplini obligaţiunile din cauza isbucnirei războiului franco-german din 1870.

Prin lege specială (16 Iulie 1871), concesiunea fu anulată şi guvernul fu împuternicit să încheie o convenţie cu deţinătorii titlurilor emise, cari se asociaseră pentru continuarea întreprinderei.

Concesiunea fu trecută, cu oarecare modificări, asupra societăţei pe acţiuni astfel constituită şi liniile fură executate până în Ianuarie 1875 cu ajutorul societăţei căilor ferate austriace.

Intre acestea statul român, în dorinţa de a-şi mări numărul legăturilor cu ţările vecine, începù construcţia liniilor *Iaşi—Ungheni*, care legă partea superioară a Moldovei cu Marea Neagră prin Rusia, şi *Ploeşti—Predeal* pentru legarea Capitalei cu Ungaria prin bogata vale a Prahovei. Această din urmă linie fu dată circulaţiunei în Decemvrie 1879.

Dificultăţi de ordin financiar şi alte raţiuni deter-

https://biblioteca-digitala.ro

minară pe acționari a propune statului răscumpărarea celor 921 km. de linie ferată, împreună cu tot materialul rulant ce posedau.

După multe și laborioase tratative rescumpărarea se făcù și, în locul administrației de până atunci, se constituì direcțiunea căilor ferate române.

La aceeași epocă statul român exploată în regie liniile București—Giurgiu—Smârda, Ploești—Predeal, Iași—Ungheni și construià linia Buzău—Mărășești.

După terminare, această din urmă linie, trecù în 1881 în exploatarea direcțiunei generale a C. F. R. și tot sub această direcțiune trecură și celelalte linii ceva mai târziu (Iulie 1882), precum și linia *Cernavoda—Constanța* care, construită în 1860 pe seama guvernului turcesc [1]) de către un consorțiu englez, fusese cumpărată la 1 Decembrie 1882 de statul român pentru suma de 16.500.000 lei.

Liniile concedate consorțiului Ofenheim, rămaseră deocamdată în exploatarea societății de căi ferate Lemberg-Cernăuți-Iași, care le și construise.

Redobândirea Dobrogei dând României avantagiul unei întinse coaste la Marea Neagră, impuneà legarea ei cu Capitala și cu restul țărei, circumstanță care determină construirea a încă 900 kilometri de căi ferate și anume, pentru a nu cità decât pe cele mai importante: *Piatra—Drăgășani—Râureni—Râmnicu-Vâlcea* (52,8 km. deschisă în 1887), cu ramificația *Râureni—Ocnele-Mari* (6,6 km. deschisă în 1888), *Piatra—Caracal—Corabia-port* (75,6 km. deschisă în 1887), *Titu—Târgoviște* (31,6 km. deschisă în 1884), *Bacău—Piatra-N.* (57,7 km. deschisă în 1885), *Bârlad—Crasna—Vaslui* (52,1 km. deschisă în 1886), *Dolhasca-Fălticeni* (24,7 km. deschisă în 1887), *Crasna—Dobrina—Huși* (32,5 km. deschisă în 1890), *Filiași—Tg. Jiu* (69,5 km. deschisă în 1888), *Golești—Câmpulung* (54,9 km. deschisă în 1887), *Costești—Roșiori—Turnu-Măgurele* (111,7 km. deschisă în 1887), *Vaslui—Iași* (67,8 km. deschisă în 1892), *Leorda—Dorohoi* (21,5 km. deschisă în 1888), *București—Ciulnița—Fetești* (146,6 km. deschisă în 1887), cu legătura *Fetești—Cernavoda* peste pod (22,9 km. deschisă în 1895), *Mogoșoaia—Chitila* (8,6 km. deschisă în 1887), *Fetești—Țăndărei—Făurei*

[1]) Dobrogea aparținea atunci Turciei.

https://biblioteca-digitala.ro

(88,6 km. deschisă în 1887), *Ciulniţa—Călăraşi* (26,9 km. deschisă în 1886), *Ciulniţa-Slobozia* (16,8 km. deschisă în 1887), etc.

La 30 Octomvrie 1888 statul român secfestră porţiunea românească a liniei Lemberg—Cernăuţi—Iaşi, iar în Fevruarie 1889, ridicându-se secfestrul, exploatarea acestei linii trecù, potrivit unui contract, aceleaşi direcţiuni generale a C. F. R. şi tot sub această direcţiune trecură şi toate celelalte linii, construite de statul român, pe măsura terminărei lor: Starea actuală a întregei reţele de căi ferate române este reprezintată în harta schematică dela începutul acestei broşuri.

Pentru satisfacerea intereselor româneşti şi ungureşti, prin crearea de noi legături comune, în 1891 se decise şi în 1901 se stabilì legătura *Turnu-Roşu—Râul-Vadului* şi *Palanca—Ghimeş*.

Dela 1883 — pe baza legei de exploatare din 19/31 Martie 1883 — căile ferate române se administrează, în numele ministerului de lucrări publice, de către o „direcţiune generală", compusă dintr'un *director general* şi un *subdirector general*, cu reşedinţa în Bucureşti-Gara de nord.

Exploatarea căilor ferate se face de către *10 direcţiuni sau servicii speciale*, conduse fiecare de către un *director* sau *şef de serviciu*, ajutat, după importanţa lucrărilor, de unul sau mai mulţi *subdirectori* sau *subşefi de serviciu*.

2. Câteva date statistice

Reţeaua căilor ferate române dă exploatărei o lungime totală de 3474 kilometri, dintre cari 2914,8 km. de cale normală (distanţa între şine de 1,433 m.), 32,5 km. de cale îngustă, Crasna—Huşi, (distanţa între şine 1,0 m.), şi 21,4 km. de cale largă, Iaşi—Ungheni, (distanţa între şine de 1,524 m.).

Pe întreaga reţea sunt presărate 390 staţiuni, care deservesc toată ţară românească.

Importante linii sunt în construcţiune şi în curând vor fi date circulaţiunei, atât pentru a înlesnì comunicaţia între diferite localităţi (Pantelimon—Obor, Făurei—Tecuci, Roman—Buhăeşti), cât şi pentru a legà cu restul

https://biblioteca-digitala.ro

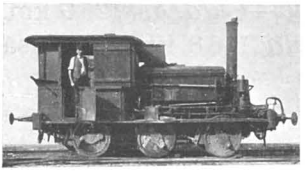

LOCOMOTIVA No. 05

ţărei localităţi, care până acum erau cu totul izolate (linia Medgidia—Tulcea).

Administraţia C. F. R. dispune de **884** locomotive, dintre care 4 pentru cale largă şi 6 pentru cale îngustă. Cea mai simplă locomotivă este cea *cu No. 05*, figurată în ilustraţia alăturată. A fost fabricată în 1866 la Maning Wardte Co. Leeds şi a servit pe linia Cernavoda—Constanţa, de unde, cu linie cu tot, a fost rescumpărată în 1882. Lungimea totală (din tampon în tampon) a acestei locomotive, care a costat 17.400 lei, este de 7 metri, iar distanţa între osiile extreme este de 3,27 metri. Diametrul roţilor este de 0,980 m. Această veterană a parcului de locomotive al căilor ferate române, după o lungă carieră, serveşte actualmente şi va mai servi încă multă vreme ca simplu cazan de aburi pentru încălzitul trenurilor, înainte de a fi aduse la peron, în Gara de Nord.

Contrastând prin eleganţa şi perfecţiunea lor, circulă acum pe reţeaua căilor ferate române falnicele locomotive No. 2201-2220 zise „Pacific", construite în 1912/13 de fabrica Maffei din München, după studiile şi planurile direcţiunei serviciului de ateliere şi tracţiune al C. F. R. Suprafaţa totală de încălzire este de 315 metri pătraţi (cea mai mare din Europa), iar lungimea din tampon în tampon a acestor locomotive, din care sunt 20 în circulaţie, este de 20,477 metri, cu 17,400 metri distanţă între osiile extreme. Diametrul roţilor este de 1,885 m.

O asemenea locomotivă cântăreşte goală 102 tone, iar în ordine de mers 142 tone; poate luă 21 metri cubici de apă şi 7 tone de păcură şi a costat 135.000 lei fiecare. Viteză maximă: 126 kilometri pe oră.

Ilustraţia de jos reprezintă o locomotivă „Pacific" pe aceiaşi scară ca şi locomotiva No. 05.

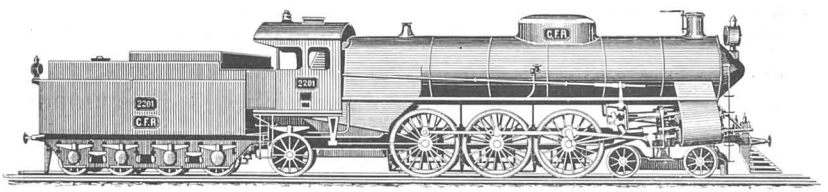

LOCOMOTIVA „PACIFIC" No. 2201

https://biblioteca-digitala.ro

Intrucât privește vagoanele, care circulă pe rețeaua c. f. r., numărul lor total este de *22.903* și *43* pluguri de zăpadă.

Din cele 22.903 vagoane, numai 1470 sunt pentru călători, 13 sunt rezervate Curței Regale, 10 ministerelor și direcțiunei C. F. R., 13 sanitare și penitenciare, 154 poștale, 140 pentru bagage, 167 pentru cai de lux, rămători, pește, fructe, bere, automobile, 17.554 pentru mărfuri, 3028 vagoane rezervoare și 354 speciale pentru uzul administrațiunei C. F. R. In cifrele de mai sus sunt cuprinse și vagoanele particulare în număr de 2883, dintre care 1760 vor deveni cu timpul proprietatea C. F. R.

Cele 3028 vagoane rezervoare sunt departe de a satisface trebuințele mereu crescânde ale industriei petrolului din țară, așà că s'a hotărât construirea a trei conducte (pipe-line) dela Băicoi la Constanța, pe distanță de 302 km. Studiile pentru aceste conducte sunt de mult gata, fondurile necesare stau la dispoziția C. F. R., iar construirea, care va durà 2—3 ani a și început.

Confortul noilor vagoane nu lasă nimic de dorit, iar curățenia lor precum și împrejurarea că locomotivele sunt încălzite cu păcură, care dă foarte puțin fum, fac lungile călătorii destul de agreabile, lucru apreciat în special de călătorii sosiți din țările vecine.

3. Mijloace de transport

Administrația căilor ferate române pune la îndemâna publicului următoarele facilități de transport:

Trenuri de persoane
- „ accelerate
- „ expresse
- „ de plăcere, cu reducere de 50%
- „ obicinuite, cu reducere de 50%
- „ speciale, întocmite după cerere
- „ pentrul transportul lucrătorilor.

și eliberează *bilete de băi* în condițiunile specificate la pagina 338, *precum și biletele de clasa III cu preț redus* (30%) dela toate stațiunile situate în comunele rurale la o distanță de cel mult 40 km. de stațiunile din orașe.

https://biblioteca-digitala.ro

Fiecare călător trebue să aibă biletul corespunzător trenului şi clasei în care ocupă locul.

Copii până la 4 ani împliniţi, pentru care nu se cer locuri speciale, sunt scutiţi de plată; dacă însă se cer locuri speciale se plăteşte jumătatea taxei.

Pentru copii dela 4 ani împliniţi până la 10 ani împliniţi se plăteşte jumătatea taxei.

Pentru copii mai mari de 10 ani se plăteşte taxa întreagă.

Dacă mai mulţi copii în etate până la 4 ani împliniţi sunt însoţiţi de o singură persoană, numai 2 din ei sunt scutiţi de taxă; pentru ceilalţi se plăteşte jumătatea taxei de fiecare copil.

La cazurile de îndoială în privinţa etăţii copiilor, hotăreşte cel mai înalt din funcţionarii prezenţi la revizuirea biletelor.

Dacă un călător înştiinţează conductorul, imediat după suirea în tren şi până a nu fi întrebat, că, din cauza întârzierei, nu a mai putut cumpără bilet, plăteşte, dacă i se permite să călătorească, taxa de călătorie, plus 1 leu şi 25 bani. Dacă însă călătorul se găseşte fără bilet, sau cu bilet nevalabil, plăteşte pentru toată distanţa parcursă. Dacă staţiunea, din care călătorul a plecat nu se poate constata imediat, plăteşte pentru toată distanţa parcursă de tren, dublul taxei de călătorie fixată pentru trenul respectiv, cel puţin însă suma de lei 7.50.

Călătorul, înştiinţând prealabil pe conductor, poate să treacă într'o clasă superioară aceleia pentru care este valabil biletul său, dacă este loc disponibil, plătind diferenţa de taxe între clasele respective.

Această diferenţă se socoteşte pentru distanţa dela staţiunea în care călătorul trece în clasa superioară şi până la staţiunea la care este valabil biletul de clasa inferioară ce posedă.

Dacă însă călătorul se găseşte într'o clasă superioară aceleia, pentru care este valabil biletul său, plăteşte dublul diferenţei între clasele respective pentru toată distanţa parcursă în clasa superioară şi, dacă nu poate dovedi imediat şi neîndoelnic, dela care staţiune a trecut în clasa mai înaltă, plăteşte dublul diferenţei pentru întreaga distanţă dela staţiunea unde i s'a vândut biletul, sau dela staţiunea de frontieră, dacă biletul va fi vândut de

https://biblioteca-digitala.ro

o staţiune a unei căi ferate străine. Minimul ce se va percepe este de 7 lei 50 bani.

Călătorul doritor de a continuà călătoria în clasa superioară, plăteşte pentru restul distanţei, pentru care mai este valabil biletul său, diferenţa între clasele respective.

Dacă biletul este valabil pentru o staţiune străină diferenţa se percepe numai până la staţia de frontieră a căilor ferate române.

Când un călător, care posedă cuvenita legitimaţie de călătorie până la o staţie determinată, voeşte să prelungească călătoria mai departe, plăteşte, pe lângă taxa cuvenită pentru distanţa ce doreşte să mai parcurgă, un adaos de 1 leu 25 bani de fiecare prelungire.

Vagoane întregi. După cererea călătorilor li se pun la dispoziţiune în staţiunea de plecare vagoane întregi. Ele trebuesc însă comandate cu cel puţin o jumătate de oră înaintea plecărei trenurilor.

In staţiunile intermediare se poate comptà cu siguranţă pe vagoane întregi numai dacă sunt comandate şi plătite cu 24 ore mai înainte.

Pe biletele ce se eliberează la închirierea de vagoane întregi, se aplică stampila „cupeu“ şi, la cererea conductorului se prezintă toate împreună; în cazul contrar pot luà loc şi alţi călători în aceste vagoane.

Pentru întrebuinţarea vagoanelor întregi trebue să se cumpere cel puţin 12 bilete de clasa I a categoriei de tren respective de fiecare vagon.

Dacă taxa normală pentru numărul de călători aflaţi în vagon, socotită după preţul locurilor ocupate, este mai mare decât taxa pentru 12 bilete de călătorie de cl. I, se percepe această taxă normală.

Călătorii nu au însă dreptul de a luà în vagon mai multe persoane de cât numărul locurilor disponibile.

Intrebuinţarea cupeurilor întregi. Dacă o societate ar dorì să ia exclusiv pentru sine un cupeu de vagon de clasa I sau II şi nu ar voì să primească în el persoane străine, trebue să cumpere atâtea bilete câte locuri sunt în cupeul cerut.

Cupeurile de vagon se pot cere, pentru imediata întrebuinţare, numai în staţiunile în care sunt disponibile vagoane proprii pentru acest scop.

După cererea călătorilor se ţin la dispoziţiunea lor,

https://biblioteca-digitala.ro

în staţiunile de pornire ale trenurilor, compartimente întregi de vagoane, care trebue însă comandate cu cel puţin o jumătate de oră înaintea plecărei trenului.

In staţiunile intermediare se poate comptă cu siguranţă pe compartimente întregi de vagoane, numai dacă sunt comandate şi plătite cel puţin cu 24 ore mai înainte.

Vagoane de bolnavi. Persoanele împiedecate de vr'o boală sau de alte cauze de a călători în vagoanele de călători ordinare, se transportă după cererea lor, plătind taxele pentru 6 bilete de clasa I şi dacă este posibil, în vagoane de mărfuri acoperite, împreună cu patul lor şi cu un însoţitor care va aveà loc în acelaş vagon. Alţi însoţitori, cari vor călători în acelaş vagon, vor cumpărà bilete de clasa III.

Toate obiectele necesare pentru trebuinţele, sau comoditatea bolnavului în timpul transportului, se pot luà în vagon fără a se mai plăti vr'o taxă. Ele se vor aduce însă totdeauna de părţile respective. Pentru celelalte bagage precum: giamantane, saci de călătorie, cutii de pălării, etc., se plăteşte taxa tarifară.

Vagoanele de bolnavi se comandă cu 24 ore înaintea plecărei trenului respectiv. La comandare se depune o arvună de 20 lei.

Taxele se plătesc înaintea începerei călătoriei, ţinându-se socoteală de arvună.

Dacă vagoanele comandate, nu se întrebuinţează, arvuna rămâne în profitul căilor ferate. Vagoanele de bolnavi nu se transportă cu trenuri accelerate.

Trenuri speciale pentru călători. Afară de cursele regulate publicate, se pot îndrumà, după cerere şi curse speciale, dacă se cer în staţiunile principale cu cel puţin două ore, şi în celelalte staţiuni cu o zi înaintea acelui tren regulat, care circulă imediat înainte la staţiunea de destinaţiune, pentru care se cere îndrumarea trenului special.

Trenurile speciale se îndrumează numai întrucât permit împrejurările circulaţiei.

Preţul parcursului pentru un tren special de călători este prescris de tariful următor şi se plăteşte anticipat, la comandarea trenului.

https://biblioteca-digitala.ro

Tariful pentru trenuri speciale de călători			
Pentru locomotivă	Pentru fiecare osie a unui vagon-salon sau de călători cerut.	Pentru fiecare osie a unui alt vagon cerut sau pus în tren conform stipulațiunilor regulamentului poliției căiei ferate.	Taxa de așteptare peste timpul de plecare hotărît.
DE KILOMETRU			Pentru fiecare jumătate oră
BANI			Lei
150	50	25	75

Minimul taxei pentru un tren special este de 5 lei kilometru și de 125 lei pentru tot trenul.

Dacă după cererea expresă a comandatorului se pun la dispoziţiunea sa vagoane anume determinate, care nu fac parte din parcul vagoanelor sale și a căror întrebuinţare atârnă de altmintrelea dela învoirea administraţiunei, el plătește afară de chiria cuvenită căilor ferate proprietare și taxa de 9 bani de osie și kilometru pentru transportul vagoanelor pe liniile ce nu le parcurge trenul special.

Pentru întoarcerea vagoanelor goale nu se plătește nimic.

Acordându-se trenuri speciale de călători pentru timpul de noapte pe liniile, pe care nu este organizat un serviciu de noapte regulat și pe care calea nu este prin urmare supraveghiată decât ziua, se percepe pe lângă celelalte taxe și o taxă de 2 lei 50 bani de kilometru pentru supravegherea căiei în timpul nopţei.

Dacă taxa totală pentru transportul călătorilor, animalelor și obiectelor ce se expediază cu un tren special, calculată după tariful general este mai mare decât după tariful de mai sus, se aplică taxa calculată după tariful general.

Timpul de plecare se hotărăște de șeful staţiunei de plecare și trebue să se menţină cu stricteţă. In caz contrar se plătește taxa de așteptare (coloana 4 a tarifului de mai sus) înainte de plecarea trenului.

Necesităţile circulaţiunei determină dacă și cât se poate ţine trenul pregătit după trecerea timpului fixat pentru plecare. În această privinţă hotărăște șeful sta-

https://biblioteca-digitala.ro

ţiunei de pornire. Nici într'un caz însă nu se ţine trenul special pregătit pentru plecare mai mult timp decât până ce taxa de aşteptare este egală cu taxa depusă, bine înţeles dacă această taxă nu se depune din nou.

Revocându-se comanda unui tren special, taxele plătite pentru el se restitue, reţinându se o sumă egală cu cheltuelile făcute de calea ferată cu pregătirea trenului, plus taxa de aşteptare.

Transportul lucrătorilor în grupuri în vagoane de mărfuri montate cu bănci. In vagoane de mărfuri montate cu bănci, se transportă numai lucrători agricoli, industriaşi şi meseriaşi în grupuri şi numai dacă ei sunt expediaţi de proprietarii de moşii, de fabrici şi de corporaţiunile de meseriaşi.

Nu se ia în consideraţiune cererile făcute de intermediari, cari, spre a profită de reducerea tarifului, grupează lucrători pentru transportul în astfel de vagoane. Asemenea cereri se refuză, chiar când petiţionarul ar aveà contract cu acei lucrători.

Aceste vagoane se acordă numai pentru o distanţă de cel puţin 50 kilometri, sau dacă se plăteşte pentru această distanţă şi se taxează pe preţul de 80 bani de vagon de 40 persoane (G sau Gv) şi de kilometru şi pe preţul de un leu de vagon de 50 persoane (Gr) şi de kilometru; avându-se în vedere încă următoarele dispoziţiuni:

1. Asemenea vagoane se acordă numai la trenurile de persoane şi mixte.

2. Vagoanele trebuesc cerute cu 24 ore înainte, depunându-se o cauţiune de 40 lei de fiecare vagon de 40 persoane şi de 50 lei de fiecare vagon de 50 persoane.

3. Nu este permis să să urce într'un vagon de 40 locuri (G sau Gv) mai mult de 40 persoane şi într'un vagon de 50 locuri (Gr) mai mult de 50 persoane.

4. Trenuri speciale cu asemenea vagoane se acordă tot în condiţiunile de mai sus, când se cer însă cel puţin 7 vagoane şi se depune, la comandare, o cauţiune egală cu taxa de transport pe o distanţă de 50 kilometri.

5. Trenuri speciale cu cel puţin 7 asemenea vagoane, se pot acordà în condiţiunile de mai sus, dacă se plăteşte cel puţin 5 lei de kilometru şi se depune la comandare o cauţiune egală cu taxa de transport ce s'ar cuveni

https://biblioteca-digitala.ro

pentru parcursul trenului pe distanța minimală de 50 kilometri.

6. Pentru mașină și vagonul de siguranță, nu se socotesc taxe deosebite.

Transportul bagagelor. Taxele se calculează pe baza tarifului pentru transportul bagagelor dela paginele 322 până la 329.

Ca taxă minimală, inclusiv taxa de manipulație, se percepe suma de 50 bani. *Taxa de manipulațiune* este de 20 bani de expediție.

Taxele se plătesc totdeauna la expediție.

Deosebit de bagage propriu zise, se mai primesc ca bagage și următoarele articole:

1. Cărucioarele de copii;
2. Cuferele cu mostre;
3. Instrumentele de inginerie;
4. Instrumentele de muzică;
5. Scaunele pe roți pentru bolnavi;
6. Uneltele meșteșugarilor;
7. Vânatul;
8. Velocipedele, luându-se de bază următoarele greutăți normale:

a) pentru biciclete (cu o șea) 20 kg.
b) „ biciclete-tandem (cu 2 șele) 30 kg.
c) „ triciclete (cu o șea) 40 kg.
d) „ pentru triciclete-tandem (cu 2 șele) 50 kg.

Se admite la transport ca bagage și alte obiecte decât cele enumărate mai sus, precum și păsări sau alte animale mici, însă numai întru cât este loc disponibil și întru cât coletele sunt solid împachetate și dimensiunea cea mai mare a lor, (lungime, lățime sau înălțime) nu trece de un metru. Pentru asemenea colete se percepe taxa de bagage propriu zisă sporită cu 100% adică dublul taxei de bagage și nu se admite expedierea cu plată ulterioară. Pentru transportul păsărilor și altor animale mai mici, se observă încă următoarele condițiuni:

a) ambalajul trebue să fie solid confecționat, așă ca desfacerea lui și ieșirea animalelor, în timpul transportului, sau a staționărei prin gări, să nu fie posibilă;

b) numărul animalelor dintr'un colet să fie corespunzător cu spațiul coletului spre a se evită înghesuirea și eventual moartea lor în timpul transportului;

https://biblioteca-digitala.ro

c) animalele mici, expediate ca bagage, trebue să fie ridicate în staţiunea de destinaţie în cel mult 2 ore după sosirea trenului respectiv. Dacă trenul soseşte după orele 6 p. m., acest termen începe a curge din ziua următoare orele 8 a. m;

d) neridicându-se animalele în acest interval, se socoteşte ca taxă de magazinaj 15 bani de colet şi de oră începută;

e) dacă animalele nu se ridică nici în 12 ore, după sosire, calea ferată poate să procedeze la vânzarea lor prin licitaţie în comptul şi pe riscul proprietarului.

Greutate gratuită nu se acordă.

Taxa de transport pentru bagage se socoteşte din 10 în 10 kilograme. Fiecare 10 kilograme începute se consideră ca complecte.

Primindu-se bagage în cazuri urgente, fără îndeplinirea formalităţilor de expediere, calea ferată nu răspunde pentru pierderea sau vătămarea lor.

Pentru asemenea bagage, a căror taxă urmează să se plătească în staţia de destinaţiune, se percepe pe lângă taxele tarifare şi un adaos de un leu de fiecare expediţiune.

Această dispoziţiune se aplică şi pentru bagagele predate la halte, în care nu există expediţiuni de bagage.

Pentru bagagele, ce le duc cu sine însoţitorii transporturilor de animale vii, se plătesc taxele conform tarifului, chiar dacă ele se transportă în acelaş vagon cu animalele.

In staţiunea de destinaţiune bagagele se eliberează contra înapoierei recipisei, care liberează calea ferată de orice răspundere.

Tariful de bagage s'a sporit cu 100% în loc de 50% pentru lăzi comerciale, baloturi, butoaie, cuşti cu păsări, saci, coşuri, etc., care se expediază ca bagage cu trenuri accelerate şi de persoane; iar la trenurile exprese nu se primesc ca bagage, decât geamantane, cufere şi articolele prevăzute în tariful local de călători şi bagage, sub punctele 1—8 dela pagina 305.

Magazinaj. Pentru bagagele neridicate până în 24 de ore dela sosirea lor în staţiunea de destinaţiune, se percepe după expirarea acestui timp o taxă de 15 bani de colet şi de fiecare zi începută.

https://biblioteca-digitala.ro

Pentru *animale mici*, vezi dispoziţiunile indicate mai departe relativ la transportul câinilor şi altor animale vii.

Amendă convenţională. Cine predă ca bagage obiecte care, conform regulamentului de transport, sunt cu totul excluse dela transport sau numai condiţionalmente admise, este pasibil de pedepsele prescrise de regulamentele poliţieneşti sau de codul penal, răspunde pentru toate pagubele eventual pricinuite şi plăteşte deosebit de aceasta o amendă convenţională de 15 lei pentru fiecare kilogram al acestor obiecte.

Cine predă ca bagage obiecte care, conform dispoziţiunile de mai sus, nu se pot considerà ca atare, plăteşte, dacă obiectele nu cad în categoria precedentă, afară de taxa sporită prescrisă pentru asemenea obiecte, o amendă convenţională echivalentă cu dublul diferenţei cu care s'ar fi păgubit calea ferată.

Transportul câinilor. Taxa de transport se calculează pe baza de 1,5 bani pentru câine şi kilometru.

Ca taxă minimală se percepe suma de 25 bani şi taxa de manipulaţiune. Taxa de manipulaţie e de 20 bani de câine.

Taxele se plătesc în staţiunea de predare. Câinii trebue să aibă botniţă şi să fie legaţi.

Câinii mici sunt scutiţi de plată dacă se ţin în braţe de însoţitorii lor şi dacă ceilalţi călători permit luarea lor în vagon.

Câinii predaţi liber, ca bagage, (neînchişi în lăzi sau cuşti) trebue să fie însoţiţi de posesorul recipisei de predare, care este obligat de a îngriji de îmbarcarea lor, în compartimentul pentru câini, de transbordarea lor, dintr'un compartiment într'altul, la schimbarea trenurilor şi de debarcarea lor, la destinaţiune, imediat după sosire.

Dacă posesorul recipisei de predare nu se prezintă la timp ca să îngrijească singur de aceste operaţiuni, ele pot fi făcute de calea ferată, pe riscul posesorului recipisei, (care se consideră ca stăpânul câinilor) şi fără nici o răspundere pentru C. F. R., pentru vătămarea sau fugirea câinilor, cu ocazia ziselor operaţiuni sau în timpul păstrărei lor.

Fiecare vânător, prevăzut cu rechizite de vânătoare, călătorind în clasa III, poate luà cu el în acelaş compar-

https://biblioteca-digitala.ro

timent un singur câine, fără să plătească vre-o taxă de transport.

Pentru un al doilea câne, vânătorul plăteşte taxele tarifare.

Mai mult decât 2 câini nu poate luà un vânător cu el în vagonul de călători, decât dacă s'a putut pune în tren un compartiment special pentru vânători şi vânătorul iea loc, împreună cu câinii săi, în acest compartiment.

In acest caz, pentru fiecare câine în plus, peste unul singur, care se transportă gratuit, vânătorul plăteşte taxele tarifare.

Taxa de locaţiune. Calea ferată nu este obligată să păstreze câinii, care nu se ridică imediat după sosirea lor în staţiunea de destinaţiune. Dacă însă câinii rămân în staţiunea de destinaţiune, însoţitorii lor vor plăti o taxă de 15 bani de câne şi fiecare oră ce trece după 2 ore dela sosirea trenului.

Alte animale vii. Alte animale vii se expediază numai cu scrisori de trăsură ca mărfuri de mare, sau mică iuţeală.

4. Tariful hamalilor

(Aplicabil în staţiunile în care funcţionează hamali)

Pentru ducerea bagajului dela peronul de acces al gării la expediţiunea de bagage, sau pentru ducerea bagagelor de mână în sala de aşteptare şi la vagon, sau numai din sala de aşteptare în vagon, se plăteşte de colet 15 bani.

Pentru ducerea bagagelor mai grele de 25 kilograme dela peronul de acces al gării la expediţiune, de colet. . . . . 30 „

Pentru ducerea bagagelor dela locul eliberării până la trăsură, sau pentru ducerea bagagelor de mână la trăsură, de colet. . . . . 15 „

Pentru ducerea bagagelor mai grele de 25 kilograme dela locul eliberării la trăsură, de colet. 30 „

Observaţiuni. Călătorii sunt liberi să-şi ducă bagagele lor, sau o parte din ele, sau să le înmâneze servitorilor lor proprii la uşa de eşire.

Hamalilor străini le este interzisă intrarea în gară.

Hamalii căilor ferate poartă o şapcă de serviciu şi, pe braţ, o placă de tinichea cu număr.

https://biblioteca-digitala.ro

Indoelile eventuale în privinţa aplicărei taxelor de mai sus se decid, după cererea călătorilor, de impiegatul de serviciu.

Fiecare hamal trebue să aibă totdeauna cu sine un exemplar al prescripţiunei de serviciu şi tariful taxelor, pe care trebue să le arate la cerere.

La primirea bagagelor pentru ducerea lor la biuroul de expediţiune, precum şi la primirea recipisei de bagage pentru bagagele ce sosesc cu trenurile, hamalul respectiv eliberează pentru fiecare colet o marcă de tinichea, pe care călătorul i-o înapoiază după terminarea în bună ordine a însărcinărei sale.

5. Compunerea trenurilor

Toate trenurile au vagoane de Cl. I, II şi III afară de:

Tren. exprese	5 şi 6	. . între	Bucureşti—Burdujeni
	15 şi 16	„	Bucureşti—Vârciorova
„	„ 19 şi 20	„	Bucureşti—Vaslui—Iaşi
„	„ 29 şi 30 . .	„	Bucureşti—Galaţi
„ acceler.	3 şi 4 . .	„	Bucureşti—Vârciorova
„	„ 7/48/7 şi 8/47/8	„	Buzău—Constanţa
„	55 şi 56 . .	„	Bucureşti—Buzău
„	57 şi 58 . .	„	Galaţi—Mărăşeşti
„	„ 9-10, 13-14, 37-38	„	Bucureşti—Predeal
„	„ 49 şi 50 . .	„	Piatra-Olt—Jiblea

care au numai vagoane de cl. I şi II; iar trenurile automotoare No. 213, 214 între Piatra-Olt—Corabia numai vagoane de cl. I şi III.

Trenurile accelerate 9 şi 10 între Bucureşti—Predeal au dela 1 Iulie st. n.—1 Octomvrie st.n. numai vagoane de clasa I.

Observaţie. Toate trenurile care sosesc în Bucureşti, sau care merg în direcţia Bucureşti sunt însemnate cu numere soţ; iar acele care pleacă din Bucureşti sau, pornind din alte staţiuni, se depărtează de Bucureşti au numere nesoţ.

6. Vagoane de dormit

Aceste vagoane, exploatate de către „*Compania-vagoanelor-paturi şi a marilor expresse europene*“, pot fi utilizate numai de către călătorii, cari posedă bilete de cl. I şi sunt ataşate la următoarele trenuri:

https://biblioteca-digitala.ro

La trenurile 1 şi 2 între Bucureşti—Vaslui—Iaşi
„ „ 3 „ 4 „ „ Vârcior.—Budapesta
„ „ 9 „ 10 „ Arad—Budapesta
„ „ 11 „ 12 „ Galaţi
„ 175 „ 176 „ Câineni
„ 17 „ 18 „ Paşcani—Burdujeni
„ 163 „ 164 Vârciorova
„ 185 „ 186 „ „ Constanţa
„ „ Fulger O şi C între Constanţa—Bucureşti—Paris şi Ostanda.

Pentru fiecare loc se plăteşte:

Dela Bucureşti	la	Budapesta	sau înapoi	lei	18.60
„	„	Burdujeni	„	„	14.00
„	„	Buzău	„	„	6.00
		Constanţa	„	„	10.00
„	„	Craiova	„	„	10.00
„	„	Focşani	„	„	6.00
	„	Galaţi			10.00
„	„	Iaşi			10.00
„	„	Jiblea			10.00
„	„	Paşcani			10.00
„		Vârciorova	„		16.60
Buzău		Galaţi			6.00
„ Focşani	„	Iaşi			6.00
„ Paşcani	„	Burdujeni			4.00
„ „	„	Focşani	„	„	6.00

Pentru locuri reţinute de cu vreme la agenţiile companiei vagoanelor-paturi, se plăteşte, pe lângă taxele de mai sus, un supliment de 2 lei pentru trenurile de persoane şi accelerate şi 3 lei pentru trenurile expresse.

In vagoanele-paturi, călătorii pot aveà, pentru preţuri convenabile, ape minerale şi diverse alte băuturi.

7. Vagoane-restaurant

Sunt exploatate de „*Compania vagoanelor-paturi şi a marilor expresse europene*“ şi sunt ataşate:

La trenurile	3 şi	4	între	Bucureşti—Craiova
	5 „	6	„	Burdujeni
„	9 „	10	„ „	Predeal
„ „	15 „	16	„	Vârciorova
„ „	19 „	20	„ „	Iaşi
„ „	29 „	30	„ „	Galaţi

https://biblioteca-digitala.ro

La trenurile 125 și 126 între București—Costești
„ „ 21, 22, 139 și 140 „ —Constanța
„ „ Fulger O și C între Constanța—București—Paris—Ostanda.

Pe lângă răcituri și diverse băuturi, care se pot servi la ori ce oră, se servește dejunul pentru 3 lei și dineul pentru 4 lei.

8. Indicator kilometric

Servește pentru a găsi distanța între două stațiuni oare-care de pe rețeaua căilor ferate române.

Chipul de întrebuințare este următorul:

a) *Când una din cele două stațiuni este București, Burdujeni, Câineni, Constanța, Iași, Palanca. Predeal sau Vârciorova.* In acest caz distanța dorită se citește direct din tablou.

Exemplu: *Care este distanța între Burdujeni și Corabia?* Pe rândul Corabia ne ducem până la intersecția cu coloana Burdujeni, și găsim 708 kilometri.

b) *Când cele două stațiuni, între care căutăm distanța, se găsesc în linie curentă.* Exemplu: *Care este distanța între Roman și Ploești?*

Observăm că ambele aceste stațiuni se găsesc pe linia București—Burdujeni și este evident că, dacă din distanța București—Roman scădem distanța București—Ploești, avem distanța căutată Roman—Ploești.

Căutând în tablou, după cazul a), avem:

București—Roman	346 km.
București—Ploești	60 „
Diferența Roman—Ploești =	286 km.

c) *Când cele două stațiuni nu se găsesc în linie dirrectă.*

Exemplu: *Care este distanța între stațiunile Călărași—Giurgiu?*

Aruncându-ne privirea pe harta dela începutul broșurei observăm că distanța Călărași—Giurgiu se compune din distanța Călărași—București plus București—Giurgiu.

După cazul a), avem:

Călărași—București	136 km.
București—Giurgiu	75 „
Suma = Călărași — Giurgiu =	211 km.

https://biblioteca-digitala.ro

LA	DE LA							
	Bucureşti	Burdujeni	Căineni	Constanţa	Iaşi	Palanca	Predeal	Vârciorova
Adjud	244	204	571	326	215	104	269	606
Afumaţi	306	733	240	528	694	633	430	186
Agăş	338	298	665	420	309	9	363	700
Albeşti	77	371	404	262	331	271	102	439
Alexandria	227	655	313	449	615	554	352	349
Andrăşeşti	144	488	483	156	448	388	185	518
Arceşti	217	645	130	439	605	545	342	186
Armăşeşti	108	436	435	207	396	336	133	470
Asău	323	282	650	404	294	25	348	685
Azuga	136	464	464	356	425	365	8	499
Băbeni	274	701	74	495	661	601	398	243
Bacău	302	145	629	385	160	162	327	664
Băicoiu	82	409	409	301	370	310	63	444
Băileşti	321	748	254	543	709	647	445	201
Balaci	167	594	253	388	554	494	291	288
Bălănoaia	82	529	428	312	489	429	226	463
Bâlca	261	221	589	344	232	86	286	624
Baldovineşti	236	334	563	237	257	235	261	598
Balş	219	647	154	441	607	547	344	163
Bălteni	349	195	677	432	58	260	374	712
Banca	304	240	631	387	104	215	329	666
Băneasa	55	502	401	235	462	402	199	436
Bărăganu	129	466	467	103	427	366	239	502
Bărbăteşti	323	750	257	545	711	650	447	132
Barboşi	249	320	576	250	243	220	274	611
Barcea	246	257	573	314	179	157	271	608
Bârlad	288	257	615	370	120	199	313	650
Bârnova	389	156	716	471	19	300	414	751
Bârzeşti	357	187	684	438	51	268	382	719
Basarabi	421	53	748	503	110	280	446	783
Bascov	117	544	247	338	505	444	241	282
Belceşti	451	135	778	534	44	320	476	813
Bereşti	340	411	667	340	333	311	365	702
Berheci	253	264	580	336	155	164	278	615
Beuca	176	604	263	398	564	504	301	298
Bibeşti	312	740	247	534	700	640	437	122

https://biblioteca-digitala.ro

LA	DE LA							
	Bucureşti	Burdujeni	Câineni	Constanţa	Iaşi	Palanca	Predeal	Vârciorova
Boboc	140	308	467	222	268	208	165	502
Bogdana	90	504	429	141	464	404	226	464
Botoşani	476	60	804	559	166	336	501	839
Brăila	229	341	556	230	263	241	254	591
Brăneşti	30	469	369	200	429	369	166	404
Brazi	52	395	379	274	356	296	92	414
Breaza	101	429	428	319	389	329	44	463
Broşteni	127	455	454	189	415	355	152	489
Bucegea	451	34	778	533	141	311	476	813
Buciumeni	111	539	361	333	499	439	236	396
Bucu	140	434	479	128	394	334	276	514
Bucureşti	—	447	347	230	407	347	144	382
Buda	70	398	397	289	358	298	75	432
Budeşti	52	491	390	267	451	391	188	425
Buftea	18	430	345	240	390	330	127	380
Buhăeşti	363	181	690	445	45	274	388	725
Buhuşi	326	169	653	408	184	186	351	688
Burdea	144	571	230	366	532	472	269	265
Burdujeni	447	—	774	529	137	307	472	809
Buşteni	133	461	460	352	421	361	12	495
Butoeşti	299	727	234	521	687	627	424	83
Buzescu	227	655	313	449	615	554	352	349
Buzău	128	319	456	211	279	219	153	491
Câineni	347	774	—	568	735	674	471	316
Căiuţ	267	227	594	350	238	80	292	629
Calafat	357	785	291	578	745	685	482	238
Călăraşi	136	511	475	148	471	411	273	510
Călimăneşti	311	739	36	533	699	639	436	231
Călineşti	93	520	255	315	481	421	217	290
Câmpina	96	424	423	315	384	324	49	458
Câmpiniţa	98	426	425	316	386	326	51	460
Câmpulung	156	584	301	378	544	484	231	336
Caracal	239	667	174	461	627	567	364	209
Caraş	493	77	821	576	144	353	518	856
Cărbuneşti	332	760	267	554	720	660	457	142
Cârcea	242	670	177	464	630	570	367	140

https://biblioteca-digitala.ro

LA	DE LA							
	Bucureşti	Burdujeni	Căineni	Constanţa	Iaşi	Palanca	Predeal	Vârciorova
Căţelu	22	461	360	237	421	361	158	395
Căzăneşti	147	475	474	169	435	375	172	509
Cernavoda	179	478	517	63	439	378	313	553
Chiriac	97	544	443	327	504	444	241	478
Chitila	10	438	337	232	398	338	135	372
Cilibia	148	339	476	191	299	239	173	511
Cioara	197	396	532	134	356	296	230	567
Ciocăneşti	24	451	323	246	412	351	148	358
Cioranii de jos	93	421	420	223	381	321	118	455
Cireşi	185	375	512	155	335	275	210	547
Ciulniţa	110	484	448	121	444	384	246	483
Ciumeşti	114	542	260	336	502	442	239	295
Ciurea	399	146	726	481	9	310	424	761
Clucereasa	122	550	268	344	510	450	247	303
Comana	37	484	383	267	444	384	181	418
Comăneşti	318	277	645	399	289	30	343	680
Comarnic	110	438	437	329	398	338	35	472
Constanţa	230	529	568	—	490	429	364	604
Conţeşti	42	470	305	264	430	370	167	340
Copăcioasa	343	770	277	564	730	670	467	152
Corabia	280	708	215	502	768	608	405	250
Corbu	156	584	191	378	544	484	281	226
Cornet	335	762	12	556	723	663	460	304
Cosmeşti	230	241	557	312	178	141	255	592
Costeşti	130	558	217	352	518	458	255	252
Coteşti	191	257	518	273	217	157	216	553
Cotnari	462	146	789	545	55	331	487	824
Coţofeni	269	696	203	491	657	596	393	113
Craiova	251	678	185	473	639	578	375	131
Crasna	324	220	652	407	83	235	349	687
Creţeşti	345	240	672	427	104	256	370	707
Cristeşti	422	152	750	505	15	333	447	785
Crivina	40	407	368	262	367	307	104	403
Cucuteni	422	123	749	504	15	307	447	784
Curcanii	64	503	402	279	463	403	200	437
Curtea-de-Argeş	147	575	277	368	535	475	272	312

https://biblioteca-digitala.ro

LA	DE LA							
	Bucureşti	Burdujeni	Căineni	Constanţa	Iaşi	Palanca	Predeal	Vârciorova
Dâlga	85	508	424	145	468	408	221	459
Dângeni	514	114	841	596	107	389	539	876
Dărmăneşti	310	270	637	392	281	38	335	672
Dealu-Spirei	5	451	351	234	411	351	148	386
Deduleşti	179	370	506	180	312	270	204	541
Dobrina	351	247	679	434	111	262	376	714
Docăneasa	308	277	635	390	140	219	333	670
Doftana	101	429	428	320	389	329	54	463
Doiceşti	90	518	340	312	478	418	215	375
Dolhasca	408	40	735	490	97	267	433	770
Dorobanţul	200	500	539	29	460	400	334	574
Dorohoiu	482	66	810	565	154	342	507	845
Drăgăneşti	117	564	463	347	524	464	261	498
Drăgăşani	240	668	107	462	628	568	365	210
Dudeşti	195	386	522	144	346	286	220	557
Dunărea	163	462	501	67	423	362	297	537
Elena	137	456	476	93	417	356	273	511
Elie Radu	343	302	670	424	314	5	368	705
Fălticeni	432	65	759	514	122	292	457	794
Fântânele	314	133	642	397	148	174	339	677
Faraoane	282	166	609	364	181	142	307	644
Făurei	169	360	496	170	320	260	194	531
Feteşti	147	446	486	83	407	346	281	521
Fieni	108	536	358	330	496	436	233	393
Filaret	8	455	354	238	415	355	152	389
Fileşti	255	326	582	256	249	226	280	617
Filiaşi	286	714	221	508	674	614	411	96
Florica	106	533	251	328	494	433	230	286
Focşani	199	249	526	281	209	149	224	561
Folteşti	296	367	623	296	289	267	321	658
Frăsinet	253	681	187	475	641	581	378	222
Frăteşti	68	514	414	297	475	414	211	449
Frumuşiţa	286	358	614	287	280	258	311	649
Frunzeasca	247	258	575	330	162	158	272	610
Fulgereşti	325	396	652	325	318	296	350	687
Fundulea	42	481	381	188	442	382	179	416

https://biblioteca-digitala.ro

LA	DE LA							
	Bucureşti	Burdujeni	Câineni	Constanţa	Iaşi	Palanca	Predeal	Vârciorova
Furnicoşi	143	570	288	365	531	470	267	323
Găeşti	70	498	277	292	458	398	195	312
Găgeni	77	405	404	295	365	305	82	439
Galaţi	261	332	588	262	255	232	286	623
Galbeni	323	124	651	406	139	183	348	686
Gălbinaşi	43	482	381	258	442	382	179	416
Gârleni	315	158	642	397	173	175	340	677
Ghergani	36	464	311	258	424	364	161	346
Ghibărţeni	333	404	660	333	326	304	358	695
Ghidigeni	266	276	593	348	142	177	291	628
Ghimpaţi	96	497	435	134	457	397	233	470
Gilort	298	726	233	520	686	626	423	108
Giurgiu	75	522	421	305	482	422	219	456
Goioasa	331	290	658	412	302	17	356	693
Golenţi	346	773	280	568	734	673	470	226
Goleşti	101	529	246	323	489	429	226	281
Govora	283	710	65	504	670	610	407	252
Grădiştea	32	479	378	262	439	379	176	413
Grajduri	384	161	711	466	24	295	409	746
Gropeni	109	537	255	331	497	437	234	290
Gugeşti	184	264	511	266	224	164	209	546
Hagieni	162	432	500	98	392	332	266	535
Hălăuceşti	366	82	693	448	97	225	391	728
Hanu Conachi	269	280	596	291	202	180	294	631
Hârlău	472	156	799	555	65	341	497	834
Heciu-Lespezi	397	50	724	479	87	257	422	759
Huşi	357	252	684	439	116	268	382	719
Ialomiţa	103	431	430	212	391	331	128	465
Ianca	189	380	517	191	302	280	214	552
Iaşi	407	137	735	490	—	318	432	770
Independenţa	269	300	597	271	222	200	294	632
Inoteşti	86	362	413	253	322	262	111	448
Ioneşti	264	692	83	486	652	592	389	233
Işalniţa	261	689	196	483	649	589	386	121
Ivăneşti	103	491	442	128	451	391	226	477
Iveşti	256	266	583	304	189	166	281	618

https://biblioteca-digitala.ro

LA	DE LA							
	Bucureşti	Burdujeni	Căineni	Constanţa	Iaşi	Palanca	Predeal	Vârciorova
Jiblea	309	737	38	530	697	637	434	279
Jilava	17	463	363	246	424	363	160	398
Lăculcţe	94	521	344	316	482	422	218	379
Larga	443	144	769	525	36	328	468	805
Lascar Catargi	315	386	642	315	308	286	340	677
Lehliu	70	509	409	160	470	409	206	444
Leorda	461	44	788	543	151	321	486	823
Leordeni	87	514	260	309	475	415	211	295
Lieşti	264	274	591	297	197	174	289	626
Liţa	234	662	321	456	622	562	359	356
Liteni	419	28	746	501	109	279	444	781
Livezi	263	690	197	485	651	590	387	143
Lotru	326	753	22	547	714	653	450	295
Mărăşeşti	218	229	546	301	189	129	243	581
Mărculeşti	122	472	460	109	432	372	258	495
Maria	308	380	636	309	302	280	333	671
Mătăsaru	59	487	288	281	447	387	184	323
Medgidia	191	490	529	39	451	390	325	565
Merişani	126	554	256	347	514	454	251	291
Mierleşti	176	604	171	397	564	504	301	206
Mihăeşti	137	565	283	359	525	465	262	318
Mircea-Vodă	181	480	519	49	441	380	315	555
Mircești	361	86	689	444	101	221	386	724
Miroşi	158	585	244	380	546	486	283	279
Mizil	94	354	421	246	314	254	119	456
Mogoşoaia	7	446	346	223	407	346	143	381
Moineşti	325	285	652	407	296	38	350	687
Monteor	118	330	445	221	290	230	143	480
Moţăţeni	333	760	267	555	721	660	457	213
Movileni	435	136	761	517	28	320	460	797
Muftiu	207	363	534	208	285	263	232	569
Muncel	375	73	703	458	88	235	400	738
Munteni	335	209	662	417	73	246	360	697
Murfatlar	209	508	547	21	469	408	343	583
Murgeni	188	406	526	124	366	306	240	561
Negri	267	180	594	349	195	127	292	629
Netoţi	76	404	403	240	364	304	101	438

https://biblioteca-digitala.ro

LA	DE LA							
	Bucureşti	Burdujeni	Căineni	Constanţa	Iaşi	Palanca	Predeal	Vârciorova
Nucet	64	492	314	286	452	392	189	349
Obor	14	453	352	229	413	353	150	387
Ocnele Mari	294	722	66	516	682	622	419	264
Odobeşti	210	260	537	292	220	160	235	572
Ograda	149	425	488	119	385	325	285	523
Oltenești	336	232	664	419	96	247	361	699
Oltenița	78	517	416	293	477	417	214	451
Onești	282	241	609	364	253	66	307	644
Ovidiu	155	454	493	75	415	354	265	529
Palanca	347	307	674	429	318	—	372	709
Palas	223	523	562	6	483	423	333	597
Palota	345	773	280	567	733	673	470	37
Pantelimon	17	456	355	214	416	356	153	390
Papa	186	613	272	408	574	513	310	307
Pârvu	118	546	229	339	506	446	243	264
Pasărea	23	462	361	208	422	362	159	396
Paşcani	386	61	714	469	76	246	411	749
Păţeşti	205	255	532	287	215	155	230	567
Peleşti	235	633	170	457	623	563	360	147
Peret	210	638	296	432	598	538	335	332
Periş	31	417	358	253	377	317	114	393
Petroşiţa	115	543	365	337	503	443	240	400
Piatra-Neamţ	360	203	687	442	218	220	385	722
Piatra Olt	206	634	141	428	594	534	331	176
Pietroaia	79	506	268	300	467	407	203	303
Piscu	276	294	604	278	216	194	301	639
Piteşti	109	536	239	331	497	436	233	274
Ploeşti	60	388	387	279	348	288	85	422
Plopeni	82	410	409	301	370	310	87	444
Plosca	210	638	296	432	598	538	335	332
Podoleni	338	181	665	420	196	197	363	700
Podul Iloaei	430	114	757	513	23	299	455	792
Poenari-Bordea.	135	497	474	147	457	397	194	509
Poiana	94	422	421	313	382	322	99	456
Portăreşti	296	723	230	518	684	623	420	176
Potcoava	168	596	179	390	556	496	293	214
Prahova	46	402	373	267	362	302	99	408

https://biblioteca-digitala.ro

LA	DE LA							
	Bucureşti	Burdujeni	Câineni	Constanţa	Iaşi	Palanca	Predeal	Vârciorova
Preasna	62	501	401	169	461	401	198	436
Predeal	144	472	471	364	432	372	—	506
Prunişor	335	763	270	557	723	663	460	47
Pucioasa	101	529	351	323	489	429	226	386
Pufeşti	233	215	560	315	204	115	258	595
Putna Seacă	211	237	538	293	197	137	236	573
Răcăciuni	274	174	601	356	189	134	299	636
Răcari	280	707	214	502	668	608	405	102
Radiana	276	236	603	358	247	72	301	638
Radu Negru	138	565	267	359	525	465	262	302
Ramadan	82	529	428	312	489	429	226	463
Râmnicu-Sărat	163	285	490	245	245	185	188	525
Râmnicu-Vâlcea	293	721	54	515	681	621	418	263
Rebricea	372	173	699	454	36	283	397	734
Rediu	471	157	797	553	64	356	496	833
Râul Vadului	352	780	6	573	740	680	477	321
Râureni	287	715	60	509	675	615	412	257
Roman	346	101	673	428	116	206	371	708
Romula	231	659	166	453	619	559	356	201
Rosetti	159	350	486	180	310	250	184	521
Roşieşti	315	229	643	398	92	226	340	678
Roşiori	195	623	282	417	583	523	320	317
Rosnov	347	190	674	429	205	207	372	709
Ruginoasa	401	76	728	483	61	261	426	763
Salcea	218	645	304	440	606	545	342	339
Sălcuţa	277	704	211	499	665	604	401	157
Saligny	173	472	511	57	433	372	307	547
Salina	296	256	623	378	267	53	321	658
Sărăţuica	138	466	465	178	426	366	163	500
Sârca	428	103	755	510	35	288	453	790
Sărdaru	255	316	582	256	238	216	280	617
Sărulești	54	493	393	176	453	393	190	438
Sascut	258	190	585	340	205	117	283	620
Scânteia	377	167	705	460	31	288	402	740
Schitul Goleşti	149	577	294	371	537	477	274	329
Secueni	335	113	662	417	128	194	360	697
Segarcea	289	716	222	511	677	615	413	169

https://biblioteca-digitala.ro

LA	DE LA							
	Bucureşti	Burdujeni	Câineni	Constanţa	Iaşi	Palanca	Predeal	Vârciorova
Şerban-Vodă	85	413	412	231	373	313	110	247
Şerbeşti	262	308	589	263	230	208	287	624
Serdaru	255	316	582	256	238	216	280	617
Sighireanu	78	515	417	152	475	415	214	452
Sihlea	176	271	504	259	231	171	201	539
Siliştea	122	496	461	134	457	396	253	496
Silistraru	219	351	546	220	273	251	244	581
Şimian	356	784	291	578	744	684	481	27
Sinaia	125	453	452	345	413	353	20	487
Sinteşti	21	467	367	250	428	368	164	402
Slănic	104	432	431	323	392	332	109	466
Slatina	189	617	158	411	577	517	314	193
Slobozia	126	501	465	138	461	401	262	500
Smârdioasa	242	670	328	463	630	570	367	364
Şoimu	250	678	337	472	638	578	375	372
Şoldana	463	164	789	545	56	348	488	825
Spinoasa	441	125	768	524	34	310	466	803
Stâlpeni	130	558	276	352	518	458	255	311
Stăneşti	90	537	436	320	497	437	234	471
Ştefan-Vodă	305	265	632	387	276	43	330	667
Stolnici	146	574	201	368	534	474	271	236
Străjeşti	228	656	119	450	616	556	353	198
Strehaia	310	738	245	532	698	638	435	72
Tăbărăşti	138	329	465	201	289	229	163	500
Talaşmani	313	282	640	395	145	224	338	675
Tâmna	325	753	260	547	713	653	450	57
Tândărei	176	418	514	112	378	318	252	549
Tânganu	34	473	372	249	433	373	170	407
Târgovişteа	80	508	330	302	468	408	205	365
Târgu-Frumos	417	92	744	499	45	277	442	779
Târgu-Jiu	356	783	290	578	744	684	481	165
Târgu-Ocna	294	254	621	376	265	53	319	656
Tecuciu	237	248	565	320	170	148	262	600
Teleajen	65	384	392	260	344	284	90	427
Ţigăneşti	236	663	322	457	624	563	361	357
Titu	49	476	299	270	436	376	173	334
Todireni	481	147	807	563	74	366	506	843

https://biblioteca-digitala.ro

LA	DE LA							
	Bucureşti	Burdujeni	Câineni	Constanţa	Iaşi	Palanca	Predeal	Vârciorova
Toporu	108	555	454	338	515	455	252	489
Troian	208	636	295	430	596	536	333	330
Truşeşti	504	124	830	586	97	389	529	866
Tulucești	275	347	603	276	269	247	300	638
T.-Măgurele	242	670	329	464	630	570	367	364
T. Severin	364	792	299	586	752	692	489	18
Tutova	273	272	600	355	135	182	298	635
Ulmeni	113	335	440	226	295	235	138	475
Ulmuleț	258	686	345	480	646	586	383	380
Umbrărești	252	263	579	309	185	163	277	614
Ungheni	432	162	760	515	22	343	157	795
Ungureni	516	100	843	599	121	376	541	879
Urecheşti	253	212	580	335	224	95	278	615
Urleasca	198	372	525	199	294	272	223	560
Urziceni	115	443	442	200	403	343	140	477
Văcăreşti	73	501	323	295	461	401	198	358
Văculeşti	472	56	800	555	162	332	497	835
Vădeni	241	328	568	242	251	229	266	603
V.-Călugărească	71	377	398	268	337	277	96	433
Valea-Largă	119	447	447	339	408	347	25	482
Valea-Seacă	291	156	619	374	171	151	316	654
Valul lui Traian	216	516	555	13	476	416	350	590
Vameş	279	290	607	280	212	190	304	641
Vaslui	340	205	667	422	68	251	365	702
Vârciorova	382	809	316	604	770	709	506	–
Vereşti	432	15	759	514	122	292	457	794
Vidra	26	472	372	255	433	372	169	407
Vintileanca	101	347	428	238	307	247	126	463
Vişina	266	694	200	488	654	594	391	235
Vlădeni	454	155	780	536	47	339	479	816
Vlăduleni	221	648	155	443	609	548	345	190
Vorniceni	504	88	831	587	133	304	529	867
Zăvideni	251	678	97	473	639	578	375	220
Zimnicea	268	696	355	489	656	596	393	390
Zlătunoaia	494	134	820	576	87	379	519	856
Zoiţa	151	297	478	233	257	197	176	513
Zorleni	295	249	622	377	113	206	320	657

https://biblioteca-digitala.ro

9. Preţul biletelor de călătorie pentru o singură cursă

Taxe pentru bagage şi câini

Costul biletelor de abonament

In cursul anului 1913, tarifele care urmează se vor modificà majorându-se cu 5%. Această urcare a taxelor de transport se va pune în aplicare la o dată care se va anunţà prin ziare şi care, în orice caz, trebuie să fie la şease săptămâni după publicarea prin „Monitorul Oficial“ a unei legi speciale pentru modificarea taxelor. In momentul imprimărei lucrărei de faţă această lege încă nu este votată.

Kilometri	La trenurile accelerate			La trenurile de persoane			TAXA		Preţul unui bilet de abonament			
	CLASA			CLASA			Pentru fiecare 10 kg. bagaje	Pentru 1 câine	CLASA			
	I	II	III	I	II	III			I Pe 1 iună	I Pe 12 luni	II Pe 12 luni	III Pe 12 luni
	LEI						Bani		LEI			
1	0.90	0.65	0.40	0.75	0.55	0.35	4	12	47.45	237.20	142.30	94.90
2	0.90	0.65	0.40	0.75	0.55	0.35	4	12	48.00	240.00	144.00	96.00
3	0.90	0.65	0.40	0.75	0.55	0.35	4	12	48.60	242.85	145.70	97.15
4	0.90	0.65	0.40	0.75	0.55	0.35	4	12	49.15	245.65	147.40	98.25
5	0.90	0.65	0.40	0.75	0.55	0.35	4	12	49.70	248.45	149.05	99.40
6	0.90	0.65	0.40	0.75	0.55	0.35	4	12	50.25	251.25	150.75	100.50
7	0.90	0.65	0.40	0.75	0.55	0.35	4	12	50.85	254.05	152.45	101.65
8	0.90	0.65	0.40	0.75	0.55	0.35	4	12	51.40	256.90	154.15	102.75
9	1.00	0.75	0.55	0.85	0.65	0.40	4	14	51.95	259.70	155.80	103.90
10	1.15	0.85	0.60	0.95	0.70	0.50	4	15	52.50	262.50	157.50	105.00
11	1.25	0.90	0.65	1.05	0.75	0.55	4	17	53.10	265.35	159.20	106.15
12	1.35	1.00	0.70	1.15	0.85	0.60	5	18	53.65	268.15	160.90	107.25
13	1.45	1.05	0.75	1.20	0.90	0.65	5	20	54.20	270.95	162.55	108.40
14	1.60	1.15	0.85	1.30	0.95	0.70	6	21	54.75	273.75	164.25	109.50
15	1.70	1.25	0.90	1.40	1.05	0.75	6	23	55.35	276.55	165.95	110.65
16	1.85	1.30	0.90	1.55	1.10	0.75	6	24	55.90	279.40	167.65	111.75
17	1.95	1.35	0.95	1.65	1.15	0.80	7	26	56.45	282.20	169.30	112.90
18	2.00	1.45	1.00	1.70	1.20	0.85	7	27	57.00	285.00	171.00	114.00
19	2.15	1.60	1.05	1.80	1.30	0.90	8	29	57.60	287.85	172.70	115.15

https://biblioteca-digitala.ro

Kilometri	La trenurile accelerate			La trenurile de persoane			TAXA		Prețul unui bilet de abonament			
	C L A S A						p. câte fiecare 10 kg. bagaje	pentru 1 câine	C L A S A			
	I	II	III	I	II	III			I	I	II	III
									Pe 1 lună	Pe 12 luni		
	L E I						Bani		L E I			
20	2.25	1.65	1.15	1.90	1.35	0.95	8	30	58.15	290.60	174.40	116.25
21	2.40	1.70	1.20	2.00	1.40	1.00	8	32	58.70	293.45	176.05	117.40
22	2.50	1.85	1.25	2.10	1.55	1.05	9	33	59.25	296.25	177.75	118.50
23	2.60	1.90	1.30	2.15	1.60	1.10	9	35	59.85	299.05	179.45	119.65
24	2.75	1.95	1.35	2.25	1.65	1.15	10	36	60.40	301.90	181.15	120.75
25	2.85	2.10	1.45	2.35	1.75	1.20	10	38	60.95	304.70	182.80	121.90
26	2.95	2.15	1.45	2.45	1.80	1.20	10	39	61.50	307.50	184.50	123.00
27	3.10	2.20	1.55	2.55	1.85	1.25	11	41	62.10	310.30	186.20	124.15
28	3.15	2.25	1.60	2.65	1.90	1.30	11	42	62.25	313.15	187.90	125.25
29	3.25	2.40	1.65	2.75	2.00	1.35	12	44	63.20	315.95	189.55	126.40
30	3.40	2.45	1.70	2.85	2.05	1.40	12	45	63.75	318.75	191.25	127.50
31	3.50	2.50	1.80	2.95	2.10	1.45	12	47	64.35	321.55	192.95	128.65
32	3.70	2.65	1.85	3.05	2.20	1.55	13	48	64.90	324.40	194.65	129.75
33	3.70	2.75	1.90	3.10	2.25	1.60	13	50	65.45	327.20	196.30	130.90
34	3.85	2.80	1.95	3.20	2.30	1.65	14	51	66.00	330.00	198.00	132.00
35	4.00	2.90	2.00	3.30	2.40	1.70	14	53	66.60	332.80	199.70	133.15
36	4.10	2.95	2.00	3.40	2.45	1.70	14	54	67.15	335.65	201.40	134.25
37	4.20	3.05	2.10	3.50	2.50	1.75	15	56	67.70	338.45	203.05	135.40
38	4.30	3.10	2.15	3.55	2.60	1.80	15	57	68.25	341.25	204.75	136.50
39	4.40	3.20	2.20	3.70	2.70	1.85	16	59	68.85	344.05	206.45	137.65
40	4.50	3.25	2.25	3.80	2.75	1.90	16	60	69.40	346.90	208.15	138.75
41	4.70	3.35	2.30	3.90	2.80	1.95	16	62	69.95	349.70	209.80	139.90
42	4.80	3.45	2.40	4.00	2.90	2.00	17	63	70.50	352.50	211.50	141.00
43	4.85	3.50	2.45	4.05	2.95	2.05	17	65	71.10	355.30	213.20	142.15
44	5.00	3.55	2.50	4.15	3.00	2.10	18	66	71.65	358.15	214.90	143.25
45	5.10	3.75	2.60	4.25	3.10	2.15	18	68	72.20	360.95	216.55	144.40
46	5.25	3.80	2.60	4.35	3.15	2.15	18	69	72.75	363.75	218.25	145.50
47	5.35	3.85	2.65	4.45	3.20	2.20	19	71	73.35	366.55	219.95	146.65
48	5.40	3.90	2.75	4.50	3.25	2.25	19	72	73.90	369.40	221.65	147.75
49	5.55	4.05	2.80	4.60	3.35	2.30	20	74	74.45	372.20	223.30	148.90
50	5.65	4.10	2.85	4.75	3.40	2.35	20	75	75.00	375.00	225.00	150.00
51	5.80	4.15	2.90	4.85	3.45	2.40	20	77	75.60	377.80	226.70	151.15
52	5.95	4.30	2.95	4.95	3.55	2.45	21	78	76.15	380.65	228.40	152.25
53	6.00	4.35	3.05	5.00	3.65	2.50	21	80	76.70	383.45	230.05	153.40
54	6.10	4.40	3.10	5.10	3.70	2.60	22	81	77.25	386.25	231.75	154.50
55	6.25	4.50	3.15	5.20	3.80	2.65	22	83	77.85	389.05	233.45	155.65

https://biblioteca-digitala.ro

Kilometri	La trenurile accelerate			La trenurile de persoane			TAXA		Prețul unui bilet de abonament			
	CLASA			CLASA			pentru fiecare 10 Kg. bagaje	pentru 1 câine	CLASA			
	I	II	III	I	II	III			I	I	II	III
									Pe 1 lună	Pe 12 luni		
	LEI						Bani		LEI			
56	6.35	4.60	3.15	5.30	3.85	2.65	22	84	78.40	391.90	235.15	156.75
57	6.50	4.70	3.20	5.40	3.90	2.70	23	86	78.95	394.70	236.80	157.90
58	6.55	4.75	3.25	5.45	3.95	2.75	23	87	79.50	397.50	238.50	159.00
59	6.65	4.85	3.35	5.55	4.05	2.80	24	89	80.10	400.30	240.20	160.15
60	6.85	4.95	3.40	5.65	4.10	2.85	24	90	80.65	403.15	241.90	161.25
61	6.95	5.00	3.45	5.80	4.15	2.90	24	92	81.20	405.95	243.55	162.40
62	7.05	5.10	3.50	5.90	4.25	2.95	25	93	81.75	408.75	245.25	163.50
63	7.15	5.15	3.55	5.95	4.30	3.00	25	95	82.35	411.55	246.95	164.65
64	7.25	5.25	3.70	6.05	4.35	3.05	26	96	82.90	414.40	248.65	165.75
65	7.35	5.35	3.75	6.15	4.45	3.10	26	98	83.45	417.20	250.30	166.90
66	7.50	5.40	3.75	6.25	4.50	3.10	26	99	84.00	420.00	252.00	168.00
67	7.60	5.45	3.80	6.35	4.55	3.15	27	101	84.60	422.80	253.70	169.15
68	7.65	5.55	3.85	6.40	4.60	3.20	27	102	85.15	425.65	255.40	170.25
69	7.85	5.65	3.90	6.50	4.75	3.25	28	104	85.70	428.45	257.05	171.40
70	7.95	5.75	4.00	6.60	4.80	3.30	28	105	86.25	431.25	258.75	172.50
71	8.10	5.80	4.05	6.70	4.85	3.35	28	107	86.85	434.05	260.45	173.65
72	8.20	5.95	4.10	6.85	4.95	3.40	29	108	87.40	436.90	262.15	174.75
73	8.25	6.00	4.15	6.90	5.00	3.45	29	110	87.95	439.70	263.80	175.90
74	8.40	6.05	4.20	7.00	5.05	3.50	30	111	88.50	442.50	265.50	177.00
75	8.50	6.20	4.30	7.10	5.15	3.55	30	113	89.10	445.30	267.20	178.15
76	8.60	6.25	4.30	7.20	5.20	3.55	30	114	89.65	448.15	268.90	179.25
77	8.75	6.30	4.35	7.30	5.25	3.65	31	116	90.20	450.95	270.55	180.40
78	8.80	6.35	4.40	7.35	5.30	3.70	31	117	90.75	453.75	272.25	181.50
79	8.95	6.50	4.45	7.45	5.40	3.75	32	119	91.35	456.55	273.95	182.65
80	9.10	6.55	4.50	7.55	5.45	3.80	32	120	91.90	459.40	275.65	183.75
81	9.20	6.60	4.60	7.65	5.50	3.85	32	122	92.45	462.20	277.30	184.90
82	9.35	6.70	4.70	7.75	5.60	3.90	33	123	93.00	465.00	279.00	186.00
83	9.40	6.85	4.75	7.85	5.65	3.95	33	125	93.60	467.80	280.70	187.15
84	9.45	6.90	4.80	7.90	5.75	4.00	34	126	94.15	470.65	282.40	188.25
85	9.65	7.00	4.85	8.05	5.85	4.05	34	128	94.70	473.45	284.05	189.40
86	9.75	7.05	4.85	8.15	5.90	4.05	34	129	95.25	476.25	285.75	190.50
87	9.85	7.15	4.95	8.25	5.95	4.10	35	131	95.85	479.05	287.45	191.65
88	10.00	7.20	5.00	8.30	6.00	4.15	35	132	96.40	481.90	289.15	192.75
89	10.10	7.30	5.05	8.40	6.10	4.20	36	134	96.95	484.70	290.80	193.90
90	10.20	7.35	5.10	8.50	6.15	4.25	36	135	97.50	487.50	292.50	195.00
91	10.35	7.45	5.15	8.60	6.20	4.30	36	137	98.10	490.30	294.20	196.15

https://biblioteca-digitala.ro

Kilometri	La trenurile accelerate			La trenurile de persoane			TAXA		Prețul unui bilet de abonament			
	C L A S A			C L A S A			pentru fiecare 10 kg. bagaje	pentru 1 câine	C L A S A			
	I	II	III	I	II	III			I	I	II	III
									Pe 1 lună	Pe 12 luni		
	L E I						Bani		L E I			
92	10.45	7.55	5.25	8.70	6.30	4.35	37	138	98.65	493.15	295.90	197.25
93	10.50	7.60	5.30	8.75	6.35	4.40	37	140	99.20	495.95	297.55	198.40
94	10.65	7.65	5.35	8.90	6.40	4.45	38	141	99.75	498.75	299.25	199.50
95	10.75	7.85	5.40	9.00	6.50	4.50	38	143	100.35	501.55	300.95	200.65
96	10.90	7.90	5.40	9.10	6.55	4.50	38	144	100.90	504.40	302.65	201.75
97	11.05	7.95	5.45	9.20	6.60	4.55	39	146	101.45	507.20	304.30	202.90
98	11.10	8.00	5.55	9.25	6.65	4.60	39	147	102.00	510.00	306.00	204.00
99	11.25	8.15	5.60	9.35	6.80	4.70	40	149	102.60	512.80	307.70	205.15
100	11.35	8.20	5.65	9.45	6.85	4.75	40	150	103.15	515.65	309.40	206.25
105	11.90	8.60	6.00	9.95	7.20	5.00	41	158	105.50	527.40	316.45	210.95
110	12.50	9.05	6.25	10.40	7.50	5.20	41	165	107.85	539.05	323.45	215.65
115	13.00	9.45	6.55	10.85	7.90	5.45	42	173	110.15	550.80	330.50	220.30
120	13.60	9.80	6.85	11.35	8.20	5.65	42	180	112.50	562.50	337.50	225.00
125	14.20	10.30	7.15	11.80	8.55	5.95	43	188	114.85	574.25	344.55	229.70
130	14.75	10.65	7.35	12.30	8.90	6.15	43	195	117.20	585.95	351.55	234.40
135	15.35	11.10	7.65	12.75	9.25	6.40	44	203	119.55	597.70	358.60	239.05
140	15.85	11.45	7.95	13.25	9.55	6.60	44	210	121.90	609.40	365.65	243.75
145	16.45	11.90	8.25	13.70	9.95	6.90	45	218	124.25	621.15	372.70	248.45
150	17.00	12.30	8.50	14.20	10.25	7.10	45	225	126.60	632.80	379.70	253.15
155	17.60	12.60	8.75	14.65	10.50	7.30	46	233	128.90	644.55	386.75	257.80
160	18.15	12.95	8.95	15.10	10.80	7.45	46	240	131.25	656.25	393.75	262.50
165	18.70	13.30	9.15	15.60	11.10	7.60	47	248	133.60	668.00	400.80	267.20
170	19.25	13.60	9.35	16.05	11.35	7.75	47	255	135.95	679.70	407.80	271.90
175	19.85	13.90	9.50	16.55	11.60	7.95	48	263	138.30	691.45	414.85	276.55
180	20.45	14.20	9.75	17.00	11.80	8.15	48	270	140.65	703.15	421.90	281.25
185	21.00	14.50	10.00	17.50	12.10	8.30	49	278	143.00	714.90	428.95	285.95
190	21.55	14.80	10.00	17.95	12.35	8.40	49	285	145.35	726.55	435.95	290.65
195	22.10	15.10	10.30	18.45	12.60	8.55	50	293	147.65	738.30	443.00	295.30
200	22.70	15.40	10.45	18.90	12.80	8.70	50	300	150.00	750.00	450.00	300.00
205	23.20	15.70	10.65	19.30	13.10	8.90	51	308	151.40	757.05	454.25	302.80
210	23.70	15.95	10.75	19.75	13.30	9.00	51	315	152.85	764.05	458.45	305.65
215	24.15	16.15	11.00	20.10	13.50	9.15	52	323	154.25	771.15	462.70	308.45
220	24.65	16.45	11.15	20.55	13.70	9.30	52	330	155.65	778.15	466.90	311.25
225	25.10	16.75	11.30	20.90	13.95	9.40	53	338	157.05	785.20	471.10	314.05
230	25.55	17.00	11.40	21.30	14.20	9.50	53	345	158.45	792.20	475.30	316.90
235	26.05	17.30	11.60	21.70	14.40	9.65	54	353	159.85	799.25	479.55	319.70

https://biblioteca-digitala.ro

Kilometri	La trenurile accelerate			La trecurile de persoane			TAXA		Prețul unui bilet de abonament			
	C L A S A			C L A S A			pentru fiecare 10 kg. bagage	pentru 1 câine	C L A S A			
	I	II	III	I	II	III			I	I	II	III
									Pe 1 lună	Pe 12 luni		
	L E I						Bani		L E I			
240	26.50	17.55	11.70	22.10	14.60	9.75	54	360	161.25	806.25	483.75	322.50
245	27.00	17.70	11.85	22.45	14.75	9.85	55	368	162.65	813.30	488.00	325.30
250	27.40	17.95	11.95	22.85	14.95	10.00	55	375	164.10	820.30	492.20	328.15
255	27.65	18.20	12.10	23.05	15.20	10.10	56	383	165.50	827.40	496.45	330.95
260	27.95	18.40	12.30	23.25	15.35	10.25	56	390	166.90	834.40	500.65	333.75
265	28.15	18.60	12.40	23.45	15.50	10.35	57	398	168.30	841.45	504.85	336.55
270	28.35	18.80	12.55	23.65	15.65	10.45	57	405	169.70	848.45	509.05	339.40
275	28.60	18.95	12.65	23.85	15.80	10.55	58	413	171.10	855.50	513.30	342.20
280	28.75	19.15	12.80	24.00	15.95	10.65	58	420	172.50	862.50	517.50	345.00
285	29.00	19.30	12.90	24.15	16.10	10.75	59	428	173.90	869.55	521.75	347.80
290	29.20	19.55	13.00	24.30	16.30	10.85	59	435	175.35	876.55	525.95	350.65
295	29.35	19.75	13.15	24.45	16.45	10.90	60	443	176.75	883.65	530.20	353.45
300	29.50	19.85	13.25	24.55	16.55	11.05	60	450	178.15	890.65	534.40	356.25
305	29.65	20.05	13.35	24.75	16.70	11.15	61	458	179.10	895.30	537.20	358.15
310	29.90	20.15	13.45	24.90	16.80	11.20	62	465	180.00	900.00	540.00	360.00
315	30.05	20.25	13.55	25.05	16.90	11.30	63	473	180.95	904.70	542.80	361.90
320	30.25	20.50	13.60	25.20	17.05	11.35	64	480	181.90	909.40	545.65	363.75
325	30.45	20.60	13.75	25.35	17.15	11.45	65	488	182.85	914.05	548.45	365.65
330	30.55	20.75	13.80	25.45	17.30	11.50	66	495	183.75	918.75	551.25	367.50
335	30.75	20.85	13.90	25.60	17.40	11.60	67	503	184.70	923.45	554.05	369.40
340	30.85	21.00	13.95	25.75	17.50	11.65	68	510	185.65	928.15	556.90	371.25
345	31.00	21.05	14.05	25.85	17.55	11.70	69	518	186.60	932.80	559.70	373.15
350	31.15	21.15	14.15	25.95	17.65	11.75	70	525	187.50	937.50	562.50	375.00
355	31.20	21.30	14.20	26.00	17.75	11.80	71	533	188.45	942.20	565.30	376.90
360	31.30	21.40	14.25	26.10	17.85	11.85	72	540	189.40	946.90	568.15	378.75
365	31.40	21.55	14.30	26.15	17.95	11.90	73	548	190.35	951.55	570.95	380.65
370	31.50	21.65	14.40	26.25	18.00	11.95	74	555	191.25	956.25	573.75	382.50
375	31.55	21.75	14.45	26.30	18.10	12.05	75	563	192.20	960.95	576.55	384.40
380	31.60	21.85	14.50	26.35	18.20	12.10	76	570	193.15	965.65	579.40	386.25
385	31.70	21.95	14.50	26.40	18.25	12.10	77	578	194.10	970.30	582.20	388.15
390	31.70	22.05	14.55	26.40	18.40	12.15	78	585	195.00	975.00	585.00	390.00
395	31.75	22.10	14.60	26.45	18.45	12.20	79	593	195.95	979.70	587.80	391.90
400	31.75	22.15	14.60	26.45	18.50	12.20	80	600	196.90	984.40	590.65	393.75
405	32.05	22.25	14.70	26.65	18.55	12.25	81	608	197.35	986.75	592.05	394.70
410	32.25	22.30	14.80	26.90	18.60	12.35	82	615	197.85	989.05	593.45	395.65
415	32.50	22.35	14.85	27.10	18.65	12.40	83	623	198.30	991.45	594.85	396.55

https://biblioteca-digitala.ro

Kilometri	La trenurile accelerate			La trenurile de persoane			TAXA		Prețul unui bilet de abonament			
	C L A S A			C L A S A			pentru fiecare 10 kg. bagage	pentru 1 câine	C L A S A			
	I	II	III	I	II	III			I	I	II	III
									Pe 1 lună	Pe 12 luni		
	L E I						Bani		L E I			
420	32.70	22.40	14.90	27.25	18.70	12.45	84	630	198.75	993.75	596.25	397.50
425	32.95	22.45	15.00	27.45	18.75	12.50	85	638	199.25	996.15	597.70	398.45
430	33.15	22.60	15.05	27.60	18.80	12.55	86	645	199.70	998.45	599.05	399.40
435	33.40	22.65	15.10	27.85	18.85	12.60	87	653	200.15	1000.80	600.50	400.30
440	33.60	22.65	15.20	28.00	18.85	12.65	88	660	200.65	1003.15	601.90	401.25
445	33.80	22.70	15.25	28.20	18.90	12.70	89	668	201.10	1005.50	603.30	402.20
450	34.00	22.70	15.35	28.35	18.90	12.75	90	675	201.60	1007.80	604.70	403.15
455	34.40	22.95	15.40	28.65	19.10	12.80	91	683	202.05	1010.20	606.10	404.05
460	34.75	23.20	15.45	29.00	19.30	12.85	92	690	202.50	1012.50	607.50	405.00
465	35.20	23.40	15.50	29.30	19.55	12.90	93	698	203.00	1014.90	608.95	405.95
470	35.55	23.70	15.50	29.60	19.75	12.90	94	705	203.45	1017.20	610.30	406.90
475	35.90	23.95	15.55	29.95	19.95	12.95	95	713	203.90	1019.55	611.75	407.80
480	36.30	24.20	15.65	30.25	20.15	13.00	96	720	204.40	1021.90	613.15	408.75
485	36.65	24.45	15.65	30.55	20.35	13.00	97	728	204.85	1024.25	614.55	409.70
490	37.05	24.70	15.70	30.85	20.60	13.10	98	735	205.35	1026.55	615.95	410.65
495	37.45	24.95	15.75	31.20	20.80	13.15	99	743	205.80	1028.95	617.35	411.55
500	37.80	25.20	15.75	31.50	21.00	13.15	100	750	206.25	1031.25	618.75	412.50
505	38.15	25.45	15.95	31.80	21.20	13.30	101	758	206.50	1032.50	619.45	412.95
510	38.55	25.75	16.05	32.15	21.40	13.40	102	765	206.75	1033.65	620.20	413.45
515	38.95	25.95	16.30	32.45	21.65	13.55	103	773	207.00	1034.80	620.90	413.95
520	39.35	26.20	16.40	32.75	21.85	13.65	104	780	207.20	1035.95	621.55	414.40
525	39.70	26.45	16.60	33.10	22.05	13.80	105	788	207.45	1037.20	622.30	414.85
530	40.05	26.75	16.70	33.40	22.25	13.90	106	795	207.65	1038.30	623.00	415.30
535	40.45	27.00	16.90	33.70	22.45	14.05	107	803	207.90	1039.50	623.70	415.80
540	40.85	27.20	17.00	34.00	22.70	14.20	108	810	208.15	1040.65	624.40	416.25
545	41.20	27.45	17.20	34.35	22.90	14.35	109	818	208.40	1041.90	625.15	416.75
550	41.60	27.70	17.35	34.65	23.10	14.45	110	825	208.60	1043.00	625.80	417.20
555	41.95	28.00	17.55	34.95	23.30	14.60	111	833	208.85	1044.20	626.50	417.70
560	42.30	28.25	17.65	35.30	23.50	14.70	112	840	209.10	1045.30	627.20	418.15
565	42.75	28.45	17.85	35.60	23.75	14.85	113	848	209.35	1046.55	627.95	418.60
570	43.10	28.70	17.95	35.90	23.95	14.95	114	855	209.55	1047.70	628.60	419.05
575	43.45	29.00	18.15	36.25	24.15	15.10	115	863	209.80	1048.90	629.35	419.55
580	43.85	29.25	18.25	36.55	24.35	15.25	116	870	210.00	1050.00	630.00	420.00
585	44.20	29.50	18.50	36.85	24.55	15.40	117	878	210.25	1051.25	630.75	420.50
590	44.65	29.70	18.60	37.15	24.80	15.50	118	885	210.50	1052.40	631.45	420.95
595	45.00	30.00	18.80	37.50	25.00	15.65	119	893	210.75	1053.55	632.15	421.45

https://biblioteca-digitala.ro

Kilometri	La trenurile accelerate			La trenurile de persoane			TAXA		Prețul unui bilet de abonament			
	CLASA			CLASA			pentru fiecare 10 kg. bagage	pentru 1 câine	CLASA			
	I	II	III	I	II	III			I	I	II	III
									Pe 1 lună	Pe 12 luni		
	LEI						Bani		LEI			
600	45.35	30.25	18.90	37.80	25.20	15.75	120	900	210.95	1054.70	632.80	421.90
605	45.75	30.50	19.10	38.10	25.40	15.90	121	908	211.20	1055.95	633.55	422.35
610	46.10	30.75	19.20	38.45	25.60	16.00	122	915	211.40	1057.05	634.25	422.80
615	46.50	31.00	19.45	38.75	25.85	16.15	123	923	211.65	1058.25	634.95	423.30
620	46.90	31.25	19.55	39.05	26.05	16.30	124	930	211.90	1059.40	635.65	423.75
625	47.25	31.50	19.75	39.40	26.25	16.45	125	938	212.15	1060.65	636.40	424.25
630	47.60	31.75	19.85	39.70	26.45	16.55	126	945	212.35	1061.75	637.05	424.70
635	48.00	32.05	20.05	40.00	26.65	16.70	127	953	212.60	1062.95	637.75	425.20
640	48.40	32.25	20.15	40.30	26.90	16.80	128	960	212.85	1064.05	638.45	425.65
645	48.80	32.50	20.35	40.65	27.10	16.95	129	968	213.10	1065.30	639.20	426.10
650	49.15	32.75	20.50	40.95	27.30	17.05	130	975	213.30	1066.45	639.85	426.60
655	49.50	33.05	20.70	41.25	27.50	17.20	131	983	213.55	1067.65	640.60	427.05
660	49.90	33.30	20.80	41.60	27.70	17.35	132	990	213.75	1068.75	641.25	427.50
665	50.30	33.50	21.00	41.90	27.95	17.50	133	998	214.00	1070.00	642.00	427.00
670	50.65	33.75	21.10	42.20	28.15	17.60	134	1005	214.25	1071.15	642.70	428.45
675	51.05	34.00	21.30	42.55	28.35	17.75	135	1013	214.50	1072.30	643.40	428.95
680	51.40	34.30	21.40	42.85	28.55	17.85	136	1020	214.70	1073.45	644.05	429.40
685	51.75	34.55	21.65	43.15	28.75	18.00	137	1028	214.95	1074.70	644.80	429.85
690	52.20	34.75	21.75	43.45	29.00	18.10	138	1035	215.15	1075.80	645.50	430.30
695	52.55	35.00	21.95	43.80	29.20	18.25	139	1043	215.40	1077.00	646.20	430.80
700	52.90	35.30	22.05	44.10	29.40	18.40	140	1050	215.65	1078.15	646.90	431.25
705	53.30	35.55	22.25	44.40	29.60	18.55	141	1058	215.90	1079.40	647.65	431.70
710	53.65	35.80	22.35	44.75	29.80	18.65	142	1065	216.10	1080.50	648.30	432.20
715	54.10	36.00	22.60	45.05	30.05	18.80	143	1073	216.35	1081.70	649.00	432.65
720	54.45	36.30	22.70	45.35	30.25	18.90	144	1080	216.60	1082.80	649.70	433.15
725	54.80	36.55	22.90	45.70	30.45	19.05	145	1088	216.85	1084.05	650.45	433.60
730	55.20	36.80	23.00	46.00	30.65	19.15	146	1095	217.05	1085.20	651.10	434.05
735	55.55	37.05	23.20	46.30	30.85	19.30	147	1103	217.30	1086.40	651.85	434.55
740	55.95	37.30	23.30	46.60	31.10	19.45	148	1110	217.50	1087.50	652.50	435.00
745	56.35	37.55	23.50	46.95	31.30	19.60	149	1118	217.75	1088.75	653.25	435.50
750	56.70	37.80	23.65	47.25	31.50	19.70	150	1125	218.00	1089.90	653.95	435.95
755	57.05	38.05	23.85	47.55	31.70	19.85	151	1133	218.25	1091.05	654.65	436.45
760	57.45	38.35	23.95	47.90	31.90	19.95	152	1140	218.45	1092.20	655.30	436.90
765	57.85	38.55	24.15	48.20	32.15	20.10	153	1148	218.70	1093.45	656.05	437.35
770	58.20	38.80	24.25	48.50	32.35	20.20	154	1155	218.90	1094.55	656.75	437.80
775	58.60	39.05	24.45	48.85	32.55	20.35	155	1163	219.15	1095.75	657.45	438.30

https://biblioteca-digitala.ro

Kilometri	La trenurile accelerate C L A S A I	II	III	La trenurile de persoane C L A S A I	II	III	TAXA pentru fiecare 10 kg. bagage	pentru 1 câine	Prețul unui bilet de abonament C L A S A I Pe 1 lună	I Pe 12 luni	II Pe 12 luni	III Pe 12 luni
	L E I						Bani		L E I			
780	58.95	39.30	24.55	49.15	32.75	20.50	156	1170	219.40	1096.90	658.15	438.75
785	59.35	39 60	24.80	49.15	32.95	20.65	157	1178	219.65	1098.15	658.90	439.25
790	59.75	39.80	24.90	49.75	33.20	20.75	158	1185	219.85	1099.25	659.55	439.70
795	60.10	40.05	25.10	50.10	33.40	20.90	159	1193	220.10	1100.45	660.25	440.20
800	60.50	40.30	25.20	50.40	33.60	21.00	160	1200	220.35	1101.55	660.95	440.65
805	60.85	40.60	25.40	50.70	33.80	21.15	161	1208	220.60	1102.80	661.70	441.10
810	61.20	40.85	25.50	51.05	34.00	21.25	162	1215	220.80	1103.95	662.35	441.55
815	61.65	41.05	25.75	51.35	34.25	21.40	163	1223	221.05	1105.15	663.10	442.05
820	62.00	41.30	25.85	51.65	34.45	21.55	164	1230	221.25	1106.25	663.75	442.50
825	62.35	41.60	26.05	52.00	34.65	21.70	165	1238	221.50	1107.50	664.50	443.00
830	62.75	41.85	26.15	52.30	34.85	21.80	166	1245	221.75	1108.65	665.20	443.45
835	63.10	42.10	26.35	52.60	35.05	21.95	167	1253	222.00	1109.80	665.90	443.95
840	63.55	42.30	26.45	52.90	35.30	22.05	168	1260	222.20	1110.95	666.55	444.40
845	63.90	42.60	26.65	53.25	35.50	22.20	169	1268	222.45	1112.20	667.30	444.85
850	64.25	42.85	26.80	53.55	35.70	22.30	170	1275	222.65	1113.30	668.00	445.35
855	64.65	43.10	27.00	53.85	35.90	22.45	171	1283	222.90	1114.50	668.70	445.80
860	65.00	43.35	27.10	54.20	36.10	22.60	172	1290	223.15	1115.65	669.40	446.25
865	65.40	43.60	27.30	54.50	36.35	22.75	173	1298	223.40	1116.90	670.15	446.75
870	65.80	43.85	27.40	54.80	36 55	22.85	174	1305	223.60	1118 00	670.80	447.20
875	66.15	44.10	27.60	55.15	36.75	23.00	175	1313	223.85	1119.20	671.50	447.70
880	66.50	44.35	27.70	55.45	36.95	23.10	176	1320	224.10	1120.30	672.20	448.15
885	66.90	44.65	27.95	55.75	37.15	23.25	177	1328	224.35	1121.55	672.95	448.60
890	67.30	44.85	28.05	56.05	37.40	23.35	178	1335	224.55	1122.70	673.60	449.05
895	67.70	45.10	28.25	56.40	37.60	23.50	179	1343	224.80	1123.90	674.35	449.55
900	68.05	45.35	28.35	56.70	37.80	23.65	180	1350	225.00	1125.00	675.00	450.00

Tariful biletelor de abonament din tabloul de mai sus, conține numai taxele pentru cl. I, II și III pe 12 luni.

Prețul unui bilet de abonament de cl. I, II și III pentru 6 luni, este egal cu prețul pe 12 luni redus **cu 40%**; iar prețul unui *bilet de abonament pentru 3 luni, este egal cu prețul pe 12 luni* **redus cu 60%**.

Exemplu: A se stabilì prețul unui abonament de 6 sau 3 luni pentru distanța de 100 km.

https://biblioteca-digitala.ro

Abonament de 6 luni	Cl. I	Cl. II	Cl. III.
	Lei	Lei	Lei
Pentru 12 luni	515.65	309.40	206.25
Scăzându-se 40 %	206.25	123.75	82.50
Preţul abonamentului pe 6 luni este deci	309.40	185.65	123.75

Abonament de 3 luni	Cl. I	Cl. II	Cl. III
	Lei	Lei	Lei
Pentru 12 luni	515.65	309.40	206.25
Scăzându-se 60 %	309.40	185.65	123.75
Preţul abonamentului pe 3 luni este deci	206.25	123.75	82.50

Intru cât priveşte calcularea taxei *biletelor de abonament pe 6 sau 3 luni, cu drept de prelungire*, precum şi condiţiunile în care ele se emit şi se întrebuinţează, se va consultà Regulamentul pentru emiterea şi întrebuinţarea biletelor de abonament, pentru 3, 6 şi 12 luni, valabil dela 1 Septemvrie 1910, publicat la pag. 331 a acestei călăuze. De asemenea în ce priveşte emiterea şi întrebuinţarea biletelor de abonament valabile pe termen de o lună, se va consultà Regulamentul respectiv dela pag. 335.

Pentru bilete de clasa II şi III cu termen de o lună (ce se eliberează numai în lunile Iulie, August şi Septemvrie), se percep jumătate din taxele prevăzute pentru un bilet cu termen de 3 luni, de clasa corespunzătoare.

Pentru distanţele străbătute cu tren accelerat preţul biletelor de călătorie se urcă cu 20%.

Preţul unui bilet de abonament pentru toate liniile C. F. R.

	Cl. I	Cl. II	Cl. III
Un bilet pe un an întreg costă:	1148.45 lei;	689.05 lei;	459.40 lei;
Un bilet pe 6 luni (fără prelungire):	689.05 „ ;	413.45 „ ;	275.65 „ ;
Un bilet pe 3 luni (fără prelungire):	459.40 „ ;	275.60 „ ;	183.75 „ ;

Plus 10 lei garanţie, care se înapoiază la expirarea biletului.

https://biblioteca-digitala.ro

REGULAMENT

PENTRU

Emiterea şi întrebuinţarea biletelor de abonament pentru 3, 6 şi 12 luni.

Valabil dela 1 Septemvrie 1910.

Art. 1. — Administraţiunea căilor ferate emite bilete de abonament de clasa I, II şi a III-a, care dau dreptul de a circulà pe o zonă a căilor ferate sau pe reţeaua întreagă.

Valabilitatea biletelor de abonament este de trei, şease sau două-spre-zece luni.

Biletele pot fi comandate numai la cassele de bilete ale staţiunilor.

Art. 2. — Biletele de abonament pentru 3 şi 6 luni se plătesc la comandarea lor cu preţul prevăzut în tarif pentru distanţa, pe care se face abonamentul. Biletele pentru 12 luni se pot comandà şi plătì integral după tarif, la comandă, sau se comandă un bilet pentru 3 sau 6 luni cu drept de prelungire până la un an, înscriind în cererea de abonament menţiunea: „cu drept de prelungire".

In acest din urmă caz plata se face cum urmează:

a) Dacă primul bilet ce se comandă este pe trei luni:

Odată cu cererea se va plătì $^1/_2$ din costul abonamentului pe 12 luni, pentru clasa şi distanţa respectivă. După expirarea termenului valabilităţei de trei luni şi cel mai târziu până în 20 zile după acest termen, fără o nouă cerere, se va înapoià primul bilet la staţiunea unde a fost luat, se va plătì $^1/_4$ din costul anual, şi se va primì biletul pentru următoarele 3 luni. In fine plătindu-se, ca mai sus şi fără o nouă cerere, încă $^1/_4$ din costul anual se va primì un nou bilet pentru ultimile 6 luni.

https://biblioteca-digitala.ro

b) Dacă primul bilet ce se comandă este pe 6 luni: Odată cu cererea se va plăti $^3/_4$ din costul anual. După expirarea termenului valabilităţei de 6 luni şi cel mai târziu 20 zile după acest termen se va plăti încă $^1/_4$ din costul anual şi se va primi biletul pentru restul de 6 luni.

Biletele de prelungire nu se vor eliberà decât în staţiunea indicată în comanda, cu care s'a cerut biletul de abonament.

Termenul de 20 zile indicat mai sus sub A şi B nu dă drept abonatului de a călătorì cu biletul său peste termenul valabilităţei ce este indicat pe bilet.

Art. 3. — Biletele de abonament cu prelungire, vor fi valabile 7 zile peste trimestrul sau semestrul respectiv, de exemplu: primul bilet pe trei luni, dela 1 Ianuarie până la 31 Martie, se va emite valabil până la 7 Aprilie.

Art. 4. — După eliberarea unui bilet de abonament nu se va mai restituì, sub nici un motiv, preţul plătit.

Art. 5. — Biletele de abonament sunt nominale şi personale. Ele nu pot fi întrebuinţate decât de abonat şi nu pot fi preschimbate pe numele unei alte persoane.

Biletele de abonament trebue să fie semnate de abonat şi să conţină fotografia lui, învestită cu timbrul de control al căilor ferate.

Art. 6. — Abonatul are dreptul a preschimbà biletul său cu un altul, emis tot pe numele său, pentru o zonă mai mare sau pentru o clasă superioară, plătind diferenţa calculată după tarif, pe termenul întreg, pentru care a fost emis biletul prezentat pentru preschimbare, şi depunând odată cu cererea o nouă fotografie.

Art 7. — Abonatul nu are dreptul de a exercità vre-o acţiune contra administraţiunei căilor ferate sau a-i cere vre-o despăgubire pentru opriri, împiedecări, întârzieri, schimbări în mersul trenurilor, micşorarea numărului lor şi a oprirìlor prin staţiuni sau lipsa de loc în tren.

Art. 8. — Abonatul este obligat a prezentà biletul la orice cerere a impiegaţilor şi agenţilor căei ferate, şi a-şi reproduce semnătura după cererea lor.

Abonatul, care nu prezintă biletul său, se va tratà ca orice alt călător găsit în tren fără legitimaţie de călătorie.

Art. 9. — Biletul de abonament este anulat de drept,

https://biblioteca-digitala.ro

fără restituirea parţială sau totală a preţului plătit, care rămâne dobândit definitiv de administraţia căilor ferate şi fără prejudiciul dreptului de-a se cere abonatului alte daune-interese în următoarele trei cazuri:

1. Dacă biletul abonatului se găseşte în mâinile altei persoane.

2. Dacă abonatul se serveşte de el pentru a călători pe o altă zonă, decât aceea indicată pe bilet.

3. Dacă abonatul se serveşte de biletul său pentru a face comerţ ambulant în tren.

Art. 10. — Abonatul are dreptul de a călători, fără a mai plăti taxa de transport, între staţiunile coprinse în zona indicată pe biletul său, în toate trenurile de călători, care conţin vagoane de clasa, pentru care este emis biletul.

Pentru trenurile Orient-Express şi Ostanda-Express însă nu sunt valabile decât biletele de abonament de clasa I, dacă se plătesc taxele suplimentare prescrise.

Pentru a puteà călători în vagoanele de dormit, abonatul trebue să aibă abonament pentru clasa I, sau să plătească diferenţa pentru clasa I, şi pe lângă aceasta să achite şi taxele suplimentare prescrise.

Art. 11. — Biletele de abonament nu sunt valabile în trenurile speciale; asemenea ele nu sunt valabile pe linia Constanţa—Băi şi pe liniile cuprinse între staţiunile de frontieră şi frontiera respectivă.

Art. 12. — Dacă abonatul călătoreşte într'un compartiment de o clasă superioară aceleia pentru care este valabil biletul de abonament, el se va tratà ca neavând legitimaţie de călătorie, de oare-ce plata diferenţei dela o clasă la alta nu este admisă la biletele de abonament.

Art. 13. — Afară de preţul abonamentului, stipulat prin tarif, fiecare abonat va trebui să plătească în acelaş timp, sub titlu de garanţie pentru înapoierea biletului de abonament, după încetarea valabilităţei sale, o sumă de 10 lei. Abonatul va înapoià administraţiunei biletul său cu copertă şi fotografie, cel mai târziu 3 zile după încetarea valabilităţei sale, în caz contrar garanţia de 10 lei va fi confiscată în folosul administraţiunei căilor ferate.

Pentru biletele cu drept de prelungire de abonament, garanţia se va restituì după înapoierea ultimului bilet prelungit.

https://biblioteca-digitala.ro

Inapoierea biletului după încetarea valabilităţei sale, se poate face sau prin poştă cu o scrisoare recomandată adresată direcţiunei generale a căilor ferate române, în care se va indică staţiunea, de unde abonatul doreşte să primească îndărăt depozitul de 10 lei, sau predând biletul în una din staţiunile căilor ferate în primirea şefului de staţie, care-i va restituì imediat în schimbul biletului depozitul de 10 lei.

Art. 14. — Când abonatul ar pierde biletul său de abonament, el va trebuì să înştiinţeze imediat direcţiunea generală a căilor ferate române prin mijlocirea unei staţiuni, căci, în caz când biletul s'ar găsì în mâinile altei persoane, se va urmà potrivit dispoziţiunilor art. 9 din acest regulament.

Odată cu avizul pentru pierdere şi cererea unui nou bilet de abonament, abonatul va depune o nouă fotografie şi va plătì din nou suma de 10 lei, prima garanţie rămânând definitiv dobândită de administraţiunea căilor ferate.

Un nou bilet pentru restul de timp al valabilităţei biletului pierdut, nu se va eliberà decât după trecerea de 15 zile, interval necesar pentru a asigurà eficacitatea măsurilor de anulare a biletului pierdut. Dacă abonatul călătoreşte în acest interval de timp, el trebue să-şi cumpere bilet de călătorie, ca şi când n'ar fi abonat.

Art. 15. — Abonamentul începe dela 1 sau 15 ale fiecărei luni şi trebue cerut cel puţin cu zece zile mai înainte. Biletele de abonament se vor comandà cu un formular special la şeful gărei din localitate sau prin o petiţiune adresată direcţiunei generale a căilor ferate române din Bucureşti, trimisă prin mijlocirea şefului staţiunei la care se depune costul biletului şi se ia în primire biletul. Formularul sau petiţiunea trebuesc să fie însoţite de taxa cuvenită şi de fotografia titularului în formatul „cărţei de vizită“ şi cu câmpul alb.

Aceleaşi prescripţiuni se aplică şi pentru preschimbarea biletelor (art. 6) şi pentru comandarea primului bilet cu prelungire (art. 2).

Art. 16. — Prin plata preţului de abonament şi primirea în schimb a biletului, abonatul se obligă a acceptà fără rezervă toate dispoziţiunile din prezentul regulament.

https://biblioteca-digitala.ro

REGULAMENT

PENTRU

Emiterea şi întrebuinţarea biletelor de abonament valabile pe termen de o lună.

Art. 1. — Dela 1 Iulie până la 1 Septemvrie se vor eliberà bilete de abonament valabile pe termen de o lună, pentru călătoria pe o zonă sau pe întreaga reţea a c. f. r.

Art. 2. — Preţurile biletelor de abonament se găsesc în tariful pentru aceste bilete.

Art. 3. — Termenul valabilităţei acestor bilete nu se poate prelungì şi ele nici nu pot fi preschimbate pentru o altă clasă sau distanţă, decât aceea pentru care s'au emis.

Art. 4. — După eliberarea unui bilet de abonament nu se va mai restituì, sub nici un motiv, preţul plătit.

Art. 5. — Biletele de abonament sunt nominale şi personale. Ele nu pot fi întrebuinţate decât de abonaţi şi nu pot fi preschimbate pe numele unei alte persoane.

Biletele de abonament trebue să fie semnate de abonat şi să conţină fotografia lui, învestită cu timbrul de control al căilor ferate.

Art. 6. — Abonatul nu are dreptul de a exercità vre-o acţiune contra administraţiunei căilor ferate, sau a-i cere vre-o despăgubire pentru opriri, împiedecări, întârzieri, schimbări în mersul trenurilor, micşorarea numărului lor şi a opririlor prin staţiuni sau lipsa de loc în tren.

Art. 7. — Abonatul este obligat a prezentà biletul la ori ce cerere a impiegaţilor şi agenţilor căei ferate şi a-şi reproduce semnătura după cererea lor.

Abonatul care nu prezintă biletul său, se va tratà ca orice alt călător găsit în tren fără legitimaţie de călătorie.

Art. 8. — Biletul de abonament este anulat de drept fără restituirea parţială sau totală a preţului plătit, care

https://biblioteca-digitala.ro

rămâne dobândit definitiv de administraţia căilor ferate şi fără prejudiciul dreptului de a se cere abonatului alte daune-interese în următoarele trei cazuri:

1. Dacă biletul abonatului se găseşte în mâinile altei persoane.

2. Dacă abonatul se serveşte de el pentru a călători pe o altă zonă de cât aceea indicată pe bilet.

3. Dacă abonatul se serveşte de biletul său pentru a face comerţ ambulant în tren.

Art. 9. — Abonatul are dreptul de a călători, fără a mai plăti taxa de transport, între staţiunile cuprinse în zona indicată pe biletul său, în toate trenurile de călători, care conţin vagoane de clasa, pentru care este emis biletul.

Când abonatul voeşte a călători în trenurile, ce nu conţin vagoane de clasa biletului său, va trebui să plătească diferenţa de cost după tarif, pentru tren accelerat între clasa în care doreşte să ocupe loc şi clasa pentru care este emis biletul, afară de bilete de abonament de clasa III, care nu sunt valabile la trenurile Berlin-Express, chiar dacă se plăteşte diferenţa. In trenurile Orient-Express şi Ostanda-Express, nu sunt valabile decât numai biletele de abonament clasa I, şi numai dacă se plătesc taxele suplimentare prescrise.

Pentru a puteà călători în vagoanele de dormit, abonatul trebue să aibă abonament pentru clasa I, sau să plătească diferenţa pentru clasa I, şi pe lângă aceasta să achite şi taxele suplimentare prescrise.

Art. 10. — Biletele de abonament nu sunt valabile în trenurile speciale; asemenea ele nu sunt valabile pe linia Constanţa—Băi şi pe liniile cuprinse între staţiunile de frontieră şi frontiera respectivă.

Art. 11. — Dacă abonatul călătoreşte într'un compartiment de o clasă superioară aceleia pentru care este valabil biletul de abonament, el se va tratà ca neavând legitimaţie de călătorie.

Dacă însă abonatul va declarà înainte de urcarea sa în tren, şefului de staţie din care pleacă, sau imediat după urcarea sa în tren şi din propria sa iniţiativă, conductorului sau şefului acelui tren că doreşte să călătorească într'o clasă superioară aceleia pentru care posedă bilet de abonament, el nu va aveà de plătit decât diferenţa

https://biblioteca-digitala.ro

între preţul întreg al locului, pe care doreşte să-l ocupe după tariful normal aplicabil trenului în care se găseşte, şi acel al locului la care îi dă drept biletul său de abonament.

Art. 12. — Afară de preţul abonamentului, abonatul va trebui să plătească în acelaş timp, sub titlu de garanţie pentru înapoierea biletului de abonament, după încetarea valabilităţei sale, o sumă de 5 lei. Abonatul va înapoia administraţiunei biletul său cu copertă şi fotografie, cel mai târziu 3 zile după încetarea valabilităţei, sau în cazul contrar garanţia de 5 lei va fi confiscată în folosul administraţiunei căilor ferate.

Inapoierea biletului, după încetarea valabilităţei sale, se poate face sau prin poştă cu o scrisoare recomandată adresată direcţiunei generale a căilor ferate române, în care se va indică staţiunea, de unde abonatul doreşte să primească îndărăt depozitul de 5 lei, sau predând biletul la una din staţiunile căilor ferate în primirea şefului de staţie, care îi va restitui imediat în schimbul biletului depozitul de 5 lei.

Art. 13. — Când abonatul ar pierde biletul său de abonament, el va trebui să înştiinţeze imediat direcţiunea generală a căilor ferate române, căci în cazul, când biletul s'ar găsi în mâinile altei persoane, se va urmà după dispoziţiile art. 8. al acestui regulament.

Un nou bilet pentru restul de timp al valabilităţei biletului pierdut, nu se va eliberà decât după trecerea de 15 zile, interval necesar pentru a asigurà eficacitatea măsurilor de anulare a biletului pierdut. Dacă abonatul călătoreşte în acest interval de timp, el trebue să-şi cumpere bilet de călătorie, ca şi când n'ar fi abonat.

Odată cu avizul pentru pierdere şi cererea unui nou bilet de abonament, abonatul va depune o nouă fotografie şi va plăti din nou suma de 5 lei, prima garanţie rămânând definitiv dobândită de administraţiunea căilor ferate.

Art. 14. — Abonamentul trebue să fie cerut cel puţin cu 10 zile mai înainte. Biletele de abonament se vor comandà cu un formular special la şeful gărei din localitate. Formularul trebue să fie însoţit de taxa cuvenită şi de fotografia titularului în formatul „cărţei de vizită“ şi cu câmpul alb.

https://biblioteca-digitala.ro

Art. 15. — Prin plata preţului de abonament şi primirea în schimb a biletului, abonatul se obligă a acceptă fără rezervă toate dispoziţiunile din prezentul regulament.

12. Dispoziţiuni pentru călătoria cu preţ redus pentru vizitarea băilor şi staţiunilor climaterice din ţară

(reducere de 25% asupra preţurilor obicinuite la trenurile de persoane)

Din toate staţiunile căilor ferate române, care sunt comune urbane, precum şi din staţiunile: Adjud, Buda, Burdujeni, Căineni, Chitila, Ciulniţa, Comăneşti, Costeşti, Dolhasca, Făurei, Feteşti, Filiaşi, Goleşti, Leorda, Palanca, Paşcani, Piatra-Olt, Predeal, Titu, Ungheni, Vârciorova şi Vereşti, care nu sunt comune urbane, se vând bilete cu preţ redus, numite bilete de băi, dela 14 Mai până la 1 Octomvrie şi sunt valabile, pentru întoarcere, până la 28 Octomvrie inclusiv.

Aceste bilete sunt valabile pentru trenurile de persoane, accelerate şi expresse, afară de trenurile Express-Orient şi Ostanda-Express.

Posesorii biletelor de băi trebuesc să plece în ziua şi cu trenul exprimat pe ele prin timbru, la ducere.

La întoarcere biletele trebuesc vizate de cassierul staţiunei balneare, respectiv climaterice.

Posesorii biletelor de băi pot întrerupe călătoria, odată la ducere şi odată la întoarcere. In aceste cazuri călătorii respectivi vor trebuì să prezinte biletele lor, imediat după coborârea din tren, în staţia de întrerupere, şefului de staţie, spre a le face valabile prin viza sa pentru continuarea călătoriei.

Călătoria întreruptă trebue să se continue cu un tren, care pleacă la staţiunea de destinaţie, în aceaşi zi sau în ziua următoare.

Ofiţerii veterani din anii 1877/78, care se legitimează în modul prescris de dispoziţiuni speciale şi militare în activitate, de orice grad; precum şi copiii dela 4 ani împliniţi până la 10 ani împliniţi, plătesc preţul pe jumătate.

Soţiile şi copii mai mari de 10 ani ai ofiţerilor în activitate, prezentând certificate emise de Ministerul de

https://biblioteca-digitala.ro

Răsboiu, pot călători la băile şi staţiunile climaterice din ţară plătind jumătate din preţul tarifului general, nu însă din acela al tarifului biletelor de băi.

Insoţitorii copiilor trebue să îndeplinească pentru ei toate formalităţile prescrise de articolele precedente.

Orice abatere sau încercare de abatere din partea călătorilor dela aceste dispoziţiuni, precum este de exemplu cedarea cuponului de întoarcere unei alte persoane, sau întrebuinţarea lui, fără a fi fost la staţiunea balneară respectivă, atrage după sine confiscarea biletelor de băi cu care călătoresc, independent de penalităţile la care călătorii pot fi supuşi, conform regulamentului de transport al căilor ferate române.

Tabela următoare conţine staţiunile balneare şi climaterice din ţară, precum şi costul unui bilet pentru dus şi întors dela Bucureşti la toate acele staţiuni [1]).

[1]) Vezi cele spuse la pag. 322 în privinţa urcărei taxelor de transport cu 5 %.

https://biblioteca-digitala.ro

Pentru băile	Se cere bilet la staţiunea	CLASA		
		I	II	III
Azuga	Azuga	19.30	13.95	9.60
Bălţăteşti	Piatra-N. sau Paşcani	39.60	27.40	18.15
Breaza	Breaza	14.35	10.35	7.20
Bughea	Câmpulung	22.15	15.85	10.95
Buşteni	Buşteni	18.85	13.65	9.45
Căciulata	Jiblea	37.35	25.20	16.80
Călimăneşti	Jiblea	37.35	25.20	16.80
Câmpina	Câmpina	13.65	9.85	6.75
Câmpulung	Câmpulung	22.15	15.85	10.95
Comarnic	Comarnic	15.60	11.25	7.80
Constanţa	Constanţa	31.95	21.30	14.35
Govora	Govora	36.15	24.10	16.05
Lacul-Sărat	Brăila	31.80	21.25	14.25
„ „	Silistraru	30.70	20.55	13.90
Ocnele-Mari	Ocniţa	36.60	24.60	16.35
Oglinzi	Piatra-N. sau Paşcani	39.60	27.40	18.15
Olăneşti	Râmnicu-Vâlcea	36.60	24.55	16.35
Piatra-Neamţ	Piatra-Neamţ	39.15	26.80	17.80
Predeal	Predeal	20.40	14.70	10.30
Pucioasa	Pucioasa	14.35	10.35	7.20
R.-Vâlcea	R.-Vâlcea	36.60	24.55	16.35
Săcel	Cărbuneşti	38.25	26.05	17.35
Sărata-Monteor	Monteor	16.75	12.15	8.35
„ „	Buzău	18.15	13.05	9.10
Sinaia	Sinaia	17.70	12.85	8.95
Slănic-Prahova	Slănic	14.70	10.65	7.45
Slănic-Moldova	Tg. Ocna	36.60	24.60	16.35
Strunga	Tg. Frumos	40.75	28.05	18.60
Târgu-Ocna	Tg. Ocna	36.60	24.60	16.35
Telega	Doftana	14.35	10.35	7.20
Vulcana	Lăculeţe	13.35	9.60	6.70
„	Pucioasa	14.35	10.35	7.20

Costul biletului de băi de la celelalte staţiuni, dus şi întors, se calculează în chipul următor: Cu ajutorul indicatorului kilometric dela pag. 312—321 se află distanţa între cele două staţiuni, şi cu ajutorul tarifului de la pag. 322 până la 329 căutăm, în dreptul distanţei găsite, costul biletului obicinuit pentru trenurile de per-

https://biblioteca-digitala.ro

soane, căruia îi adăogăm jumătate din suma citită în dreptul clasei respective.

Exemplu: Cât costă un bilet de băi, clasa I, Adjud-Costanţa sau vice-versa, dus şi întors?

In indicatorul kilometric găsim că distanţa Adjud-Constanţa e de 326 km; iar în tabela preţurilor, la pag. 326 în dreptul cifrei celei mai apropiate de 326, adică la 325 km. găsim 25,35, la care adăogând jumătate, adică 12,67, avem 25,35+12,67=38,02 lei sau rotund 38,05 lei.

Pentru cl. II acelaş bilet ar costă 17.15+8.57=25.72 lei sau rotund 25.75 lei.

Pentru cl. III acelaş bilet ar costă 11.45+5.72=17.17 lei sau rotund 17.20 lei.

13. Reduceri speciale

Afară de biletele de băi şi pentru trenurile de plăcere, Ministerul Lucrărilor Publice, de care depinde Administraţia căilor ferate române, acordă publicului, cu ocazia diferitelor congrese, solemnităţi sau festivităţi, care ocazional au loc într'un oraş oarecare al ţărei, reduceri de 50% asupra preţurilor obicinuite dela toate staţiunile reţelei c. f. r. la oraşul în care au loc solemnităţile şi înapoi.

Ziarele anunţă din vreme hotărârile luate în această privinţă, aşă că publicul poate profită de aceste ocaziuni, pentru a vedeă oraşul devenit pentru moment centrul de atracţiune al întregei ţări.

14. Tariful biletelor pentru trenuri de plăcere [1])

(Reducere de 50% asupra preţului obicinuit la trenurile de persoane afară de biletele la Constanţa, pentru care reducerea se face asupra preţului de tren accelerat.

Valabilitate: numai de Sâmbătă sau din ajunul sărbătorilor până Luni dimineaţa sau a doua zi după sărbătoare.

Zilele de sărbători sunt: 29 Iunie (12 Iulie), Sf. Petru şi Pavel; 20 Iulie (2 August), Sf. Ilie; 6/19 August, Schimbarea la faţă; 15/28 August, Adormirea Maicei Domnului; 29 August (11 Septembrie), Tăerea capului Sf. Ioan.

[1]) Vezi cele spuse la pag. 322 în privinţa urcărei taxelor de transport cu 5%.

https://biblioteca-digitala.ro

Copii între 4 şi 10 ani pot călători câte doi cu un bilet întreg.

Biletele de tren de plăcere, nu dau dreptul la întreruperea călătoriei.

Cu bilete pentru trenuri de plăcere nu se primesc bagage.

Trenuri de plăcere şi costul biletelor

DE LA	LA	CLASA I	CLASA II	CLASA III
Bucureşti-Nord	Azuga	12.85	9.30	6.40
„	Breaza	9.55	6.90	4.80
„ „	Buşteni	12.55	9.10	6.30
„ „	Câmpina	9.10	6.55	4.50
„	Câmpulung	14.75	10.55	7.30
„ „	Comarnic	10.40	7.50	5.20
„ „	Constanţa	25.55	17.00	11.40
„ „	Curtea de Argeş	13.90	10.05	6.95
„ „	Doftana	9.55	6.90	4.80
„ „	Predeal	13.60	9.80	6.85
„ „	Pucioasa	9.55	6.90	4.80
„ „	Sinaia	11.80	8.55	5.95
„ „	Slănic	9.80	7.10	4.95
„ „	Vidra	2.45	1.80	1.20
„ „	Grădiştea	3.05	2.20	1.55
„ „	Comana	3.50	2.50	1.75
Câmpulung	Curtea de Argeş	9.65	7.00	4.85
Filaret	Vidra	1.70	1.20	0.85
„	Grădiştea	2.35	1.75	1.20
„	Comana	2.85	2.05	1.40
Gropeni	Câmpulung	4.45	3.20	2.20
Piteşti	„	5.95	4.30	3.00
„	Curtea de Argeş	3.70	2.70	1.85
Ploeşti	Azuga	7.30	5.25	3.65
„	Breaza	3.90	2.80	1.95
„	Buşteni	6.90	5.00	3.45
„	Câmpina	3.40	2.45	1.70
	Comarnic	4.85	3.45	2.40
	Doftana	3.90	2.80	1.95
„	Predeal	8.05	5.85	4.05
„	Sinaia	6.25	4.50	3.10
„	Slănic	4.25	3.10	2.15
Târgovişte	Pucioasa	2.10	1.55	1.05

https://biblioteca-digitala.ro

15. Bilete de călătorie în cl. III pentru favorizarea deplasărei sătenilor

Din toate staţiunile situate în comune rurale se eliberează bilete de dus şi întors la staţiunile situate în comunele urbane vecine, pe distanţa de cel mult 40 kilometri cu reducere de 30 %.

Aceste bilete sunt valabile, pentru întoarcere, 24 ore socotite dela emiterea lor.

Tabela anexată indică preţurile acestor bilete, care se pot întrebuinţă numai la cl. III a trenurilor de persoane.

Pentru	1— 8	klm.	lei	0.50	Pentru	25 klm.	lei 1.70
	9	„	„	0.55		26 „	„ 1.70
	10	„		0.70		27 „	„ 1.75
	11	„	„	0.75		28 „	„ 1.80
	12	„	„	0.85		29 „	„ 1.90
	13	„	„	0.90		30 „	„ 1.95
	14	„	„	1.00		31 „	„ 2.05
	15	„	„	1.05		32 „	„ 2.15
	16	„		1.05		33 „	„ 2.25
	17	„		1.10		34 „	„ 2.30
	18		„	1.20		35 „	„ 2.40
	19	„	„	1.25		36 „	„ 2.40
	20	„	„	1.35		37 „	„ 2.45
	21	„	„	1.40		38 „	„ 2.50
	22	„	„	1.45		39 „	„ 2.60
	23	„		1.55		40 „	„ 2.65
	24	„	„	1.60			

16. Facilităţi de transport se acordă:

1. ***Studenţilor.***

Studenţii universităţilor din Bucureşti şi Iaşi, ai şcoalei naţionale de poduri şi şosele, ai şcoalei superioare de medicină veterinară, ai şcoalei superioare de arhitectură din Bucureşti, ai şcoalei superioare de ştiinţe de Stat, precum şi studenţii români din ţară, cari urmează la facultatea de teologie a universităţei din Cernăuţi, au dreptul să călătorească în orice timp al anului în clasa II cu o reducere de 50% din taxele tarifare întregi, prezentând cartea de student, care va trebui să fie reînoită în fiecare an şcolar şi vizată la Direcţiunea Generală a C. F. R. prin aplicarea timbrului uscat pe fotografia din cartă.

https://biblioteca-digitala.ro

2. *Artiştilor.*

Artiştii teatrelor naţionale din ţară, au dreptul de-a călători *individual* pe C. F. R. cu o reducere de 50% din preţul întreg al tarifului general, dacă prezintă carnete de legitimaţie individuale eliberate de Direcţiunea Generală a Teatrelor, care trebuesc reînoite în fiecare an şi prevăzute cu timbrul uscat al C. F. R. Artiştii altor teatre numai în grup de cel puţin 5 persoane şi pe baza unei recomandaţiuni a Direcţiunei Generale a teatrelor.

3. *Preoţilor.*

Preoţii au dreptul să călătorească cu o reducere de 50% asupra preţurilor tarifului general, când se duc la sau se înapoează dela conferinţele pastorale. In acest scop trebue să prezinte la cassele de bilete din staţiuni foi de drum, eliberate de Ministerul Cultelor şi purtând timbrul uscat al C. F. R. şi semnătura Directorului General.

4. *Militarilor, funcţionarilor şi meseriaşilor armatei.*

Gradele inferioare din orice element al armatei, chemate pentru concentrări şi manevre, se transportă în clasa III gratuit, dacă prezintă ordine de chemare cu un cupon pentru călătoria gratuită. (In schimbul acelui cupon se eliberează un bilet bianco).

Dacă în ordinul de chemare cu cuponul pentru călătoria gratuită este prevăzut şi un cal, transportul gratuit al militarului se face împreună cu al calului, cu mare iuţeală.

Se mai transportă gratuit detaşamentele de cel puţin 20 oameni, cu caii şi materialele ce le însoţesc, fie comandaţi de un ofiţer sau un grad inferior, (prezentând o foaie de drum în schimbul căreia se eliberează un buletin de transport).

Funcţionarii civili şi meseriaşii superiori ai armatei, călătorind în clasa II, apoi meseriaşii inferiori şi servitorii civili (portari, odăiaşi) ai armatei, călătorind în clasa III, plătesc $^1/_2$ din preţul tarifului pentru civili, (prezentând biletele de identitate care se reînoesc în fiecare an).

Prin noul regulament asupra transporturilor militare pe C. F. R. din 1911, s'a extins dreptul pentru călătoria

https://biblioteca-digitala.ro

cu o reducere de 50% din tariful civil, în clasa III sau II, şi asupra familiei subofiţerilor şi a bagagelor lor, când subofiţerul călătoreşte în baza unui concediu medical; precum şi pentru familie, doici, guvernate şi bagage, când se schimbă reşedinţa în urma decedărei subofiţerului. (Reducerea se aplică în baza unei foi de drum, punându-se taxele reduse în comptul Ministerului de Răsboi).

5. *Militarilor — grade inferioare — călătorind în comptul lor, în clasa III.*.

Noul tarif are până la 80 kilometri taxe egale cu acele ale trenurilor de persoane, reduse cu 50%, iar dela 80 kilometri în sus taxe şi mai reduse ajungând la 100 kilometri la 1,9 bani, la 200 kilometri la 1,2 bani iar dela 250 kilometri în sus, la 1 ban de persoană şi kilometru.

Acest tarif este valabil şi la trenurile accelerate (care au clasa III), fără nici un adaos de taxă.

6. *Lucrătorilor în grupuri, călătorind în vagoane de mărfuri montate cu bănci.*

Dela 13 Februarie 1912, s'au modificat dispoziţiunile relative la transportul călătorilor în grupuri, în vagoane de mărfuri montate cu bănci, stabilindu-se că numai lucrătorii agricoli, meseriaşii şi industriaşii şi toţi aceştia, numai dacă vor fi expediaţi de proprietarii de moşii, de fabrici şi de corporaţiunile de meseriaşi, vor puteà călători cu preţurile prescrise de tarif, pentru transportul în vagoane de mărfuri montate cu bănci.

Pentru trenuri speciale cu cel puţin 7 asemenea vagoane, şi pentru cel puţin 50 kilometri, s'a stabilit că ele se vor acordà tot în condiţiunile indicate mai sus, depunându-se însă o cauţiune egală cu taxa pentru 50 kilometri. Dacă se vor cere mai puţin de 7 vagoane, atunci se va plăti cel puţin 5 lei de kilometru, depunându-se la comandare, cauţiunea pentru o distanţă minimală de 50 kilometri.

7. *Pensionarilor cassei de ajutor a C. F. R.*

Dela 1 Ianuarie 1912, s'a acordat o reducere de 50% a taxelor, pentru călătoria în clasa III, a pensionarilor

https://biblioteca-digitala.ro

casei de ajutor a C. F. R., cari se vor ligitimà cu livretul de pensionar cu fotografie.

8. *Societăţei Turiştilor Români.*

Pentru călătoria în grupuri de cel puţin trei persoane, membri ai Societăţei Turiştilor din România (S. T. R.), dela orice staţiune, care deserveşte o comună urbană, la oricare staţiune balneară sau climaterică din ţară şi întoarcere la aceeaşi staţiune de plecare, se acordă o reducere de 50% din taxele de călătorie tarifare întregi ale trenurilor de persoane, la orice clasă, afară de trenurile exprese (O. şi C.) şi cele de marfă.

Această reducere se acordă în orice timp al anului şi se aplică de staţiuni pe baza prezentărei cărţei de membru al S. T. R.

Ca legitimaţie de călătorie se eliberează un buletin de transport valabil pentru ducere şi întoarcere.

Buletinul de transport este valabil pentru întoarcere cel mai târziu până la 15 zile dela emiterea sa.

Afară de staţiunile balneare şi climaterice indicate în regulamentul biletelor de băi, se consideră ca staţii de destinaţie şi de întoarcere pentru călătoria turiştilor cu taxe reduse, încă următoarele staţiuni:

Burdujeni, Câineni, Curtea de Argeş, Fălticeni, Lotru, Palanca, Piatra-N., şi Târgu-Jiu.

9. *Funcţionarilor Publici.*

Funcţionarii statului, judeţelor, comunelor şi aşezămintelor publice ai căror administratori sunt numiţi sau confirmaţi prin decret regal, au dreptul să călătorească în orice tren de călători, afară de „Orient" şi „Ostende-express" şi de trenul balnear Constanţa-Mamaia, cu o reducere de 50 la sută din taxele tarifare întregi, adică, această reducere nu se aplică la biletele cu preţ redus.

Spre a puteà beneficià de aceste reduceri, funcţionarii sunt obligaţi să prezinte atât la cassele de bilete, cât şi la controlul în tren, un carnet de identitate tip, eliberat pentru funcţionarii din Bucureşti, de către ministerele respective, iar pentru ceilalţi, de către prefecturile judeţelor locale.

Carnetele, îmbrăcate în piele neagră, au mărimea carnetelor personalului C. F. R. (12×8 c. m.).

https://biblioteca-digitala.ro

Pe copertă sus este imprimat cu litere aurite No. 1, 2 sau 3. La mijloc este scris „Carnet de identitate“, și mai jos C. F. R.

Carnetele cu No. 1 dau dreptul la călătorie cu reducere în clasa I. cele cu No. 2 pentru clasa II și cele cu No. 3 pentru clasa III.

Pe versa copertei este fixată, cu copci de metal, fotografia funcționarului și, în colțul din stânga, va aveà și sigiliul sec al autorității.

Carnetele trebue să fie întotdeauna în bună stare, fără a se detașà fotografia, sau a se rupe filele din el, căci orice atingere, face carnetul nevalabil. Carnetele sunt valabile trei luni dela data emiterei lor și apoi, la fiecare trimestru următor (1 Aprilie, 1 Iunie, 1 Octomvrie și 1 Ianuarie stil nou), trebue să poarte pe foile special rezervate următoarea mențiune de prelungire:

„Se adeverește că titularul carnetului se găsește în serviciu și are dreptul a călători în cursul trimistrului“ 19...

Cu modul acesta, prelungindu-se din trei în trei luni, carnetele vor fi valabile timp de 3 ani.

Viza de prelungire va trebuì să fie semnată, ca și însuși carnetul, de ministru sau prefect și, în lipsa acestora, de persoanele autorizate, după cum vor fi fost eliberate pentru funcționarii din București, sau pentru cei din provincie.

Fără această viză de prelungire carnetele nu vor fi valabile.

SFÂRȘIT

https://biblioteca-digitala.ro

https://biblioteca-digitala.ro

INDICE ALFABETIC

Ada-Calé 4, 6
Adam-Clissi 128, 140
Adjud 181, 210
Afumaţi 28
Agafton 188
Agapia (M-re) 175, 209
Agăş 219
Alexandria 64
Amutria 11
Andrăşeşti 153
Antim (Bis.) 256
Antina 59
Arabagi 128
Arceşti 30
Armăşeşti 153
Arnota (M-re) 33, 39, 44
Asău 218
Axiopolis 124
Azaclău 235
Azuga 92, 94, 96

Babele (colţi) 84
Bacău 180—208
Baia (Mehedinţi) 10
Baia (Suceava) 179, 191
Baia de Aramă 9, 26
Baia de fer 26
Balaci 61
Baldovineşti 239
Balş 13
Balta câinelui 161
Banca 221
Barboşi 238, 239
Barcea 238
Barnaru 161
Basarabi 191
Bascov 65
Băbeni 31
Bădila 185
Băicoi 104
Băileşti 28
Bălăbăneşti 223
Bălănoaia 117
Bălineşti 189
Bălteni 107, 220, 287
Băltăţeşti 167, 168, 209
Băneasa 116
Bărăgan 63, 118, 121
Bărbăteşti 20
Bâlca 210
Bâltişoara 25
Bârlad 221, 223
Bârnova 220
Bârzeşti 220
Belceşti 195
Bengeşti 26
Berca 184
Bereşti 223
Berheci 222
Beuca 61
Bezdead 82, 83
Bibeşti 20
Bicaz 163, 210
Bistriţa (Cheile) 38
„ (M-re) 38, 44, 49
„ (Moldova) 164, 209
„ (Peşteră) 38
Bisericani 163, 210
Bivolari 48, 52
Boboc 184
Bobu 26
Bocăneasa 223
Bogdana 121
Bogdăneşti 57
Borca 162
Borcea 121
Borzeşti 210
Bosca 25
Botoşani 164, 187
Boureni 167
Bran 15, 92
Braşov 92, 96, 217
Bratocea 106, 110
Brazda lui Novac 14, 15, 63
Brazi 107
Brăila 239
Brăneşti 120
Brâncoveni 14, 16, 152
Breaza 100, 103
Brebu 104
Brezoi 53
Broşteni 153, 161, 162, 194
Buciumeni 83
Bucu 154
Bucureşti 243
Buda 105, 109
Budeşti 118
Buftea 108
Bugeac 235
Bughea 73
Buhăeşti 220
Buhuşi 208
Bumbeşti 8, 22
Bunea (M-re) 82
Burdea 61
Burdujeni 155
Buştenari 103
Buşteni 92, 96
Butoeşti 10
Buzău 184, 242
Buzescu 63

Calafat 8, 11, 28
Capul Coastei 75
Caracal 58

https://biblioteca-digitala.ro

Caraiman 92
Caraş 208
Caşiu (M-re) 217
Cavac 146
Cazane 5
Căboaea 161
Căciulata 47
Căiuţ 210
Călăraşi 152
Căldare (La) 25
Căldăruşani (M-re) 289
Călimăneşti 13, 44, 47
Călineşti 16, 53, 54
Călugăreni 115, 116
Călui 13
Căpăţâneni 71
Cărbuneşti 20
Căţel 117
Căzăneşti 153
Câineni 44, 56
Câmpina 96. 100
Câmpiniţa 104
Câmpulung 15, 71, 72, 92, 156
Câmpu Mare 26
Câmpul Moşilor 117
Câmpurile 183
Cârcea 13
Ceahlău 163, 178
Celeiu 8, 13, 60
Cepleniţa 195
Cerdac 214
Cerna 9
Cernavoda-Pod 123
Cernegura 209
Cernica 117, 286
Cetatea Neamţu 168, 209
Cetatea lui Ţepeş 57, 69
Cetăţenii din Vale 74
Cetăţuia (M-re) 204, 220
Cetăţuia (Vâlcea) 46
Cheia (M-re) 106, 110
Chiriac 117
Chitila 17, 108
Cilibia 242
Cioara 154
Ciocanu (M-re) 73
Ciocăneşti 17
Ciochina 153
Ciolanu 185
Ciorani 153
Cireşi 154
Ciulniţa 121, 152
Ciumeşti 72
Ciura 220
Civitas Tropaeensium 128
Cloşani 10
Clucereasa 72
Cocioc 107
Cochirleni 128
Colţ 61
Colţea (Bis.) 256
Colţul Acrii 157
Comana 113, 290
Comarnic 96, 97, 103
Comăneşti 218
Constantinopol 140
Constanţa 131
Conteşti 17
Copăceni 13, 56
Copăcioasa 21
Copou 204
Corabia 8, 59
Corbu 15
Cornet (M-re) 53, 55, 56
„ (staţie) 56
Corcoaia 10
Cosmeşti 222
Costeşti 61
Coştile 92
Coteşti 184
Cotnari 195, 206
Cotroceni 111, 256
Cotofeni 11
Cozia (M-re) 49
Cozla 164
Craiova 11, 27
Crasna 26, 110, 221, 222
Crângul lui Bot 106
Creţeşti 222
Cristeşti 207
Crivina 107
Cucuteni 195, 206, 208
Cumpăna 71
Cumpătu 110
Curcani 118
Curtea de Argeş 15, 16, 57, 65, 74
Curtişoara 22

Dragoslave 73
Drajna 106, 110
Dăeşti 47
Dărmăneşti 218
Dâlga 121
Dâmbovicioara 78
Dângeni 208
Dealului (M-re) 81
Dealul Robilor 27
Dealul Spirei 111
Dealul Ursului 161
Deduleşti 242
Dintr'un lemn (M-re) 32
Dobrina 222
Dobru (Munte) 216
Doiceşti 82
Dolhasca 164, 191
Dorobanţu 125, 131
Dorohoi 164, 189, 208
Drăgăneşti 117
Drăgăşani 13, 30
Drobeta 11, 58
Dudeşti 154
Dumbrava Roşie 187
Durău (M-re) 163, 210
Dunărea 123
Dutca 110

Elena 121
Elie Radu 219

Faraoni 181
Fălticeni 164, 191
Făurei 154, 242
Fântânele 180
Feteşti 121, 154
Fieni 82
Filaret 112
Fileşti 238, 239
Filiaşi 10, 20
Florica 72
Focşani 183, 184

https://biblioteca-digitala.ro

Foleşti 31
Folteşti 223
Frăteşti 116
Frăsinet 59
Frumuşiţa 223
Frunzeasca 222
Fulgereşti 223
Fundulea 120
Furnica (Munte) 87
Furnicoşi 72

Galaţi 223, 238, 239
Galbeni 180
Garvan 235
Găeşti 16
Găgeni 109
Găineşti 194
Gălbinaşi 118
Gârleni 208
Geamalăul 157
Gemenea 75
Genuneni 31
Ghergani 17
Gherghina 235
Ghibărţeni 223
Ghidigeni 222
Ghighiu (M-re) 106
Ghimeş 218, 219
Ghimpaţi 121
Gilortul 20
Giurgiu 16, 116
Giuval (pas) 78, 92
Godeanu (vârf) 9
Goioasa 219
Golenţi 28
Goleşti 16, 72
Govora 40, 43, 49
Grajduri 220
Grădiştea 112
Greaca (lac) 8
Greci 14
Griviţa 223
Gropeni 72
Grozeşti 218
Gugeşti 184
Gura Motrului 14
Gura Siriului 185
Gura Văei 7

Hagieni 154
Hangu 163, 178, 210
Hanul Conachi 238
Hălăuceşti 178
Hărăoaia 161
Hârlău 187, 195
Herkulesfürdö 7
Hinova 14
Holda 161
Horez (M-re) 31, 33, 44, 49
Horşogoaia 110
Humuleşti 168
Huşi 222

Iacobeni 156
Ialomicioara 16, 85
Ialomiţa 153
Ianca 242
Iaşi 195—208, 220
Igliţa 241
Independenţa 238
Ioneşti 31
Inoteşti 187
Islaz 8
Işalniţa 11
Iţcani 156
Ivăneşti 121
Iveşti 238

Jepi 92
Jiblea 47
Jidova 62
Jilava 112

Kalinderu 14

Lacul Sărat 241
Lainici 8, 22, 24
Larga 208
Lascar Catargi 223
Lăculeţe 82
Lehliu 121
Leorda 187, 189
Leordeni 16
Lepşea 184
Lespezi 164
Letea 181
Lieşti 238
Liteni 164
Liţa 62
Livezi 27
Lopătari 185
Lotru 53

Malu care răsună 82
Malva 58
Mamaia 134
Maria 223
Mateaşu 73
Măcin 241
Măgura (Schit) 214
Măgurele 288
Mălaia 55
Mălini 193
Mănăileşti 31, 33
Mărăşeşti 9, 181, 222
Mărculeşti 121
Mărgineanca 77
Mătăsaru 16
Măţău 74
Medea 131
Medgidia 124, 128, 130, 131
Mehadia 7
Meledic 185
Merişani 65
Mierleşti 15
Mihai-Bravul 117
Mihăeşti 72
Mirăuţi (Bis.) 156
Mircea-Vodă 126, 131
Mirceşti 178
Miroşi 61
Mizil 187
Moara Dracului 159
Mogoşoaia 16, 17, 117, 119, 288
Moineşti 218
Monteoru 185
Moreni 105
Moroeni 16, 83, 96
Moţăţei 28
Movileni 208
Muftiu 242

https://biblioteca-digitala.ro

Muncel 178
Municipium Flavium Drobeta 7
Munteni 221
Murgeni 154
Murfatlar 131

Neamţu (Cetate, M-re) 169, 209
Negri 181
Nehoiaş 184
Nehoiu 185
Netoţi 153
Nicolina 207, 220
Nucet 79

Obcina Mare 156
Obor 117
Oborul Jidovilor 26
Ocnele-Mari 44, 45, 49
Ocniţa 45
Odobeşti 183
Oglinzi 167, 209
Ograda 154
Olăneşti 46
Olteneşti 222
Olteniţa 118
Omul (munte) 16, 84, 97
Oneşti 210
Oreava (Cetate) 4
Orleşti 31
Orşova 5
Ortoaia 157
Orzea (Cheile) 84
Orzeşti 10
Oslea 10
Ostrov 49, 152
Ovidiu, 123

Padeş (Poiana lui) 26
Palanca 219
Palota 10
las 131
telimon 119
elimonul de 129
Papa 61
Parângu 24
Pasărea 120, 286
Paşcani 167, 194
Păpuşa 26, 78
Păţeşti 183
Pângăraţi 163
Pârgăreşti 218
Pârvu 15
Peret 63
Periş 107
Petroşani 24
Petroşiţa 16, 82, 83, 96
Piatra Craiului 78
Piatra-Neamţ 156, 164 181, 209
Piatra-Olt 13, 15, 30, 58
Piatra-Verde 110
Pieleşti 13
Pietrele Albe 9
Pietrele Doamnei 159, 161
Pietricica (munte) 164
Pietroaia 16
Pietroasa 85
Pipirig 175, 177
Piscu 238
Piteşti 15, 65
Plătăreşti 118
Ploeşti 105, 153, 187
Plosca 63
Plopeni 109
Podul Iloaiei 195
„ Neagului 94
„ lui Traian 7
Podoleni 208
Poenaru Bordea 153
Poiana 109, 236
„ Teiului 163, 177
„ Ţapului 94
„ Sărată 217, 218
Polatiste 24
Policiori 184
Polovraci 26
Portăreşti 28
Porţile de fer (canal) 6
Potcoava 15
Potlogi 16, 288
Prahova 107
Prăjani 109
Preasna 121
Predeal 90, 94 96
Probota (M-re) 164
Prunişor 10
Pucioasa 82
Puf (munte) 216
Pufeşti 181
Putna (M-re) 156
Putna-Seacă 183

Racoviţă 13, 25, 56
Radiana 210
Radu Negru 65
Ramadan 116
Raşova 128
Răcari 11
Răcăciuni 181
Rădăuţi 156
Răducanu M-re (213)
Răpciuni 163, 178
Rărău 156, 159
Răsboeni 178, 209
Răteşti (M-re) 184
Râmnicul-Sărat 184
Râmnicul-Vâlcea 13, 40, 45
Râul Doamnei 66
Râul Vadului 30, 57
Râureni 44
Rebricea 220
Rediu 208
Reşca 8, 13
Roman 178
Romani 31
Romula 11, 58
Roseti 242
Roşieşti 221
Roşiori-de-Vede 15, 61, 63
Rovine 119
Roznov 208
Rucăr 78, 92
Ruginoasa 194, 205
Runcu 25
Rusciuc 117
Ruşii Moldaviţei 156

https://biblioteca-digitala.ro

Salcea 62
Saligny 131
Saline 218
Săcel 20, 26
Săcueni 180
Sălcuța 27
Sărata Monteoru 185
Sărățuica 153
Săruleşti 120
Săscut 181
Sârca 195
Scăriceaua 161
Scânteia 220
Scheia 220
Schitu Goleşti 72
Scorțaru 268
Scropoasa 16, 84
Sculeni 205
Scythia Minor 130
Secu (M-re) 173, 209
Serdaru 238
Segarcea 27
Sighireanu 121
Sihlea 184
Silistra 152
Silistraru 242
Siliştea 152
Siliştioara 60
Sinaia 16, 78, 82, 83, 92, 94, 108
Sinteşti 112
Slatina 14
Slatina (M-re) 194
Slănic (Bacău) 214
Slănic (Prahova) 109
Slobozia 152, 154
Slăveşti 31
Smârdioasa 64
Socola 204
Sohodolul 25
Solonțu 218
Soveja 182, 184
Snagov (M-re) 287
Spinoasa 195
Stâlpeni 72
Stăneşti 117
Stânca 205
Strehaia 10
Strunga 16, 85, 195, 206
Suceava 155
Sucidava 13

Şarul Dornei 193
„ Negrului 161
Şerban-Vodă 153
Şerbeşti 236, 238
Şimian 10
Şoimul 64
Şoldana 208
Şopârlița 14
Ştefan-Vodă 218

Tabula Trajana 5
Talaşmani 223
Tarcău 163
Tăbărăşti 242
Tâmna 10
Tânganu 118
Târgovişte 16, 74, 78, 79, 92
Târgu-Frumos 195
Târgu-Jiu 8, 12, 14, 21
Târgu-Neamț 167
Târgu-Ocna 210
Techir-Ghiol 140
Tecuci 222, 238
Teiş 82
Teleajen 187
Telega 103
Tidvele 26
Timişeşti 167
Tismana 24, 25
Titu 16, 79
Toancele 161
Todireni 208
Tomşani 31
Topor 117
Troian 61
Tropaeum 128
Truşeşti 208
Tulucești 223
Turbure 20
Turnu 53
Turnu (M-re) 52, 53, 71
Turnu-Măgurele 15, 62
Turnu-Roşu 13, 57
Turnu-Severin 7, 8, 12
Turtucaia 118

Țăndărei 154
Țigăneşti 64
Țigăneşti (M-re) 287
Țiglina 235
Turțudanu (munte) 54

Ulmeni 185
Ulmetum 130
Ulmuleț 64
Umbrăreşti 238
Ungheni 206, 207
Ungureni 208
Unguriu 184
Urlătoarea 93, 97
Urleasca 242
Urziceni 153

Vaidei 26
Valea Albă 178
Valea Călugărească 187
Valea Cerbului 85
Valea Ialomiței 85
Valea Largă 97
Valea Lotrului 26
Valea Oltului 13, 44
Valea Prahovei 106
Valea Teleajenului 106
Valea Temeşului 91
Valea Trotuşului 218
Valea Seacă 181
Valul lui Traian 131
Vama 156
Vameş 237
Vaslui 220
Vatra Dorna 156
Văcăreşti 79
Văcăreşti (M-re) 287
Văculeşti 181
Vădeni 239
Vălenii de Munte 106, 110

https://biblioteca-digitala.ro

Văratec (M-re) 175, 209
Vârciorova 3
Vârful cu dor 87, 97
Vereşti 164, 187
Vidin 28
Vidra 112, 184
Viforâta (M-re) 82
Vintileanca 185
Vişina 59
Vizantea 183, 184
Vlădeni 208
Vlăduleni 58
Vădiţa (M-re) 4
Voineasa 56
Vorniceni 208
Vrancea (munţi) 182
Vulcana 82
Vulpea 110
Zamura 94, 110
Zănoaga 84
Zăvideni 31
Zimnicea 64
Zlătunoaia 208
Zoiţa 184
Zorleni 221

https://biblioteca-digitala.ro

CĂLĂUZA

CĂILOR FERATE ROMÂNE

PUBLICAȚIUNE OFICIALĂ

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BUCUREȘTI COSTACHE NEGRI 22.
TELEFON 32/

CĂLĂUZA

CĂILOR FERATE ROMÂNE

PUBLICAȚIUNE OFICIALĂ

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BUCUREȘTI COSTACHE NEGRI 22.
TELEFON 32/

https://biblioteca-digitala.ro

Serviciul Maritim Român

DIRECȚIUNEA:

BUCUREȘTI, Palatul Ministerului Lucrărilor Publice

Adresa Telegrafică: S. M. R., București

LINII POȘTALE

Linii de navigație rapide pentru transportul de călători, poștă, și mărfuri din și pentru Orient, în corespondență la Constanța cu trenurile internaționale OSTENDE și ORIENT-EXPRESS, Rapidul de Berlin și Trenurile Accelerate Române, iar la Constantinopol cu trenurile OSTENDE și ORIENT-EXPRESS.

Vapoarele Serviciului Maritim Român oferă publicului călătoria cea mai scurtă și cea mai eftină pentru Orient

ITINERARII

1. LINIA CONSTANȚA-CONSTANTINOPOL

Constanța pl. Joi 11.30 p. m. || **C-tinopol ... Sâmbătă 2.30**

https://biblioteca-digitala.ro